UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK WUPPERTAL
BERGISCHE UNIVERSITÄT WUPPERTAL

Universitätsbibliothek Wuppertal

Demosthenis Et Aeschinis, Principum Græciæ Oratorum Opera

Demosthenes

Aureliae Allobrogum, 1607

Orationis De falsa legatione enarratio

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.
Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

urn:nbn:de:hbz:468-1-1565

Visual Library

ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΑΡΑΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΔΗΜΟσθένους λόγον ἐξήγησις.

Ὅσῃ μὲν, ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, σπουδὴ περὶ τουτονὶ τὸν ἀγῶνα καὶ παραγγελία γέγονε, σχεδὸν οἶμαι πάντας ὑμᾶς ἠπίστατο. συγκεφαλαιωτικὸν δ' ἦν τὸ προοίμιον, ἐκ διαβολῆς τοῦ τε αἰσχίνου καὶ τοῦ συνηγόρου αὐτοῦ, οἷον, τοῦ δυβούλου καὶ τῆς περὶ αὐτόν. ἀεὶ γὰρ ὁ δύβουλος ἐπολέμει τῷ δημοσθένει, ἐκ τῆς αἰτίας τῆς κατ' ἀρίσταρχον, ὡς ἐγνωμεν ἐκ τοῦ κατ' μειδίου. σπουδὴ δὲ τοῦ αἰσχίνου καὶ τῶν ἄλλων αὐτοῦ συνηγόρων. τὸ δὲ ἑωρακότας ἀπ, κατασκευή ἐστι τοῦ πράσεως. δεῖ δὲ τὸν ῥήτορα, μὴ μόνον τῶν κεινομένων ἐπιθεσιν σκοπεῖν. ἀλλὰ καὶ τὰ λυποῦντα πρὸ τῆς ἐπιθέσεως. ἐπεὶ τοίνυν ἑώρα συνειδότας οὐκ ὀλίγους περὶ τὸν αἰσχίνην, καὶ δύβουλον, ἄνδρα τῶν δοκιμωτάτων τινα. πρὸς τούτοις ἀποτεινόμενος, διδάσκει τοὺς ἀκούοντας πείθεσθαι τοῖς νόμοις καὶ τοῖς ὅρκοις μᾶλλον, ἢ τοῖς συνηγόροις. φυλακτέον δὲ ἐν προοιμίοις ἐπ' αὐτῷ τῷ ὀνόματι ποιεῖσθαι τὰς διαβολάς. οὐ γὰρ ῥητορικόν, ἀρχόμενον πολλοῖς προσκρούειν. αἰτεῖ δὲ πολλὰ διὰ τῆς ἐννοίας. καὶ γὰρ διαβάλλει τὸν αἰσχίνην, ὡς μὴ ὑποθαρροῦντα ὅτι τοῖς δικαίοις, ἐκ τοῦ καταφεύγειν. ὅτι τοὺς βοηθοῦντας. καὶ πλήττει τοὺς περὶ τὸν δύβουλον, ὡς κοινωνοῦντας, καὶ ὑπόπτους ποιεῖ τοῖς δικάζουσι τοὺς συνειδότας. ἐπὶ γε μὴν αἰτεῖ καὶ τὸ ἰσχύειν τοῖς δικαίοις αὐτός· οὐ γὰρ ἂν οὔπω πολλοὶ συνῆλθον ὅτι ταύτην τὴν δίκην, εἰ μὴ τὸν ἔλεγχον ἐδεδίεσαν. ἔπειτα κρείττους ἀποφαίνει καὶ ἰσχυροτέρους τοὺς δικάζοντας τῆς τῶν πλουσίων δυνάμεως. ἐπ' αὐτοῖς γὰρ εἶ, ἰσχυροὺς ποιεῖν τοὺς πλουσίους καὶ μή. τοῦτο δὲ χρήσιμον αὐτῷ, πρὸς τὸ παρακαλεῖν θαρρεῖν τοὺς δικαστάς. τὸ δὲ ἄρτι, ἀντὶ τοῦ πρὸ ὀλίγου. ἐνοχλοῦντας δὲ λέγει, πολλοὺς οὐχὶ, ἀρρωστοῦντας τῷ δικαίῳ, ἀλλὰ ὄχλησιν καὶ ἀδικίαν ἀποκαλῶν τινὰ παράκλησιν. ἵνα δείξῃ, ὡς αὐτοὶ τὰς δεήσεις ὡς ἀδίκους οὐ προσεδέξαντο. δεήσομαι δὲ πάντων.) τὸ δεήσομαι, ἔστι συμπέρασμα τῆς προτάσεως. τὸ δὲ ἄνδρα, τὸν δύβουλον λέγει. οὐκ ὀνομάζει δὲ αὐτὸν φανερῶς, ἀπαραδοκήτως δὲ ὅπως ὠφελῇ τὸ ἀπρ, τὸ δὲ αἰσχίνη πῶς βλάπτῃ. τῆς παρακλήσεως.) ἤτοι τῆς ἐκ παρακλήσεως ἡδόντων συνηγορήσαι, ἀλλ' οὐ τοῦ δικαίου ἕνεκα.

δεήσομαι δὲ.) οὗτοι μὲν παρεγκαλοῦσιν. ἐγὼ δὲ ἱκετεύω. πῶν οὖν δεῖ τυχεῖν; οὐκ ἄλλων, ἀλλὰ ἃ καὶ τοῖς μὴ δεηθεῖσι δίκαιόν ἐστιν ὑπάρχειν. τὸ δὲ μήτ' ἄνδρα ποιεῖσθαι, πρὸς τὸν δύβουλον ἀποτείνεται, πολέμιον ὄντα αὐτῷ. οὗ κἂν τῷ περὶ τοῦ μειδίου πεποίηται μνήμην. προφέρει δὲ καὶ ὀρκιζόμενος ὁ ῥήτωρ. κρόπτει γὰρ ἐν προοιμίοις τὴν προσηγορίαν, τῇ τέχνῃ πειθόμενος.

Η τὸ δίκαιον καὶ τὸν ὅρκον. τὸ μὲν, ἐνεργείᾳ. τὸ δὲ, φοβοῖ. τῆς δὲ ἰδίων πλεονεξιῶν.) κερδῶν καὶ δυνασειῶν, ὅταν ἴδωσιν αὐτοὺς πρισαμένους τῆς κεινομένων καὶ σώζοντας, προξενοῦσιν αὐτοῖς κερδῶν ἀφορμάς.

ἃ ἵνα κωλύητε.) ἀλλὰ μὴ φοβεῖσθε, ἐφ' ὑμῖν γὰρ ἐστι τὸ κωλύσαι, τῆς νόμων παρεχόντων τὴν ἄδειαν. τὴν ἀφλογίαν ὁρῶ.) ἀφλογία ἐστὶ τὸ ἀεὶ προτείνασθαι λόγον, καὶ λέγειν, τίς ὑμᾶς κατηγορεῖ; τοῦτο δὲ ποιοῦσι, συνειδότες ὅτι ὁσάκις κείνοι, τοσαυτάκις καὶ θαυμάζονται. φησὶ δὲ ὁ γλυκέθλιος, ὅτι πεποίηται ἡ λέξις τῷ ῥήτορι τὴν ἀφλογίας. παρίως γὰρ διρίσκεται παρ' ἄλλῳ. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους.) ἐνταῦθα δέ ἐστι τὸ δεύτερον προοίμιον ἐκ διαβολῆς εἰλημμένον καὶ αὐτὸ, ὡς τὸ πρῶτον, ὡς θαρρεῖν τοῖς δικαίοις. ὅλη δὲ ἡ ὑπόθεσις, κατὰ συμπλοκὴν προῆλθεν.

ENARRATIO DEMOSTENICÆ ORATIONIS

De falsa legatione, Hieronymo Vvolfio interprete.

QVanta in hoc iudicio, Atheniēses, contētione.) Concitatum est exordium, quo statim tum aduersarium, tum patronos aduersarij, vt Eubulum & eius familiares, perstringit. Semper enim Eubulus infestus fuit Demostheni propter crimen illud Aristarchi, vt ex oratione Midiana cognouimus.

Contentione.) Aeschines, & alij eius aduocati.

Qui modò videritis. Approbatio est propositionis.) Oratori autem nō causa duntaxat, de qua fit iudiciū. intuenda est, sed ea etiam, quæ ante causam molesta sunt. Cum igitur videret conspirasse non paucos Aeschinis & Eubuli, viri celebris, familiares: in eos directa oratione auditores docet, parendum esse legib. & iuriiurando, magis quam aduocatis. Cauendum autem est in exordiis, ne qui nominatim taxentur. neque.n. oratoriū est, orationis initio multos lacessere. Efficit autem multa per eandem sententiam. Nā & Aeschinem perstringit, vt qui ad patronos ideo cō fugiat, quòd in æquitate causæ nihil habeat præsidij: & Eubulum cum gregalibus verberat, vt eidem crimini affines: & factionem suspectam iudicib. facit: prætereáque innuit, se firmam habere causam. Neq; enim adeò multi ad hoc iudicium conuenissent, nisi metuerent ne crimen probaretur. Deinde ostendit. potiores & robustiores esse iudices potentia locupletum: quòd penes eos sit, diuites siue confirmare, siue infirmare. Idque ei prodest ad animum iudicibus addendum. ἄρτι.) Paulo antè ἐνοχλοῦντας.) Importunitatem & iniuriam nominat aduocationem, vt ostendat à iudicibus repudiatas esse deprecationes.

Petam autem à vobis omnibus.) Clausula est propositionis. Virum.) Eubulum intelligit, neque tamen eum apertè nominat: sed æquitatē & iusiurandū aduocatis opponit: vt suā causā iuuet, Aeschinis aliquo modo lædat. Aduocatorū.) Videlicet eorū qui precibus adducti, ad patrocinandum adsunt, non iusticiæ gratia. Peto autē.) Isti se importunè ingerūt, ego verò supplico. Quid igitur petis? non alia, quàm quæ concedenda sunt etiam non rogantibus. Neque virū pluris.) In Eubulum hoc dirigitur. Demosthenis inimicum, cuius & in Midiana fecit mentionē. Sapit aūt orator etiam in iracūdia, dum in exordijs appellationem occulit: in quo arti paret. Quàm æquitatem & iusiurandum.) Vt illa mouet, ita hoc terret. ἰδίων πλεονεξιῶν.) Priuati emolumenti & potentatus cum ciues, eos vident patrocinantes reis, eósque conseruantes. lucrorum occasiones inueniunt: quas patrocinando & conseruandis reis captant. Ad quæ prohibenda.) Et non ad metuenda. Penes vos enim est prohibere, legibus metum vobis adimentibus. Ad respondēdum semper paratos esse video.) ἀφλογία est, semper offerre rationem, & dicere, Quis nos accusat? idque faciunt, quia sciunt, se, quoties absoluantur, toties etiam in admiratione esse. Ait autem Genethlius, nomen ἀφλογία factum esse ab oratore. Vix enim apud alium reperiri. Ac alios quidem.) Hic initium est secundi exordij, quod & ipsum reprehensione constat, vt primum etiam: aduersarium non fretum esse æquitate. Totam autem causam coniunctè tractat.

Nam & accusat,& defendit:& huiusmodi etiam exordium sumpsit, quod ad horum vtrunque trahitur. Solius autem huius oratoris est,& Thucydidis, & Platonis,& his similium,eâdem sententia multa perficere.Continet hoc & translationis refutationem, Quis ipse rationes nondum retulisti, cur aliũ accusas?Is autem se retulisse significat, & denuò de iisdẽ relaturum esse denunciat.Qui ad rempublicã.) Quia enim nullius sceleris sibi conscij sunt,semper volũt, nec recusant reddere rationem. Ea enim ἀειλογία est. Cum autem odiosum esset de semetipso dicere,subiicit vniuersè, Ac alios quidem: & autoritatem sibi conciliat, tantum non clamitans, quis rationes reposcere instituit ? Imitare per deos Æschine meam prouocationem:aut alioqui sic in genere loquitur,vt ostendat,alios omnes factos esse meliores institutis Athenienſium,& quotidiana disciplina. Istum autẽ Æschinem solum,nec post tot orationes * & actiones in alios,esse emẽdatum:atque ita & ciues laudat, & per collationem summopere vituperat & crimi- B natur reum. Priusquam enim ad vos ingrederetur.) Prius enim ratio reddenda fuisset,quàm Timarchus accusandus.nunc ad vos ingredi dedignatus, & intueri iudices non sustinens,hominem ignominia notauit. Bene etiam verbo προτεινομένους, offerentes, vsus est,vt ipsi sua freti innocentia,eos qui volunt,hortẽtur.

Alterum sustulit.) Siue quòd ignominiosus est factus.(Ii autem,quia publicis negociis omnibus excluduntur,parum à mortuis distant :) siue, vt quidam aiunt,quòd se suspendit,pudore ignominiæ,ac tędio.

Alijs obambulans minitatur.)Consequens erat vt diceret,mihi minitatur.Sed quia turpe id erat,indefinitè dixit:& innuit,etiam alios fuisse accusaturos,nisi timerent.φειῶν)Quasi in eo vno sit occupatus,& solicitè inquirat,nunquis accusaturus sit ? veluti , quis mihi minatur accusationem ? quis conscius est delictorum,quæ in legatione admiserim ? Celebrat etiã alioqui se orator per hæc , quòd cum alij metu ab accusando deterreantur,idem sibi non accidat.

Et vobis perniciosissimam. Qui enim tollit & mutum reddit accusatorem: locum iudicis tollit , si nemo amplius iudicio experitur.Ac me quidem probaturum,multa istum & grauia.) Tertium exordium translatione,quæ à tempore sumitur , constans:

Constructio autem huiusmodi est : Quod autem metuo,quanquam me puto ostensurum,hoc est,quãquam fretus sum probationibus , vt antè dixit : hoc dicam,inquit,apud vos,& non dissimulabo.Cur autẽ dixit Metuo?quia veluti reprehensurus erat iudices, qui negocia parum curarent,& tandem obliuiscerentur.Etsi igitur,inquit,hoc metuo:non dissimulabo tamen metu vestri.Scribitur enim & ὑποκρύψομαι.Notãdum autem quæ Æschinis fuisset,& rei exceptio : eã artificij excellentia Demosthenẽ præripuisse ne animaduersam vsurparet.Semper autem contrarium eius quod facere instituit,confirmare solet.Ipse enim cum suum aliquod commodum parat, & Aeschinis calumnias præuidet:vereri se dicit iudicum obliuionem:vt qui sæpe à veritate aberrent ob temporis spacium & obliuionem:vt & quæ ipse proponit, credãtur:& quæ dicturus est Aeschines,suspecta fiant.

Quid autem etiam in hac persuasione. ὑπειληφώς, persuasum habens ponitur pro πιστεύων,Cum confidã, quo verbo cauet arrogantiam.

Non minus Athenienses. Quasi dicat. Non minus valet tempus , quàm natura rerum.

A καὶ γὰρ κατηγορεῖ & ἀπολογεῖται. τοιοῦτον αὐτῷ καὶ τὸ προοίμιον εἴληπται. καὶ γὰρ ἐπ' ἀμφότερα ἄγει. μόνοι τούτου τοῦ ῥήτορες καὶ θουκυδίδου & πλάτωνος & τῶν ὁμοίων τούτοις, διὰ τῆς αὐτῆς ἐννοίας πολλὰ κατορθοῦν. ἔχει δὲ καὶ τοῦτο μεταληπτικοῦ λύσιν. αὐτὸς μὴ δεδωκὼς δίθυρας, πῶς ἑτέρου κατηγορεῖς; ὁ ἄν, ὅτι δέδωκε σημαίνει, καὶ ὅτι πάλιν περὶ τῶν αὐτῶν διδόναι βούλεται προκηρύττει.

ὅσοι πρὸς τὰ κοινά.) τῶν γὰρ μηδὲν ἑαυτοῖς συνειδότων κακόν, ἀεὶ θέλουσι, καὶ ὑπομένουσι δοῦναι λόγον. τί γὰρ ἔστιν ἀειλογία. ἐπειδὴ ἐπαχθὲς ἦν τὸ περὶ ἑαυτοῦ λέγειν, καθολικῶς ἐπήγαγε. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους. & ἀξιόπιστον ἑαυτὸν ποιεῖ, μονονουχὶ βοῶν, τίς τὰς δίθυρας λαμβάνειν προήρηται; μίμησαί μου πρὸς θεῶν ἀγχίνοιαν τοῦ πρόκλησιν. ἢ καὶ ἄλλως καθολικῶς λεγόντων λόγον. ἵνα δείξῃ πῶς μὲν ἄλλους πάντας βεβιωθότας τοῖς τῶν ἀθηναίων παιδεύμασι, καὶ τοῦ ὀσημέραι διδαχαῖς. τοῦτον δὲ μόνον ἀγχίνω μὴ μετὰ τοσούτους λόγους, καὶ πράξεις τοσαύτας * τὰς εἰς ἄλλους, βεβιωθότα. καὶ ἀπὸ τοῦ θεν ἐπαινεῖ καὶ τοὺς πολίτας. καὶ ἐκ προαιρέσεως μεγίστως ψέγει καὶ διαβάλλει τὸν κατηγορούμενον. πρὶν γὰρ εἰσιέναι εἰς ὑμᾶς. ἐδεῖ μὲν γὰρ πρῶτον παρασχεῖν δίθυρας, εἶθ' οὕτω τοῦ πυθάρχου κατηγορεῖν· νυνὶ δὲ οὐκ ἀξιώσας εἰς ὑμᾶς εἰσιέναι, οὐδὲ θεάσασθαι τοὺς δικαστὰς ἀνεχόμενος, ἐτίμωσε τὸν ἄνθρωπον. εὖ δὲ καὶ τὸ προτεινόμενον εἶπεν, ἵν' αὐτοὶ θαρροῦντες τοὺς βουλομένους προξενέωσι. τὸν μὲν ἀνήρηκεν.) ὅτι ἄτιμος γέγονεν. οὗτοι δὲ τῶν μηδενὸς τῶν κοινῶν μετέχειν ἐγγὺς τῶν τεθνηκότων εἰσίν. ἢ ὡς τινές φασιν, ἐπειδὴ ἀπήγξατο, τοῦ ἀγχιμάχου οὐκ ἐνεγκών. τοῖς δὲ ἀπειλεῖ φειῶν.) ἵν' μὲν ἀκόλουθον εἰπεῖν. ἐμοὶ δ' ἀπειλεῖ. ἀλλ' ἐπειδὴ ἀγρὸν ἦν, ἀορίστως εἴρηκε. δείκνυσι δὲ ὅτι καὶ ἄλλοι ἦλθον ἂν ἐπὶ τὴν κατηγορίαν, εἰ μὴ ἐφοβοῦτο. τὸ δὲ φειῶν, οἷον ἔργον τοῦτο πεπεμμένος, καὶ πολυπραγμονῶν, μήτις ἄρα κατηγορήσῃ. οἷον. τίς ἄρα ἀπειλεῖ μοι γραφὴν, τίς μοι συνοῖδεν ἐν τῇ πρεσβείᾳ τὰ σφάλματα; σεμνύεται δὲ καὶ ἄλλως ὁ ῥήτωρ ἑαυτὸν διὰ τούτων, εἰ τῶν ἄλλων φοβουμένων, καὶ οὐ κατηγορούντων, αὐτὸς τοῦτο οὐ πάσχοι. καὶ ἀσυμφορώτατον ὑμῖν.) ὁ γὰρ αἱρῶν καὶ ὑπισχνούμενος τὸν κατήγορον, τὸν τόπον αἱρεῖ τοῦ δικάζοντος, εἰ μηδεὶς ἔτι δικάζεται. τὸ μὲν οὖν ἐξιέναι πολλὰ & δυνά.) εἶπον προοίμιον μεταληπτικὸν ἐκ τοῦ χρόνου. ἔστι δὲ ἡ συνταξις οὕτως. ὅπερ δὲ φοβοῦμαι καὶ περὶ ὑπερφυῶς ἐξιέναι, ὅ ὅτι θαρραλέον ὅτι τὸ ἀποδείξειν, ὅπερ προεῖπε, τοῦτο φράσω φησὶ πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι. διὰ τί δὲ εἶπε φοβοῦμαι; ἐπειδὴ ἔμελλεν ὥσπερ ἐλέγχειν τοὺς δικαστὰς μὴ σφόδρα προσέχοντας τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' ὑπολανθανομένους τῷ χρόνῳ. καὶ περὶ οὖν φησὶ φοβούμενος τοῦτο, οὐκ ἀποκρύψομαί φησι τῷ φόβῳ τῷ πρὸς ὑμᾶς. * γράφεται δὲ & ἀποκρύψομαι. σημειωτέον δὲ, ὡς ὅπερ ἦν ἀγχίνου καὶ τοῦ φθάνοντος παραγραφικὸν, τοῦτο δὲ ὑπεβολὴν τέχνης ὁ δημοσθένης προήρπασεν, ἵνα μὴ εὑρῇ χρήσασθαι αὐτῷ ὁ ἀγχίνους. ἀεὶ δὲ τὸ ἐναντίον οὗ βούλεται ποιεῖν κατασκευάζειν εἰώθει. αὐτὸς γὰρ μέλλων τί τῷ καθ' ἑαυτὸν διοικεῖσθαι, καὶ προφερόμενος τὰς παρ' ἀγχίνου διαβολὰς. δεδοικέναι φησὶ τῷ δικαζόντων τὴν λήθην, ὡς ἂν τῆς ἀληθείας πολλάκις διαμαρτόντων αὐτῷ, διὰ χρόνου πλῆθος καὶ λήθην. ἵνα ἃ μὲν προπίθησι πιστοῦθῃ. ἃ δ' ἀγχίνης

B ἐρεῖ, ὑποπτα γένηται. ὁ δὲ καὶ περὶ ὑπειληφώς.) ἔστι μὲν ἀπὸ τοῦ πιστεύων. ἐκόλασε δὲ τῇ λέξει τὸ ὑπερήφανον τὸ δὲ οὐχ ἧττον, ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, οἱονεὶ οὐχ ἧττον ἰσχύει καὶ ἐρρωμένος ἢ πραγμάτων φύσις. ἢ οὕτως, οὐ μᾶλλον.

υ μᾶλλον ἐξηλέγχονται τοῖς πράγμασιν οἱ ἀδικοῦν-
τες ἢ τοῖς κηρυξῖν, ὅταν ὅτι προσφάτοις κρίνωνται.
λήθην ἢ σωφήθειαν.) δύο γὰρ ταῦτα ὁ χρόνος ποιεῖ. ἢ γὰρ
ἐπιλανθανόμεθα, ἢ σωφρονοῦντες ὡς καλὰ ἀγαπῶμεν.
ὡς δέ μοι δοκοῖτ' ἄν.) συμπέρασμά ἐστι τῆς προοιμίου.
ὡς γὰρ ὡμολογημένῳ λαβὼν τῷ πρώτῳ, οὐκ εἶπε κα-
τασκευῶν, εὐθὺς ἢ εἰσβάλλει εἰς τὴν προκατασκευὴν ἐκ
τοῦ, εἰ σκέψασθε παρ' ὑμῖν, εἰπεῖν. τοῦτο δὲ τὸ νόημα δι-
πλῆν ἔχει τὴν δύναμιν, ὅπερ φανερόν. γὰρ τὰ προειρη-
μένα δεῖ τῆς προοιμίου, καὶ τῶν μελλόντων κατάρχει. ἅπε-
ρ ἢδη λοιπὸν προκατασκευῆς. ἔχει δὲ τοιαύτην ἡ προ-
κατασκευὴ δύναμιν, ὥστε πνὰ τῶν λυπούντων περὶ τῷ
ὑπόθεσιν διορθοῦται. ἔστι δὲ ἡ χρεία αὐτῆς, καὶ ὅ περ ἔνεκα τοῖς
ῥήτορσιν ὅλη τετάκται αὕτη. ἤτοι γὰρ τὴν ὑπόθεσιν ἅπασαν
ὁ ῥήτωρ συμπεπλεγμένῳ ὁρῶν, καὶ πολλῶν πραγμάτων
περιεκτικῶν, καὶ δυσδιάκριτον, διὰ τοῦτο δεῖται τῆς προκα-
τασκευῆς, ἵνα τὴν σύγχυσιν ἅπασαν διαλύσῃ. καὶ εἰς κεφά-
λαια τὴν ὑπόθεσιν ἀνάγων, παρασκευάσῃ τοὺς ἀκροατὰς B
ὥσπερ πρός τινας κανόνας ἀποβλέποντας, οὕτως ἀπαγγεῖν
παρ' αὐτὰ τὰς ἀποδείξεις, καὶ περὶ ταῦτα τὰ κεφάλαια
ἵστασθαι, ἢ πρὸς τὸν ὅλον ἀγῶνα τοὺς δικάζοντας ἐναντίως
ἔχοντας ὁρᾷ, καὶ δεῖται προδιορθώσασθαι τὸν γνώμιμον αὐτῶν,
ὡς ἐν τῷ κῷ μηδέν πεποίηκεν. ἢ μέρος τι τῆς ὑποθέσεως
ὁρῶν δεόμενον μεθόδου τινός, κέχρηται τῇ προκατασκευῇ,
καθάπερ ἐν τῷ κῷ ἀειστοκεράτοις λόγῳ. εἰ σκέψασθε
παρ' ὑμῖν αὐτοῖς.) προκατασκευὴ διακείνουσα τὰ ἐν τῇ
ὑποθέσει ζητούμενα. πρῶτον μὲν τοίνυν ὧν ἀπήγγει-
λε.) οὐκ ἐν τῷ μὲν τῇ τάξει πρῶτον τὸ ἀπαγγεῖλαι, ἀλλὰ
τὸ ἰσχυρότερον, καὶ τὸ σημεῖον προέθηκεν, ἐφ' ᾧ μάλιστα
κρίνεται ὁ αἰσχίνης. ἐλάβετο οὖν εὐθὺς τοῦ μεγίστου τῆς
τεκμηρίων. τοῦτο δὲ γνῶσις αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως ὅλης.
ἐπειδὴ γὰρ οὔτε ἐκ γραμμάτων, οὔτε ἐκ ψηφισμάτων,
οὔτε ἐξ ἄλλων ἀποδείξεων ἔχει τὸν ἔλεγχον. εἰκότως
ἐχώρησεν ὅτι τοῖς αἰσχίνου λόγοις. καὶ τούτων καθάπε- C
ται ὡς περί τινος ἀρχῆς καὶ κρηπίδος, καὶ πρὸς τού-
τοις ἀποβλέπων, τῷ ὅλῳ κατηγορίαν, ποιεῖται. ἔστι τοί-
νυν τὸ ὧν ἀπήγγειλε διπλοῦν, καὶ τούτου τὸ ἐγκλήμα-
τος ἔχει δύο τεκμήρια. ἓν μὲν, ὅτι ἀπήγγειλεν ἀπολεῖσθαι
θηβαίους. ἔπειτα δ', ὅτι ὑπέσχετο σωθήσεσθαι φωκέας. καὶ
ὅτι ταῦτα τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον, καὶ αὐτὸς προειὼν ἐδείξεν.
ἰδίαν τε γὰρ ἑκατέρῳ τούτων ἀποδέδωκεν ἐργασίαν.
καὶ διὰ τούτοις αὐτέθηκεν ὅτι χειρήματα, ὡς ἐπ' αὐ-
τῇ τῇ ῥητῇ ὅτι δείξομεν. δεύτερον δ' ὧν ἔπραξεν.) ὑμᾶς
δηλονότι, εἰπὼν ταῦτα, δι' ὧν ἀπώλετο τὰ πράγματα.
ἢ τούτοις πρὸς οὓς ἐπέμφθη. ἢ ὅτι, ἵνα ἐβουλεύετο ἡ
πόλις περὶ τοῦ πῶς χρὴ ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην, ἔπεισεν
αὐτὸ φωκέων ποιήσασθαι, καὶ χωρὶς τῆς ἄλλων ἑλλήνων.
καὶ ἵνα λέγειν ἐβούλετο δημοσθένης, ἔπρασε μὴ ἀκοῦ-
σαι τῆς δημοσθένους λόγων τὸν δῆμον. ὅτι τούτοις ἔπει-
σε μήτε στρατεύσασθαι ὑπὲρ φωκέων, μήτε ψηφίσασθαί τι
ἄξιον ὑπὲρ τῆς αὐτῆς σωτηρίας. κοινὸν μὴν ἀπιστεῖν τῷ φι-
λίππῳ. ταῦτα πάντα γὰρ συμπεριλαβεμένῳ ἐν ταύτῃ τῇ
βραχέσι ῥήμασιν. ὅτι δ' τῆς ἐργασίας ἔδειξεν οὐκ ὄντα μι-
κρὰ οὐδ' ὀλίγα, πλείστας αὐτοῖς καὶ ἰσχυροτάτας ἀπο-
δοὺς ἐργασίας. ὁμοῦ τε διὰ τούτων διαγράφει τοὺς αἰ-
σχίνου λόγους, οὓς ποιήσεται περὶ τῆς εἰρήνης, αἰτιώμενος δημοσθένη, ὡς εἰσηγησάμενον τὴν εἰρήνην. τοῦτο δὲ
τὸ μέρος δέδοικε δημοσθένης. λύει δ' οὐδὲν ἧττον διὰ τοῦ δευτέρου τὸ ἰσχυρότατον αἰσχίνου κρᾶμα, καὶ τὸ με-
ταληπτικὸν ἅμα. τῆς γὰρ αἰσχίνου δυναμένου καὶ φύσιν ἀναχωρεῖν ὅτι τὴν ἀπάτην τοῦ φιλίππου ἠπάτηται,
καὶ λέγειν ὀξεῖαν καὶ ἀπαγγέλλειν, ἅπερ ἀκήκοεν. ἐπενεγκὼν, ὧν ἔπρασε, δι' ἑνὸς ῥήματος, ἀμφότερα ταῦτα ἀνῄρηκε

A vel sic Nõ magis cõuincũtur rebus facinorosi, quàm
téporibus: si recentibus etiamnũ delictis accusentur.
Obliuionem aliquam, aut consuetudinem.) Duo
enim hæc tempus facit, vt aut obliscamur, aut tãquã
in bonis acquiescamus.
Vt mihi quidem videamini.) Conclusio est exor-
dij. Sumpta enim propositione pro confessa non ad-
dit approbationẽ: sed statim accedit ad præparatio-
nem, dicendo: Si vobiscum cogitetis: hæc autem sen
tentia duplicem habet vim. Nam & antè dicta in e-
xordio concludit: & secutura auspicatur. Accedit aũt
nunc iam ad præparationem, quę eam vim habet, vt
quædam quæ causæ incommodant, corrigat. Est au-
tem eius vsus, & id cuius gratia oratores eã frequẽ-
tant, hoc: Aut enim quia videt orator, causam esse
coniunctam, & multas res continere, & perplexam:
propterea præparatione eget, vt omnem confusio-
nem tollat: &, causa in capita redacta, efficiat, vt au-
ditores, tanquam in regulas quasdam intuentes, sic
ab ipso probationes requirant, & in iis capitibus con
sistant: aut, cum iudicibus totam causam inuisam es-
se videt, & necesse habet conciliare eorũ animos, vt
in Midiana fecit: aut, cum videt partẽ causæ aliquã
indigere arte aliqua, præparatione vtitur, vt in ora-
tione Aristocratea.
Si vobiscum ipsi cogitetis.) Præparatio hæc disce-
rnit ea quæ in causa quæruntur. Ac primùm eorum
quæ renunciauit.) Non fuit ordine primùm renun-
tiare: sed quod firmius est, & signum, præposuit, de
quo Æschines maximè accusatur. Statim autem arri-
pit maximum signum: vnde totam causam ipse pro-
pagat. Nam cum crimen neque tabulis, neque decre-
tis, neque aliis argumentis probare possit: haud ab re
ad Æschinis dicta se conuertit: & ea inuadit, tãquam
principium quoddam & fundamentum: & ad ea per
totam accusationem respicit. Est autem illud: Quæ
renunciauit: duplex, & eius criminis duo signa habet:
vnum, quòd nunciauit, Thebanos esse perituros: alte-
rum, quòd pollicitus est, fore vt Phocenses conserua-
rentur. Et hæc ita esse, progressu orationis ipse o-
stendit: cum peculiarem horum vnicuique tractatio-
nem adhibuerit: & gemina his opposuerit argumẽta:
vt in ipsis verbis ostendemus. Secundo loco eorum
quæ persuasit.) Siue vobis, quippe cum ea dixerit per
quæ res perierunt: siue iis ad quos missus fuit: siue
quòd, cum ciuitas deliberaret de ratione faciẽdæ pa-
cis, autor fuit eius sine Phocensibus, & absque aliis
Græcis faciẽdæ: & cum Demosthenes dicere vellet,
populo persuasit, ne orationem illius audiret. Post
hæc persuasit, ne expeditio moueretur pro Phocensi-
bus: néve è reipublicæ dignitate quicquam pro sa-
lute eorum decerneretur: néve etiam Philippo diffi-
deretur, nam hæc quidem omnia paucis verbis hic
est complexus. In tractando autem ostendit, ea non
esse parua, neque contemnenda: cum plurimis ea &
firmissimis argumentis roborarit: simúlque per hæc
ad nihilũ & redigit verba Æschinis, quę de pace factu
rus est: culpando Demosthenem, vt suasorem pacis:
quam partem Demostenes vt formidat: ita refutat
nihilhominus per secũdam partem, firmissimum Æ-
schinis colorem, & translationem simul. Nam cum
Æschines, vt fert natura, se recipere posset ad fraudẽ,
qua seductus à Philippo fuerit, & dicendi renuncian
dique facultatem ea quæ audierit: subiiciendo. Eo-
rum quæ persuasit: vtraque hæc sustulit.

Tertio autem eorum quæ vos ei mandastis, postea temporum.) Hæc siper se iudicentur, crimina erunt. nunc quoniam ad aliud probandum assumuntur, signa fiunt. Hæc autem ei mandarant: primùm vt iusiurandum exigeret à sociis: Thessalos autem dicit: deinde vt à Philippo impetraret, vt Amphipolim reipublicæ restitueret. Nam cum ex senatuscoss. & scriptis mandatis hæc ei obiicere non posset: indefinito verbo est vsus, dicendo. Quæ mandastis ei.) Nam verbum Mandastis, indefinitè positum, scriptóne an sine scripto: materiam ei præbet ad omnia crimina. Mandatorũ. n. alia scripto cõstant. alia nõ cõstãt. Scripto, illa de iureiurãdo: nõ scripto, Amphipolitana & Phocensia: in quo & sibi maturè cauet orator. Nam cum Aeschines deridendi gratia dicat: eum recitantem exordium pro Amphipoli, excidisse: hinc iam crimen refutat, & largitur: Aeschinem decuisse orationem habere, non se: siquidem id ei respublica mandauerit. Iurè autem mandasse illi: cum is solus deprehenderit, Philippum Græcis insidiari: & solus hortatus sit populum, & Græcos ad ea suscipienda, quæ tali rerum statui essent consentanea. Ac firmissima quidem accusationis pars verba sunt Aeschinis: quæ bifariam diuidit, in orationem & suasionẽ. Quanquam enim idem esse videatur oratio & suasio (nam interim dum dicimus, suademus etiam) tamen, quia oratio renunciationem complecti potest, suasio autem consilium: propterea hanc vt speciem, illam vt genus sumpsit. Hanc autem partem sequuntur & cæteræ, nam si ipse renunciauit, si ipse decepit: eius sanè erunt cætera etiam delicta. Sed obseruabis, eorum quæ sunt antè posita, quædam esse Aeschinis peculiaria, reliqua legatorum. Peculiaria, quæ & renunciauit & suasit: illud autem, Quæ mandastis commune cum legatis ei crimen fieri cum posset, in ipsum retulit Aeschinem. Eum enim consentaneum esse omnes fecisse iniurias, qui id sibi assumpserit, vt pro omnibus loqueretur & mentiretur.

Post hæc temporum.) Quibus fecit, ne vos Phocenses iuuaretis, moratus tantisper, dum intra Pylas Philippus esset. Quod & ipsum commune videtur esse crimen cum legatis. Sed siquidem priore positum loco esset, fuisset omnium. Cum autem sit post alia collocatum, fit Aeschinis proprium: Quæ igitur illa sũt tempora? Primùm videlicet ea quæ consumpsit, instruente se Philippo contra Phocenses. Deinde, quòd serò tandem à Philippo digressus, qui ferè iam Pylas occuparat, spacium populo non dedit, missis nauibus Pylas claudendi. Præterea illa in quibus tempora confert, quæ in priore legatione consumpsit cum iis quæ in posteriore, atque signum corruptelæ ex ipso tempore petit. Si quis autem putat, eum in mentione temporum, de Thracia dicere: non rectè putat (neque enim * tempus est Thracia) sed accepisse eũ munera, signum est celeritas & tarditas. Post hæc autem omnia, vtrum incorruptè.) Bene subiecit, Incorruptè, cæteris omnibus, tanquam firmissimum. semper enim in extremis locantur firma, minora & infirma in medio.

Nam ad singula superiora respondere potest aliquid, veluti in renunciatione, Deceptus sum à Philippo in suasione. Ex ignorantia vobis ita suasi, vera esse putãs promissa illius. In temporibus: Inuitus, sũ morat° vel ꝓ pter morbũ, vel ꝓpter aliud aliquid. De corruptelis aũt nihil iã habet ꝯ dicat. Aliter. Hoc postremo loco positũ sustulit Aeschinis oẽ defẽsionẽ.

A ἔπειτ' ἐν ὧν πρεσβευτὰς εἶτε αὐτῷ. εἶτα τῶν χρόνων.) ταῦτα αὐτὰ καθ' αὑτὰ κεινομένα, ἐγκλήματ' ἂν εἴη πολλῶν· πρὸς δὲ πρόσθεσιν ἑτέρου πρόσλαμβανόμενα, τεκμήρια γίνεται. πρεσβεύεται δὲ αὐτῷ ταῦτα, πρῶτον μὲν λαβεῖν τοὺς ὅρκους παρὰ τῶν συμμάχων, λέγει δὲ Θετταλῶν· εἶτα πρεσβεύεται αὐτῷ πεῖσαι φίλιππον, Ἀμφίπολιν ἀποδοῦναι τῇ πόλει. ἐπειδὴ γὰρ οὐκ ψηφισμάτων καὶ πρεσβευμάτων ἐγγεγράφων οὐκ ἔχει ταῦτ' εἰκαλεῖν. ἀορίστως ἐχρήσατο τοῖς ῥήμασι, εἰπὼν, ὧν πρεσβεύεται αὐτῷ. τὸ γὰρ πρεσβεύεται ἀπροσδιορίστως τεθὲν, πότερον ἐγγεγράφως ἢ ἄδιδωσιν αὐτῷ χρηματίζειν ἐφ' ἅπαντα τὰ ἐγκλήματα. τῶν γὰρ πρεσβευμάτων, ἃ μὲν ἐστιν ἐγγεγραμμένα, ἃ δὲ ἄγραφα. ἐγγεγραμμένα μὲν, τὰ περὶ τοῦ ὅρκου. ἄγραφα δὲ τὰ περὶ τῆς ἀμφιπόλεως καὶ τῆς φωκέων. ἐν ᾧ τῷ καθ' ἑαυτὸν πρεσβευθεὶς ὁ ῥήτωρ. ἐπειδὴ γὰρ αἰσχίνης ἀποσκώπτων φησὶ, λέγοντα αὐτὸν πρεσβύμιον ὑπὲρ τῆς ἀμφιπόλεως, ἐκπεσεῖν, ἐνταῦθεν ἤδη διεσθεῖ) τὸ ἔγκλημα, καὶ διδόασιν, αἰσχίνῃ πρεσβεύειν
B λέγειν οὐχ ἑαυτῷ, εἴπερ αὐτῷ ἡ πόλις πρεσβεύειν. εἰκότως δὲ πρεσβεύεται τούτῳ. μόνος γὰρ ἐφώρασε φίλιππον ἀπιστοῦντα τοῖς Ἕλλησι. καὶ μόνος παρεκάλει τὸ δῆμον καὶ τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ τὴν ἀκόλουθον τάξιν τῆς πρεσβείας. ἔστι μὲν ἐνισχυρότατον μέρος πρὸς τὴν κατηγορίαν. ἐν γὰρ αἰσχίνου λόγοις, οἷς διέλεγε διέξα, εἷς τε τὸ εἰπεῖν καὶ πεῖσαι (καὶ τοιγὰρ εἰ πρεσβεύμα δοκεῖ τὸ, τε εἰπεῖν καὶ πεῖσαι, ἅμα γὰρ τῷ λέγειν καὶ πείθει τις) ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ μὲν λέγειν ἀπαγγελίαν πρεσβεύειν δοκεῖ, τὸ δὲ πείθειν συμβουλήν. διὰ τοῦτο τὸ μὲν ὡς εἶδος, τὸ δὲ, ὡς γένος εἴληφεν. ἐπεὶ δὲ τούτῳ τῷ μέρει καὶ τὰ λοιπὰ. εἰ γὰρ αὐτὸς ἀπήγγειλεν, αὐτὸς ἠπάτησεν. αὐτοῦ ἄρα αἱ εἰσὶ καὶ τὰ λοιπὰ ἁμαρτήματα. ὅσα δὲ ὅτι τῆς πρεσβευμένου τὰ μὲν ἴδια αἰσχίνου. τὰ δὲ λοιπὰ κοινὰ τῆς πρέσβεων ἴδια μὲν ἃ, τε ἀπήγγειλεν, ἃ, τε ἔπεισε, τὸ δὲ ὧν πρεσβευτὰς εἶτε αὐτῷ, κοινὸν ψευδῶς δυνάμενον καὶ τῆς πρέσβεων ἔγκλημα, ἐπ' αὐτὸν ἀνενήνοχε τὸν αἰσχίνην. τὸν γὰρ εἰκὸς τὰ πάντα ἠδικηκέναι, τὸν ψεύδόμενον ὑπὲρ ἁπάντων καὶ εἰπεῖν καὶ ψεύσασθαι. μὴ ταῦτα
C τῆς χρόνων. καθ' οὓς ἐποίησεν ὑμᾶς μὴ βοηθῆσαι φωκεῦσι, μελλήσας ἕως ἂν εἴσω πυλῶν γένηται φίλιππος. δοκεῖ δὲ καὶ τοῦτο κοινὸν εἶναι ἔγκλημα τῆς πρέσβεων. ἀλλὰ πρεσταχθὲν μὲν, ἐγένετο ἂν τῶν πάντων. ὑστεραχθὲν δὲ τοῖς ἄλλοις, ἴδιον αἰσχίνου γίνεται. τίνες τοίνυν εἰσὶν οἱ χρόνοι; ἤγουν πρῶτον ἐκεῖνοι οὓς ἀνάλωσε πρεσβευόμενος φιλίππου ἐπὶ φωκέας. εἶθ' ὅτι ὀψὲ πρὸς φιλίππου χωρισθεὶς, καταλαβόντος σχεδὸν ἤδη τὰς πύλας, οὐκ ἐνέδωκε τῷ δήμῳ πρεσβεύσαντι κλεῖσαι τὰς πύλας. πρὸς τούτοις ἐν οἷς ἀντεξετάζει οὓς ἀνάλωσε χρόνους ἐπὶ τῆς πρότερας πρεσβείας, ἐν οἷς ἐπὶ τῆς δευτέρας. τεκμήριον τὸν χρόνον λαμβάνων τῆς ἀπροσδοκίας. εἰ δέ τις οἴεται τῆς χρόνων μεμνημένον αὐτὸν, τοῦ θρᾴκιον λέγειν. οὐκ ὀρθῶς ὑπείληφεν. (οὐ γὰρ χρόνος ἐστὶν ἡ θρᾴκη) ἀλλ' ὅτι δῶρα εἴληφεν, τεκμήριον ἡ ταχύτης, καὶ ἡ βραδύτης· ἐφ' ἅπασι δὲ τούτοις εἰ ἀδωροδοκήτως.) καλῶς ἐπήγαγε τὸ ἀδωροδοκήτως μὴ τὰ ἄλλα ὅλα, ὡς ἰσχυρότερον. ἀεὶ γὰρ ἐν τοῖς ἄκροις τάττεται τὰ ἰσχυρά. τὰ δὲ ἥττονα καὶ ἀσθενῆ, ἐν τῷ μέσῳ. ἐπειδὴ πρὸς ἕκαστον τῆς προειρημένων ἔστι τις αὐτῷ ἀπολογία. οἷον, ὅτι τῆς ἀπαγγελίας, ὅτι ἠπατήθη ὑπὸ φιλίππου ὅτι τὰ πεῖσαι, ὅτι ἀγνοῶν, οὕτως ὑμᾶς ἔπεισεν, ὡς νομίζων τὰ παρ' ἐκείνου εἶναι ἀληθῆ. πρὸς τῆς χρόνων, ὅτι ἄκων ἐβράδυνα, ἢ διὰ νόσον, ἢ διὰ ἄλλο τι. ὅτι δὲ τὰ δωροδοκεῖν οὐδὲν ἔχει ἔτι εἰπεῖν. ἄλλως. πολυτάλαντον τὰ χθὲν τὰ τοῦ, αἰνήρηκεν αἰσχίνου πᾶσαν ἀπολογίαν.

ὥστε

ὥστε μὴ δοκῶν ἀγωνίζεσθαι, ἀποδείκνυσιν. εἰ γὰρ ἀπήγγειλε τὰ ψευδῆ, καὶ ἔπεισεν ἀπατῶν, καὶ τῶν προστεταγμένων πεποίηκεν οὐδὲ ἕν, καὶ τοὺς χρόνους ἀνήλωσεν. ἔχει μὲν ἴσως ἀπολογίαν, εἰ μὴ φανῇ δωροδόκος, ὀφθεὶς δὲ ἔνοχος τῇ μισθαρνίᾳ. οὐδεμίαν ἕξει τῶν ἐγκλημάτων ἀπολογίαν, ἵνα καὶ τὰ κοινὰ ἴδια γένηται. εἰ γὰρ ἁπάντων εἴη τὰ ἐγκλήματα, μόνος δὲ εἴληφε δῶρα. καὶ τοῦ τοὺς ἄλλους ἡμαρτηκέναι καθέστηκεν αἴτιος. ἔστιν οὖν τριμερὴς ἡ προκατασκευή. καὶ τἄλλα μὲν ἔστιν ὡς ἐν γένει κατὰ πάντων πρέσβεων. τὸ δὲ τρίτον μέρος τῆς προκατασκευῆς, ἴδιόν ἐστιν αἰσχίνου.

πάντα ταῦτα πέπρακται.) δεινότατα πάνυ. οὐ γὰρ εἶπεν εἴρηται, ἀλλὰ πέπρακται. συνεθίζων αὐτοὺς ἔργα νομίζειν τὰ ῥήματα. εἶεν. τῶν δὲ δὴ χρόνων διατί; ὅν ἄν τις ἑκὼν καθυφῇ. διὰ μὲν δὴ τοῦ ἑκὼν, τὸ χρῶμα ἀφαιρεῖ. διὰ δὲ τοῦ καθυφῇ, τὴν δωροδοκίαν μηνύει. ὅθεν ἐπήνεγκε καὶ προδῷ. δῶρα καὶ μισθοὺς εἰληφότα.) συνέζευξε τοῖς δώροις τὸν μισθὸν, ἐπονείδιστον ὄνομα. πρὸς δὲ καὶ τῇ ποιότητι τοῦ φιλοκράτους, τὴν διαφθορὰν τῆς γνώμης πιστούμενος. ἐμὲ μὲν φαῦλον ἡγεῖσθε.) τιμωρία γὰρ αὐτάρκης τὸ ἀθηναίων σύμβουλον καὶ πρεσβευτὴν φαῦλον παρ' ἀθηναίοις νομίζεσθαι. πολλὰ δὲ καὶ δεινὰ κατηγορεῖν ἔχων. πολλὰ καὶ δεινὰ, αἰνίττεται ἴσως τὴν ἐν μακεδονίᾳ μέθην καὶ τὴν γυναῖκα, τὴν ὀλυνθίαν αἰχμάλωτον, καὶ τὴν αἰσχρὰν παροινίαν καὶ τὰ κατὰ θρᾴκην. ἔφη δ', ὅτι τὸ ἦθος αἰσχίνου, καὶ ἡ προειληφυῖα δόξα, καὶ ἡ πρόληψις, ταράττει τὸν ῥήτορα. ἐπειδὴ γὰρ ἀφ' ἧς ἡμέρας εἷλε τὸν τίμαρχον, εὐδοκιμεῖν ἐπὶ σωφροσύνῃ ἐδόκει, πόρρωθεν καταπαγγέλλεται τοῦ ἤθους καὶ τῆς ὑποκρίσεως τὸν ἔλεγχον. τὸ δὲ ἐξ ὧν οὐκ ἔστιν ὃς ἂν οὐκ εἰκότως μισήσειεν αὐτόν.) σημαντικόν ἐστιν, ὅτι παρ' ἡμῖν οἱ φαυλότατοι μαθόντες τὸν βίον αἰσχίνου, μισήσουσιν. αἰνίττεται δὲ ὡς εἶπον τὴν ἐν μακεδονίᾳ μέθην, καὶ τὰ ἑξῆς.

μνημονεύοντας ὑμῶν.) θηρεύει μαρτυρίαν ἤδη παρὰ τῶν ἀκουόντων, ἵνα καὶ τὴν κατάστασιν μόνον, οὐκ ἀγῶνα ἐργάσηται. καὶ τὸ ἐπενεχθὲν πιστεύηται, ὅτι τοῖς ἑαυτοῦ πεπραγμένοις καὶ δεδημηγορημένοις ἐν ἀρχῇ, μάλιστα ἐξελεγχθήσεται δῶρα ἔχων. διχόθεν δὲ ὁ ἔλεγχος, καὶ παρὰ τῶν ἀκροατῶν, καὶ παρὰ τοῦ φεύγοντος. λέγει δὲ οὐ πάντα ἐν τῷ προκαταστατικῷ τὰ μέρη τῆς καταστάσεως, φοβηθεὶς τῶν λόγων τὸν ὄχλον· ἀλλ' ἐπαγγέλλεται μὲν περὶ τῆς δωροδοκίας εἰπεῖν· σιγᾷ δὲ τὸ κατὰ φωκέας, ὡς ἑπόμενον καὶ ἀκόλουθον.

ἔστι τοίνυν ὁ πρῶτος τῶν ἀθηναίων.) αὕτη ἐστὶν ἡ κατάστασις. διῴκηται δὲ σοφώτατα, ἵνα δὴ ὢν ὡς φρόνιμον καὶ περὶ τῶν ἄλλων αἰσθόμενον εἰσάγῃ, διὰ τοῦτο ἀφέλῃ τὸ ὅτι οὐκ ἠπάτηται. διμερὴς δὲ ἐστὶν ἡ κατάστασις, ὥσπερ καὶ ἡ ὑπόθεσις. καὶ τὸ μὲν πρῶτον μέρος αὐτῆς ἐλεγκτικὸν τῆς δωροδοκίας ἐστί· καὶ λαμβάνει πέρας τοῦτο τὸ μέρος ἐνταῦθα· καὶ ταῦθ' ὁ σχετλιώτατος καὶ ἀναιδὴς οὗτος ἐτόλμα λέγειν, ἐφεστηκότων τῶν πρέσβεων καὶ ἀκουόντων, οὓς ἀπὸ τῶν ἑλλήνων ὑμεῖς μετεπέμψασθε, ὑπὸ τούτου πεισθέντες, ὅτ' οὔπω πεπρακὼς αὐτὸν ἦν. τὸ δὲ δεύτερον μέρος ἐστὶ, περιεκτικὸν τοῦ κατὰ φωκέας ἐγκλήματος, οὗ ἡ ἀρχή. ὃν μὲν οὖν τρόπον, ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, χειροτονησάντων ὑμῶν ἐπὶ τοὺς ὅρκους αὐτὸν πάλιν. ὁρᾷς ὅπως ἡ μετάβασις σαφὴς πάνυ καὶ πρόδηλος; πρῶτον μὲν εἰσαχθεῖσα ἐν προοιμίου εἴδει. ἔπειθ' ὅτι καταπαγγέλλεται πραγμάτων ἑτέρων ἀπόδειξιν. ἔστι καὶ τρίτον μέρος τῆς καταστάσεως, ἐν ᾧ τὰς αἰτίας ἀποδίδωσι τῶν προειρημένων, οὗ ἡ ἀρχή. τοῦ χάριν δὴ ταῦτα πρῶτον ὑπέμνησα;

A Itaque cum pugnare non videatur, probat. Nam si falsa renunciauit, & per fallaciam persuasit, & eorum quæ habuit in mandatis, nihil omnino fecit, & tempus cõsumpsit: habet fortassis excusationẽ, nisi corruptus esse ostendatur. Sin eum mercede conductum esse constabit, nullam habiturus est scelerũ defensionem: adeò vt & communia delicta, eius peculiaria fiant. Nam vt delicta sint omnium, si ille solus accepit munera: in causa fuit, vt etiam cæteri delinquerẽt. Est igitur tripartita præparatio. ac cætera quidẽ sũt tãquã in genere contra omnes dicta legatos. tertia verò præparationis pars, peculiaris est Æschinis.

Omnia hæc acta sunt.) Omnino artificiosissimè neque enim ait, Dicta sunt, sed, Facta sunt: quo consuefacit eos, vt dicta pro factis habeant. Esto Temporum quare? quòd, si quis vltrò condonarit.) Per verbum Vltrò, colorem tollit. per Condonarit, corruptelam ostendit: vnde subiecit Et prodiderit.

Muneribus & mercede accepta.) Coniunxit, cum muneribus, mercedem, contumeliosum nomen. prętereáq. Philocratis etiam qualitate, corruptelam animi probat. B Me quidem putare improbum.) Satis enim magna pœna est, Atheniensium consiliarium & legatum improbum haberi apud Athenienses.

Etsi autem multa & atrocia possim obiicere.) Innuit fortassis ebrietatẽ in Macedonia, & mulierem Olynthiam captiuam, & fœdam proteruitatem, & ea quæ facta sunt in Thracia. Hoc autem eò fortasse dicit. quòd mores Æschinis, & anticipata opinio atque existimatio turbat oratorem. Posteaquam enim, ex qua die Timarchum damnarat, florere modestiæ laude videbatur: multò ante pollicetur, se mores eius & simulationem detecturum.

Ob quæ nemo est quin eũ iurè oderit.) Hoc vult: apud vos etiam æquissimi, Æschinis cognita vita, eũ odio prosequentur. Innuit autem vt dixi, ebrietatem in Macedonia, & ea quæ sequuntur.

Vestrûm qui meminerunt.) Venatur testimoniũ iam ab audientibus, vt propositio tantũ non in confirmationem conuertatur. idq. quod obiecit, credatur: eum suis factis, & habitis initio concionibus potissimum cõuictum iri acceptorum munerum. C Petitur autem probatio bifariam, tum ab auditoribus, tũ à reo. neque tamen in aditu propositionis partes omnes recitat, veritus ne molesta esset prolixitas orationis: sed pollicetur quidem se de corruptela dicturum, verùm tacet: atque illud de Phocensibus, tanquam coniunctum & consequens, subiicit. Primus igitur iste est Atheniensium.) Hæc est constitutio prudentissimè instituta: vt, dum eum prudentem & præ cæteris sagacem facit: per hoc excusationem illam adimat: & eum non esse deceptum, ostendat. Bipertita autem propositio est, sicut & causa. ac prima pars eius corruptelam continet, & hic terminatur: Atque hæc improbissimus & impudens iste audebat dicere, astantibus legatis, & audientibus, quos vos è Græcia accersiueratis, isto suasore, cum se nondum vendidisset, Secunda pars Phocense crimen complectitur, cuius initium est: Quo igitur pacto Athenienses, cum vos eum ad exigendum iusiurandum denuò legassetis. Vides enim vt transitio perspicua prorsus & manifesta sit, primùm introducta in exhordij formã. Deinde quia promittit rerum aliarum probationem. Est & tertia pars constitutionis, in qua causas refert eorum quæ antea dicta sunt, cuius principium est: Qua igitur gratia horum in primis commonefeci?

Quia verò partitionem orationis explicare instituimus, nihilque prohibet breuiter tanquam semente iacienda instruere lectores: * rhetori semper artificium est spectandum. Cum igitur verisimile non esset, Philippum homini plebeio dare munera, sed ei qui videretur in legatione præstare cæteris: & quia fieri non poterat, vt is Phocenses proderet, qui non inter omnes posset plurimum: neque etiam persuaderi vllo modo poterat auditoribus, ex omnibus legatis solum fuisse Æschinem proditorem: hæc cum sciret, in constitutionis initio statim, id quod impedimento est, amolitur. Dando enim Æschini primas in republica partes, & tantùm non Periclis autoritatem adiungendo, eius potentiam exaggerat: vt vel necessariò Philippus eum colere videretur, quem principem videret esse legationis, totámque causam probabilem facit. Illud autem est maximè omnium admirabile, quòd ipsum Æschinem accusatorem facit eorum qui munera accipiant, & testem: corrumpi eos à Philippo qui in Macedoniam veniant. Post hæc & tertium: non latuisse eum Philippi consilium, quale esset de republica & de Græcia: vt & illum colorem per hoc palàm tolleret. Neque enim consentaneum erat, ignorari Philippi animum ab eo, qui olim Philippi mores accusarat.

In idem. Hoc colorem continet. * Neque enim qui sensisset primus Philippum insidiari Græcis, & Phocensibus * iam insidiari, & corrumpere quosdã in Arcadia. Vt iam consentaneum videatur, legationis principem ab eo esse corruptum.

Et Ischandro adducto.) Et Æschinis orationes probat hoc testimonium: nec à scommate abhorret, cum histrionem habeat suffragatorem.

Ingressus in Senatum, ingressus in concionem.) Vide quantam eius testetur beneuolentiam & studium? obtundebat, inquit, omnes, dicendo, videre se Philippi iniurias. Verbo autem ἥκων Veniens, exitum & discessum etiam significat, etsi non apertè dicit. Hieronymum autem nominat, proditorem quendam Arcadum, qui ei aduersatus sit in Arcadia de bello Philippo inferendo, discipulum Isocratis.

Non priuatas lædunt. Ipsum facit, quantum in proditione mali sit, definientem.

Et Ctesiphontis.) Non est hic è numero legatorũ: sed cum alia de causa missus in Macedoniam, ex Philippo audiuisset, eum pacem velle facere, sic renunciauit.

Fit legatorum vnus hic.) Mutatio temporis. Ponitur enim pro, Factus est. similis illi apud Thucydidẽ, Laudant eum qui legi assenserat: pro, laudarunt.

Congressus autem post hæc mecum.) Ab Aduersario sumit existimationis suæ & instituti testimonium. Apparet enim Æschinem cum nemine legatorum de conseruatione rerum disseruisse, nisi cum solo oratore. Ita priuata eius laus non est odiosa, cum non ab ipso referatur, sed aduersarij testimonium habeat.

Et vt nefarium:) Magna, inquit, populi vecordia, si sciebant proditorem esse Philocratem. Philocratem autem vtrique fuisse inimicum, testatur Aeschines. Cur igitur citatus ad dicendum * Philocrati testimonium tacet Aeschines? & quæ illa societas est ingentis erga Philocratem beneuolentiæ? Cur tantæ ei curæ est Philocrates? Quem verò alium producemus testem, hostem eius esse Demosthenẽ, cum id perpiscuè & apertè testetur Aeschines?

A ἐπειδὴ δὲ διαίρεσιν εἰπεῖν τοῦ λόγου παρεσκευάσθαι. κωλύει δὲ οὐδὲν δι' βραχέων ὡς περὶ σπέρματα καταβαλλομένους ἐφοδεύσαι τοὺς ἐντυγχάνοντας. δεῖ τῆς δεινότητος πανταχοῦ τοῦ ῥήτορος σοφίζεσθαι. ἐπεὶ τοίνυν οὐκ εἰκὸς ἦν τὸν φίλιππον δῶρα δοῦναι αὐδρὶ τῶν τυχόντων, ἀλλὰ τοῦ δοκοῦντος τῶν ἄλλων κρατεῖν τῷ πρεσβείαν κρατεῖν. καὶ ἐπεὶ δὲ οὐχ οἷόν τε ἦν παρεσκευάσαι φωνέας, τὸν μὴ πάντων δυνάμενον μάλιστα, ὅτε μὴν οἷόν τε ἦν πεῖσαι τοὺς ἀκούοντας, ὅτι πάντων τῶν πρέσβεων μόνος ἦν αἰτίος τῆς παρόδου. αἰνιγματῶς εἰδὼς τοῦτο, θεὶς ἐν ἀρχῇ τῆς κατασκευῆς θεραπεύει τὸ ὑπεκείμενον. τὰ πρῶτα γὰρ αἰτίαν δίδοις τῆς πολιτείας, καὶ μονονουχὶ πρεσβείοις ἀξίωμα περιτιθεῖς, τῷ δυνάμει αὔξει, καὶ τῷ προσώπῳ μέγιστον ἀξίωμα περιτίθησιν. ἵνα καὶ ἀναγκαίως φίλιππος φαίνηται τοῦτον θεραπεύων, ὃν μάλιστα κρατοῦντα τῆς πρεσβείας ἑώρα. καὶ τῷ παντὶ ἀγῶνι πρασκευάζει τὴν πιθανότητα. τὸ δὲ θαυμασιώτατον ἐκεῖνό

B ἐστιν, ὅτι αὐτὸν αἰσχίνην παρέχει τοῦ δωροδόκων κατήγορον, καὶ μάρτυρα τοῦ διαφθείρεσθαι ὑπὸ φιλίππου τοὺς εἰς μακεδονίαν ἀφικνουμένους. ὅθεν τοίνυν ὁ ξένος, ὅτι οὐ διελάνθανεν αὐτὸν ἡ τοῦ φιλίππου προαίρεσις, οἷά τε ἦν περὶ τὴν πόλιν καὶ τὴν ἑλλάδα. ἵνα καὶ τὸ χρῶμα φαίνηται διὰ τούτων λύων. οὐ γὰρ ἦν εἰκὸς ἀγνοῆσαι τοῦ φιλίππου τὴν γνώμην τὸν πάλαι ποτὲ κατηγορουντα τοῦ φιλίππου τῶν τρόπων. εἰς τὸ αὐτό. τοῦτο προσέχει τὸ τοῦ χρώματος. ὁ γὰρ αὐθόμολος πρῶτος φίλιππον ὑπεβουλεύοντα τοῖς ἕλλησι. καὶ φανερῶς ἤδει ὑπεβουλεύοντα, καὶ διαφθείροντά τινας τῶν ἐν ἀρκαδίᾳ; ἵνα δὲ ἀκολουθίας τὸν πρεσβευτὴν τῆς πρεσβείας φαίνηται διαφθείρων.

καὶ ἔχων ἴχνος.)* παρέχει μὴν τοῖς αἰσχίνου λόγοις ἡ μαρτυρία. οὐκ ἀπήλλακται δὲ καὶ σκώμματος. ὑποκριτὴν γὰρ ἔχει τὸν συναγωνιζόμενον. πρεσπιὼν μὴν τῇ βουλῇ, πρεσπιὼν δὲ τοῦ δήμου.) θεώρησον πόσην αὐτῷ μαρτυρεῖ τιμὴν δύνοιαν καὶ σπουδήν; παρλιωόχλῳ γὰρ πᾶσιν, ὁρᾶν φάσκων ἀδικουμένα τὸν φίλιππον. διὰ δὲ τοῦ ἥκων, τὴν ἔξοδον καὶ τὸ ἀπαλλαγῆναι ἐδήλωσεν, εἰ καὶ μὴ εἴρηκε φανερῶς, τὸν δὲ ἱερώνυμον, πρεσβύτην τινὰ λέγει τῶν ἀρκάδων, ἐναντιούμενον αὐτῷ ἐν ἀρκαδίᾳ περὶ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς φίλιππον, μαθητὴν ἡγούμενον ἰσοκράτους. οὐχὶ τὰς ἰδίας ἀδικοῦσιν. αὐτὸ ποιεῖ τὸ μέγεθος τοῦ κακοῦ τοῦ κατὰ τὴν πρεσβείαν ὀρίζοντα. καὶ κτησιφῶντος.) ἐκ ἔστιν εἷς τῶν πρεσβευτῶν, ἀλλ' ἑτέρας ἕνεκα πρεσβείας ὑποταλεὶς εἰς τὴν μακεδονίαν, καὶ παρὰ τοῦ φιλίππου ἀκηκοὼς, ὡς βούλεται πείσαιτο, ὅπως ἀπήγγειλε. γίνεται τῶν πρέσβεων εἷς.) παρὰ χρόνον ἐναλλαγή. ἔστι γὰρ ἀντὶ τοῦ ἐγένετο ὅμοιον τῷ τε θεκυδίδου. ἐπαινοῦσι τὸν πρεσθέντα τῷ νόμῳ, ἀντὶ τοῦ ἐπῄνεσαν. πρεσβευτὴν τοίνυν ἐμοὶ μὴ ταῦτα.) παρὰ τοῦ ἀπιδίκου λαμβάνει τὴν οἰκείας δόξης καὶ προαιρέσεως μαρτυρίαν. οὐδένι γὰρ τῶν πρέσβεων πρὸς σωτηρίας πραγμάτων αἰσχίνης φαίνεται διαλεγόμενος, εἰ μὴ μόνον τῷ ῥήτορι. ὥστε τὸν οἰκεῖον ἔπαινον αἰεπαχθῆ γενέσθαι, μὴ παρ' αὐτοῦ λεγόμενον, ἀλλὰ παρὰ τοῦ ἀπιδίκου μαρτυρούμενον. καὶ ὅπως τὸν μιαρόν.) αἱοιά φησι τοῦ δήμου πολλὴ, εἰδέναι ὡς προδότης ἦν ὁ φιλοκράτης. ὅτι δὲ ἀμφοτέροις ἐχθρὸς ὁ φιλοκράτης, αἰσχίνης μαρτυρεῖ. πῶς οὖν καλούμενον ὅτι τὴν μαρτυρίαν φιλοκράτους αἰσχίνης σιγᾷ. καὶ τίς ἡ κοινωνία τῆς πολλῆς εὐνοίας πρὸς φιλοκράτους αὐτῷ; πῶς δὲ πολλὴν πρὸς αὐτὸ ποιεῖται προνοιαν; τίνα δὲ ἄλλον παρεχόμεθα μάρτυρα τοῦ πολεμεῖν αὐτῷ δημοσθένη, σαφῶς καὶ διαρρήδην μαρτυρουντος αἰσχίνου;

αἱοιά

ἄοια οὖν ὡς εἴρηται τῷ δήμου πολλή, εἴγε εἰδότες ὡς
προδότης φιλοκράτης, ἐχειροτόνησαν αὐτόν. ἔστι δὲ οὐ
τοιοῦτον. ἀλλ' ἐπιδεὴς χρεία πολλάκις ἐν τῇ πρεσβείᾳ
ἰταμωτέρων καὶ παῤῥησιαστικῶν, ἵνα μὴ τὰ δίκαια δι' τὴν
δυσκολίαν πρόωνται τῆς πόλεως. ἐδόκει δὴ τοιοῦτος ὁ φι-
λοκράτης. οὗ ἕνεκεν τούτου εἵλοντο αὐτόν. ὡς οὖν οὐ χερῶ
ὄντα εἰς τὸ μεταπειθῶσαι καὶ διαφθαρῶσι, εἶπε τὸ φυ-
λάξωμεν. διὰ τοῦτο γὰρ μικρὸν καὶ ἀναιδὲς ἐκάλεσεν, οὐ
προδότην. βραχεῖς τε καὶ μέτριος.) τὸ μὲν, τὴν σωφροσύνας.
τῆς, τὴν ἀρετὴν τῆς εἰρηνικῶν. ὡς ὅτε τῆς προγόνων ὑμᾶς.)
ὁ μὲν αἰσχίνης περὶ τῆς φαυλοτέρων ἔφη, οὓς καὶ ζηλοῦν
ἐκάλυσεν. ὁ δὲ τῇ κοινῇ, τὸν λόγον ἐξάχωσε σοφίζεται
γὰρ ἐνταῦθα ὁ ῥήτωρ. ὁ μὲν γὰρ αἰσχίνης τὸ ἄκαιρον τῶν μι-
μεῖσθαι τινας τῆς προγόνων φέρε φυλάττεσθαι. αἰνιττόμε-
νος τοὺς ἐν σικελίᾳ μόνους. οὐ γὰρ φέρε περὶ πάντων τῆς
προγόνων. ὁ δὲ ῥήτωρ, τῇ καθολικῇ ὀνόματι τῆς προ-
γόνων διαβάλλει τὸν λόγον. νόμον τε, θήσειν.) ἰδοὺ καὶ νο-
μοθέτην αὐτὸν ἀποφαίνει, πάντα χρόνον αὔξων τὴν φρόν-
νησιν. μηδενὶ τῆς ἑλλήνων.) παραινεῖ τῇ πόλει τὴν αὐτῶν
δωροδοκίαν μιμήσασθαι, καὶ μισθοῦ βοηθῆσαι τοῖς ἕλλη-
σιν. ἀλλ' ἐπειδὴ πάλιν ἤκομεν.) τὸ εἶδος τοῦ λόγου περι-
βλεπτικὸν καὶ τὴν μέθοδον. τὸ γὰρ οὖν ἀναστρέφειν τὰ πρά-
γματα καὶ τὰ δεύτερα πρῶτα λέγειν, εἶτα ἐπεμβάλ-
λειν τὰ πρῶτα, περιβολῆς ἴδιον. καὶ προσδοκηθέν-
των.)* ὑπὲρ τῆς πρὸς νεοπτόλεμον λέγει καὶ ἀριστόδη-
μον. καὶ τούτων ἕτερα. τὴν θράκην λέγει. πρεσβεύομεν.)
πρῶτον γὰρ ἔδει εἰσελθεῖν ἐν τῇ βουλῇ, εἶτα ἐν τῷ δή-
μῳ. κατηγόρησα τούτων.) οὐ λέγει περὶ πάντων τῆς
πρέσβεων, ἀλλὰ περὶ τῆς αἰτίων. τὸ γὰρ βελτιστέον
μεσόν.) τὴν ὀπιθυμίαν αἰνίττεται τοῦ μαθεῖν. οὐ γὰρ ἀνέ-
μεναν τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸ ἔθος, ἀλλ' ἀνεμίχθησαν οἱ
ἰδιῶται τοῖς βουλευταῖς. πειρᾶσθε συνδιαμνημο-
νεύειν.) αἰσχυνθήσεται γὰρ ἕκαστος τῆς ἀκουόντων μόνος
ἀπολειφθῆναι τῆς μνήμης. ἔφη γὰρ ἥκειν πεπεικώς.)
καλῶς εἶπε πεπεικώς, οὐκ ἀκηκοώς παρὰ φιλίππου
ἁπλῶς, ἀλλὰ πεπεικὼς φίλιππον. ἵνα μὴ ὡς ἐξαπα-
τηθεὶς φαίνηται. προδιαλύει ὃ καὶ οὕτω τὸ χρῆμα. πῶς
γὰρ ὁ τότε πείσας, ἠπατήθη; καὶ περὶ τῶν ἐν ἀμφικτυόσιν.)
ὡς τε ζητῆσαι καὶ μαθεῖν τίνες ἐσύλησαν τοῦ ἱεροῦ τὰ
χρήματα; ἔμελε γὰρ τοῖς ἀμφικτύοσι τούτου. φωκέων γὰρ
καὶ θηβαίων πολεμούντων πρὸς ἑαυτοὺς διὰ τὴν πα-
ραποταμίαν γῆν. οἱ θηβαῖοι μᾶλλον ἱεροσύλησαν τὸ ἐν
δελφοῖς ἱερὸν, ἤπερ οἱ φωκεῖς. εἰ καὶ φωκεῖς καὶ τὸ ἀλη-
θὲς τοῦτο πεποιήκασι. φασὶ γὰρ φησὶν ἐπεχείρησαν οἱ
θηβαῖοι τοῦτο ποιῆσαι, καὶ οὐδὲν ἧττον ἠσεβήκασιν οἱ βε-
βουλευκότες τῆς τῶν χεροὶ διαπραξάντων. ὡς ὅπερ φέ-
ρει μικρὸν λόγον μακρόν. δυοῖν. ἢ ἕνδεκα ἡμερῶν. τὸ
τάχος τῆς ἐπαγγελίας τὴν ἀπάτην ἐπηύξησεν.

διδάσκειν γὰρ αὐτὸς ἔφη.) ὅρα ὅπως πάλιν προδιο-
κεῖται τὴν λύσιν. ὁ γὰρ διδάσκων οὐ φενακίζεται. καὶ τὸ
αὐτὸς δὲ, τὴν ἐξοχὴν δηλοῖ τῆς δόξεως. οὐκ ἂν οὖν
ὁ τοιοῦτος ἀπατηθείη.

ὑπεκεκηρυχέναι.) ὅταν πόλις ἔχῃ πρός τινα δυσμέ-
νειαν, ὑπιδοᾷ καὶ κηρύττει μισθὸν καὶ χρήματα τῷ φο-
νεύσαντι. ἄλλο δέ ἐστιν ὑπεκηρυκεία, καὶ ἄλλο ὑπεκήρυ-
ξις. ὑπεκηρυκεία μὲν, ἡ φιλία, ὑπεκήρυξις δ', ὅταν πόλις
ὡς ἔφημεν, ἐχθρὸν ἔχουσά τινα, ὑπιβουλεύοντα αὐτῇ, καὶ
βούλοιτο αὐτὸν ἀνελεῖν, χρήματα κηρύττει δοῦναι τῷ ἀνελόντι αὐτόν. πολλάκις δὲ καὶ ὑπὸ ἰδιωτῶν τοῦτο ἐγί-
νετο. ὦ ἄνδρες πρέσβεις.) τοῦτο ὥσπερ ἠθοποιία ἐστὶν, ὡς ἐκ τῆς δυοέων λεγόντων πρὸς τὸν αἰσχίνην, καὶ τοὺς

A ignorantia igitur populi magna fuit, vt dictum est, si gnari proditorem esse Philocratem, tamen ei legationem decreuerunt. Res verò non ita se habet: sed quòd in legationibus sæpe opus est audacioribus & liberioribus, ne propter lenitatem de iure ciuitatis concedant, & talis Philocrates habebatur: ideò eum elegerunt. Dixit igitur, Caueamus eum, vt qui facile deduci à sententia & corrumpi possit. propter hoc enim impurum & impudentem vocauit, non proditorem.

Et pauca & modesta.) Illud ad veritatem, hoc ad virtutem orationis pertinet. Neque maiorum vos.) Æschines de nequioribus loquitur, quos etiam imitari vetuit. at hic communitate orationem exasperauit. sophistam enim hic agit orator. Nam Æschines quorundam è maioribus intempestiuam imitationẽ cauendam esse monebat, eos duntaxat qui Siciliam inuaserant, innuens. Neque enim dixit de omnibus maioribus. orator autem vniuersali nomine maiorũ, perstringit eius orationem. Et legem laturum.) Ecce & legislatorem eum esse ostendit, vndique augenda eius prudentia. Nemini Græcorum.) Monebat vrbẽ, vt suam acceptionem munerum imitaretur, & premij causa iuuaret Græcos. Sed postquam redimus.) Forma orationis comprehẽsione tractata est. Nam quòd negocia conuertuntur, & secunda priore loco dicũtur, & priora deinde inferuntur, id est comprehensionis proprium. Et expectabãtur.) De actis cum Neoptolemo dicit, & Aristodemo). Et post hæc alia. Thraciam dicit. Accessimus.) Primùm enim veniendum erat in Senatum, pòst in concionem. Accusaui istos.) Non loquitur de omnibus legatis, sed de sontibus.

Curia enim referta.) Desiderium cognoscendi innuit. neque enim concionem expectarunt, vt moris erat, sed homines priuari se immiscuerunt Senatorib.

Mecum date operam vt memineritis.) Pudebit enim vnumquemque audientium, se solum destitui memoria.

C Aiebat enim adesse se ac persuasisse.) Bene dixit, persuasisse: non audiuisse à Philippo simpliciter, sed persuasisse Philippo, ne deceptus esse videatur. Nam sic etiã colorem antè tollit. quî enim is deceptus est, qui tum persuasit? Et de Amphictyonicis.) Vt quæreretur & cognosceretur, quinam tẽpli pecuniam cõpilassent. Id enim Amphictyonibus curæ erat. Cum enim Thebani & Phocenses bellum inter se gererẽt, propter agrum ad flumen situm: Thebani magis spoliarunt templum Delphicum quàm Phocenses: quãquam & Phocenses verè id fecerunt. Primùm, inquit, instituerunt id facere Thebani: & nihilominus sacrilegio se obligarunt, qui consiliũ eius re ceperũt, quã ij qui manibus perpetrarũt, vt paulo pòst prolixa oratione declarat. Biduo aut triduo.) Celeritas promissionis imposturam auxit. Se enim docuisse inquit.) Vide vt rursus refutationem antè comparet. Ei enim qui docet, non sit fucus. & verbum, Se, excellentiam inuentionis declarat. Non igitur talis homo decipi queat. Proscripsisse.) Si qua ciuitas inimicum habet, proclamat voce præconis, præmium & pecuniam ei, qui illum occiderit. Aliud autem est ὑπεκηρυκεία, & aliud ὑπεκήρυξις. Nam ὑπεκηρυκεία notat amicitiam. ὑπεκήρυξις, cùm vrbs, quæ, vt, diximus, hostem habet aliquem & insidiatorem, quẽ sublatum vellet è medio, proclamat, se pecuniam daturam interfectori: sæpe autem hoc & in hominibus priuatis fiebat.

O legati.) Hæc tanquam Ethopœia est, quasi Euboœenses ad Æschinem, cæterósque lega-

tos dicerent. Quo pacto autem legati in Eubœa deprehensi sunt.respondebimus,eos in reditu Athenas, Eubœa transisse.neque enim per Bœotiam itei habebant,propter intercedentes eis cum Thebanis inimicitias.* Recesserant autem Eubœenses ab Atheniensib.post ætatẽ Thucydidis, vsq. ad præsentia tẽpora.

Descendit magna cum grauitate.) Perstringit occultè populum,quòd ingẽs sit impostorum autoritas.

Vociferabantur,explodebant me.)Æschine vociferante,Philocrate insultante,populi animis ante occupatis,quid erit Demosthenis loci? Ita me dij amabunt, accidisse non miror.) Reconciliat populum post obiurgationem. Qua gratia?) Absoluta narratione, iam accedit ad primum coniecturæ caput, quod est exceptionis, idque sumit à tempore, veluti: Quamobrem tum non aduersatus es? Volo sanè.)Absoluta exceptione,iam ad alterum caput accedit coniecturæ,qua petitur vt argumenta proferantur.

Aliter.)Conclusa constitutione,iam auspicatur ea quæ dicuntur ab initio vsque ad finem: quorum hoc est principium Postquam autem moto crimine,magnitudo est ostensa: omissis necessariò iis quæ prius ceperat, obiectionem, quæ ei obstabat, criminari studet.Ea verò quæ est?Quæ sumitur à facultate Æschinis:At Æschinis eæ vires non sunt, neque ea potentia,vt vrbes duas & viginti numero possit prodere.Cur verò,cum sit causa coniecturalis,rem probari non postulauit?Respondemus,esse instituti & consilij coniecturam,fieri autem non potest,cum manifestum est,res à quibus actæ sint, & constat de eo qui fecit,vt probatio petatur Hic enim de voluntate dũtaxat quæritur, & signa examinantur: probationes autem non petimus, quia nemo nouit alterius animum,volens ne an inuitus & deceptus verba illa fecerit.Ac voluntas quidem paulatim ostenditur, copiosior autem inquisitio,ad colorem reseruatur. Facultatem quæ nocet,personæque qualitatem superat, immiscuit* positioni eorum quæ sunt ab initio ad finem,vt crimina faceret probabilia.

Nemo autem vestrûm debet.) Voluntas quidem moderatè implicatur,ab his verbis:Deinde si is,vt iste conductus ab hostibus decipere vos & circumuenire voluisset,non minores quàm iste clades inuexisset:potentiam tamen qualitatis auxit,dicẽdo,Vos ei autoritatem tribuistis:& tempora post ea subiecit, quæ facultatis pars sunt. Cur autem de voluntate nunc parcissimè loquitur? Dicimus id artificiosè ab eo fieri, quòd eam reseruare vult ad secundam coniecturam.secunda enim coniectura incidit in oratione per obiectionem:veluti,Et quî facere istuc voluissem?Sciendum,autem verbo Voluissem, eum voluntatem declarare. Cum enim de facultate antè dixisset, voluntatem subiunxit.

Quemcunque enim vos.)Licet Æschine & humiliorem & imbecilliorem.

Atque is.) Coniunxit cum facultate voluntatem, vt eam societate hac confirmaret.

Neque enim si vilibus.)Hęc est pars obiectionis, Vilis est & vulgaris homo,& nõ honoratus & splẽdidus Æschines:reum de industria deprimens. Neque verò ipse per se illum contẽpsit (quod ipsi cõtrarium esset)sed orationem sumpsit ab iis qui in ea erant opinione.Est autẽ obscurus etiã hic locus.Quid igitur dicere vult hoc in loco?Phocẽses,si vili visi essetis ministro & legato nõ illũ respexissent,sed vrbẽ.

A ἄλλους πρέσβεις. καὶ πῶς οὐρέθησαν αὐτοὶ οἱ πρέσβεις ἐν τῇ εὐβοίᾳ; λέγομεν ὅτι διὰ αὐτῆς παρῆλθον, ἐπανερχόμενοι ὑπὸ τὰς ἀθήνας. οὐ γὰρ ἠδύναντο διὰ τῆς βοιωτίας ἐπανιέναι, διὰ τὸν ἐχθραν ὃν εἶχον πρὸς τοὺς θηβαίους. ἦσαν δὲ οἱ εὐβοεῖς ἀθηναίων ἀποστάντες, κατὰ τὴν ὑστέραν θουκυδίδου, μέχρι τοῦ νῦν χρόνου. κατέβη μάλα σεμνῶς. πλύτει λιγηθότος τὸν δῆμον, ὅτι ὑπερδοκιμοῦσιν οἱ φενακίζοντες. ἐβόων, ἐξέκρουόν με.) αἰσχίνου βοῶντος, φιλοκράτους παρεγινοῦντος, προκαταλημμένου τὸν δῆμον, πῶς δημοσθένης ὀφθήσεται; μὴ πῶς θεοὺς εἰκός τι παθεῖν.) θεραπεύει τὸν δῆμον μετὰ τὴν ὑπόμνησιν. τοῦ χάριν.) πληρώσας τὴν διήγησιν, εἰσβάλλει ἐντεῦθεν ὅθεν τὸ πρῶτον κεφάλαιον τῆς κρίσεως, ὅπερ ἐστὶ τὸ προδιαγραφικόν. λαμβάνει δὲ αὐτὸ ἐκ τοῦ χρόνου. οἷον, καὶ διὰ τί μὴ τότε ἀντέλεγες; βούλομαι δή.) πληρώσας τὸ προδιαγραφικόν, εἰσβάλλει ἐντεῦθεν ὅθεν τὸ δεύτερον κεφάλαιον τοῦ κρίσεως, ὅπερ ἐστὶν ἡ τῆς ἐγκλήματος ἀπαίτησις. ἄλλως. συμπεραίνας τὴν κατάστασιν, ἀρχὴ) ἐντεῦθεν τῆς ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, ὧν ἐστὶ τὸ προοίμιον. ἐπειδὴ δὲ κινηθέντος τοῦ ἐγκλήματος ἐδείχθη τὸ μέγεθος, ἀφέμενος ἀναγκαίως ὧν προήρξατο, τὴν λυποῦσαν αὐτὸν ἀπόθεσιν διαβάλλειν προφέρει. ἔστι δὲ αὕτη τίς; ἡ ἀπὸ τῆς αἰσχίνου δυνάμεως. ἀλλ' οὐκ ἱκανὸς αἰσχίνης, ὥστε τοσαύτην ἔχει δύναμιν, ὥστε εἴκοσι δύο πόλεων προδοσίαν καταλέγειν. τί δὴ ποτε κρατικῆς οὔσης τῆς ὑποθέσεως ἐλέγχων ἀπαιτήσει οὐ κέχρηται; καὶ λέγομεν ὅτι γνώμης ἐστὶ κρατικός. οὐχ οἷόν τε δὲ προδήλων ὄντων τῶν πραγμάτων ὑφ' ὧν πέπρακται, καὶ καταφανοῦς ὄντος τοῦ πεποιηκότος, ἔλεγχον ἀπαίτησις γενέσθαι. ἐνταῦθα γὰρ τῆς βουλήσεως μόνης ἐξέτασις καὶ τῆς τεκμηρίων. ἔλεγχος δὲ οὐκ ἀπαιτεῖται, ὅτι μὴ τινὶ ἑτέρου γνώμῃ οἶδέ τις ἑκὼν, ἢ ἄκων, καὶ ἐξηπατημένος τοῖς λόγοις εἴρηκε. καὶ ἡ βούλησις δὲ ἀρέμα μὲν δηλοῦται. φυλάττεται δὲ ἡ πλείων ἐξέτασις ἐν τοῖς χρώμασι. τινὶ δὲ δυναμιν βλάπτουσαν καὶ

C ὑπερβαίνουσαν τὴν ποιότητα, κατέμιξε τῇ θέσει τῆς ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, πιθανὰ ποιῶν τὰ ἐγκλήματα. δεῖ δὲ μηδένα ὑμῶν.) ἡ μὲν βούλησις, μέχρι τοῦ μέρους συμπλέκεται ἐπὶ τούτου. εἶθ' ἕτερος ὥσπερ ἐστὶ ἐβουλήθη μιθώσας αὐτὸν τοῖς ἐχθροῖς ἐξαπατᾶν ὑμᾶς καὶ φενακίζειν, τῆς ἴσων αἴτιος τῶν κακῶν, ὅσων περ καὶ ἐστί. τὴν δέ γε δύναμιν ἤυξησε τῆς ποιότητος, εἰπὼν ὅτι ὑμεῖς κατεχήσαι κύριον, καὶ τοῖς καιροῖς σιωπῆσεν ὑπὸ τούτοις, μέρος τῆς δυνάμεως ὄντας, διὰ τί δ' ἐπ' ἔλαχιστον χρῆται νῦν τῇ βουλήσει; λέγομεν ὅτι τεχνικῶς τοῦτο ποιεῖ. βούλεται γὰρ αὐτὸν τηρῆσαι ἐν τῷ δευτέρῳ κρατικῷ. δεύτερος γὰρ ἐμπίπτει μεταξὺ τοῦ λόγου ἐξ αἰτιθέσεως. οἷον, καὶ πόθεν δηλονότι ταῦτα ἠβουλόμην ποιεῖν; ἰστέον δὲ, διὰ τὸ εἰπεῖν ἐβουλήθη, ἐσήμανε τινὶ βούλησιν. τινὶ γὰρ δυνάμιν προειπὼν, ἐπήγαγε τινὶ βούλησιν. ὅτι ὅν τινὰ αὐ ὑμεῖς.) εἰ καὶ τοῦ αἰσχίνου ταπεινότερόν τε καὶ ἥττω. εἶθ' ἐστί.) συνέζευξε τῇ δυνάμει τινὶ βούλησιν, κρατύνων αὐτὸν τῇ κοινωνίᾳ. οὐ γὰρ εἰ φαύλος.) τοῦτο μὲν ἐστι μέρος αἰτιθέσεως. ὅτι φαῦλος, καὶ τῶν τυχόντων, καὶ οὐδὲ τῶν σεμνῶν, οὐδὲ τῶν λαμπρῶν αἰσχίνης. ὁμοῦ δὲ ἐξεπίτηδες φαυλίζων. οὐ γὰρ παρ' ἑαυτοῦ φαυλίζων) ἐναντίον γὰρ ἦν) ἀλλὰ προφάσει τῆς ἐχόντων ταύτῃ τινὶ ὑπόληψιν λαμβάνω τὸν μόνον. ἔστι δὲ καὶ τῆς ἀσαφὲς τὸ χωρίον. τί οὖν βούλεται λέγειν ἐν τούτῳ; ὅτι οἱ φωκεῖς, εἰ φαύλῳ ἐχρήσαθε δημόνῳ καὶ πρεσβευτῇ, οὐ πρὸς ἐκεῖνον εἶδον, ἀλλὰ πρὸς τινὶ πόλιν.

τί δέ;

τὴ γὰρ ἡ πόλις ἀξιοῦται παρὰ τοῖς ἄλλοις, ἐπ' αὐτοὺς ἀ-
ναφέρεται. αὐτὴ τ', οὐκ ἠξίωσαν ὀλιγωρῆσαι τῆς αἰσχίνου λό-
γων· ἀλλ' ἐπεῖδον πρὸς τὸ τῆς πόλεως προσωπικὴ ἀξίω-
μα, καὶ τούτοις πιστεύσαντες ἀπώλοντο. ἵνα δὴ καὶ δυνάμις ἰ-
σχυρὰ γένηται, προσέθηκε καὶ τοὺς ἄλλους πρέσβεις, καὶ
διηκρίβωσεν ὅτι τίνι κατηγορεῖ, προθεὶς καὶ εἰπὼν, εἰ ὅ-
σα τῆς φωκέων σωτηρίας ὅτι τοῦ πρεσβεῖαν ἦκε, ταῦτ'
ἅπαντ' ἀπώλεσαν οὗτοι. καὶ προσέθηκε πάλιν τοῦ βού-
λησιν, εἰπών. καὶ διέφθειραν ἑκόντες. τὸ δέ γε ἰσχυρότερον
μέρος τῆς βουλήσεως, τοῦ αἰτίαν, οὐ λέγει. τούτου γὰρ τοῦ
κεφαλαίου τὸ μέγιστον μέρος ἐστὶν ἡ αἰτία. οὗ ἐν τῷ δευ-
τέρῳ σχασμῷ διεφύλαξεν. δὸς δέ μοι τὸ προβούλευ-
μα.) εἰσβάλλει ὅτι τοῦ τῆς ἐλέγχων ἀπαίτησιν, πληρώ-
σας τοῦ δυνάμιν. προβούλευμα ὃ λέγει, τὸ ἀκοῦσαι
τοῦ βουλεύειν περὶ τοῦ, δημοσθένους κατηγορεῖν τοῦ αἰ-
σχίνου, καὶ τῆς ἄλλων πρέσβεων, ὅτι παρεπρέσβευσαν, καὶ
κατεψηφίσαντο αὐτῆς ὡς ἀδικησάντων, καὶ γράψει καὶ
ψήφισμα ἕνα αὐτῆς τῆς βουλῆς, ὥστε μὴ κληθῆναι εἰς
τὸ πρυτανεῖον ὅτι δεῖπνον. δεῖ γὰρ οἱ πρέσβεις ἐπανερχό-
μενοι, σκαλεῦτο ὅτι δεῖπνον ἔθει τινὶ τιμῆς χάριν. τοῦτο
δὴ προφέρει εἰς ἔλεγχον αὐτῆς τῆς προδοσίας· ὅτι ὡς προ-
δοτῆς κατεγνῶσα, οὐκ ἐκάλεσεν αὐτοὺς εἰς δεῖπνον. ἄλ-
λως. μετέβη πάλιν ἐντεῦθεν ὅτι τὸ κεφάλαιον, οὗπερ οὗ
ἐξαρχῆς τὸ προοίμιον, λέγω δὲ τ' ἀπ' ἀρχῆς ἄχει τέλος
ἀρχεται δὴ ἐν μεγαληγορικῷ. νυνὶ ἡμῖν λέγεις δεῖ δ' προ-
δοσίας, ἐξὸν περὶ τῶν πεπραγμάτων εἰπεῖν καὶ σῶσαι; ὁ
δ', ὅτι οὐκ ἐσίγησε σιωπήσει, παρεχόμενος τὸ προβούλευ
μα. εἶτ' γὰρ σημεῖον τῆς ἀυτῆς λόγων, ὅπερ* ἐψηφίσαιο πρὸς
τὰς ἐπαγγελίας τοῦ ῥήτορος. πληρώσας δὲ διὰ τῆς προσηκοίσης ἐξεργασίας τὸν* χρόνον μεταβέβηκεν ἐπ' αὐτὰ τὰ
ἀπ' ἀρχῆς ἄχει τέλος, καθαρῶς ἀπὸ τῆς χρόνων ἀφξάμενος. ἅπαντα γὰρ τὸν αἰσχίνου, ὡς ἐξεπίτηδες ἀποκλείσαντα τῆς καιρῶν τοῦ πόλιν, ὥστε μηδ' εἰσηγεῖσθαι σκοπεῖν
δεῖ τῆς προκειμένων, τ' φιλίππου κατειληφότος τὰς πύ-
λας. ἅμα τε γὰρ ἤκουσε, καὶ κεῖνος παρῆν. δῆλον οὖν ὡς
ἀπολωλει τῆς βοηθείας ὁ χρόνος, ἐν ᾧ κλεῖσαι τὰς πύλας
οἷόν τε ἦν τῷ δήμῳ. εἶτ' ἐπειδὴ αὐτὸ ἔπιπτεν, οὐ καὶ ἦν ἑτέ-
ρως βοηθεῖν, ἢ προεῖπόν τας φωνεῦσιν, ἀσφαλέστερόν τι
δεῖ αὐτῆς βουλεύσασθαι· ἔλυσε δύο λύσεσι· μιᾷ μὲν, ὅτι
οὐδεὶς αἰέγνω τῷ δήμῳ τὸ προβούλευμα; ἢ γὰρ αὐ ὁ δῆ-
μος ἐβουλεύσατο. ἑτέρᾳ δ', ὅτι εἰ καὶ βουλεύσαιτο ὁ δῆμος
οἷός τε ἦν, ἐξηπάτησεν αὐτὸ αἰσχίνης, ἐλπίσι καὶ ὑποσχέσε-
σιν. ἐν ᾧ καὶ εἰσάγει τὰ ἰσχυρότατα τῆς τεκμηρίων, λέγων
τοῖς αἰσχίνου λόγοις. Οὔτε εἰς τὸ πρυτανεῖον.) Ενεδέχετο
ὑποτεθῆναι τοῦ κλῆσιν, ἕως αὐ γνῶ ἡ βουλὴ τοῦ ἀκρίβειαν· ἢ ἔτι οὔπω ἐν τῷ δήμῳ ἀπεπρέσβευσαν. ὁ δὲ τοῦ
ὑπόθεσιν εἰς τὸ μὴ φύεσθαι μὴ δ' ἔστε δὲ παραλαμβάνει.
Οὐ θάνατον κατεχειροτόνησαν.) Ενήλαξε τὸν χρόνον. δῆλον γὰρ ὡς ἐκλήθη πρότερον. εἶτ' ὕστερον καταγνωσθεὶς ἀνῃρέθη. Εἰ μὲν τοῖνυν ταῦτα.) Λύει τοῦτο δίλημμα τῷ χήματι· ὅτι, εἰ μὲν πάντες οἱ πρέσβεις ταῦτα ἐπρεσβεύομεν· ὅ ἐστιν, εἰ πάντες ἐγνώμεθα προδόται. δικαίως αὐ πάντες οὐκ ἐκλήθημεν. εἰ δ' οἱ μὲν ἡ μὲν τὰ δίκαια ἐπράττον· οἱ δ', παρεπρέσβευσαν· διὰ τοῖς παραπρεσβεύσαντας σωθεῖν καὶ τοῖς ἄλλοις μὴ κληθῆναι. Η μὲν ἐν βουλὴ ταῦτα.) Εντεῦθεν ἀρχεται τῆς σημείων· ὅπερ κεφάλαιον
καλεῖται τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχει τέλος. Αναστὰς δ' ὅδε ἐδημηγόρει.) Δύο ἀπ' ἀρχῆς ἄχει τέλοις θεὶς, τότε χρόνον, καὶ τοῖς λόγοις αἰσχίνου, ἀναιρήσεις τὸ χρῶμα ἐπιζητῶν. ἑκάστῳ γὰρ τ' ἀπ' ἀρχῆς ἄχει τέλοις ἀποδοτέον χρῶμα·

A Quid enim? vrbis autoritas, qua valet apud alios, in illos confertur: hoc est, noluerunt parui pendere oratione Æschinis, sed suspexerũt. Quid? vrbis personã & dignitatẽ & his confisi perierũt. Vt aũt facultas firma fieret, addidit & cæteros legatos: distinctéque posuit, cur accuset, adiungendo & dicendo, Quatenus Phocensium salus penes legatos fuit, eatenus isti omnia perdiderunt, & rursus adiecit voluntatem his verbis: Et sustulerunt data opera. Causam autem quæ voluntatis pars firmior est, nõ dicit. huius enim capitis maxima pars est causa, quam ad secundã conlecturam reseruauit.

Da verò mihi senatusconsultum.) Facultate absoluta, accedit ad postulationem argumentorum. Senatus autem consultum id dicit,* quòd senatus, antequam accusaret Æschinem & reliquos legatos Demosthenes, audierat, ementitos esse legationem, & eos vt sontes condemnarat: & quidam in senatu etiam decretum fecerat, ne in Prytaneum ad cœnam vocarentur. Semper enim legati reuersi vocabantur
B ad cœnam, consuetudine quadam, honoris gratia: id quodobiicit in argumentum proditionis eorum, senatum eos loco proditorum damnatos, ad cœnam non vocasse. Aliter. Transit rursus hinc ad id caput, * cuius initiò fuit exordium; circumstantias dico. Orditur autem à translatione: Nunc nobis dicis de proditione, cum antequam res fierent, dicere, eásq; tueri licuisset? Ipse autem se tacuisse probat proferendo senatusconsulto. Signum enim esse orationum suarum decretum, factum aduersus pollicitationes oratoris. Absoluto autem per conuenientem expolitionem hoc loco, transit ad ea ipsa, quæ sunt a initio vsque ad finem, prorsus à temporib. exorsus. Accusat enim Æschinem, vt eum qui de industria Rempublicam excluserit occasionibus, vt nec spacium datum sit deliberandi de propositis negociis, Pylis à Philippo occupatis. Simul enim & res audita, inquit, est, & ille adfuit. Satis igitur apparet, auxilij ferendi tempus reipublicæ periisse, quo populus Pylas claudere potuisset. Postea quia obiiciebatur:
C At non aliter licuit iuuare Phocenses, nisi dicendo, vt salutis & securitatis suæ rationem haberent: soluit id duabus refutationibus. Vna, neminem legisse populo senatusconsultum. Alioqui enim consilium inituruum fuisse populum. Altera, etiamsi populus capere consilium potuisset, deceptum tamen eum esse ab Aeschine, spe & pollicitationib'. in quo etiam profert firmissima signa, recitando verba Aeschinis. Neque in Prytaneum.) Fieri poterat, vt vocatio differretur, donec senatus rem certò cognosceret: vel eò quòd legationem nondum pro concione retulerant. Ipse autem dilationem eò trahit, quasi nec vocati sint, nec vocandi. Quem populus occidi iussit.) Inuertit tempus. Nimirum enim prius vocatus fuit, & postea sublatus è medio. Quod si eadem.) Soluit hæc, figura dilemmatis. Nam si legati omnes eadem egimus, hoc est, si omnes proditores fuimus: iurè omnes vocati non sumus. sin alij rectè fecimus, alij legationem perperam obierunt: improborum legatorum culpa factum est, vt nec cæteri vocarentur. Ac Senatus quidem hęc.) Hic orditur signa, quod caput vocatur, ab initio ad finem. Iste autem surrexit & concionatus est. Duas circumstantias cum posuerit, tum tempus, tum orationes Aeschinis: necessariò etiam colorem subiecit. Vnicuique enim signo & circumstantiæ, addendus est color.

Et post hæc recitabantur Philippi literæ.) Hic color ad tempora pertinet, quibus Philippus Pylas occupauit. Atque eius rei fuit iste autor. Refutatio statim sequitur: iste scripsit literas relictis nobis. quasi diceret, auulsus à nobis. Sed verbis illius, videlicet Aeschinis occurrit, sic dicendo: Philippus non decepit, sed Aeschines.

Alenses cum Pharsaliis.) Iam cognouimus è Philippicis, duo ista Thessaliæ oppida inter se dissensisse: cũ Pharsalus amica esset Philippo, Alus Atheniẽsibus. Philippus autem ea conturbabat. Aliquanto fuisse mitiores.) Τινὸς, aliquo, aut quouis homine. Aut aliquò dicit, pro longè. Lõgè enim abest, vt quisquã pari humanitate reperiatur.

Quas iste scripsit, relictis nobis.) Relictis nobis, ne videatur fuisse particeps actorum. Iste scripsit: ne in Philippum culpam transferat. In vrbes: vt socias significet, à quibus exigendum iusiurandum fuit. Non forte fortuna: vt ostendat scelus, partitos esse insidias Æschinem & Philippum.

Recita eis literas.) Admirabilissimum hoc est, quòd quibus literis vti potuisset Æschines ad defensionem: eas ad accusationem Demosthenes adhibet. Est enim ei in more positum, aduersariorũ præsidia eloquentiæ vi, sua facere.

Auditis Athenienses. Post recitationem literarum veluti confirmando perceptam ex iis vtilitatem, rursus dicit, De Phocensibus autem, aut Thebanis, aut aliis, quæ vobis iste renunciauit, ne hilum quidem. Iste igitur, non Philippus decepit. Hoc enim illud est, quod spectat. Cum autem interim ea quæ obstabant, reiecerit, & literas Æschinis esse potius, quàm Philippi, probarit: denuò ad Aeschinis orationem reuertitur. A firmissimis enim non recedit, & præceptum tradit: Immorandum esse locis necessariis. Nisi Thespiæ & Plataeæ.) Rursus hic signis & circumstantiis adiunxit Thebanos non vniuerse effundendo omnia, sed particulatim subinde addendo, vt & refutationes consentaneæ, & oratio perspicua fieret. Vt primùm igitur ad mentionem Thebanorum venit, rursus colorem quæsiuit, vt & in prioribus. Dixit enim, Thebanos etiam statim daturos esse pœnas. Vbi igitur pœnæ? Audierunt, inquit, Thebani, propterea que sibi cauerunt, & Philippus Thebas euertere nõ potuit. Si igitur eò prohibitus est, quòd illi præsenserant: quis effutiit? an non iste? Habet autem color, refutationem etiam coloris statim additam, & in his translationem aptè quæsiuit, Cur tacuisti, cum respublica falleretur? Ad quam obiectionẽ refutandam, in memoriam eis reuocat suum progressum, & quid sibi, concionari cum vellet, accidit. Deinde quia non habebat testimonium suarum orationum: tanquam in poemate, ethopœias confinxit. habet enim magnificentiam orationis à Platone & capit id quod vtile est, ex alternis colloquiis, nouam formam & plausibilem inducendo. Neque enim sine probatione reliquit id quod dixit: sed fictionis inuentioni probationem addidit. Magis enim afficimur orationibus confirmatis, quàm simpliciter enunciatis. At ea quidem si audienda.) Firmissima obiectionis refutatio, veluti: sed audita re Thebani cauerunt, eáque gratia non perierunt: postea soluit eam, figura dilemmatis vsus: Philippus aut verè id facturus fuit, aut non. Quod si facturus non fuit, sed tu fraudem struebas: non ab re nugabaris ista, decipiendo nos. Sin eò prohibitus est, quia consilium eius animaduersum fuit: quare non tacuisti,

A Καὶ μεταταῦτα ἀνεγινώσκετο ἡ ὑπογραφὴ φιλίππου. Τοῦτο δέ ἐστι τὸ χρῶμα τὸ ὑπὲρ τῆς χρόνων ἐν οἷς ὁ φίλιππος κατέχε τὰς πύλας. καὶ τούτου γέγονεν ἐκεῖνος αἴτιος. εἶτα ἡ λύσις εὐθύς. ἐστὶ γὰρ ἔφη τῶν ὑπὸ τῶν ὑπολειφθεὶς ἡμῶν, οἰονεὶ χωρισθεὶς. πρὸς δὲ τοῖς ἐκείνου λόγοις, τὸ αἰσχίνου δηλαδὴ, ἀπήντησεν ἔτι λέγων φίλιππος οὐκ ἐξηπάθησεν, ἀλλ' αἰσχίνης. Τοῖς ἀλεῖς πρὸς τοὺς φαρσαλίους.) Ἤδη ἔγνωμεν ἐν τοῖς φιλιππικοῖς, ὅτι αἱ δύο πόλεις αὗται τῆς θετταλίας, ἐταράττον πρὸς ἑαυτάς· ἡ μὲν φάρσαλος, φίλη οὖσα τῷ φιλίππῳ· ἡ δὲ ἄλος τῶν ἀθηναίων· φίλιππος δὲ αὐτοῖς συνεταράττε. Πρᾳοτέρους γενέσθαι τινός.) Ἢ παντὸς ἀνθρώπου βούλεται τὸ τινὸς, ἢ τινος λέγει. πόρρω γὰρ δύρειν ὑπὲρ πλήσιον εἰς φιλανθρωπίαν. Ἣν δεῖ ἔγραψεν ὑπολειφθεὶς ἡμῶν.) Τὸ μὲν ὑπολειφθεὶς ἡμῶν, ἵνα μὴ δόξῃ κοινωνεῖν τῶν πραχθέντων. τὸ δὲ δεῖ ἔγραψεν, ἵνα μὴ ὑπὲρ φίλιππον ἀγῇ τὴν αἰτίαν. ὑπὲρ τὰς πόλεις δὲ, ἵνα τὰς συμμαχικὰς δηλοῖ, αἷς καὶ ὅρκοι ἔδει. οὐκ ἀπὸ ταυτομάτου δὲ, ἵνα δείξῃ τὴν κακουργίαν, ὅτι ἐμπεριεπάτει τὴν ὑπεβάλλον αἰσχίνης καὶ φίλιππος.

B Λέγε αὐτοῖς τὴν ὑπογραφήν.) Τὸ θαυμαστότατον τὸ ὅτι, ὅτι ἡ περ αὐ αἰσχίνης ἐχρήσατο πρὸς ἀπολογίαν ὑπογραφῇ, ταύτῃ ἔλαβε πρὸς κατηγορίαν δημοσθένης. συνήθες γὰρ αὐτῷ τὰ ἰσχυρὰ τῶν ἀντιδίκων, δι' ἰσχὺν δεινότητος, αὐτὸ ποιεῖσθαι. ἀκούετε, ὦ ἄνδρες.) Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ὑπογραφῆς, ὥσπερ ὑπεβεβαιούμενος τὴν ἐξ αὐτῆς ὠφέλειαν, πάλιν λέγει. Περὶ δὲ φωκέων, ἢ θηβαίων, ἢ τῶν ἄλλων ὧν δεῖ ἀπήγγελε πρὸς ὑμᾶς οὐδὲν ἐρεῖ. Οὗτος, οὐκ ἄρα φίλιππος ἐξηπάτηκε. τοῦτο γάρ ἐστιν ὃ προσεδόκα. λύσας δὲ ἐν τῷ μεταξὺ τὰ λυπτικώτατα, καὶ συνήσας τὴν ὑπογραφὴν αἰσχίνου μᾶλλον, ἢ φιλίππου εἶ· πάλιν ὑπὲρ τοῖς αἰσχίνου λόγοις ἐπανῆκεν, οὐκ ἀναχωρῶν τῶν ἰσχυροτάτων θεωρημάτων δίδοις, ἐν δυσὶ βεβαίοις τοῖς ἀναγκαίοις.

C Εἰ μὴ θεσπιαῖ, καὶ πλαταιαῖ.) Πάλιν ἐνταῦθα προσέθηκε τοῖς ἀπ' ἀρχῆς ἄχει τέλοις θηβαίοις· οὐκ ἀθρόως ἐκχέας ἅπαντα. κ.τ.λ. δὲ μέρος ἀεὶ προσίθησιν, ἵνα κὴ αἱ λύσεις ἀκόλουθοι, κὴ οἱ λόγοι σαφεῖς γένωνται. δύθυς γοῦν ὑπὲρ τὴν μνήμην θηβαίων ἐλθὼν, πάλιν τὸ χρῶμα ἐζήτησεν, ὥσπερ καὶ ὑπὲρ τῶν προτέρων. ἔφη γὰρ κὴ τὸ θηβαίους αὐτίκα δὴ μάλα δώσειν δίκην. ποῦ τίνων ἡ δίκη· ἤκουσαν οἱ θηβαῖοι φησὶ καὶ δι' τοῦτο ἐφυλάξαντο. κὴ φίλιππος οὐκ ἔχων ἀνελεῖν τὰς θήβας. εἰ τίνων ὑπὲρ τὸ προαιδέσθαι κεκώλυται· τίς ὁ ἐκλαλήσας; οὐχ δεῖ; ἔχει δὲ τὸ χρῶμα, καὶ τὴν λύσιν δύθυς τοῦ χρώματος. ὑπὲρ τούτοις ἀκολούθως ζητήσας τὸ μεταληπτικόν· πῶς οὐ ἐσιώπησας, ἀπατωμένης τῆς πόλεως; κὴ πρὸς τοῦτο ἀπαντῶν, ἀπομιμνήσκει τῆς ἑαυτοῦ παρόδου, καὶ ὧν ἔπαθεν λέγειν βουλόμενος. εἶτ' ἐπειδὴ περ οὐκ εἶχε μαρτυρίαν τῶν λόγων· ὡς ἐν ποιήματι ἠθοποιίας συνέπλασεν. ἔχει γὰρ καὶ τὸ μεγαλεῖον τῶν λόγων ἐκ τοῦ πλάτωνος· ἐν λαμβάνει τὸ χρήσιμον ἐκ τῶν διαλόγων τῶν ἀμοιβαίων, εἶδος καινὸν κὴ πιθανὸν εἰσάγων. οὐδὲ γὰρ ἀκατάσκευον ἀφῆκεν ὅ, τι εἴρηκεν· ἀλλ' ὑπὲρ τῇ τῆς πλάσεως δύρεσει, τὴν πίστιν παρέχετο. μᾶλλον γὰρ ἐνδιαπιθέμεθα πρὸς τοὺς ἐγκατασκεύους λόγοις, ἢ τοὺς ἁπλούστερον εἰρημένους.

Καί τι ταῦτα εἰ μὴ ἀκοῦσαι.) Λύσις ἰσχυροτάτη ἀπιθέσεως. οἷον, ἀλλ' ἀκούσαντες οἱ θηβαῖοι ἐφυλάξαντο· καὶ δι' αὐτὸ οὐ διεφθάρησαν· εἶτα λύει αὐτὴ, δίλημμάτῳ χρησάμενος χήματι ἢ γὰρ ἔμελλε κ.τ.λ. τὸ ἀληθὲς ταῦτα ποιεῖν ὁ φίλιππος, ἢ ὄ. εἰ μὴ γὰρ ὄκ ἔμελλε ποιήσειν, ἀλλὰ σὺ ἠπάτας εἰκότως ἐφυλάξῃς ταῦτα, ἀπατῶν ἡμᾶς, εἰ δὴ ὅτι ἐνθυμήσε). εἰ δὲ τὸ προαιδέσθαι κεκώλυ), δι' τί μὴ ἐσιώπας;

εἰ μὲν γὰρ ἐγίνωσκες, ὅτι ἐὰν ἀκούσωσιν οἱ Θηβαῖοι, οὐ δυνήσονται φυλάξασθαι, ὡς ὄντες ἀσθενεῖς· τί οὖν οὐ μὴ διεφθείρησας; εἰ δ' ἐγίνωσκες, ὅτι, ἐὰν προακούσασιν, ἰσχυροί εἰσι καὶ φυλάξονται, τί ἐφλυαρεῖς;

Διὰ ταῦτ' ἐσπαθᾶτο.) Υφαίνετο. κατεσκευάζετο, ἢ ἐπεισδαψιλεύετο. ἐκ τοῦ σπαθᾶν, καὶ πολλοῦ κόσμου ἐμβάλλειν τῇ ἐσθῆτι, ὡς ἐγκωμιαζόντων τοῦ χρῆσιν ὧδαὶ τοῦ ἀειτοφαίνει ἐν ταῖς νεφέλαις. ὦ γυναῖ, λίαν σπαθᾶς.

ὑπὸ τούτων.) ὅτι ὑπὸ φιλίππου καὶ Αἰσχίνου. σιωπᾶν.) τοῦτο γὰρ ἔδει τὸν φίλιππον σιωπᾶν. καὶ μὴ προσδεῖσθαι τῇ εἰρήνῃ τὸ πολλοῦ φωνεῖν καὶ ἀλέων, εἴπερ ἔμελλεν αὐτοῖς σώσειν, καὶ μὴ τοῦ ἐκπόνδοις ἀφεῖναι καταστρέψασθαι.

Τραχέως δὲ ὑμῖν.) Εδόκει γὰρ ἀπούχεσθαι τὰ ἀγαθὰ τῇ πόλει τοῦ μὴ προσδοκᾶν. Μὴ νῦν ὑπολαμβάνων.) Οὐ νῦν ὀφείλεις ἐκστῆσαι τὸ δοκεῖν κεκοινωνηκέναι ἡμῖν τῆς πρεσβείας· ἀλλὰ τότε ἀφίστασο, καὶ μὴ προσποίησαι κοινωνεῖν ἡμῖν, ὅταν ταῦτα γένηται, καὶ ἡμεῖς μέλλωμεν στεφανοῦσθαι διὰ ταῦτα. Οὗτος μὲν γὰρ ὕδωρ.) Επειδὴ ἡμέρᾳ τροφῇ καὶ ποτῷ χρῶνται οἱ ἄνθρωποι, ὕδατι δὲ τὰ θηρία μόνῳ εἰς πόσιν· σκώπτων αὐτὸν εἰς θηριώδη βίον ὁ φιλοκράτης, ταῦτα ἔλεγεν. ἄγει δ' αὐτοὺς εἰς ὑπόμνησιν τοῦ σκώμματος, ἵν' ὑπταράξας τοῦ γελοίου τοὺς δικαστὰς τὰς κρίσεις, συμμάχῳ τοῦ πάθει πρὸς τὸν πειθὼ καταχρήσηται. θαυμαστὴ δὲ καὶ τῆς ὕβρεως ἡ προσποίησις. ἐκ γὰρ τῆς τοῦ ἐχθροῦ κρίσεως τοῦ βίου τὸν ἐγκράτειαν ἐστέφανοῦν καὶ πρὸς τὰ τῆς μισαρνίας ἐγκλήματα ἀπολογεῖ). ὁ γὰρ ὕδωρ πίνων, πῶς ἀπρεπὲς κέρδος ἐπόθει.

σκέψασθε δὴ τὸ ψήφισμα.) Ταῦτα αἰτίαν καὶ πίστιν περιέχει, τοῦ διὰ τοῖς Αἰσχίνου λόγοις ἰσχύσαι τὸ φιλοκράτους ψήφισμα. εἰ γὰρ ἅμα τοῦ εἶπεν Αἰσχίνης, ἅμα τε φιλοκράτης ἔγραψεν· εἴη αὐ τὸ ψήφισμα παρεκπτικὸν τοῦ Αἰσχίνου λόγων. ὅτι μὲν οὖν καὶ τοῦτο τοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, δῆλον. ὅτι δ' λυπεῖ τὸν ῥήτορα, γνοίη τις ἄν, ἐν θυμηθεὶς, ὅτι ῥᾴστον Αἰσχίνῃ μεταστατικῷ χρωμένῳ εἰς τὴν ἀπολογίαν, μετενεγκεῖν ὅτι τὸν φιλοκράτους τὸ ἔγκλημα. ἐρεῖ γὰρ ὡς ὁ γράψας τὸ ψήφισμα, καὶ τὸ φίλιππον ἐπαινέσας, αἴτιος γέγονε τοῦ μὴ τὴν πόλιν ψηφίσασθαί τι χρηστὸν ὑπὲρ τῆς φωκέων. τοῦτο οὖν δυλαβηθεὶς ὁ ῥήτωρ, δεινότητι κέχρηται, πρῶτον μὲν ἀποδεικνὺς εἶναι ταυτὸν Αἰσχίνου τὴν δημηγορίαν καὶ τὸ ψήφισμα τὸ φιλοκράτους. ἐπειτα, ὅτι οὐκ ἂν παρεδέξατο τὸ τοῦ φιλοκράτους γράμμα ἡ πόλις, μὴ τοῦ ὑποκρίσεων τούτων προειρημένων. ὅπερ γὰρ ὅτι τῆς ὑπεροχῆς εἴπομεν, τοῦτο κἀνταῦθα ἐποίησεν, τὸ ἰσχυρὸν τοῦ αἰτιδίκου, συναγωνιστικὸν ἑαυτοῦ πεποίηκεν. εἶτα πάλιν ἐνταῦθα φοβηθεὶς τὸ παρ' Αἰσχίνου χρῶμα (ἠδυνάτο γὰρ ἐκ τοῦ γεγραμμένων ἐν τοῦ ψηφίσματι μαρτυρίαν λαβεῖν, ὅτι φίλιππος λῷ ὁ ἐπαγγειλάμενος) εἴρηκεν εἰπών. ἀλλ' οὐδὲν ἐκεῖνος ἐπηγγέλλετο· ἀλλ' ὅδε λῷ ὁ λέγων ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ὑπαγγειλάμενος. εἶτα ἐπιβεβαιῶν, ὅτι Αἰσχίνου μᾶλλον, ἢ φιλοκράτους τὸ ψήφισμα· πάλιν ἐπάγει λέγων. πρὸς δὲ τοῖς ὧδαὶ τούτου λόγοις ὡρμηκότας ὑμᾶς λαβὼν ὁ φιλοκράτης, ἐγράφει τοῦτο εἰς τὸ ψήφισμα. διορίζεται γὰρ ἐν τούτοις, καταστήσας εἶναι τῆς τοῦ ψηφίσματος ἀπάτης, τοῖς Αἰσχίνου λόγοις.

Μόνον οὐκ ὀπίσω.) Εδει πληθυντικῶς εἰπεῖν τὰς χεῖρας, ἵνα ᾖ δῆλον πάντων. ὡρμηκότας ὑμᾶς λαβών.) ἀλόγως ἄρα πειθέντας καὶ προχωρήσαντας. φρονίμως δὲ ἐπάγει τὴν αἰτίαν ὅτι τὸν Αἰσχίνου. οὐκ ἂν γὰρ δύρέφησιν ἀπάτησαι ὁ φιλοκράτης, εἰ μὴ τὴν ἀπάτην Αἰσχίνης προκατεσκεύασεν.

A Nam si sciebas Thebanos, nisi audissent, cauere non posse, vt infirmos: cur non perierunt? Sin intelligebas, si audissent antè, firmos esse, & cauere posse: cur effutiebas? Propterea delicias faciebas. σπαθᾶν hoc est, texebat, instruebat, aut deliciabatur. à verbo ἐσπαθᾶτο, quod est multum subtegminis vesti inserere: cuius vsum habemus apud Aristophanem in Nubibus: O mulier, inquit, nimis luxurias.

Ab istis.) à Philippo & Æschine. Tacere.) Id enim non tacendum erat Philippo, & non addendum paci, Phocensibus & Alensibus exceptis: si eos conseruaturus erat, & non propterea quod fœdere non continerentur, euersurus. Vobis autem aspere.) Videbatur enim deprecari bona Reipublicæ, quòd ea se non expectare diceret. Non nunc.) Non nunc, inquit, debes à te amouere opinionem, quò minus socius ascribaris nostræ legationi: non nunc præ te feras, te non socium esse nobis. Sed tum cum hæc fient, & nos propterea coronis donabimur.

B Nam iste aquam.) Quoniam miti cibo & potu homines vtuntur, feræ autem aquam duntaxat bibunt: Philocrates ad perstringendam belluinam eius vitam, ista dicebat. Reuocat autem eis scomma in memoriam, vt disturbatis ridiculo iudicium sententiis, affectu illo adiutore ad persuadendum abutatur. Admirabilis est & contumeliæ simulatio. Hostis enim iudicio, vitæ suæ modestiam celebrauit: quod idem valet etiam contra corruptelæ crimina. Qui enim aquam bibit, quo pacto fœdum lucrum appetat?

Considerate igitur senatusconsultum.) Hæc causam continent, & fidem faciunt, propter orationem Æschinis, decretum Philocratis valuisse. Si enim simul & Æschines dicebat, & Philocrates scribebat: decretum, Æschinis vtique illam orationem continebat. Et hoc quoque è signorum & circumstantiarum esse numero, patet. Idem autem incommodare oratori, ex eo intelliges, si cogitabis, facile esse Æschini (μεταστατικῷ) trãslatione ad defensionem vtẽti, transferre crimen in Philocratẽ. dicet enim, Decreti autorem & Philippi laudatorem in causa fuisse, ne quid quod è re Phocensiũ esset, à ciuitate decerneretur. Hoc igitur veritus orator, artificio vsus est, primùm idẽ esse ostẽdẽdo, & Æschinis concionẽ & Philocratis decretum. Deinde non accepturam fuisse ciuitatem scriptum Philocratis, nisi pollicitationes illæ antè recitatæ fuissent. Nam quod de literis diximus, idem etiam hic facit, & aduersarij præsidium in suum auxilium assumit. Postea, denuò hic veritus Æschinis colorem (poterat enim ex iis quę in decreto scripta sunt, petere testimonium, Philippum pollicitũ fuisse) dixit, Sed nihil ille pollicebatur. Verùm iste fuit qui pro eo diceret & polliceretur. Deinde vt confirmet, Æschinis esse potius, quàm Philocratis decretum, iterum subiicit, dicendo: Philocrates autem, cum vos ad istius verba inclinatos deprehẽdisset, hoc in decretum inscribit. Hoc modo enim confirmat, imposturam decreti, verbis Æschinis fuisse comprobatam.

Tantum non retrò.) Pro τὼ χεῖρε, ambas manus pluraliter dicẽdum fuit, τὰς χεῖρας, manus: vt de omnibus intelligeretur.

Vos inclinatos nactus.) temerè ei assensos, & stipulatos. Prudenter autem culpam in Aeschinem transmouet. Neque enim, inquit, decipiendi locum inuenisset Philocrates, nisi fraudem Aeschines antè concinnasset.

C

Illequidem pollicebatur.) Dixerit aliquis, eum sibi non constare, dicendo: At nihil pollicebatur. Respondemus, hanc refutationem esse contrarij, vt cum dicit, nihil pollicebatur, intelligamus definitè: cum dicit, eum esse pollicitum, indefinitè. Contra eos qui obtinebantur.) Non dixit apertè Phocenses: neque enim tulissent Athenienses, sed indefinitè loquendo, clàm fraudem instruxit.

Placidissimè omnium.) Hoc, aiunt, artificiosè inuenit. Tradidit enim eos hostibus placidè, communi nomine vsus Amphictyonum.

Atque adeò nec conuocare.) Hæc de iis quæ sunt prætermissa, restant. Estque & ipsa pars signorum & circumstantiarum. Proxenus autem dux erat Athenienſium, & versabatur circa Pylas, transitum Philippi obseruans.

Quin & literas.) Rursus & hæc alia est translatio. Amouens enim à se crimina Æschines, alia in Philocratem cōferet, alia in Rempublicam. Quid enim dicet? Vos in causa fuistis, vt Phocenses caperentur: qui cum à Philippo vocaremini, non prius fuceritis. Proinde refutatio statim, & continuò subiicitur, Non vt exiretis.

πύμαλα.) Verbum hoc coniunctè legitur, vt quidam aiunt, * à Siculis illic exulantibus allatum. *Idem autem valet quod, nullo modo, minimè gentium. Quin & aliam refutationem subiicit, cādem translatione: Ne se defenderēt, néve resisterēt Phocenses, spe nostri auxilij freti. Recitat & literas Macedonis, quibus vti potuisset Æschines, vt eius omnia præsidia sibi circundet, & eius defensiones vndique labefactet. Et Proxenum quem.) Tertiam affert refutationem, certamini magis comparatam. Argumentum autem sumitur à cōtrario. Si Philippus syncero vos animo accersebat: quid decebat aliud quā suffragari, vt & vos expeditionem susciperetis: & decernere, vt Proxenus, quem in iis locis esse sciebant, statim opitularetur? Verùm non consulebant hæc neque deceraebant. Norant igitur, quo animo Philippus ea scripsisset. Proinde Phocenses.) Quarta translatio: Sed Phocenses in causa fuerunt, qui Philippum intra Pylas cum exercitu receperunt. Verum occupat obiectionem refutatione. Quid autem ait? Cum audirent Phocenses decretum, & pollicitationes istius & promissa: fidem habuerunt Macedoni. Nam ante quidem eas orationes, erant ibi qui diffiderent Philippo, & saperent. Cæterum cum putarēt, populum non deceptū esse à legatis, coacti sunt credere. Quinetiam nec imparati ad bellum & obsidionem fuerunt Phocenses: quasi Aeschines imbecillitatem Phocensium causetur, & dicat, propterea coactos esse eos paulatim sese submittere. Necesse enim fuit ei qui culpam in Phocenses transferret, explicare etiam rationes quibus capti sint: siue deceptos esse eos, siue vim propulsare non potuisse.

Vt autem certò sciatis.) Hoc opinati sunt quidam superioris ætatis interpretes, loco testium productionis esse positum. Nos verò fieri posse negamus, vt in coniectura voluntatis producātur testes, *nisi facta fateantur ij qui fecerunt. Sed genus probationū hoc est, quo ostendit Æschinem fuisse in causa vt Phocēses perirent. Ait enim, Vt autē sciatis, nō esse per vos neque per ipsos factum, neq; per Philippi insidias, vt Phocēses perirēt: tēpora vobis supputabo. Nā ex temporibus vult concludere probationem, vt tēporis tarditas, & id quod quasi momentum dicitur, probet illud, per Æschinem perisse Phocenses.

A Εκεῖνος γε ἐπηγγέλλετο.) Εἴποι αὖ τις ὅτι ἐναντιοῦται ἑαυτῷ, λέγων, ἀλλ' οὐδὲν ἐπηγγέλλετο· καὶ λέγομεν, ὅτι αὐτὴ λύσις ἐστὶ τοῦ ἐναντίου· ἵνα ὅταν λέγῃ τὸ οὐδὲν ὑπεσχνεῖτο, νοήσωμεν ἀορίστως. ὅταν δὲ λέγῃ, ὅτι ὑπεσχνεῖτο· νοήσωμεν ἀορίστως. Επὶ τοὺς δεκαπολίτας.) Οὐκ εἶπε φανερῶς τοὺς φωκέας. οὐ γὰρ ἂν ἠθέλησαν ἀθηναῖοι. ἀλλὰ τῷ ἀορίστῳ ἔλαθε τὴν κακουργίαν ἐργασάμενος.

Εὐφημότατ' ἀνθρώπων.) Τοῦτο φασι τεχνικῶς εἰρῆσθαι. παρέδωκε γὰρ τοῖς ἐλθεῖν αὐτῷ εὐφήμως, καὶ τῷ ὀνόματι χρησάμενος τῷ ἀμφικτυόνων. Αλλ' οὐδὲ συγκαλέσαι.) Ταῦτα δὲ τὸ τῷ παρειμένων λοιπόν. ἐστι δὲ καὶ αὐτὸ μέρος τῷ ἀπ' ἀρχῆς ἄχει τέλοις. ὁ δὲ πρόξενος στρατηγὸς ὢν ἀθηναίων. διέβαινε δὲ πύλας, δεδιὼς τὸν φιλίππου πάρεδρον. Καί τοι καὶ ὀπισολάς.) Πάλιν ἕτερον καὶ τοῦτο μεταστατικόν, διωθούμενος γὰρ ἀφ' ἑαυτοῦ τὰς αἰτίας αἰσχίνης, τὰς μὲν, ὅτι φιλοκράτει αὐξάνει· τὰς δὲ τῇ πόλει· τί γὰρ ἐρεῖ· ὑμεῖς αἴτιοι γεγόνατε τῆς φωκέων ἁλώσεως. B πληθέντες μὲν ὑπὸ φιλίππου, ταῖς δὲ ὀπισολαῖς μὴ ὑπακούσαντες. ἡ λύσις τούτου διττὴ, καὶ συνεχής, τὸ οὐχ ἵνα ἐξέλθητε. πύμαλα.) ὄνομα δέ ἐστιν ὑφ' ἓν αἰαγινωσκόμενον· ὡς μέν τινες φασι, σικελῶν κομισάντων, τῷ ἐκεῖσε φυγάδων. ἰσοδυναμεῖ δὲ τῷ κατ' οὐδένα τρόπον καὶ τῷ οὐδόλως. καὶ ἄλλῳ δὲ λύσιν ἐπήγαγε τῷ αὐτῷ μεταστατικῷ. ἵνα μὴ ἀμυνοῦντο, μηδὲ ἀντέχοιεν οἱ φωκεῖς, ὅτι ταῖς παρ' ὑμῶν ἐπανέχοντες ἐλπίσιν. αἰαγινώσκει δὲ τὰς ὀπισολὰς τοῦ μακεδόνος, αἷς οἷόν τε ἦν χρήσασθαι αἰσχίνῃ· ἵνα τὸ ἰσχυρὰ παντάχοῦ, ὠφέλησαν, καὶ τὰς ἀποδημίας αὐτῷ σαθρὰς ἐργάζηται.

Καὶ τὸ πρόξενον ὄν.) ἐρίτιμον ἐπιλύσεις κε λύσιν ἀγωνιστικωτέραν. ἀπὸ δὲ τοῦ ἐναντίου τὸ ὀπιχείρημα. εἰ φίλιππος ἐκάλει καθαρᾷ τῇ γνώμῃ· τί ἄλλο προσῆκεν, ἢ συνειπεῖν ὅπως ἐξέλθητε ὑμεῖς, καὶ τὸ πρόξενον, ὃν πρὸς τοὺς τόπους ἤδεσαν ὄντα, γράφειν εὐθέως βοηθεῖν; ἀλλὰ νῦν ἐ συνεβέβουλευν ταῦτα, ἐδὲ ἔγραφον. ἤδεσαν ἄρα ἃ φρονῶν ταῦτ' C ἔγραψεν ὁ φίλιππος. Οἱ μὲν τίνων φωκεῖς.) τέταρτον μεταστατικόν· ἀλλ' οἱ φωκεῖς αἴτιοι γεγόνασιν, εἴσω πολλῶν δεξάμενοι φίλιππον σὺν τῇ δυνάμει. προλαμβάνει δὲ τὴν ἀπόδοσιν τῇ λύσει. τί δέ φησι; πυθόμενοι φωκεῖς τὸ ψήφισμα, καὶ τὴν ἀπαγγελίαν τούτου, καὶ τὰς ὑποχέσεις, ἐθάρρησαν τῷ μακεδόνι. ἐπεὶ πρό γε τούτων τῷ λόγων ἦσαν οἱ ἀπιστοῦντες αὐτῷ τῷ φιλίππῳ καὶ νῦν ἐρωντες. ἀλλὰ νομίσαντες μὴ ἀπατηθῶσι τὸν δῆμον ὑπὸ τῶν πρέσβεων, ἰσχυρὰ κάθησαν πιστεῦσαι. οὐ μὴν ἐδὲ ἀπαρέσκευοι πρὸς πόλεμον καὶ πολιορκίαν ἦσαν φωκεῖς, ὡς αὖ αἰσχίνου τὴν ἀδύνειαν αἰτιωμένου φωκέων, καὶ λέγοντος, δεῖ ταῦτ' ἀναγκαδῶσι αὐτοὺς ὑποκαταπλίνεδαι. αὐάγκη γὰρ ἦν τὸν μεδιστάντα ὅτι φωκέας τὴν αἰτίαν, εἰπεῖν τοὺς τρόπους δι' οὓς ἑάλωσαν. ἢ γὰρ ὅτι ὀξηπατήθησαν, ἢ ὅτι ἀμυνάδες οὐκ ἠδυνήθησαν. ἵνα δὲ εἰδῆτε σαφῶς.) τοῦτο μὲν ὠήθησάν τινες τῷ πρὸ ἡμῶν, αἰτὶ τῆς τῶν μαρτύρων κεῖδαι προσαγωγῆς. ἡμεῖς δὲ εἰρήκαμεν, ὅτι οὐχ οἷόν τε ἐν τῷ ὑπὸ γνώμης σοχασμῷ μάρτυρας παρέχεσθαι, μὴ ὁμολογημένων τῷ πραγμάτων* ὑφ' ὧν πέπρακται· ἀλλ' εἶδος ἐλέγχων τοῦτο ὅτι καὶ ἀπόδειξις, τοῦ δὲ τὸν αἰσχίνην φωκέας ἀπολωλέναι, λέγει δὲ, ἵνα τούτου εἰδῆτε, ὅτι οὐ δι' ὑμᾶς, οὐδὲ δι' αὐτοὺς, οὐδὲ δὲ φίλιππον ἠπατηκότα, φωκεῖς ἀπολώλασι. τοὺς χρόνους ὑμῖν λογοῦμαι. ἐκ τῷ χρόνων γὰρ βούλεται συλλογίσασθαι τὴν ἀπόδειξιν· ἵν' ἡ τοῦ χρόνου βραδυτὴς, καὶ τὸ δὴ λεγόμενον ἀκαρὲς, σύστασιν ἐργάσηται τοῦ δὲ τὸν αἰσχίνην ἀπολωλέναι φωκέας.

εἰ γὰρ

εἰ γὰρ πρὸς τὴν εἰρήνης ἐστώζοντο, καὶ μετὰ τὴν εἰρήνην ἐπαγγελλομένου καὶ ὑποσχομένου τὴν σωτηρίαν αἰσχίνου, ἕξ εἰς ἡμέραι γεγόνασιν ἐξ οὗ περὶ φωκεῖς ἐπύθοντο. εἶτα συνθεμένων πρὸς φίλιππον, ἁλώσεις γέγονε· πῶς οὐκ δῆλον, δι' αἰσχίνην ἀπολωλέναι. μὴ γὰρ δὴ λογιζώμεθα μηδὲ τὰς πέντε ἡμέρας, ἐν αἷς οἱ φωκεῖς ἐπύθοντο. λέγει γὰρ αὐτοὺς ἐγνωκέναι μετὰ τὰς πέντε ἡμέρας. δύο δὲ μόνας τὰς ἐπαγγελίας γεγενῆσθαι καὶ τὴν ἁλώσεως. πάλιν αἰσχίνου μεταλαμβάνοντος δυναμένου χρήσασθαι, καὶ λέγειν, ὅτι αὐτοὶ πιστεύσαντες τῷ φιλίππῳ, τέτον τὸν τρόπον πεισάμενοι, ἀπώλοντο· ἑτέραν ἐπάγει ἀπόδειξιν, μεθ' ἣν βαλλόμενος δυνάτητος. ἐκ πολιορκίας γὰρ τὸ αὐτὸ πάλιν εἰς πυναστίον λαμβάνει. τὸ γὰρ μὴ ἁλῶναι τὰς πόλεις ἐκ πολιορκίας, ἀλλ' ἐκ συμβάσεως καὶ σπονδῶν σημεῖον εἶναι λέγει τὸ πιστεύσαντας αὐτοὺς τοῖς λόγοις αἰσχίνου, τὰς πίστεις προσδέξασθαι. Ἦκε δὲ δέρκυλλος.) ὁ πεμφθεὶς ἀπαιτήσων παρὰ φιλίππου τὰς ὑποσχέσεις, ὃς ἤκουσεν ἐν χαλκίδι τὰ συμβαίνοντα φωκεῦσιν. Αὐτὸ συμβαίνει.) Ἀντὶ τοῦ ἀκριβῶς συμβαίνει πέμπτῃ εἰς δεκάτην ἐπέσεσθαι καὶ ἀπώλοντο. Ἰσέον δὲ ὅτι ἀριθμοῦσιν οἱ ἀθηναῖοι ἕως τῆς δωδεκάτης ὡς ἡμεῖς. ὡς ἔχρηστο τῷ χρῆσιν ἐν τῷ κατὰ timocratous. ἐν οἷς λέγει, ἑνδέκατον, δωδέκατον, τὸν νόμον εἰσήνεγκε τὸν τῆς κρονίων. εἶτα λοιπὸν οὐκ ἔτι ὁμοίως ἡμῖν, ἀλλὰ κατὰ προσθήκην ἀριθμοῦσιν. οἷον οὕτως. τρίτη δεκάτη, τετάρτη δεκάτη· ἕως τὰ πλείονα προσπιπτόντος τὰ ἥττονα, ἕως ἁπλῶς τὰ εἰκάδος. εἶτα ἐκ τῆς προθέσεως καὶ εἰκάδος ἐξ ὑποστροφῆς λέγοντες τὴν προθέσιν, καὶ τὴν δευτέραν εἰκάδα ὑστέραν δεκάτην. καὶ τὴν δευτέραν εἰκάδα, ἐνάτην. καὶ τὴν τρίτην εἰκάδα, ὀγδόην. καὶ ὁμοίως οὕτως ἕως τὰ τριακάδος. ἐπειδὴ ὡς ἔγνωμεν, καὶ σελήνην ἀριθμοῦσιν ἀθηναῖοι. καὶ ἐκ τὰ εἰκοσῆς προθέσεις τὰ πλεῖστα αὐτῆς φῶτα μειούμενα φαίνεται, τὸ δὲ τρίτη δεκάτη τὰς ἄλλας ἕως εἰκάδος, ἀττικῇ συνηθείᾳ λέγουσιν. ἃς δὲ εἰπομεν λέγεσθαι ἐξ ὑποστροφῆς, ταύτας καὶ φθινούσας καλοῦσι μετὰ τὰ προσθήκας τὰ ἡμέραν εἰκάδων ἀπὸ προσθήκης ἀρξαμένοις. οἷον, προσθήκη φθίνοντος, δευτέρα φθίνοντος, καὶ ἀκολούθως ἀεὶ χρώμενοι τῇ προσθήκῃ· ἐπειδὴ ὡς εἰπομεν φθίνειν, ὥσπερ καὶ φθείρεσθαι δοκεῖ τὰ φῶτα. τὴν δὲ τριακάδα καλοῦσιν ἔνην τε καὶ νέαν.

Ἐπὶ τοίνυν τὸ μηδεμίαν.) Ἄχρι τούτων αὐτῷ προκεχώρηκεν ἡ ἀπόδειξις τῆς κατὰ φωκέας κεφαλαίου, καὶ τὰς οἰκείας πίστεις παρέχετο· ἀνελὼν δηλαδὴ τὰ ὑφορμούντα τὴν ἑαυτοῦ πίστιν; ἵνα παντάχοθεν τὸ πιθανὸν ὁ λόγος συνεκανίσηται. ἐντεῦθεν δὴ ἀφίσταται τῆς τοῦ ἐγκλήματος ἀποδείξεως· χωρεῖ δὴ ἀπὸ τὰς ἀπὸ τῆς ποιότητος ἀντιθέσεις· ὡς αἰσχίνου μηδὲν ἔχοντος εἰπεῖν ἰσχυρὸν, ἀποσῆσαι δὲ τοὺς ἀθηναίους παρουσιάζοντος τῆς ὀργῆς, καὶ πρὸς τοῦνοντος τοὺς ἀκούοντας, καὶ ἀξιοῦντος μὴ ὀργίζεσθαι ὑπὲρ φωκέων· Μὴ γὰρ συμμάχοις εἴχετο· βούλεται ὁ δημοσθένης, ἐκ τῆς ἀντιθέσεως πλείονα τὸν παροξυσμὸν ἐργάσασθαι. καὶ προλαμβάνει τὴν ἀντίθεσιν καὶ τὴν λύσιν ἐργάζεται. ὁμοῦ δὲ καὶ ὁπλίζει ὅτι τὸ γινόμενον. ἴδιον δὲ τῆς ὁπλίσεως αὔξησις. αὐξανόμενον δὲ, ἢ ἀπὸ ποιότητος προσώπων, ἢ ἀπὸ ποιότητος πραγμάτων. ὁ μὲν οὖν αἰσχίνης, καθαιρεῖ τὴν ποιότητα. ἀλλ' οὐκ εἰσὶν σύμμαχοι, καὶ πολλὰ τὴν πόλιν ἠδίκησαν. ὁ δὲ, προλαμβάνων τὰς ἀντιθέσεις, σωίζει δὲ τῆς λύσεως τὴν ποιότητα· σύμμαχοι τῆς πόλεως οἱ φωκεῖς καὶ διέρρηται τὸ δήμου· φέρε δή μοι τὴν συμμαχίαν τὴν τῶν φωκέων, λέγων.

A Nam si ante pacem fuerunt incolumes, & post pacem, & triduum intercessit, ex quo Phocenses audiuerunt Aeschinem promittentem & pollicentem, & post pactione cum Philippo facta, captiuitas accidit: nonne satis constat, eos Æschinis culpa periisse? Nam illos quinque dies, quibus Phocenses rem audiuere, non supputabimus. Ait enim, eos cognouisse id post quinque dies: sed biduum duntaxat inter promissionem & captiuitatem intercessisse. Rursus cum Aeschines vti eodem argumento posset, & dicere, eos habita Philippo fide, & icto ad eum modum fœdere, periisse: aliam probationem subiicit, cũ insigni arte. Per inuersionem enim idem mutat in contrarium: Quòd enim oppida non obsidione perierint, sed pactis & conuentis: id signum esse ait, eos Æschinis verbis fretos, fidem datam accepisse. Venit autem Dercyllus.) Qui missus erat ad exigendas à Philippo pollicitationes, & Chalcide audierat, quomodo cum Phocensibus esset actum.

B Ipsum euenit.) Hoc est, Euenit exquisitè quintum esse diem, quo & fœdus fecerunt, & perierunt. Sciendum autem est, numerare Athenienses vsq; ad duodecim, vt nos cuius rei vsum habemus in oratione Timocratea, cum ait, Vndecimo, duodecimo legem tulit Saturnaliorum. Deinceps non iam vt nos, sed cum additione numerant, exempli gratia: tertius post decimum, quartus post decimum, & vlterius, numero minore ad maiorem adiecto, donec ad ipsũ vicenarium perueniatur. Deinde à primo & vicesimo vice versa dicunt, * primum & secundum vicenarium, posteriorem decadem: & secundum vicenarium, & nonum, & tertium vicenarium, octauum, atque ita porrò vsque ad tricenarium. Quoniam vt cognouimus, ad lunæ cursum numerant Athenienses, cuius à vicesimo primo lumen plurimũm minutum apparet. Illud autem, Tertius post decimum, & reliqua vsque viginti, Attica consuetudine dicunt. Quos verò vniuersa proferri diximus, eos etiam deficientes vocant, adiecto die quolibet, à primo auspicati: veluti, primus deficiẽtis, secundus deficientis, & simili additamento vtuntur. Quoniam, vt dixi, tanquam deficere ac perire lumen videtur. Trigesimum autem vocant ἔνην καὶ νέαν veterem & nouam.

C Præterea quod omnino nullam.) Hactenus progressus est probatione capitis illius de Phocensibus & peculiaria protulit argumenta, sublatis nimirum iis quæ suis argumentis aduersabantur, vt vndique oratio probabilitatem colligeret. Hic autem recedit à criminis probationibus & venit ad qualitatis obiectiones, perinde ac si Aeschines nihil afferre firmi possit, sed Athenienses ab iracundia abducere studeat, & placet auditores, & oret ne irascantur de Phocensibus, qui eorum socij non fuerint: Demosthenes autem per eam ipsam obiectionem, maiorem vult excitare iracundiam, & anteuertit obiectioni, * eámque extenuat. Simul etiam conclusio hic cõtinetur. Propria est autem conclusionum amplificatio. Amplificamus autem vel à personarum, vel à rerum qualitate. Aeschines igitur qualitatem destruit: Atqui non erant socij, & multas reipublicæ iniurias fecerant. Sed hic anteuertens obiectionibus, qualitatem per refutationes commendat. Socij nostræ, inquit, reipub. fuerunt Phocenses & de populo sunt bene meriti. Ac proferri sibi iubet fœdus Phocensium.

Neque enim illum ignorabant.) Ne dicat, At cur illi auſcultabant Phocenſes? Oſtendit eum Phocenſibus fuiſſe notum, & non fuiſſe fidem illi habituros, ſi abſque legatione fuiſſet. Neque enim Athenienſes, ſed Æſchines cladis fuit autor.

Vt verò cum eis actum ſit.) Ne videatur aſſentiri aduerſarij verbis, ciuitatis partem examinat. Deinde quia id dictum ei non vtile fuit, Cur igitur non opem tulimus ſociis? ne videatur accuſare ciuitatẽ, tranſlato ſtatim crimine cum tractatione dixit: propter iſtum qui ferre opem veruit.

Horum Athenienſes.) Dinoſi vtens, amplificat cladem. mouet etiam metum ab hoſtibus, vt vndique iracundia concitetur, à qualitate, à temporibus, ab hoſtium amplificatione. Sequitur & aliud dinoſeos genus, Etiam incolumi vrbe Athenienſium, Græcorum vrbes periere & per quos? per Athenienſium legatos, vt ira bifariam concitetur: quòd & vrbe incolumi, & per eius quæ ſeruare debebat, legatos perierint. Illud etiam accedit cum primis exquiſitum: Cui præeſſe Græcis eſt patrium, vt tametſi iniuſtè cõ- B ſtet feciſſe Phocenſes, tamen vrbi patrium videatur ſeruare etiam delinquentes.

Et non admittere vt tale quicquam fiat.) Hoc magnã emphaſim abſurditatis continet. Maledicta enim in rempublicam per hoc amplificat, Aeſchinem cauſas iis dediſſe, qui populum accuſare velint: iam populum ad infligendam mulctam quaſi incitans. Vnum enim genus eſt negligendi talia, ſi autor malorum non puniatur.

Iam qua ratione.) Diuidit cladem in dinoſin & diatypoſin. Per ipſum enim modum & formam cladis, ob oculos ponit calamitatem. Diatypoſi autem propoſitum eſt accurate tractare ſingula: & vt partitio perſpicua fiat, exordio eſt vſus, quod luctum & lamentationem moueat audientibus. Aerumnoſos enim nominando, fortunam miſeratur.

Spectaculum acerbum, ô Athenienſes.) Διασκευὴ, Diſtinctio eſt quædam epilogica, mala Phocenſiaex parte exaggerans. Incipit autem à terroribus, vt imago & exemplũ ſint præterita futurorum: vtque nõ miſerentur Phocenſes duntaxat, ſed & reliquis Græcis metuant. Figura autem eſt diatypoſis, cum velut effingit, & ob oculos ponit res oratione. Differt autẽ diatypoſis ab ecphraſi, quod diatypoſis ad mouẽdum affectum aliquem adhibetur, ecphraſis autem quaſi narratio eſt.

Cum enim proficiſceremur Delphos.) Demonſtrat ſimul, & probat ea quæ dicuntur. Vnde noſti? Proficiſcebamur Delphos: & ea quæ dicuntur, via confirmat.

Neceſſe erat.) Tanquam ægrè ferens ſe fuiſſe calamitatum Græciæ ſpectatorem, orditur à genere. Amplificationes enim fiunt à generibus & ſpeciebus.

Aedificia euerſa.) Tranſit ad ſpecies Singularia enim faciunt acriorem orationem, eáque re gaudet diatypoſis. Aedificiis euerſis, inquit, perierunt incolæ. Continet etiam proteruitatis hoſtium ſignificationem. Euerſio enim ſuperuacaneum genus eſt calamitatis.

Mœnia proſtrata.) Per ædificia miſerationem, per mœnia metum auxit.

Regionem iuuẽtute deſolatam.) Duplex affectus, Hic enim & miſericordia & metus coniunguntur. Qui enim ſublati ſunt? viri ætate florentes. Ab inanimatis ad animata transfert cladem.

Ὑπὸ τῶν ἀψύχων μεθίστησι τὸ πάθος ἐπὶ τὰ ἔμψυχα.

A Οὐ γὰρ ἐκεῖνόν τε ἠγνόουν.) Ἵνα μὴ λέγωσι, διὰ τί γὰρ αὐτῷ ἐπείθοντο οἱ φωκεῖς; δείκνυσιν, ὅτι ἠδέσαν αὐτὸν καὶ οὐκ ἂν ἐθάρρησαν αὐτῷ εἰ μὴ διὰ τοῦτο. ἀ γὰρ οἱ ἀθηναῖοι, ἀλλ' οἱ τῶν ἀρχόντων τῶν πάθοις αἴτιοι. Ὧν δ' ἕνεκεν.) Ἵνα μὴ δοκῇ σωιζόμενον τοῖς τῶν ἀντιδίκων λόγοις, τὸ τῆς πόλεως μέρος ἐζήτασεν. εἶτ' ἐπειδὴ περὶ ἐναντίον πρὸς τὴν χρείαν αὐτῷ γέγονε τὸ ῥηθέν· πῶς οὖν οὐκ ἐβοηθήσαμεν τοῖς συμμάχοις; ἵνα μὴ δοκοῖν κατηγορεῖν τῆς πόλεως, μεταστήσας εὐθὺς ἅμα τῇ ἐργασίᾳ τὸ ἔγκλημα. εἶπε δὲ τοῦτον τὸ βοηθῆσαι κωλύσαντα. Τούτων, ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι.) Τῇ δεινώσει χρώμενος, αὔξει τὸ πάθος. κινεῖ δὲ καὶ φόβον ἀπὸ τῶν πολεμίων· ἵνα πανταχόθεν ὀργὴ συλλέγηται· ἀπὸ τῆς ποιότητος· ἀπὸ τῶν χρόνων· ἀπὸ τῆς τῶν πολεμίων αὐξήσεως. εἶτα καὶ ἄλλο δεινώσεως εἶδος· ὅτι καὶ οὐδεὶς τῶν ἀθηναίων πόλεως, αἱ τῶν ἑλλήνων πόλεις ἀπόλλυσθαι. καὶ δεῖ τινας δεῖ τοὺς ἀθηναίων φρέσβεις· ἵνα δηλόθεν τὸ ἀ- ὀργὴς γένηται· καὶ ὅτι σωζομένης τῆς πόλεως, καὶ ὅτι οὗ σω- ζειν ἔδει, ταύτης οἱ φρέσβεις ἀπόλλυον. καὶ ἡ ἀκείβεια δὲ ὅτι, ἡ φρεσβεία τῶν ἑλλήνων πάθος· ἵνα κἂν ἀδικοῦσιν ὀφθῶσιν οἱ φωκεῖς, δοκῇ πάθος τῇ πόλει τὸ σώζειν καὶ τοὺς ἀδικουμένους. Καὶ μηδὲν τοιοῦτον θεωρᾶν γινόμενον.) Τοῦτο πολλοῦ ἔχει τὴν ἔμφασιν τῆς ἀτοπίας. τοῦ κατὰ τῆς πόλεως δὲ βλασφημίαν αὔξει διὰ τούτου· ὅτι δέδωκε λαβὰς αἰσχίνης τοῖς βουλομένοις κατηγορεῖν τοῦ δήμου. ὥσπερ ἤδη παρεξιόντων ὀλὴ τιμωρίαν τοῖς δικάζοντας. ἓν γὰρ εἶδος τῶν θεωρᾶν τὰ τοιαῦτα, τὸ μὴ τιμωρήσαντα τὸν αἴτιον. Οὐ μὴν τοίνυν ἕνεκεν.) Ἐμέρισε τὸ πάθος, εἰς τε τοῦ δεινῶσαι, καὶ τὴν διατύπωσιν. ἐξ αὐτῶν τῶν εἴδους καὶ τῶν τόπου τῶν πάθοις, ὑπ' ὄψιν ἀγαγὼν τῶν λόγῳ τὰς συμφοράς. βούλεται γὰρ ἡ διατύπωσις. τὰ καθ' ἕκαστον θεωρεῖσθαι· καὶ ἵνα ὁ μερισμὸς κατάδηλος γένηται, προοιμίῳ κέχρηται, γόον καὶ θρῆνον ἐμποιοῦντι τοῖς ἀκούουσι. παλαιπώρεις γὰρ ὀνομάσας, τὴν τύχην ὠδύρατο.

Θέαμα δεινὸν, ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι.) Διασκευή τις ἐπι- C λογική, ἐκ μέρους τὰ κοινῇ φωκέας αὔξουσα πάθη. ἀπὸ τῶν φόβων δὲ ἄρχεται· ἵνα εἰκὼν καὶ ὑπόδειγμα γένηται τὸ γεγονὸς τῶν μέλλοντος· καὶ μὴ μόνον ὀδύρωνται φωκέας· ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῶν ἄλλων ἑλλήνων δεδίωσι. διατύπωσις δὲ τὸ χῆμα· ὅταν ὥσπερ διατυποῖ καὶ εἰς ὄψιν ἄγῃ τὰ πράγματα διὰ τῶν λόγων. διαφέρει δὲ ἡ διατύπωσις, τῆς ἐκφράσεως· τῷ τὴν μὲν διατύπωσιν, διὰ πάθους τι λέγεσθαι· τοῦ δὲ ἔκφρασιν, ὥσπερ ἐν διηγήματι εἶναι· Ὅτε γὰρ ἐπορευόμεθα εἰς δελφοί.) ἀπόδειξις ἅμα, καὶ πίστις τοῖς λεγομένοις γέγονε. πόθεν γινώσκεις; νῦν ἐπορευόμεθα εἰς δελφοί. καὶ τὰ λεγόμενα ἡ ὁδὸς πιστοῦται. Ἐξ αἰάκης ἰδὼν.) Ὥσπερ δυσχεραίνων ὅτι θεατὴς γέγονεν ἑλληνικῶν συμφορῶν, ἀπὸ τῶν γένους ἄρχεται. αἱ γὰρ αὐξήσεις, ἀπὸ τῶν γενῶν, καὶ ἀπὸ τῶν εἰδῶν γίνονται. Οἰκίας κατεσκαμμένας.) Μεταβέβηκεν ἐπὶ τὰ εἴδη. τὰ γὰρ καθ' ἕκαστον, ἐμψυχότερον τὸν λόγον ἐργάζεται. καὶ χαίρει τούτῳ ἡ διατύπωσις. τῶν οἰκιῶν φησὶ κατεσκαμμένων, ἀπολώλασιν, οἱ ἔνοικοι. ἔχει δὲ καὶ τῆς ὕβρεως τῶν πολεμίων ἔμφασιν. ἡ γὰρ κατασκαφὴ, θεωρεῖται εἶδος τῆς συμφορᾶς.

Τεῖχη θεωρημένα.) Διὰ μὲν τῶν οἰκιῶν, τὸν γόον ἤυξησε, διὰ δὲ τῶν τειχῶν, τὸν φόβον. χώραν ἔρημον τῶν ἐν ἡλικίᾳ.) Διπλοῦν τὸ πάθος. ἐνταῦθα γὰρ ὁμοῦ καὶ φόβος καὶ ἔλεος. τίνες γὰρ οἱ ἀνῃρημένοι; οἱ ἄνδρες οἱ ἐπὶ τῆς ἡλικίας.

Γυναῖκα δὲ καὶ παιδάρια.) Ἀχρηστα πρὸς τὸν πόλεμον. A
οὐκ ἀφῆκε μάρτυρα τῆς ἀπὸ τῆς χώρας οὐδένα, τὸν συμφορᾶν συναύξων. ὄντος δὲ ἀσθενοῦς φύσει τοῦ γυναικείου φύλου, ἔτι καὶ τῷ ὑποκορεστικῷ ὀνόματι, γύναια, ἀσθενέστερον ἀπέδειξεν. οὐδὲ παῖδας ἡβῶντας εἶπεν, ἵνα κἂν παραμυθίαν ταῖς μητράσιν ᾖ· ἀλλὰ παιδάρια. Καὶ πρεσβύτας ἀνθρώποις οἰκτροῖς.) Πρεσβύτης μὲν γὰρ αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν δεῖται τοῦ συμμαχήσοντος. νῦν δὲ καὶ οἰκτρότης συμπεσοῦσα, τὴν ἀμυδίαν ἐ δέδωκε. πῶς μὲν οὖν ἐν τούτοις τὸν φωκέων πάθος εἰργάσατο, καὶ ὅπως ἔμψυχος ἕκαστον τῆς ἡλικιῶν ἐπεξελήλυθεν· ἔξεστι μὲν ἐκ τῆς εἰρημένων συνιδεῖν· ἔξεστι δὲ μιμουμένοις καὶ ἑτέρα πλείω προσθεῖναι. ἐξελέγχει μέν τοι ὁ δημοσθένης ἐν τούτοις, τοὺς τολμήσαντας εἰπεῖν, ὅτι οὐκ ἱκανός ἐστιν ἐλεεινολογήσασθαι. ἐπεὶ δὲ παροξυνάσαι καὶ τοὺς τολμήσαντος ἔδει· ἡ δὲ παροξυσμὸς μᾶλλον ἢ ἐξ ὀργῆς· μᾶλλον ἐκεῖνο φόβον ἐμποιῆσαι· καὶ ἔλαιον, ἅπερ συνεκέρασεν, ἐξ ἀμφοτέρων τῶν οἰκείαν ἐργασίαν ἀποδιδοῦς, καὶ τῶν προσήκουσαν ἑκάστῳ μέρει. B

Ἀλλὰ μὴν ὅτι τὴν ἐναντίαν.) Μετὰ τὸν πελοποννησιακὸν πόλεμον καταστήσαντες ἰσχυρῶς οἱ λακεδαιμόνιοι τῆς ἀθηναίων, προέθεντο ψῆφον περὶ τῆς ἀθηναίων τοῖς ἰδίοις συμμάχοις. ὥστε ἀποκείναθαι ἕκαστον, τὶ βούλεται παθεῖν τοὺς ἀθηναίους. εἶτα δύαντός τις θηβαῖος ἐψηφίσατο. τὴν μὲν πόλιν αὐτῆς καταστραφῆναι· τὴν δὲ χώραν μηλόβοτον γενέσθαι· ἵν' ἐκεῖ νέμωνται τὰ τῆς βοιωτῆς βόσκαι. οἱ δὲ φωκεῖς ὄντες καὶ αὐτοὶ τότε ὑπὸ τοῖς λακεδαιμονίοις, ἀντέλεξαν, συμβουλεύοντες, μὴ ἑτεροφθαλμοῦν τὴν ἑλλάδα ποιῆσαι. ἀνιστόμενοι δύο ὀφθαλμοὺς εἶναι τῆς ἑλλάδος, τήν τε ἀθηναίων πόλιν, καὶ τὴν τῆς λακεδαιμονίων. καὶ οὕτω πειθέντες οἱ λακεδαιμόνιοι, οὐ κατέσκαψαν λοιπὸν τὴν πόλιν.

Ἀλλὰ μὴν ὅτι τὴν ἐναντίαν.) Αὐτοὶ γὰρ ἐκεῖ ἡμῖν ἀντέφησαν, προκειμένης σκέψεως τί δεῖ παθεῖν; τοσαυτοῦν θηβαίων μηλόβοτον ποιῆσαι τὴν ἀττικήν. ἐνταῦθα C συνίσασι καὶ πότε διεργέτησαν, ὅτε οὐκ ἦσαν σύμμαχοι. ἵνα εἰ καὶ μὴ νῦν ἦσαν σύμμαχοι, φανῶσιν ἄξιοι τῆς ἰσοῤῥόπου βοηθείας. ἐκεῖ ἀλώσεως γὰρ πότε κινδυνευούσης τῇ πόλει, συνέστησαν, ἐναντιουμένων μὲν θηβαίων, παρόντων δὲ λακεδαιμονίων. οὐκοῦν ἔδει καὶ αὐτοὺς, τῆς αὐτῆς βοηθείας παρ' ἡμῶν τετυχηκέναι. τὸ δὲ τὴν ἐναντίαν πότε θηβαίοις, προθεὶς, χαλεπωτέραν τὴν ὀργὴν εἰργάσατο. εἰ αὐτοὶ μὲν θηβαίοις ὑπὲρ ἀθηναίων διεμάχθησαν; νῦν δὲ καὶ τοῖς προδόταις ἐπιμωρήθησαν. ἔστιν οὖν ἔτι καὶ ταῦτα τῆς δημοσθένους.

Ὑμῖν ἔγωγε ἀκούω.) Ὑμῖν ὁ λόγος ὃν δημοσθένης ἐπλέκετο, τηλικούτων οὐσῶν αὐτῷ τῆς διαφορῶν. πολὺ γὰρ ὑμῖν κἀκείνου τὸ μέσον· καὶ μεγάλη τις πρὸς αὐτὸν ἡμῖν ἡ διαφορά.

Τῆς ἐλευθεροτάτης πόλεως.) Οἱ κύριοί εἰσι τοῦ πράττειν ὃ βούλονται· οὐχ ὥσπερ ἐκεῖνοι δεσπότῃ δουλεύοντες. Λέγε τὴν ἀρᾶν.) Δείκνυσιν ὅτι οὐδενὸς τῆς ἀλκμαιονιδῶν καταψηφιοῦνται, ἀλλ' ἀνδρὸς φαύλου καὶ τῆς πονηρίας ἑνὸς, ὃν ὑπογραμματεύοντα ἀναγινώσκειν τὴν ἀρὰν ποιεῖ. δι' ὧν δέ φησι μηδὲν λανθάνειν τῆς προστιμωρίας τοὺς θεοὺς, φόβον ἐφίησιν αὐτοῖς τὸν τῆς κρείττονος.

Μάλιστα δὲ ἀθηναίοις.) Βέλτιστα δὲ λεληθότως δόγματα αὐξῆσαι εἰς ἀθανασίαν πλατωνικά· ὅτι δεῖ ὧν δυνάμεθα πράξαι καὶ ἐφ' ἡμῖν τοῦτο· ἃ δεῖ ἀφέντας ἡμᾶς τὸ πράττειν, χολάζειν τοὺς δυνατοὺς· ἐν οἷς δ' ἃ δυνάμεθα, δεῖ δύνασθαι, οἷον δυτυχεῖν

Sed mulierculæ & pueri.) Inutiles ad bellum. Nõ præteriit testem è regione vllum, vt calamitatẽ augeret. Cum autem sexus muliebris natura sit imbecillus, muliercularum nomine diminutiuo, imbecillitatem etiam ostendit. Neque pueros pubescentes dixit, vt vel solatio essent matribus.

Et senes, homines miserabiles.) Senex enim ipse per se indiget adiutore. Nũc postquam miseria etiã accessit, consolationi locus non relinquitur. Ac quo pacto in his Phocẽsium casum tractauit, & quàm ex presè singula quæ acciderunt, percensuerit: tum ex his cognosci potest, tum in imitando plura possunt adiici. Redarguit quidem Demosthenes his verbis eos, qui dicere ausi fuerunt, eum in mouenda miseratione non valere. Sed quia concitandi erant in facinorosum iudices, & ira maximè concitat: magis metus fuit & terror incutiendus, quàm misericordia mouenda: quæ coniunxit, vtrique parti propria & conuenienti tractatione attributa.

Atqui contrarium.) Post Peloponnesiacum bellum insigni victoria superatis Athenienſibus, Lacedæmonij consultationem suis sociis de Athenienſibus proposuerunt, vt quisque responderet, qua pœna vellet Athenienses affici. Tum Euanthus quidam Thebanus, & vrbem eorum esse euertendam, & agrum in ouium pascua conuertendum censuit, vt ibi Bœotorum greges pascerentur. Phocenses autem, qui & ipsi tum Lacedæmoniis parebant, refragati sunt: censentes, non esse alterum Græciæ oculum eruendum. Innuentes, duos esse Græciæ oculos, Athenienſium vrbem, & Lacedæmoniorum. Sic persuasum fuit Lacedæmoniis, ne eam euerterent.

Atqui contrarium.) Hi enim pro nobis contenderunt, deliberatione proposita, quid luendum esset monentibus Thebanis, Atticam in ouium pascua conuertendam. Hic adducit etiam, quando bene meriti fuerint? Cum nondum essent socij: vt ostendat, etiamsi non fuissent socij, fuisse tamen dignos pari auxilio, quòd periclitanti aliquando reipublicæ suffragati sint, cum & Thebani aduersarentur, & Lacedæmonij adessent. Decuit igitur eis idem ab Athenienſibus ferri auxilium. Addito, autem, Contrarium Thebanis: grauiorem mouet iracundiam, cum ipsi Thebanis propter Athenienses aduersati fuerint: nunc eos propter proditores esse mulctatos. Pertinent igitur hæc etiam ad perorationem.

E' vobis ego sanè audio.) Vestra est oratio, quam finxit Demosthenes, * cum tot sint eius differentiæ Multum enim inter vos & illum interest: magnum quoddam est inter vos & eum discrimen.

Liberrimæ vrbis.) Quibus agere suo arbitratu licet quæ volunt: qui non vt illi, domino inseruiunt.

Recita execrationem.) Ostendit, eos neminem ex Alcmęonidis esse damnaturos: sed hominem vilem, & vnum ex media plebe. Quapropter eum, dum scribam ageret, recitantem execrationem facit. Cũ verò ait, nihil eorum quæ agantur, latere deos, metum eis iniicit numinis.

Potissimum verò Athenienſibus.) Vult hic clam asserere decreta Platonica. Quæ agere sit in nostra potestate situm, in iis non esse nobis, omissis actionibus, precibus vacandum. Cum autem nobis vires desint, tum demum esse optandum: ex quo genere sunt, successus,

valetudo. Sciēdũ, eũ absolutis signis & circũstãtiis, ad ipsius Æschinis transire obiectiones. Primum enim ostendit sua signa, quib. accusabat. Pòst & ea quæ inficiatur aduersarius, vult refutare. Neque enim nostra duntaxat probanda: sed & aduersariorum argumenta propulsanda sunt. Accedit igitur ad ipsius Æschinis obiectiones, quæ tres in vniuersum sunt: veluti de Lacedæmoniis, de Phocensibus, de Hegesippo. Ac illa quidem de Lacedæmoniis & Hegesippo, translatione: quæ de Phocensibus agit, recriminatione constet. Eò autem impudentiæ.) Cum hic perorationes partium finiant, adducit obiectiones contra signa & circumstantias. Ac illa quidem translatiuà est, cum causas in Lacedæmonios & Hegesippum transfert. Ait enim indignabundus, non factã esse Phocensibus iniuriam. Eámque ponit excellenti & ineffabili arte. Per hoc enim Aeschines crimẽ agnoscebat. Qui enim pronunciat, fuisse dignos Phocenses quibus id accideret: in confessione odij, suas redarguit insidias. sed orator Hegesippus non videbatur facere cum Phocensibus. Is concitauit Philippum, & causa fuit excidij eorum. Positis autem multis simul & diuersis obiectionibus, vnam cõtra omnes refutationem interim à tempore ductam adiecit. Deinde recriminationi & consuetudinem & vtilitatem opposuit. Nemini autem mirum videatur, in media esse oratione conclusionem. Nam cùm aliis veterum, tum verò nostro oratori vsitata est ea ratio, vt absoluto non solum crimine, sed etiam capite, concludant: neque concludant solum, sed & insequentia præsentur, vt multa sint orationum & exordia, & conclusiones multę in singulis capitum partibus. ac perorationes extremæ, totius causæ particulares autem singulorum sunt capitum. Absolutis igitur hic demonstrationibus de Phocensibus qui Æschinis culpa perierint, necessariò post proditionem & captiuitatem, exaggerauit casus illos. Cum verò exaggerationes dico, perorationem dico. Quia verò hic asseruerat Æschines, meritò perisse Phocenses: meritò obiectioni vt occurreret orator, dixit:

Iam eò impudentiæ & audaciæ vẽturum esse audio.) Impudentis enim est, in iisdem rebus ipsum sibi contradicere audere: cum olim pollicitus esset, se Philippo persuasurum, vt conseruaret Phocẽses: & reuersus dixisset, fore vt conseruarentur: nunc affirmare dignos eos esse excidio.

Primùm cum Lacedæmonij.) Venerant Lacedæmonij maxima cum spe, redditum iri suæ metropoli, Dorienſibus, inquam, fanum, quorum antiquitus fuerat. Sed & hos decepit Philippus. Nam cum intellexissent, eum parare se ad euertendam Phocicam gentem, meritò eum declinarũt. Meminit autem Hegesippi propterea, quòd is Philippo legatos de pace mittente, primus sententiam dixit, & refragatus est. Phocenses autem accusat propterea, quòd quo tempore Athenienſium fœderati erant, missum ab Athenienſibus eis Proxenum ad opem ferẽdam, non receperunt, suspicati ad vrbium euersionem id pertinere. Hinc improbos appellat Phocenses: impios autem, quòd post Proxenum repulsum, cum Athenienses pro more celebraturi essent Initia, Phocenses ne eas quidem initiorum libationes receperunt. Vnde eos etiam nominauit impios.

Sed hæc omnia trãsgressus.) Iam è lõginquo tollit colorẽ. Neq. enim consentaneũ fuisset, eum qui docuisset & persuasisset, à discipulo & persuaso decipi.

A ὑγιαίνειν. Ἰσέον ᾗ ὅτι πληρώσας τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, ὅτι τὰς ἀντιθέσεις αὐτὰ τῶ αἰσχίνου μετέρχεται. πρῶτον μὲν ἐδείξε τὰ σημεῖα τὰ αὐτῶ οἷς ἐκατηγόρει. εἶτα καὶ τὰ ἀντιλεγόμενα ἐκεῖνο τῶ ἀντιδίκου θέλει λῦσαι. οὐ γὰρ δεῖ μόνον τὰ ἴδια συνιστάναι· ἀλλὰ καὶ ἐπιβάλλειν τὰ πρὸς τοὺς ἀντιδίκους. χωρεῖ οὖν ὅτι τὰς ἀντιθέσεις αὐτῶ τῶ αἰσχίνου, ὁμοῦ ζεῖς οὔσας· οἷον περὶ λακεδαιμονίων, καὶ φωκέων, καὶ περὶ ἡγησίππου. καὶ τὴν μὲν λακεδαιμονίων καὶ ἡγησίππου, μεταστατικὰς οὔσας, τῶ ᾗ τῶν φωκέων, ἀντεγκληματικήν.

Εἰς τοίνυν τοῦτ' ἀναιδείας.) Ἐντεῦθεν τῶν ὁπλόγων τῶν μερικῶν πεπαυμένων, εἰσάγει τὰς ἀντιθέσεις πρὸς τὰς ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους· καὶ ἔστιν ἡ μὲν, μεταστατικὴ, ὅταν ἀγανακτῶν ὅτι λακεδαιμονίοις καὶ ἡγησίππῳ τὰς αἰτίας ἡ δὲ, ἀντεγκληματικὴ. μέμφεται γὰρ τοῖς φωκεῦσιν ἀξίως παθεῖν. τῶ ᾗ τοιαύτῃ πίθησιν, ὑποβαλλούσῃ καὶ ἀῤῥήτῳ τέχνῃ. κατεδέχετο γὰρ ὁ αἰσχίνης διὰ τούτου τὸ ἔγκλημα. ὁ γὰρ ἀξίους πρεσφαίνων παθεῖν τοὺς φωκέας· ἐν τῇ τῶ μίσους ὁμολογίᾳ, τῶ ὅπι βουλῶ ἐλέγχει. ὁ ᾗ ῥήτωρ ἡγήσιππος οὐκ ἐδόκει τὰ φωκέων φρονεῖν· ὃς πρεσξιμίας τῶ φιλίππου, αἴτιος ἐγένετο τῶ ἀπολέσθαι αὐτοῖς. πολλὰς ᾗ ὁμοῦ καὶ διαφόροις ἀντιθέσεις τεθεικὼς, μίαν κῇ πασῶν λύσιν πρὸς τῶ χρόνου προσήγαγεν. εἶτα πρὸς τὸν ἀντεγκληματικὸν τόπον τε ἔθος καὶ τὸ συμφέρον ἀντέθηκεν. δοκείτω ᾗ μηδενὶ θαυμαστὸν εἶναι, καὶ ὁπλόγων ἐν μέσῳ λόγῳ τυγχάνειν. μέθοδος γὰρ τοῖς παλαιοῖς καὶ μάλιστά γε τῶν ῥητόρων, πλὴν ἐφαστὴν μὴ μόνον ἔγκλημα, ἀλλὰ καὶ κεφάλαιον, ὁπλογίζεσθαι· καὶ οὐκ ὁπλογίζεσθαι μόνον, ἀλλὰ καὶ προοιμιάζεσθαι περὶ τῶν δευτέρων· ὡς πολλὰ μὲν ἔχειν προοίμια τῶ λόγου, πολλοὺς ᾗ καὶ ὁπλόγους καθ' ἕκαστον μέρος τῶ κεφαλαίων. καὶ οἱ ὁπλόγοι ᾗ, οἱ μὲν τελειοῦσι πάσης αἰτίας τῆς ὑποθέσεως· οἱ ᾗ κῇ μέρος, ἑκάστου τῶν κεφαλαίων πληρώσας τοίνυν ἐνταῦθα τὰς ἀποδείξεις τῶ διὰ τῶ αἰσχίνου ἀπολωλέναι φωκέας· ἀναγκαίως μῇ τῶ προδοσίαν, καὶ τῶν ἁλώσιν, ἤυξησε τὰ συμβεβηκότα. ὅταν ᾗ τῶν αὔξησιν εἴπω, τοὺς ὁπλόγους λέγω. καταστήσαντος οὖν ἐνταῦθα τῶ αἰσχίνου ὅτι ἄξιοι ἦσαν ἀπολέσθαι φωκεῖς· ἀκολούθως πρὸς τῶ ἀντίθεσιν ἀπαντήσας ὁ ῥήτωρ εἶπεν· εἰς τῶ τοίνυν αἰσχύνης καὶ τόλμης αὐτὸν ἦξεν ἀκούω. ἀναιδὴς γὰρ, πολλοῖς ὅτι τῶν αὐτῶν ἀντιλέγειν αὐτὸς ἑαυτῷ, πάλαι ὑποσχόμενος πείσειν τῶ φίλιππον σώσειν φωκέας· καὶ μῇ τῶν ἐπάνοδον εἰπὼν, ὅτι σωθήσονται, νῦν φησὶν ἀξίους αὐτοὺς εἶναι τῶ ἁλώσεως. Πρῶτον μὲν λακεδαιμονίων.) Ἀφίκοντο λακεδαιμόνιοι πλείστας ἐλπίδας ἔχοντες, ἀποδοθήσεσθαι τῇ ἑαυτῶν μητροπόλει, δωριεῦσι λέγω, τὸ ἱερόν. τούτων γὰρ ἦν τὸ ἀρχαῖον. ἀλλὰ καὶ τούτοις ἐξηπάτησε φίλιππος. γνόντες ᾗ αὐτὸν ἐν πρᾶξει τῆς ἁλώσεως, εἰκότως ἐξέκλιναν. ἡγήσιππου ᾗ μέμνηται, διότι φιλίππῳ πρεσβευομένῳ περὶ τῶ εἰρήνης, ὁ πρῶτος εἰπὼν καὶ διαγνωλύσας ἡγήσιππος τῶν φωκέων ᾗ κατηγόρει, διότι καθ' ὃν χρόνον ἔνασπονδοι τοῖς ἀθηναίοις ἦσαν, ἀπεστέλλαν πρόξενον αὐτοῖς βοηθήσοντα οἱ ἀθηναῖοι· οἱ ᾗ οὐ προσεδέξαντο, κατάλυσιν τῶν πόλεων ὑποπτεύσαντες. ἐντεῦθεν πανηγυρὶς φωκέας ἐπάλεσιν. ἀσεβεῖς ᾗ, ὅτι μῇ τὸ τῶ πρόξενον μὴ δέξασθαι, μελλόντων ἀθηναίων ὁπιτελεῖν τὰ μυστήρια καὶ τὸ σύνηθες, τὰς μυστηριώδεις σπονδὰς οὐκ ἐδέξαντο οὐδὲ ταύτας φωκεῖς. ὅθεν αὐτοὺς καὶ ἀσεβεῖς ὠνόμασεν. Ἀλλὰ πάντα ταῦθ' ὑπερβαίς.) Πόῤῥωθεν ἤδη περιαιρεῖ τὸ πρῶγμα. οὐ γὰρ οἶδ' εἰκὸς τὸν διδάξαντα καὶ πείσαντα τοῦτον, ὑπὸ τοῦ διδασκομένου καὶ πεπεισμένου ἐξαπατᾶσθαι.

B

C

Βριω-

Βοιωτίαν οἰκίζειν.) Οὐ λέγει τὴν πᾶσαν, ἀλλὰ πόλεις αὐτῆς αἃς κατέσκαψαν οἱ θηβαῖοι μὴ βουλομένας αὐτοῖς ὑπακούειν· φησὶ δὲ θεσπιὰς καὶ πλαταιάς. κατέσκαψαν δ' αὐτὰς, ἰσχύσαντες μετὰ τὰ ἐν λεύκτροις. Πέντε γὰρ γεγένασιν.) Τὰ ὀνόματα τῶν πραγμάτων ἡμέρας ἐκάλεσεν.

Μὴ οὖν ὅτι καὶ λακεδαιμονίοις.) Κατηγορεῖ γὰρ φεικέων ὡς ἠπατημένων, φωκεῖς πονηροὶ, φωκεῖς ἀσεβεῖς.* εἶτα δὲ καὶ ἐξηπατήθησαν ὑπὸ φιλίππου. Αν δίνιον αὐτὶ φωκέων.) Τὸ ἀντιστατικόν ἐστι κεφάλαιον* τῆς ἀντιστάσεως. ἔστι δὲ καὶ ἐνθύμημα ἀντιστατικόν. διαφέρει δὲ, ὅτι ἐν μὲν τῇ ἀντιστάσει, ἐξ αὐτοῦ ἀδικήματος ἐστὶ τὸ εὔεργέτημα· ἐν δὲ τῷ ἐνθυμήματι, ἄλλο τὸ ἀδίκημα, καὶ ἕτερον τὸ εὔεργέτημα.

Αλλως. αὖ τοίνυν.) Αντιστατικὴ τὸ συμφέρον ἐπεισαγωγα, ἀφ' ὧν ἠδίκησε. συνέζευκται δέ πως τῇ αἰτιολογικῇ, ὡς ἔχουσα πρὸς αὐτὴν συγγένειαν. ἐν οἷς γὰρ λέγει ὅτι καλῶς καὶ ἀξίως ἀπολώλασιν οἱ φωκεῖς, ἐπάγει ὅτι καὶ ἄλλα ἔχομεν αὐτὶ τῶν ἀπολωλότων χωρία σωζόμενα.

Αλλως. Πρῶτον μὲν τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, ὡς ἐν ἀρχῇ B ἐξέθετο ὧν ἀπήγγελλε. δεύτερον δὲ, ὧν ἔπεισεν. οὐκοῦν τὸ ἔπεισεν φαίνεται ξυμπερές· ἓν μὲν, ὅτι ἔπεισε τὴν πόλιν μὴ βοηθεῖν φωκεῦσιν, εἰπὼν, σωθήσεσθαι φωκέας ὑπὸ φιλίππου. δεύτερον, ὅτι ἔπεισε περὶ θηβαίων, ὡς ἀπολοῦνται θηβαῖοι δίκαιον, ἔπεισεν· μόνα ἐποιεῖτο τὰ εἰρηνικὰ, φωκέας μὲν ἐξαλεῖφαι τὰ ψηφίσματος, πιστεῦσαι δὲ ἐπαγγελλομένῳ αὐτὸ πείσειν τὸν φίλιππον. οὐκοῦν πρὸς τὸ ὅστιν, παρεῦσα αὐτὴ θέσις. πῶς ἔπεισας τὴν πόλιν αὐτὸ φωκεῶν τὰ εἰρηνικὰ ποιήσασθαι; ὃ δὲ βούλεται εἰπεῖν, τοιοῦτόν ἐστιν κρυπτόμενον μὲν ὑπὸ τῶν ῥητόρων διὰ τὸ χρήσιμον, δεικνύμενον δὲ, διὰ τὴν ἐνεργείας· εἰ μὴ τὰ εἰρηνικὰ ἐποιησάμεθα ὥσπερ ἠξίου φίλιππος, αὐτὸ φωκέων οὐδὲν ἂν ἐκώλυσεν ὅτι θρᾴκης ὄνταα λαβεῖν τὴν χερρόνησον· καὶ διὰ τοῦτο ἀνάγκη γέγονεν οὕτω ποιήσασθαι τὰ εἰρηνικὰ, ὡς ἐβούλετο φίλιππος. διότι ἐδεδοίκειμεν ὑπὲρ χερρονήσου. ἐπειδὴ δὲ ἡ αἰτία μία ἐστὶν ἐκ τῆς* αἰτιολογικῶν· ἀντιστατικὴ γὰρ ἐστι ζητοῦμεν πόθεν πέπονθεν, οὐκοῦν τὸ μὲν ἔγκλημά ἐστιν ὅτι παρεδώκας τοῖς φωκέας. αἱ δὲ ἀποδείξεις τούτου ποικίλαι, καὶ πολλὰ τεκμήρια. ἓν τοίνυν ἐστὶ τὰ τεκμηρίων τῆς παραδόσεως, ὅτι βουλευομένης τῆς πόλεως πῶς χρὴ ποιήσασθαι τὰ εἰρηνικὰ, παρελθὼν αἰσχίνης, ἀνέπεισεν, ἀνευ φωκέων ποιήσασθαι. ὁ μὲν οὖν δημοσθένης τὸ προπίθεται, ὡς τεκμήριον. ὁ δὲ αἰσχίνης ὅτι τὰ χρείαν μεθιστὰς, τῷ συμφέροντι κέχρηται. ἐρεῖ γὰρ οὐκ ἐνῆν ἄλλως πεῖσαι φίλιππον δέξασθαι, εἰς τὰ τῆς πόλεως ὅρκοις μὴ τῶν φωκέων ἐξηρημένων. εἰ δὲ μὴ βεβουλήμεθα ἐξελεῖν τοὺς φωκέας, πολεμοῦν ἂν ὁ φίλιππος τῇ πόλει, τὰ χερρόνησον ἔλαβεν.* κηδόμενος οὖν τὰ τὰ τῇ πόλει σώζεσθαι, παρεύεσα τῷ δήμῳ τὰ φωκέων ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην. ἐπεὶ τοίνυν τεκμήριον ἐν τῇ παραδόσεως τὸ πεῖσαι τὴν πόλιν ἐξελεῖν τῶν ὅρκων φωκέας· ἀναγκαίως ἀπαντῶν πρὸς τοῦτο αἰσχίνης, τὴν αἰτίαν λέγει δι' ἣν κατηναγκάσθη τοῦτο ποιῆσαι. ἔστιν οὖν ἡ αἰτία ἀντιστατική. ἐν μὲν ἂν δυσχερὴς ἡ λύσις τῷ ῥήτορι τῆς ἀντιθέσεως· δοκεῖ γὰρ ὡς ἀληθῶς ἔχεσθαι τὰ ἀληθείας, ὅτι δεδοικότες περὶ τῆς χερρονήσου τότε, τὰ εἰρήνην ἐδέξαντο. ἵνα δίνιον μὴ σωφρονῶν ταῖς ἀληθείαις ὁ δικαστὴς, ἀποδέξηται τοὺς αἰσχίνου λόγοις· παραλαβὼν ὁ δημοσθένης, συγχεῖ καὶ ταράττει τὸν λόγον· ἀσάφειαν ἐντεῦθεν ταῖς ἀπολογίαις καταστρωνύζων. λέγει γὰρ συγκεκρυμμένως, ὡς ἂν αἰσχίνης λέγοιτος πανοῦργος τὴν πόλιν τὰς συνθήκας, πεποιῆσθαι ὀνομάζων τὰ σωτηρίαν τῆς χερρονήσου, τῇ τῶν φωκέων ἀλώσει·

A Bœotiam instaurare.) Non ait totam, sed oppida eius quæ Thebani euerterant, cum eis parêre nollent. Dico autem Thespias & Plataeas. Euertérant autem ea, auctis post Leuctricam pugnam viribus.

Quinque enim fuerunt.) Nomina * rerum dies vocat. * Ne igitur quod & Lacedæmonij.) Accusat enim Phocenses, vt deceptos: Phocenses improbi sunt, Phocenses impij sunt, pòst & decepti sunt à Philippo. * Quod si pro Phocensibus.) Antistaticon, est caput antistaseos. Est autem & Enthymema antistaticum. Sed hoc interest; quod in antistasi, ex ipsa iniuria colligitur * beneficium. In Enthymemate autē aliud est facinus, & aliud beneficium.

Aliter. Si igitur.) Antistatica, vtilitatem subiiciēs à facinoribus quæ commisit. Coniuncta autem est aliquo modo cum recriminatione, vt illi cognata. Dum enim dicit, Rectè & meritò perisse Phocēses, subiicit: Habemus & alia loca pro perditis salua. Aliter. Primùm fuit signorum & circūstantiarum, vt iniitio exposuerit ea quæ renūciauit. Secundū eorum quæ persuasit. Itaque illud, Persuasit, videtur esse tripertitū. Vna pars est, quòd persuasit Reipublicæ, non ferendū esse auxilium Phocensibus, cum dixisset conseruatum iri Phocenses à Philippo: secundum, quod persuasit de Thebanis, perituros esse Thebanos: tertium, quòd persuasit in pace faciendā: Phocenses delēdos esse è decreto, & sibi credendū, qui polliceretur se persuasurum esse Philippo. Ad hoc igitur pertinet præsens obiectio: Quomodo persuasisti Reipub. vt pacem sine Phocensibus faceret? Quod verò dicere vult, eiusmodi est, vt ab oratore quidem occultetur propter vtilitatem, sed ex tractatione appareat: Nisi pacem fecissemus, vt petebat Philippus, sine Phocēsibus, nihil ei obstitisset, quo minus in Thracia cum esset, Chersonesi potiretur: propterea que necesse fuit sic facere pacem, vt volebat Philippus, quod Chersoneso metuebamus.

C Quia verò antithesis vna est ex antitheticis (est enim antistatica) quærimus ea vnde orta sit? Crimen igitur est, Prodidisti Phocēses. demonstrationes aūt eius variæ sunt, & multa signa. Vnum autem è signis est proditionis, quòd deliberante ciuitate, pax quomodo facienda esset, progressus Æschines persuasit, sine Phocensibus esse faciendam. Ac Demosthenes quidem id profert vt signum. Æschines autem in necessitatem conferens, vtilitate vtitur. Ait enim: Aliter Philippo persuaderi non potuit, vt acciperet iusiurandum, nisi Phocenses exciperentur. Nisi enim voluissemus excipere Phocenses, Philippus bellum cum Republica gerens, Chersonesum cepisset. Cum igitur studerem illam tueri Reipublicę: autor populo fui, vt pacem faceret sine Phocensibus. Itaque cum consilium illud datum Reipublicæ, de excipiendis à iureiurando Phocensibus, argumentum proditionis esset: necessariò occurrit Æschines ei obiectioni, & causam narrat, cur id facere sit coactus. Est igitur ea causa antistatica. Ac refutatio quidē obiectionis difficilis fuit oratori. Videtur enim omnino niti veritate: cùm de Chersoneso tum soliciti essent, pacem eos accepisse. Ne igitur iudex, veritate motus, excusationem Æschinis admittat, Demosthenes anteuertens confundit & turbat orationem, eáque ratione defensioni caliginem offundere nititur. Ait enim concitatè, quasi Æschines diceret, Rempublicam callidè fecisse fœdus, Chersonesi salutem captiuitate Phocensium redimentem,

vt turpitudine firmitatem destruat.

Et ex defensione probrum.) Hostis igitur est Æschines, & dum legatum agit, & dum loquitur.

Priusquam horum aliquid Reipublicæ.) Saluis Phocēsibus, & tutissimè Chersonesum tenebamus: & nunc eisdem perditis, ne tueri quidem eam facile poterimus. Deinde nunc etiam in maiori.) Hoc ait propter obiectionem, quæ dicit: Habetis Chersonesum pro Phocensibus. Eámque soluit dicendo primum: Atqui tenebamus eam iam saluis Phocensibus. Deinde: Ne nunc quidem Chersonesum tutò tenemus. Periculum enim est, ne & ipsa pereat, Phocensibus perditis. At tum.) Cum, inquit, incolumes in ea * fuerunt Phocenses. Deinde Chersonesum his Phocicis vrbibus. * Quæ igitur fuit huius prærogatiua?) Quid igitur nobis prodest Chersonesi inincolumitas, cum iam Philippo eam inuadere volenti, metus ex ea sit demptus?

Præterea etiam tale aliquid.) Obiectio translatiua à persona. Differt autē à præscriptione (quanquam in eo conuenire videntur, quòd vtraque iudicium recusat) quod præscriptio penitus iudicium reiicit, nō esse de iis rebus omnino causam dicendā. Translatio autem non omnino iudicium reiicit, sed trāsfert, id aliter decuisse fieri. sicut & hic à persona Demosthenis transfert iudicium, & ait: Non tu me accusare debes, sed Phocenses, quibus mala data sunt. Aliter. Alia translatiua obiectio, pērsonam inuadēs per pręscriptionem. Non enim dixit, Curiosus es tu: sed, Cur tu, & non Phocenses? Vtiliter, multísque de causis hac dictione vsus est, primùm vt Æschinis testes calūniaretur. Deinde, vt verbis Æschinis crimen confirmaretur. Nam cum videret aduersario in ea re non parum esse præsidij, quod Phocenses produceret testes, qui negarent se propter Æschinem periisse, coactus est tāquam per correctionem hac vti obiectione, ad euertenda eius firmamenta. Est autem translatiua, & sic tractata, non tanquam excipiat Æschines, sed tanquam cum Demosthene Phocenses etiam postulet: vt & ipse sua voce accusatorem videatur admittere nostrum oratorem. In refutatione autem digna est admiratione methodus oratoris. Ne enim videatur cum Æschinis testibus * colloqui: clam reiicit testes, quos Æschines producit. Nam cum Æschines produxisset testes Phocenses, qui dicerēt, se nullam malorum partem Æschini acceptam referre: necessariò Demosthenes trāslationem ad suum vsum inuenit, vt illius testes reiicere, & si moueatur ab Æschine oratio, eam quoque translatione soluere videatur.

Neque enim ego dedissem.) Obiectionis refutatio, Cur tu non dedisti? satis mihi fuerunt vel solæ res clamātes. Quin aliam etiam ignominiam repudiat. Cum .n. Æschines dicat, Conduxit Olynthios aliquos, vt falsum in me testimoniū dicāt: per Phocenses eam suspicionem reiicit. Rationes Athenis.) * Vt non sit vnaquæque oratio, si quis Athenis rationes refert. alij mutarunt, vt in figura, casus, genitiuo accusatiui loco accepto. & ἀθυνῶν, rationum, dixerunt. παρῃρημένοι spoliati, pro ἀφῃρημένοι est positū, & ad superiora refertur constructio. Cur me, inquit, accusat Demosthenes, Phocēsium autem nullus? suprà dixit, * quòd in referendis rationib. non adfuerunt. sed quia Demostheni adsunt, etiā testimoniū dicūt in Æschinem. Iam seorsim.) Hic ordo seruatur, refutationi antistaticę obiectionis cōsentaneus.

ἵνα τοῦ αἰσχίνου τὸ ἰσχυρὸν ἀνελύσῃ.

Καὶ ἐκ τῆς ἀπολογίας ὄνειδος.) Πολέμιος τοίνυν αἰσχίνης καὶ πρεσβεύων ἐστὶ, καὶ φθεγγόμενος.

Περὶ τούτων τι τῆς πόλεως.) καὶ μάλιστα μὲν καὶ σωζομένων φωκέων εἴχομεν ἀσφαλῶς τινὶ χερρόνησον. εἶτα οὐδὲ ἔχειν αὐτὴν νῦν ἀπολομένων φωκέων ῥᾴδιος δυνήσεσθε. Εἶτα καὶ νῦν ἐν μείζονι.) Τοῦτο εἶπε διὰ τὸ ἀντιθεσιν τὸ λέγουσαι, ὅτι ἔχετε τινὶ χερρόνησον ἀντὶ φωκέων· καὶ πρῶτον μὲν ἔλυσε λέγων, ὅτι ἀντὶ φωκέων εἴχομεν χερρόνησον. εἴχομεν γὰρ αὐτὴν καὶ ἤδη σωζομένων· εἶτα καὶ ὅτι νῦν οὐδὲ τὴν χερρόνησον ἔχομεν ἀσφαλῶς. κινδυνεύσει γὰρ καὶ αὐτὴ ἀπολέσθαι, ἀπολωλυμένων φωκέων. Ἡ τότε.) Ὅτε φησὶν ἐσώζοντο οἱ φωκεῖς εἰς αὐτίνι· * εἶτα τινὶ χερρόνησον τούτων τῶν φωκικῶν πόλεων. Τίς οὖν ἐστι τοῦ ὀξυ-
B σία.) Τί οὖν χρησιμεύει ἡμῖν ἡ χερρονήσου ὑγίεια, ἀφῃρέθησαν οἱ φόβοι ἐξ αὐτῆς τοῦ φιλίππου βουλομένου αὐτίνι ἀδικῆσαι. Ἐπὶ τίνων καὶ τοιοῦτόν τι.) Αντίθεσις μεταληπτικὴ ἀπὸ προσώπου. διαφέρει δὲ παραγραφῆς, ἐν τοῦ δοκεῖν ἑκατέρας ἐκβάλλειν τὰς κρίσεις. καθὸ ἡ μὲν παραγραφὴ παντελῶς ἐκβάλλει τὴν κρίσιν, ὅτι οὐ δεῖ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀγωνίζεσθαι. ἡ δὲ μεταληπτικὴ, οὐ πάντως ἐκβάλλει τὴν κρίσιν, ἀλλὰ μεταλαμβάνει, ὅτι ἄλλως ἔδει αὐτὴν γενέσθαι. ὥσπερ καὶ ἐνταῦθα, ἐκ προσώπου δημοσθένης μεταλαμβάνει τὴν κρίσιν. καὶ λέγει, ὅτι οὐ σύ μου ὀφείλεις κατηγορεῖν, ἀλλ' οἱ φωκεῖς οἱ πεπονθότες. Αλλως. Αλλη μεταληπτικὴ ἀντίθεσις, τὸ πρόσωπον λαμβάνουσα καὶ παραγραφή. οὐ γὰρ εἶπε πρεσβυτὸς εἰ σὺ, τί σὺ ἀλλὰ μὴ φωκεῖς· χρησίμως καὶ διὰ πολλὰς αἰτίας, ταύτῃ τῇ ἀντιθέσει κέχρηται· πρῶτον μὲν, ἵνα τοὺς αἰσχίνου μάρτυρας διαβάλλῃ· ἔπειτα, ἵνα τοῖς λόγοις αἰσχίνου βεβαιωθῇ τὸ ἔγκλημα. ἰδὼν γὰρ οὐ μικρὰν ῥοπὴν γενομένην τοῦ ἀντιδίκου ἐκ τοῦ παρέχεσθαι μάρτυρας φωκεῖς, ἀνομμένους διὰ τὴν αἰσχίνου ἀπο-
C λωλέναι· ἠναγκάσθη ὥσπερ ἐκ διορθώσεως ταύτῃ χρήσασθαι τῇ ἀντιθέσει πρὸς ἀναίρεσιν τοῦ ἰσχυροῦ ἐκείνου. ἔστι δὲ μεταληπτικὴ. μεμεθόδευται δὲ οὐχ ὡς παραγραφομένου αἰσχίνου, ἀλλ' ὡς μὴ τὴν δημοσθένους ἀπαντῶντος καὶ τοῖς φωκέαις; ἵνα καὶ αὐτὸς τῇ οἰκείᾳ φωνῇ κατήγορον φαίνηται παραδεχόμενος τὴν ῥήσεα. καὶ δὲ τινὶ λύσιν, ἄξιον θαυμάσαι τὸν ῥήσεα τῆς μεθόδου. ὅπως μὴ δοκῶν πρὸς τοὺς αἰσχίνου μάρτυρας διαλέγεσθαι, λεληθότως ἐκβάλλει τοὺς μάρτυρας, οὓς αἰσχίνης παρέχεται. ἐπειδὴ γὰρ αἰσχίνης παρέχετο μάρτυρας φωκεῖς, οἱ φασι μηδενὸς τοῦ κακῶν αἴτιον γενήσεσθαι αὐτοῖς τὸν αἰσχίνιν· ἀναγκαίως ὁ δημοσθένης τὸ μεταληπτικὸν πρὸς τὴν οἰκείαν χρείαν εὗρεν. ἵνα τοὺς ἐκείνου μάρτυρας ἐκβάλλειν δοκῇ, καὶ εἰ κινοῖτο λόγος παρὰ αἰσχίνου, μεταληπτικῶς φαίνοιτο καὶ τοῦτον λύων.

Οὐ γὰρ αὐ ἐγὼ ἂν ἔδωκα.) Αντιπίπτοντος λύσις. διὰ τί σὺ μὴ δέδωκας; ἀρκεῖ μοι μόνα βοῶντα τὰ πράγματα. καὶ ἄλλην ἀδοξίαν διωθεῖται. τοῦ γὰρ αἰσχίνου λέγοντος, ἐμισθώσαντό τινας τοῦ ὀλυνθίων ὥστε μου, καταμαρτυρεῖν, ἀπὸ τοῦ φωκέων ἐκβάλλει τινὶ ὑπόνοιαν.

Τὰς ἀθλώσιν δίθυας.) Ὥστε μὴ εἶναι ἐκάστῳ τὸ λόγον, εἴ τις ἀθλώσιν δίθυας δίδωσιν. οἱ γὰρ, σχήματι τὰς πλώσεις, γλυκὺ αὐτὸ αἰτιατικῆς εἰληφότες, καὶ δίθυων εἰπόντες. τὸ γὰρ παρῃρημένοι, ἀντὶ τοῦ ἀφῃρημένοι. ἡ γὰρ συνάταξις πρὸς τὸ ἄνω· ὅτι, διὰ τί δημοσθένης με κατηγορεῖ. φωκέων γὰρ οὐδείς; ἐν τοῖς ἄνω ἔλεγον· ὅτι πάρεισι μὲν ἐν ταῖς ἀθλώσαις. ἀλλ' οὐκ ὄντι τοῦ συνηγορήσαι τοῦ δημοσθένει, καὶ καταμαρτυρῆσαι τοῦ αἰσχίνου.

Καὶ μὴν ὅτι χρείς.) Ενταῦθα ἀκολουθία σώζεται πρὸς τινὶ λύσιν τῆς ἀντιστατικῆς ἀντιθέσεως.

τῆς

τῆς δὲ λύσεως λεγούσης, μὴ τῶν εἰρήνην γεγενῆσθαι τὴν ἄλωσιν ἀκολούθως ἐζήτησεν ὁ Αἰσχίνης· εἰ τοίνυν ἔγωγε τοῖς Φωκέας προδέδωκα, ὡς σὺ φῆς· τίνος ἕνεκεν οὐκ ἐλθόντες αὐτοὶ κατηγοροῦσιν; ἡ μὲν τοι ἀντίθεσις αἰσχίου τοῦ τὸ βούλεσθ' λέγειν, ὅτι χρησιμώτεροι ἡ χερρόνησος Φωκέων τῇ πόλει. οὐκοῦν πρὸς τοῦτο ἀπαντῶν ὁ Δημοσθένης, δείκνυσι τοὐναντίον, ὅτι χρησιμώτεροι Φωκεῖς ἦσαν μᾶλλον τῇ πόλει. εἶτα ἐπειδὴ περ αὐτέπιπτεν, ὅτι ἀσθενεῖς ἦσαν Φωκεῖς, ἐκ τῆς θέσεως, καὶ τοῦ τόπου, καὶ τοῦ τότε συμβεβηκότων πολέμων, αὔξει τὴν δύναμιν. λέγει δὲ αὐτῆς· τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὑμῶν, ὅτι τῶν Φωκέων πολεμοῦντος, καὶ τῶν κοινῶν ἐν πύλαις Φωκέας, οὔτε ὑπὸ Θηβαίων ἄδεια ὑπῆρχεν ὑμῖν, καὶ τὸ μηδέποτε ἐλθεῖν αὖ εἰς Πελοπόννησον, μηδ' εἰς τὴν ἀττικὴν Φίλιππον, οὕτω χρησιμώτεροι Φωκεῖς ἦσαν σωζόμενοι χερρόνησον τῇ πόλει. μὴ γὰρ ἔχων ἐκ τῆς δυνάμεως τῶν Φωκέων συνῆπτον τὴν ὠφέλειαν· μὴ μὴν ἐκ τῆς προαιρέσεως· ἐκ τῆς φύσεως τῶν τόπων καὶ τῶν συμβεβηκότων, τὴν ὠφέλειαν ηὔξησε. καὶ πρὸς σύστασιν τούτου τοῦ μέρους, ὅτι μεγάλα ὠφέλησιν τὴν πόλιν σωζόμενοι· παρέχεται δύο ψηφίσματα, τό τε Διοφάντου, καθ' ὃ ἔδοξεν αὐτοῖς θύειν τοῖς θεοῖς, εἴρξασι Φιλίππου τὴν διὰ τῶν πύλας ὁδὸν τὸ πρότερον· καὶ τὸ Καλλισθένους, καθ' ὃ μὴ τὴν ἄλωσιν ἐσκευωρήσωσιν ἐκ τῆς χώρας.

Καὶ μεγάλοι κίνδυνοι παρεστάσιν.) Λογισμὸν λοιπὸν τοῦ συμφέροντος, φοβεῖ τοὺς ἀθλιωτάτους, αὔξων τὰ Φωκέων, καὶ δεικνὺς τὴν ἀπὸ τῆς ἐκείνων σωτηρίας ἀσφάλειαν. ἧς ἀπολωλώς, συναπολεῖται καὶ τὰ φευγόμενα. ὅρα γὰρ ὅπ καὶ ἀπὸ γῆς καὶ ἀπὸ θαλάττης μάρτυρεῖ τὴν ἀττικὴν ὑπ' ἐκείνων περιφρουρεῖσθαι τῇ θέσει. Καὶ μεγάλα μὲν ἡ παρεστῶσα βοήθεια.) Ἃς μέμνηται ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς. καὶ τὰ πελοπιτία πρόσω εἰς πύλας.

Τὸ τοῦ Διοφάντου καὶ τὸ τοῦ Καλλισθένους. (Οὗτος ὁ Διόφαντος τῶν συμμάχων παρεστώτων, καὶ ἀπελαθέντος ἐκ τῆς Φωκίδος Φιλίππου, ἔγραψε χαριστήρια θυσίας θύειν τοῖς θεοῖς. τὸ δὲ τοῦ Καλλισθένους, ἐκ τοῦ ἐναντίου, ἐαλωκότων Φωκέων καὶ φόβου καταχόντος πολλοῦ, κελεύει σκευωρεῖν ἐκ τῶν ἀγρῶν, καὶ μηδὲν ἔξω μένειν· ὡς τῶν πολεμίων ὄντων, καὶ τὰ ἡράκλεια εἴσω τῆς πόλεως τελεῖν. ἃ δέον ἔξω τῶν τείχους ἄγειν.

Πρὸς πορθμῶν.) Πάλιν ἀπὸ θαλάττης καὶ ἀπὸ γῆς ὁ φόβος. πορθμὸς μὲν γὰρ τῆς Εὐβοίας· αὕτη δὲ νῆσος· τὰ δὲ μέγαρα, ἐν ἠπείρῳ. Οἶδα τοίνυν ὅπ.) Ἐστι μὲν καὶ αὕτη ἡ ἀντίθεσις πρός τι τῶν ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους. ἔχεται δὲ τῶν προτέρας ἐπιφορὰν μὲν καὶ αὕτη τοῦ αὐτοῦ μέρους ἐστὶν αὐτισταπικὴ· ἀκοῦσαι ἔχει ἀναφορὰν τὴν πρὸς ἐκεῖνο τὸ ἀπ' ἀρχῆς, ὅτι αὐτὸς ἔπεισας τὴν εἰρήνην ποιήσασθαι, ἵνα φαίνηται ἀποκρινόμενος αἰσχίνης, ὅτι ἔπεισα, βελτίονα τῶν πολέμων τὴν εἰρήνην ἡγούμενος. αὐξεῖ δὲ καὶ ταύτην τὴν ἀντίθεσιν πολλὰ καὶ οὐ μικρά· πρῶτον μὲν, ὅτι τὸ ἑαυτοῦ πρᾶγμα μόνον, μετατίθησιν ἐπὶ τὸν ἀντίδικον. δοκεῖ γὰρ συμβουλευκέναι καὶ αὐτὸς πρὸς τὸ δεῖν γενέσθαι τὴν εἰρήνην. οὐκοῦν ἵνα φαίνηται αὐτὸς αἰσχίνης ἀναδεχόμενος τὸ κοινὸν τὴν εἰρήνην, οὕτως εἰσῆξε, τὴν ἀντιθέσει χρώμενος. διόπερ ἄξιον ἄγασθαι τῆς δεινότητος, ὅτι, ἐπιδὼν αὐτὸς ἔμελλεν ἐγκλημάτων ἀπολογεῖσθαι ταῦτα ἤδη πεποίηκεν ἐγκλήματα τῆς ἀπολογίας αἰσχίνου. εἰ γὰρ ὁ ἀντίδικος ἐγκώμια τῆς εἰρήνης ἐρεῖ τίς αὖ ἔτι τοῦ τὴν εἰρήνην πείσαντος ἡγεῖσθαι κατηγορήσει. καὶ ἡ ἀπόκρισις ἡ, ἀκόλουθος τοῖς ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους. καί φησιν. οὐδὲν γὰρ ἄτοπον, συμβουλεῦσαι, εἰρήνην ἄγειν· ἐπειδὴ πολλῶν ἀγαθῶν τοῖς ἀνθρώποις ἡ εἰρήνη αἰτία καθίσταται·

A Nam cum refutatio dicat, post pacem accidisse captiuitatē, aptè quęsiuit Aeschines: Si igitur ego Phocenses prodidi, vt tu ais, qua de causa non huc profecti ipsi accusant? Verùm obiectio Aeschinis hanc vim habet: Vtilior est Chersonesus Reipublicæ nostræ, quàm Phocenses. Ei occurrens Demosthenes, contrarium ostendit, Phocenses potius vtiliores fuisse Reipublicæ. Deinde quia obiiciebatur, Imbecilles fuerunt Phocenses: è situ, & loco, & tum gestis bellis, exaggerat eorum potentiam. Planè autem dicit: Quis autem vestrûm ignorat, Phocensi bello, quia Pylas in potestate habuerunt Phocenses, nec à Thebanis nobis fuisse periculi aliquid: nec metuendum, ne vel in Peloponnesum, vel in Atticam veniret Philippus: sic Phocensium incolumitas potior fuit reipublicæ, quàm Chersonesus. Nam cum à potentia, Phocensium vtilitatem commendare non posset, neque etiam à voluntatibus: à situ locorum & euentuum auxit vtilitatem profuisse Reipublicæ incolumes, profert duo decreta: alterum antiquius

B Diophanti, quo visum est eis, sacra facienda esse diis qui Philippum aditu Pylarum prohibuissent: alterum Callisthenis, ex quo post captiuitatē Phocensium, ex agro supellectilem in vrbem conuexerint.

Et magna pericula circundederunt.) Iam reputatione vtilitatis, terret Athenienses, amplificando Phocenses, & ostendendo, illis saluis quàm in tuto fuerint: qui cum perierint, vnà peritura etiam ea quę ab illis custodiebantur. Vide enim vt & à terra & à mari, situ loci, Atticam ab illis fuisse custoditam testetur.

Ac inane prius quidem auxilium.) Cuius meminit in Philippicis, his verbis: Et postremò nuper in Pylas.

Diophanti & Callisthenis.) Hic Diophantus sociis conseruatis, & repulso à Phocide Philippo, scripsit ob rem bene gestam sacra esse faciēda Diis. Callisthenes autem contrà, qui captis Phocensibus, magna orta trepidatione,

C supellectilem iussit ex agris in vrbem conuehere, & neminem manere foris, tāquam hostes ingruerent, propterea que sacra Herculana intra vrbem facienda fuerunt, quæ alioqui extra mœnia fieri moris erat.

Ad Porthmum.) Rursus & à terra & à mari est metus. Porthmus enim Euboeæ est. Euboea autē est insula: Megara in terra continente sita.

Scio autem.) Est & hæc obiectio ad signum quoddam & circumstantiam, sed cum priore etiamnum cohærens. Ferè enim & ipsa eiusdem generis est antistatica. Refertur igitur ad signum & circunstantiā. Ipse suasor fuisti pacis: vt videatur respondere Aeschines, Suasor fui, quia pacem præstare bellis putabam. conficit autē hac obiectione multa, eáque non parua primùm suum factum in aduersarium confert. putabatur enim & ipse dedisse de pace facienda consilium. proinde tanquam ipse Aeschines, in se recipiat factam pacem, sic obiectionem affert atque vsurpat. Quapropter admiratione dignum est artificium, quòd quæ ipsi crimina excusanda fuissent, ea iam fecit encomia defensionis Æschineæ. Nam si aduersarius laudes pacis recitat, quis iam faciendę pacis autorem accusset? Ac responsio consentanea est signis & circunstantiis. Sanè, inquit, nihil enim absurdi est suadere pacem seruandam esse, cum è pace multa mortales commoda capiant.

Adeò autem non euertit obiectionem, id quod est contradicentis proprium, vt etiam approbet. Quid enim, inquit, quòd isti acceptis muneribus, rem natura pulchram malè perdiderunt? vt pax quidem nõ accusetur, ea verò quæ in concilianda pace acta sunt crimina fiãt. Vnde autem constat, Demosthenem timere crimen illud pacis? In oratione de Corona id declarauit. Primam enim obiectionem, & primum crimen, id posuit, quòd pax facta fuerit, cum ipse neget eam se fecisse. Proinde nec primæ pacis principem, neque autorem esse me apparebit: ac bene addit, Primę. Nam decretum protulerat Demosthenis Æschines, quo apertè de pace agebatur propterea tacitis posterioribus, ad principium pergit, atque id ad Aristodemum & Neoptolemum refert.

Propter quam aut ipsis, aut potentioribus.) Aut enim sibi bona quærunt in colenda societate, aut se præstantioribus & potentioribus, cum quibus se cõiungunt propter necessitatem.

Denique Athenienses.) Hæc eò dicit, ne commẽtum in se retorqueatur: & quia metuit disputationẽ de pace, recurrit ad bellum atque id quod quæritur, eo quod quæritur obumbrat. Nam in multitudine rerum nõ facile deprehenditur, quam rem quis metuat. Cum autem multa sanè proposuerit, in eo ipso desinit, quod est firmissimum, his verbis: Repellite igitur, repellite eum ab oratione de pace. Et quoniã videtur decretum de pace fecisse: ad id excusandum aliàs per translationem, in Neoptolemum & Aristodemum culpam confert: aliàs vrbem complectitur: aliàs articulo necessitatis pro excusatione vtitur, his verbis, Reduxerunt igitur eos qui facturi essent ad legationem. Atque hinc digrediens, quando eum etiam legatos à Philippo missos, ad senatum adduxisse constat: hac parte tractata, quam luculentè in oratione de Corona defendit, ad colorem denique transit. Quare autem non etiam hic ita crimen pacis refellit, vt in oratione de Corona? Quia cum hic priores in dicendo partes habeat, & quæ è re ipsius sunt, ea suo arbitratu disponere possit: ita partem hanc tractat, vt vsus postulat. In oratione autem de Corona, qua reus fuit, cum in eum crimen apertissimè ferretur: coactus fuit ex professo pacem excusare.

Preterquam quòd est facta ignominiosè.) Non separabatur ignominia, sed erat in rebus.

Ac turpiter quidem.) Cum signa multa essent, vt diximus in argumento: nullo horum perinde vt promissis & pollicitationib. niti iam hic necessariò fuit reliquum. *ipsúmque signum prætexit, quo conatur obiectionem, quam contra ipsum posuit, refutare. Non tamen ita posuit apertè, vt obiectionis speciẽ habeat, sed refutatione afferenda colorem subindicauit. Tanquam enim Aeschines posset dicere, se vel ex inscitia, vel ex simplicitate, vel ex ignoratione morum Philippi ea dixisse: sic & ipse assentiri se dicit, si ea videantur sic ex inscitia, vel simplicitate, vel quauis ignorantia facta. Non enim simpliciter admittit Æschinis excusationem, sed id solum quærit, vt crimen per res ostendatur. Quid autem ait? Si ista ex inscitia, aut simplicitate, aut alia quacunque ignoratione ab isto facta sunt: orationum loco res requirens, è quibus ductæ probationes firmæ sunt & rursus paulùm progressus, *eãdem solutionem inducit.

A οὐκ ἀναξέπει ἢ τὴν ἀνάθεσιν, ἅπερ οἰκεῖον τῶν ἀπολέγοντος, ἀλλὰ καὶ κατὰ δέχεται. τί γάρ φησιν; ὅτι δῶρα λαμβάνοντες οὗτοι, τὸ κάλλιστον τῶν πραγμάτων φύσει, κακῶς διέθηκαν· ἵνα ἡ μὲν εἰρήνη μὴ κατηγορῆται, τὰ δὲ ἐν τῇ εἰρήνῃ πραχθέντα ποιῆται ἐγκλήματα. καὶ πόθεν δῆλον ὅτι τὸ ἔγκλημα τὸ περὶ τῆς εἰρήνης δημοσθένης διδοικεν; ἐν τῷ περὶ στεφάνου διδήλωκε λόγῳ. τὴν γὰρ αὐτὴν ἀνάθεσιν, καὶ τὸ πρῶτον ἔγκλημα, τὸ τὴν εἰρήνην γενέσθαι, ἔθηκεν, ἀρνούμενος αὐτὸς μὴ πεποιηκέναι. οἰκουῦν οὐδὲ τῆς ἀρχῆς εἰρήνης ἡγεμὼν οὐδ' αἴτιος ἐγὼ φαίνομαι, καλῶς προθείς. τὸ ἀξ ἀρχῆς. ἐπειδὴ γὰρ ψήφισμα παρέχετο δημοσθένοις αἰσχίνης, διαῤῥήδην περὶ τῆς εἰρήνης λέγοντος, διὰ τοῦτο τὰ δ' ὕστερα σιωπήσας, ὅτι τὴν ἀρχὴν εἰπὼν, ἀναφέρων ὅτι τὸν ἀριστόδημον καὶ νεοπτόλεμον αὐτὴν τὴν. Διὰ τοῦ, ἢ αὐτοῖς ἢ τοῖς κρείττοσιν.) Η γὰρ ἑαυτοῖς περιποιοῦσι συμμαχοῦντες τὰ ἀγαθά· ἢ τοῖς κρείττοσιν αὐτῶν καὶ δυνατωτέροις, οἷς καὶ συνάπτονται διὰ τὴν χρείαν.

B Ὅλως, ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι.) Ἵνα μὴ τὸ σόφισμα αὐτῶν κατάφωρον γένηται καὶ διδοικὼς τοὺς περὶ τῆς εἰρήνης λόγους, ἀνέδραμεν ὅτι τὸν πόλεμον, τὸ ζητούμενον τῷ ζητουμένῳ συγκιάζων. ἐν γὰρ τῷ πλήθει τῶν πραγμάτων, οὐκ ἂν τις ῥᾳδίως φωράσειεν, ἐφ' οὗ καὶ δέδοικεν. ἀμέλει γοῦν πολλὰ προτείνας, εἰς αὐτὸ τὸ ἰσχυρότερον κατέληξεν, εἰπών. εἴργετε οὖν εἴργετε αὐτὸν τῆς ἐφ' τῆς εἰρήνης λόγων. ἐπειδὴ γὰρ δοκεῖ γεγραφέναι ψήφισμα περὶ τῆς εἰρήνης, ἀπολογούμενος ἐφ' τούτῳ, ποτὲ μὲν μεταστικῶς ὅτι τοῖς περὶ νεοπτόλεμον καὶ ἀριστόδημον τὴν αἰτίαν φέρει, ποτὲ δὲ τὴν ἐν τῇ ἀνάγκῃ χρείαν προβάλλεται. εἰπὼν, ἤγαγον ἄρα τινὰς πεισομένους· πάλιν ὅτι τὴν πρεσβείαν κἀνταῦθα μεθιστὰς, ἐπειδήπερ αὐτὸς φαίνεται καὶ τοὺς περὶ φιλίππου πρέσβεις ἥκοντας τῇ βουλῇ προσάγων, καὶ ὅλως τοῦτο τὸ μέρος διοικησάμενος, ἐφ' οὗ λαμπρῶς ἐν τῷ περὶ στεφάνου ἀπολελόγηται, μεταβίβηκεν ὅτι τὸ χρῶμα. διὰ τί δὲ κἀνταῦθα οὐχ ὁμοίως ἀπολογεῖται περὶ τῆς εἰρήνης, ὥσπερ ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου ὅτι ἐνταῦθα μὲν αὐτὸς ἔχων προτολογίαν, καὶ δυνάμενος ὡς ἐβούλετο τὰ συμφέροντα διοικήσασθαι, πρὸς τὴν χρείαν μεθαρμόσειν. ἐν δὲ τῷ περὶ στεφάνου κατηγορούμενος, καὶ τὴν αἰτίας λαμπρῶς ἐπ' αὐτὸν φερομένης, λυάγκασται διὰ τῆς εἰρήνης διαῤῥήδην ποιήσασθαι τὴν ἀπολογίαν.

Εξω τοῦ ἀδόξως γεγενῆσθαι.) ὅτι οὐκ ἐχωρίζετο ἡ ἀδοξία· ἀλλ' ὑπῆρχεν ἐν τοῖς πράγμασιν.

Οπ μὲν τοίνυν αἰσχρῶς.) Πολλῶν ὄντων τεκμηρίων ὡς ἔφαμεν κατὰ τὴν ὑπόθεσιν, οὐδένι τούτων οὕτως, ὡς τοῖς ἐπαγγελίαις καὶ ταῖς ὑποσχέσι διισχυρίζεσθαι, αἰσχρὸν λῶ. ἐν ταῦθα τοίνυν, αὐτό τε τὸ τεκμήριον προτείνει, καὶ τὴν ἀνάθεσιν τὴν πρὸς αὐτὸ θεὶς, λύειν πειρᾶται. οὐ μὴν τέθεικεν οὕτως ἐκ τοῦ προφανοῦς, ὡς ἐν ἀνάθέσεως εἴδει ἀλλὰ τὴν λύσιν εἰσάγων, τὸ χρῶμα ἐνέφηνεν. ὡς γὰρ αἰσχίνου δυναμένου λέγειν, ὅτι ἢ τοι δι' ἀβελτηρίαν, ἢ δι' εὐήθειαν, ἢ δ' ἄγνοιαν τοῦ φιλίππου ἤθους ταῦτα εἴρηκεν· οὕτω καὶ αὐτὸς σωφρὸν ἔχων φησίν· ἐὰν ταῦθ' οὕτως ὑπὸ ἀβελτηρίας φανῇ πεπραγμένα. οὐ γὰρ ἁπλῶς παραδέχεται τὸν παρ' αἰσχίνου λόγον, ἀλλὰ τὴν διὰ τῶν πραγμάτων μόνον δηλῶν ἐξιν ὅπερ ζητεῖ. τί γάρ φησιν· εἰ ταῦθ' ὑπὸ ἀβελτηρίας, ἢ δι' εὐήθειαν, ἢ δ' ἄλλην ἄγνοιαν λῶ τινων τούτῳ πεπραχέναι, αἰ τὴν τῶν λόγων τὰς πράξεις ὅπερ ζητῶ, ἐξ ὧν αἱ ἀποδείξεις εἰσὶν ἰσχυραί. καὶ πάλιν ὀλίγον προελθὼν, εἰς τὴν αὐτὴν λύσιν ἐπανάγει.

ἀλλ'

ἀλλ' ὑμεῖς ἄφετε αἰσχίνῃ τὰ δεινὰ ταῦτα & ὑπερβάλλοντα εἰ δι' δύνθειαν, ἢ δι' ἄλλην ἄγνοιαν λελυμασμένος φαίη. Ὥστε εἰ ταῦθ' ὑπὸ ἀβελτηρίας.) Ἐπὶ τὸ χρῶμα τὸ κυριώτερον ἔρχεται λοιπόν, ὅ ὅτι πρὸς τὰ σημεῖα τὰ αἰσχίνου. ἃ ὅστιν ἐν οἷς ἀπήγγελε. πρὸ ὧν τῆς θέσεως διαβάλλει ὡς ἔθος, σαθρότερα οὔπω πιθῶν. Οὐ γὰρ ἂν ἐξαρκέσειεν.) Οἷον λέγε φωκεῦσι τινὰ ἄγνοιαν, καὶ σῆπον τὰς συμφοράς. ὁμολόγει τὴν ἀβελτηρίαν. Ἂν μέν τι διὰ πονηρίαν.) Ἕως ὧδε ἐπληρώσατε τὴν πρόπον σοχασμόν. νῦν ἀφίεται ἐν τοῦθεν τὰ δευτέρου· δείξας γὰρ ἐν τῷ πρώτῳ, ὅτι ἀπώλεσε φωκέας, καὶ διελθὼν ἕως τοῦ χρώματος, ἐμπεσόντος ἄλλου ζητήματος, ὅτι διὰ δῶρα ταῦτα ἐποίησεν.

Ἀργύριον λαβὼν καὶ δῶρα.) Ὁρᾶς ὅπως ἀπὸ τοῦ χρώματος δεύτερον ἀναφαίνεται ζήτημα τὸ περὶ τῆς δωροδοκίας; ὁ μὲν γὰρ ἐρεῖ, ὡς ἠπάτηται, ἡμεῖς δ' ἀποδεικνύομεν ὡς ἑκὼν εἴρηκεν, ἀπατῆσαι διὰ τὴν μισθαρνίαν ἐλόμενος.

Ὡς δίκαιος ἔσται μεθ' ὑμῶν.) Ὁ νοῦς ὅστιν οὗτος, σκοπεῖτε μεθ' ὑμῶν, ὡς δίκαιος ἔσται ὁ ἔλεγχος. ἐὰν δὲ ἢ μεθ' ὑμῶν, μένει ὡς ἔχει τὸ ῥητόν, ἵνα ᾖ, ὁ ἔλεγχος δίκαιος ἔσται μεθ' ὑμῶν. καὶ ὑμεῖς γὰρ δίκαιοι. ἐντεῦθεν δὲ προσαπλέκει καὶ τὸν δεύτερον σοχασμόν· ἐὰν δῶρα μὲν λαβὼν φανῇ, φανήσεται οὐδαμῶς ἐξηπατημένος. αὐ μέν τοι διὰ πονηρίαν ἀργύριον λαβὼν καὶ δῶρα, καὶ τοῦτ' ἐξελεγχθῇ σαφῶς ὑπ' αὐτῆς τῆς πεπραγμένων· ἐπειδὴ γὰρ οὐκ ἔχει μάρτυρας οὐδ' αὐτὸς ὡμολόγηται τῆς δωροδοκίας· ἀξιοῖ διὰ τὴν πεπραγμένων ἐξελέγχειν· ὡς ἠπατήθη, ἐντεῦθεν δὲ ὅτι τὰς δοκούσας δείξεις χωρεῖ λοιπόν, καὶ τὰς λύσεις τοῦ μισθαρνῶς αἰσχίνου ἐξηπατῆσθαι. λέγουσιν δὲ πολλάκις, ὅτι πᾶν χρῶμα ἐν τῷ τοῦ ἀκολούθου ἀπαιτήσεως λύει). εἰ ἐξηπατήθη, ἀναγκαῖον μὲν αὐτὸν μισεῖν τὸν ἐξηπατηκότα. ἀλλὰ μὴν οὐ μισεῖ τὸν φίλιππον, οὐκ ἄρα ἐξηπατήθη. δείκνυσι δὲ τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, εἰς αἰτίας διαιρεῖ. εἰ μὲν γὰρ αἰσχίνη, ἢ αὐτὸς πιστεύσας τῷ φιλίππου ζόπῳ, ὅτι φωκέας σώσει, ἢ δεδοῦ δὴ μὴν ἀκούσας τοῦ φιλίππου λέγοντος. εἰ μὲν οὖν ἐκεῖνός σε ἐξηπάτησε· δίκαιος ὑπὸ σοῦ μισεῖται. εἰ δὲ αὐτὸς ἐξηπατήθης, πιστεύσας τῷ φιλίππου ζόπῳ· καὶ τοῦτο εἰ πολεμεῖν δίκαιος. οὐ γὰρ ἐφαίνετο τοιοῦτος οἷον καὶ ἤλπισας. οὐκοῦν δι' ἀμφότερα ταῦτα δίκαιος ἦν σε μισεῖν. ἀλλ' οὐδεὶς ἀκήκοεν οὐδὲ λόγῳ μισοῦντά σε φίλιππον, ἐπεὶ δὲ διὰ τῶν ἔργων τοῦ ἀπέδειξας. τοιοῦτον δὲ καὶ ὑπὲρ ἐκείνου λέγεις. πῶς οὖν ἐξηπατήθης, καὶ δὲ χρήματα λαβὼν τούτοις τοῖς λόγοις; Ἄξιον δὲ ζητῆσαι πρὸς ὧν ἐρμογένης ἐπεχειρολόγησε περὶ τῶν ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους. ἐὰν μὲν ἐν λόγοις ἢ καὶ ῥητὸν καὶ διάνοιαν λύεται. ἐὰν δὲ ἐν πάθεσι συγγνωμονικῶς. ἐὰν δὲ ἐν ἔργοις *θεικῶς. διαπορήσομεν δὲ ἀπὸ τῶν ἐν λόγοις ὄντων οὐχ ὑγιὲς ὂν τὸ θεώρημα. ῥητὸν μὲν γὰρ ὅστι τοῦ αἰσχίνου, ὅτι σωθήσονται οἱ φωκεῖς. τοῦτο γὰρ ἦν ὑπόκειτο. λύσις δὲ, εἰ καὶ διάνοιαν λύει, ὅτας αὖ εἴπε· σωθήσονται φωκεῖς. πῶς; ἐξελθούσης τῆς πόλεως, καὶ ψηφιζομένης τὰ χρηστὸν ὑπὲρ τῶν φωκέων. αἱ γὰρ λύσεις τοῦ ῥητοῦ καὶ προσθήκαι τοῦ ἐμπίπτοντος γίνονται, οἱ κελεύς ἐπ' ἐκείνου ξένον μὴ ἀναβαίνειν ὅτι τὸ τεῖχος. τοῦτο ὅστι τὸ ῥητόν. ἡ δὲ λύσις ὀλίγον τι προσθεῖσα τῷ ῥητῷ, ποιεῖ τὴν διάνοιαν. ξένον μὴ ἀναβαίνειν, λέγει τὸν κατασκοπήσοντα, τὸν ὅτι βλάβῃ τῆς πόλεως προαιρούμενα, καὶ προεργαζόμενον. οὐ μὴν τὸν ὅτι σωτηρίᾳ ἀναβαίνοντα λέγει. ὁρᾶς ὅτι τῷ ῥητῷ, ὡς λεῖπον τι προσθεῖς, λύειν τὸ ῥητὸν δοκεῖ; ὅτι σοχαστικῶς πάλιν ζητήματος ἐκείνου; θαρσεῖτε ὦ δημόται· οὐκ εἰς μακρὰν λυθήσεται

A Sed vos remittite Æschini atrocia ista & immensa, si ex simplicitate aut alia ignoratione eum perperam egisse constabit.

Proinde si hæc ex inscitia.) Iam ad potiorem colorem venit, qui adhibetur contra signa Æschinis; quæ sunt in iis quę renunciauit. Quæ antequam ponat, calumniatur, vt moris est, quo ruinosa magis efficiat. Neque enim satis esset.) Quasi dicat, Narra Phocensibus tuam ignorantiam, & compesce calamitates: confitere simplicitatem.

At si ex improbitate.) Hactenus absoluit primam coniecturam: iam alteram orditur. Cum enim in prima ostenderit, eum perdidisse Phocenses, & progressus fuerit vsque ad colorem: alia quęstio incidit; an propter munera id fecerit?

Argento accepto & muneribus.) Vides vt è colore altera emergat quæstio de corruptela? Nam ipse ait se deceptum esse: nos autem ostendimus, eum volentem dixisse, acceptáque mercede decipere voluisse. Quàm iusta futura sit, vobiscum.) Hic sensus est, Cogitate vobiscũ, quàm æqua futura sit probatio. Si verò fuerit, Quàm iusta sit futura vobiscũ: ita verba manento, vt sunt, Probatio iusta erit vobiscum. Nam & vos iusti estis. Attexit autem his & alteram cõiecturam: Si cum accepisse munera constabit, perspicuum erit nequaquam deceptum esse. Verùm si ex improbitate argento accepto & muneribus, idque ipsis actis palàm coarguetur. Quia enim nec ipse testes corruptelæ producere potest, postulat ipsis actis probari, eum esse deceptũ. Hinc iam ad probationes venit, & ad refutationes, Æschinem nequaquam esse deceptum. Sæpe autem repetimus, omnem colorem petitione consequentis solui: Si deceptus esset, eum necesse fuerit impostorem odisse: At non odit Philippum: Non igitur est deceptus. Diuidit autem signa & circumstantiar in geminas causas: Dixisti Æschine vel fretus Philippi ingenio, fore vt conseruaret Phocenses, vel apertè eum dicentem audiuisti. Quòd si ille te decepit: meritò tibi est inuisus. Sin ipse deceptus, es, sic tus Philippi igenio: etiam sic par est te illi esse hostem. Non enim talem se præbuit, qualem sperasti. Quare propter hæc vtraque inuisus tibi esse debuit. Sed nemo audiuit vllum vel odiosum ex te verbum in Philippum, eò quòd reipsa eum non odisti. Quin contrà, defendis eum. Quî igitur deceptus es? Nonne verò accepta pecunia, verba illa protulisti? Est autem operæprecium audire ea, quæ Hermogenes in arte dicendi tractauit, de iis quæ ab initio ad finem dicuntur: Si in verbis, inquit, fuerint: ex scripto & sententia soluentur: sin in affectionibus vehementioribus: deprecatione: sin in factis: * infinita quæstione. Inueniemus autem præceptum hoc in eo quod ad verba attinet, haud esse sanum. Verba enim Aeschinis sunt, Conseruabuntur Phocenses. Id enim erat quod promiserat. Refutatio autem, si à sententia penderet, sic dixisset: Conseruabuntur Phocenses? Quomodo? si Respublica nostra expeditionem susceperit: si quid pro Phocensium salute decreuerit. Refutationes enim scripti fiũt, addito eo quod incidit: vt in illo, Hospes murum ne conscendat, hoc scriptum est. Refutatio autem, cum paulum quiddam scripto adiecerit, sententiam facit, dicendo: hospiti non ascendendum esse: intelligendum esse exploratorem, eum qui in Reipublicæ fraudem circũspiciat: & curiose perueſtiget: non eum, qui salutis causa id faciat. Vides vt scriptum mutilum, cum ei aliquid adiicitur, solui videatur? Rursus in illa coniecturali quæstione, Confidite populares, propediem

B

C

Euertemini * soluemini:hoc est scriptum,& videtur præceptũ conseruari:adiectio enim paruo additamentõ, videtur solui scriptum.Hic autem in oratione in Æschinem, non seruari præceptum hoc videmus , sed est hic color translationis simul & deprecationis. Ait enim se deceptum à Philippo, illa dixisse. Proinde si culpam in Philippum transfert translatio est. Sin veniam petit,vt deceptus,fit deprecatio.Non igitur citra diligentem inquisitionem accipienda sunt artium præcepta,tanquam leges, sed ad multas & varias traducenda causas. Quæ si quadrare videris:tum iis confidere licebit,& vti.Sin paucis quidem quadrarint,& non omnibus: manifestũ erit,ea non esse sana.Neque enim in figmento illo de hospite constabit præceptum. * Diues & pauper contrariæ factionis in Republica.In conuiuio iurauit diues,se regnaturum:vicissim iurauit pauper, se tyrannum occisurum.Inuentus est mortuus nõ spoliatus pauper,à conuiuio recedens: cædis accusatur diues.Quale enim est primum signum?Iurauit se regnaturum diues.Hoc igitur est in scripto situm.Refutatio hic non ex sententia sumitur,sed ex deprecatione:per ebrietatem enim se dixisse ait. Quomodo igitur dicemus,veram ferre legem magistrum artis? Ne verò inconsideratum hoc putetur:dico signorũ & circumstantiarum, atque eorum quæ in verbis posita sunt, partim sic dici & esse talia, vt nullo egeant additamento:alia sic,vt ad duas vias feratur enarratio.Quibus enim aliquid addi potest tanquam deficiens, ea soluuntur per sententiam.Quæ autem perfectam habẽt sententiam,ea vel translatione,vel deprecatione soluuntur. Ad deprecationem autem pertinent & amor & ignorantia,& simplicitas,& inscitia,& quæ sunt eius generis.Venia enim ab animi perturbationibus notatur.Sed quia sæpe obiectiones tum deprecatoriæ,tum translatiuæ,insertæ eidẽ quæstioni inueniuntur:è priore quæstio est signanda.Nam si deprecatio fuerit prior, deprecatoria fit quæstio:sin translatio,translatiua.Siquidem, cum infortunam conferat cladem in oratione de Corona Demosthenes:per translationem se defendit. Neq; enim potest fortuna,Hermogene autore,iudicio postulari.Hic autem ignorantia ad refutationem signorum adhibita,quum se ignorasse ait Philippi ingenium:deprecatione soluit. * Nam si verè ignorasti, aut deceptus es:venia tibi dabitur. Quia etiam iracundiam in Midiana,cum sit animi perturbatio,deprecatione soluit:Siquidem ex iracundia fecit ista Midias,&c.Sed redeamus ad propositum. Refutatio igitur coloris,voluntatem introducit,& quo pacto? Siquidem ex improbitate, argento & munerib. acceptis,& rursus ordine: Quare non circumuentus, nec deceptus,sed locata opera sua, & argento accepto,hæc ille dixit & prodidit. Diximus autem orationis initio,auspicatum eum esse à voluntate,in capite de facultate:sed maximam tractationis partem ad secundam coniecturam reseruasse. Volũtas enim inter duas coniecturas intercessit,quæ & coloré soluit,& alteram coniecturam introducit. Eam porrò sumit à causa,his verbis:eum locata sua opera,& accepto argento,illi prodidisse.Causa enim hic quæritur,quamobrem voluerit Æschines fallere populũ? Maximum autem in voluntate est causa. Vbique enim in examinanda voluntate causa est inquirẽda.

A ἢ τό ὅτι τὸ ῥητὸν, καὶ δοκεῖ τὸ θεώρημα σῴζεσθαι. παρεδήκη γὰρ βραχείᾳ τινὸς, δοκεῖ λύεσθαι τὸ ῥητόν. εἰ ταῦτα δὲ ὅτι τῷ κατ' αἰσχίνου λόγου, σῳζόμενον οὐχ ὁρίσκομεν τὸ θεώρημα. ἀλλ' ἔστιν ἐν ταῦτα τὸ χρῶμα μεθεστικὸν καὶ ὁμοῦ & συγγνωμονικόν. ἐξαπατηθεὶς γὰρ ὑπὸ φιλίππου λέγει ταῦτα εἰρηκέναι. οὐκοῦν εἰ μὲν ὅτι τὸ φίλιππον μεθίστησι, μεταστατικόν. εἰ δ' ἀξιοῖ, ὡς ἠπατημένος, συγγνώμης τυχεῖν συγγνωμονικὸν γίνεται· δεῖ τοίνυν μὴ ἀνεξετάστως ὡδὰ δέχεσθαι τὰ ἐν ταῖς τέχναις, ὥσπερ νενομοθετημένα, ἀλλ' ὅτι πολλὰς καὶ διαφόρους ἄγει ὑποθέσεις. κἂν ὁρᾷς ἐφαρμόττον τὸ θεώρημα· τότε θαρρεῖν καὶ χρῆσθαι. ἐὰν δ' ὀλίγοις μὲν ἐφαρμόττῃ, μὴ πᾶσι δὲ· δῆλον ὅτι φανήσεται οὐκ ἔχον ὑγιῶς. καὶ γὰρ οὐδ' ὅτι τὸ πλάσμα τοῦ ξένου φανήσεται τὸ θεώρημα. πένης καὶ πλούσιος ἐλθόντες τὰ πολιτικά. ἐν συμποσίῳ ὤμοσεν ὁ πλούσιος τυραννήσειν. ἀντώμοσεν ὁ πένης τυραννοκτονήσειν. B ὁρκηταὶ νεκρὸς ἀσύλλυτος ὁ πένης, ἀναχωρῶν ἀπὸ τοῦ δείπνου, & κρίνεται φόνου ὁ πλούσιος. ποῖον γὰρ ὅστι τὸ πρῶτον σημεῖον; ὤμοσε τυραννήσειν ὁ πλούσιος. οὐκοῦν τοῦτο ἐν ῥητῷ κεῖται. ἡ λύσις ἐν ταῦτα οὐκ ἐν διανοίᾳ, ἀλλὰ συγγνωμονικὴ γίνεται. δεῖ γὰρ μέθυν εἰρηκέναι φησί. πῶς οὖν λέξομεν ἀληθῆ νομοθετεῖν τὸν τεχνικόν; ἵνα δὲ μὴ ἀπροσδόκητον τοῦτο ὑπολήφθῃ, λέγω ὅτι τῷ ἀπ' ἀρχῆς ἄγει τέλους ὅσα ἐν λόγοις ὅστι, τὰ μὲν οὕτως εἰρηται. καὶ ἔστιν ὡς μηδεμιᾶς δεῖσθαι προσθήκης. τὰ δ' οὕτως εἰρημένα, ὥστε ὅτι δύο ὁδοὺς φέρεσθαι τὴν ἐξήγησιν. οἷς μὲν γὰρ οἷόν τέ ὅστι προσθεῖναι ὡς ἐλλεῖπον, διανοίᾳ λύεται. ἃ δὲ ἀπηρτισμένα ἔχει τὴν διάνοιαν, ταῦτα ἢ μεταστατικῶς, ἢ συγγνωμονικῶς λυθήσονται· τῷ δ' συγγνωμονικῶν ὅστι καὶ ὀργῆς, καὶ ἡ ἄγνοια, καὶ ἡ δύνθεια καὶ ἡ ἀβελτηρία, καὶ ὅσα τοῦ ἤθους ὅστι τούτου. ἡ γὰρ συγγνώμη, ὑπὸ τῶν παθῶν χαρακτηρίζεται τῆς ψυχῆς. ἐπεὶ δὴ δ' πολλάκις ἀναμεμιγμένα C εὑρίσκονται αἱ αἰτιάσεις ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιτιμάτι, καὶ συγγνωμονικὴ καὶ μεταστατική· ὑπὸ τῆς πρώτης δεῖ χαρακτηρίζειν τὸ ζήτημα. ἐὰν μὲν γὰρ ἡ συγγνωμονικὴ πρώτη συγγνωμονικὸν ποιεῖ τὸ ζήτημα. ἐὰν δὲ ἡ μεταστατικὴ μεταστατικόν. ἐπεί γε εἰς τύχῃ μεταφέρει ὁ δημοσθένης ἐν τῷ περὶ στεφάνου τὸ πλάσμα, μεταστατικῶς ἀπολογεῖται. καὶ οὐ δυνάται ὑπὸ δίκης γενέσθαι ἡ τύχη, ὡς φησιν ὁ ἑρμογένης. ἐνταῦθα δ' τινὶ ἄγνοιαν ὡς λύσιν λαβὼν τῷ ἀπ' ἀρχῆς ἄγει τέλους, ἠγνόησα γάρ φησι τὸν φιλίππου ἦθος, συγγνωμονικῶς λύει. εἰ μὲν ὅτι πως ἠγνόησας, ἢ ἐξηπατήθης, συγγνώμης ἀξιωθήσῃ. ἐπεὶ καὶ τινὶ ὀργῇ ἐν τῷ κῇ μεθίου πάθος οὖσαν τῷ περὶ τινὶ ψυχῇ, συγγνωμονικῶς ἔλυσεν. εἰ μὲν δι' ὀργὴν ταῦτα πεπίπκε μεθίας καὶ ἑξῆς. ἐπανελθωμὲν δὲ ὅπὶ τὸ προκείμενον. οὐκοῦν ἡ λύσις τοῦ χρώματος εἰσάγει τινὶ βούλησιν. καὶ τίνα ἦθος; αὐ μὲν τοι δῆλε πονηρίαν ἀργύριον λαβὼν καὶ δῶρα. καὶ πάλιν ἐφεξῆς. διόπ οὐ παρακρουσθεὶς, οὐδὲ ἐξαπατηθεὶς, ἀλλὰ μισθώσας αὐτὸν καὶ λαβὼν ἀργύριον, ταῦτα εἶπε καὶ προὔδωκεν ἐκεῖνος. ἐλέγομεν δ' ἀρχόμενοι τοῦ λόγου, ὅπ ἤρξατο μὲν καὶ τῆς βουλήσεως ἐν τῷ κεφαλαίῳ τῷ περὶ τῆς δυνάμεως. τινὶ δ' πλείονα ἐργασίαν ἐτήρησεν ἐν τῷ δευτέρῳ κεχασμένῳ. ἡ γὰρ βούλησις γέγονε μεταξὺ τῶν δύο κεχασμένων, λύεται μὲν τὸ χρῶμα, εἰσάγουσα δ' τὸν δεύτερον κεχασμόν. εἰσάγει δ' αὐτὸν ὑπὸ τῆς αἰτίας, εἰπὼν, ὅπ μισθώσας αὐτὸν καὶ λαβὼν ἀργύριον, προὔδωκεν ἐκείνῳ. ἡ γὰρ αἰτία ἐνταῦθα ζητεῖται. δεῖ τί αὐ αἰσχίνης ἐβουλήθη τὸν δῆμον ἐξαπατῆσαι. τὸ δὲ μέγιστον τῷ ἐν βελήσει, ἔστιν ἡ αἰτία. δεῖ γὰρ παντάχοῦ βούλησιν ἐξετάζοντα, τινὶ αἰτίαν ζητεῖν. ὡς αὖ

ὡς αὐ ἐξέλης τὴν αἰτίαν τ᾽ βουλήσεως, ἄχρηστον καὶ ἀνω-
φελῆ ποιήσῃς τὴν βούλησιν. δι᾽ ἣν αἰτίαν ἠβουλήθη προ-
δοῦναι, δι᾽ ἣν αἰτίαν ἠβουλήθη ἐξαπατῆσαι, ἵνα ἀργύ-
ριον λάβῃς φησὶν, εἶτ᾽ ἐπειδὴ αὐτὸ ἔπιπλεν ἐκ τ᾽ ἐργασίας, καὶ
γέγονε καιρὸς ὡς τε μνησθῆναι φιλίππου, δικαίως ἔλυ-
σεν εἰπών· καὶ μὴν ἥκον πρέσβεις ἔναγχος, ἀμφικτύονα
ψηφίσασθαι. ὅτε τοσοῦτον ἀπέχῃς αὐτειπεῖν, ὡς τε ἐ συνα-
γωνίσασθαι προείλου. ἄχρι μὲν οὖν τούτου ἔστι τὰ τ᾽ βου-
λήσεως, κοινά τε ὄντα τῆς λύσεως τοῦ χρώματος, καὶ εἰσα
γωγὰ τοῦ περὶ τὴν δώρων ζητήματος. Επισημήνασθαι δ᾽ ἄξι-
ον ὃ περὶ τὴν ἐμπιπτόντων εἰώθασιν αἱ τέχναι λέγειν. λέ-
γουσι γὰρ, ὅτι τὸ χρῶμα ποιεῖ τὸ δεύτερον ζήτημα. αὐτὸ
γὰρ τὸ χρῶμα οὐδὲν ἄλλό ἐστιν, ἢ τὸ εἰσαγόμενον ζήτημα.
ἐνταῦθα ὃ δύρισκε) ἄλλο μὲν τὸ χρῶμα, ἄλλο δ᾽ τὸ ἀ-
γωνιζόμενον ζήτημα. χρῶμα μὲν γάρ ἐστιν, ὅτι ἐξαπατη
θεὶς ὑπὸ τ᾽ φιλίππου, ταῦτα εἴρηκα. ἢ δ᾽ λύσις, ὅτι οὐκ ἐ-
ξαπατηθεὶς ταῦτα εἴρηκας. εἰ γὰρ ἐξηπατήθης, καὶ ἐμίση-
σας αὐ φίλιππον. ἀλλὰ μὴν οὐκ ἐμίσησας, οὐκ ἄρα ἐξηπα-
τήθης. δῶρα δ᾽ λαβὼν εἴρηκας. καὶ αὐτὴ δύρίσκεται ἡ αἰτία
δι᾽ ἣν ἐξηπάτησας. ἡ αἰτία οὖν γέγονεν ἐνταῦθα ὁ δεύ-
τερος σοφισμός, εἰ δῶρα εἴληφα, πρόσχου μάρτυρας ὧν
δημόσθενες. καὶ γίγνε) ἐνταῦθα ἐμπίπτον ζήτημα. εἰ δ᾽ μὴ
σωφέρει τ᾽ νῦν τεχνῶν ὁ τ᾽ ῥήτορος λόγος· οὐ τὰς τέχνας
δεῖ κυρωτέρας ἡγεῖσθαι τῶν δημοσθένους λόγων. τοῖς γὰρ
ἀρχετύποις, νομοθέταις ὑπολαμβάνειν δεῖ, καὶ τοῖς παρ᾽ αὐ-
τῶν μικρὰ λαμβάνουσι. δεῖ οὖν ὅτι τ᾽ ῥήτορα καταφύ-
γειν. καὶ γὰρ ἐν τῷ τ᾽ ἀστοῦ προβλήματι, καθολικῶς ἑρ-
μογένης ἡμῖν ἀποφαίνεται, μὴ οἷόν τε ἁπλοῦν εἶναι) σοφισ-
μὸν ἀπὸ πραγμάτων, ἀπὸ κρίσεις ἰσοκράτους ἡμῖν, ἐν τῷ
πρὸς εὐθύνων τἀναντία νενομοθετηκότος.

Δυοῖν θάτερον.) Οἱ εἰρημένοι λόγοι φησὶ πρὸς σοῦ ἐν
τ᾽ ἐπαγγελίαις, δι᾽ ἕτερον τῶν δύο πάντως ἐλέχθησαν. ἢ γὰρ
φανερῶς ἐπόνητος τοῦ φιλίππου, σώσω φωκέας, καὶ ἀπολῶ
θηβαίους, ἀκούσας καὶ πιστεύσας, ἀπήγγελλας· ἢ πρᾶον αὐτ᾽
ἐφιλάνθρωπον ἐν τοῖς ἄλλοις ἰδὼν, ἤλπισας, καὶ ταῦτα
ποιήσειν αὐτὸν, καὶ θαρσήσας ὑπέσχου. οὐ κοινῶς ἀμφοτέ-
ρων ἀποτυχὼν, μισεῖν ὀφείλεις τὸν φίλιππον· ὅτι οὔτε τοῖς
λόγοις οὓς εἶπεν ἐβεβαίωσεν· οὔτε τὰς ἐλπίδας ἃς ἔσχες ἐ-
πλήρωσεν. ἀλλὰ μὴν φαίνῃ καὶ ἐπαινῶν αὐτὸν καὶ θαυμά-
ζων· καὶ οὐ δυνάσαι εἰπεῖν ὡς ἠπάτησαι. Αλλὰ πάντες
ἀθλιωτοι πρότερον κατηγοροῦσι φιλίππου.) Ινα μὴ εἴπῃ
τις, ἀλλὰ καιρὸς οὐκ ἦν τοῦ κατηγορεῖν. Εμοὶ μὲν δοκεῖ
σαφῆ.) Τῶν ἰσοκράτων δυσαρεστεῖ τὴν ἁρμονίαν. τὸ γὰρ ἠθι-
κὸν οὐκ ἐθέλει τὴν τῆς λέξεως ῥυθμίαν ἐνδύεσθαι.

προσεξῆν δραπετεύσαι.) οὐ γὰρ μόνον φάσκει μὴ γεγε-
νῆσθαι ἃ ὑπέσχετο, ἀλλὰ καὶ προσθήκας ἐπεισάγει κακῶν.
ὅτι μὲν θηβαίων εἰπὼν τὸ μείζοις, ἢ προσῆκε πεποίηκεν·
ὅτι δ᾽ φωκέων, ὅτι πανολεθρίᾳ διεφθάρησαν· ὅτι δ᾽ θε-
σπιέων, ὅτι οὐ μόνον οὐ σωωκίσθησαν· ἀλλὰ καὶ ὀρχομενὸν
καὶ κορώνειαν ὅτι προσαπώλεσεν.

ἐνδεικνύμενος τοῖς πρέσβεσι.) ὅλιν ἀπαγορεύων τὴν
προαίρεσιν ἐκ τοῦ λόγων.

ἐπὶ τοίνυν εἰ μὲν μηδένα) εἰσβάλλει εἰς τ᾽ τοῦ ἐλέγχων
ἀπάτησιν. βούλεται δ᾽ εἰπεῖν, ὅτι, εἰ μὴ οὗ τὰ πράγματα
καταμάρτυρεῖν αὐτῷ, βασάνους καὶ τὰ τοιαῦτα. τὸ δὲ
χρυσίον ὅπερ εἴληφεν ἐκ μακεδονίας ἀπὸ φιλίππου αὐτὴ κα-
τήλλασσεν εἰς αὐτὰς τὰς ἀθήνας. ἄλλως. ἐπὶ τοίνυν.) μὴ τ᾽ τ᾽
ἐλέγχων ἀπάτησιν χωρεῖ τοῦ δευτέρου ζητήματος. ὡς δ᾽ αἰσχίνου τοὺς μάρτυρας ἀπαιτήσαντος, οὕτως ἀπολύτησιν·

A Quod si à volũtate causã sustuleris: inutilé & superuacaneam reddes volũtatẽ. Qua de causa volui prodere? qua de causa volui fallere? Vt argẽtũ acciperes, inquit. Deinde quia ex tractatione occurrebat: nõ fuit occasiovt Philippi* fieret mẽtio: tẽpestiuè soluit his verbis: Atqui veniebãt nuper legati, Philippo Amphictyoniam esse decernendam postulantes. Tantũ autem abfuit vt ei aduersarere, vt etiã patrocinari institueris. Et hactenus agitur de voluntate, quę tractatio communis est, & refutationi coloris, & quæstionem de muneribus introducit. Est autem notatu dignum id quod in arte de incidentibus dici solet, effici colore secundam quæstionem, cum ipse color nihil aliud sit, quàm quęstio quę introducitur. Hic autem alius etiam color reperitur, & quæstio alia de qua certatur. Color enim est, Deceptus à Philippo hæc dixi: Solutio, Non deceptus ista dixisti: nã si deceptus esses, odisses Philippum. Non autem odisti, non igitur es deceptus, sed acceptis muneribus dixisti: & hæc causa esse reperitur, cur deceperis.

B Causa igitur hic fuit secunda coniectura: Si accepi munera, produc testes ò Demosthenes. * & fit hic incidens quęstio. Quòd si cum iis præceptis quę nũc habentur, non consentit nostri oratoris oratio: non maior habenda est præceptionum, quàm Demosthenicarum orationum autoritas. Primi enim inuentores habendi sunt legumlatores, non ij qui paucula ab eis acceperunt. Ad oratorem igitur confugiendum est. Nam & in illa de prodigo quæstione, generaliter nobis pronunciat Hermogenes, non posse fieri, vt simplex coniectura sit sine* rebus, cum nobis Isocrates contrariam in oratione Euthynea legem tulerit. Alterutrum.) Verba tua quæ in pollicitationibus locutus es, ob alterutrum, inquit, omnino dicta sunt. Aut enim Philippum apertè dicentem, Seruabo Phocenses, & perdam Thebanos: quum audiuisses & credidisses, renunciasti: aut, cum mitem eum & humanum in aliis rebus vidisses: sperasti, eum & hæc facturum, eáque re fretus promisisti. Frustratus igitur, vtraque de causa odisse Philippũ debes, quòd

C neque verba quæ dixit, præstitit: neque spem, quam habuisti, ratam fecit. Atqui palàm eum & laudas, & miraris. Quare dicere non potes, te ab eo deceptum esse.

Sed omnes prius Athenienses accusant Philippum.) Ne diceret aliquis, sed tempus non erat accusandi.

Me quidem tractate.) Æqualium dissoluit harmoniam.* Nam remissiores affectus dictionis concinnitatem subire nolunt.

Insuper etiam direpta.) Non enim tantum negat facta esse quæ promiserit, sed cumulum etiam malorũ adiicit, de Thebanis, dicendo, Maiores eos fecit, quã conueniebat: de Phocensibus, eos funditus euersos, ac Tespias & Platæas adeò non instauratas à Philippo, vt etiam Orchomenum & Coroneam perdiderit. Demonstrans legatis.) Omne suum consiliũ verbis prodens.

Præterea si neminem.) Aggreditur ad postulationem argumentorum. Hoc autem dicit, Nisi res testimonium in eum dicerent: quęstiones & eius generis alia circumspicere esset reliquum.

Aurum.) Macedonicum quod accepit à Philippo, commutauit Atticis nummulis, vt iis vti Athenis ipsis posset. Aliter:

Præterea si neminem.) Ad argumentorum postulationem accedit alterius quæstionis. Tanquam autem Æschines testes postulasset, ita respondit,

Si neminem quicquam habere possemus ostendere aliqui famulorum torquendi essent. Testium commendationem hinc orditur, eã dico quæ est de muneribus. & quærimus, quamobrem hic, cum ab vna coniectura transiturus esset ad aliam, neque concluserit, neque principio sit vsus (id quod alioqui facere solet) in alterius quæstionis initio, sed ita vtramque coniunxerit, vt ingressus non facilè discerni posse videatur, quanquam hoc facere soleat? Respondemus, vbi res à rebus sunt diuisæ, ibi eum & concludere, & exordiri. Vbi autem aliqua coniunctio est, & non est causa simplex: ibi complicare & capita & res. Quod ipsum etiam ostendit, non simplicem esse coniecturam præsentem orationem, vt quidam putarunt. Nam cum ea quæ incidit, ad demonstrationem prioris adhibeatur: propterea non tempestiuũ esse duxit diuidere cuiusque probationem, sed contrà potius priora cum posterioribus coniungenda. Nam quod incidens coniectura adducitur, id argumento est, eum de industria fefellisse. Fit autem incidens, eo quòd perfectam tractationem ostendit è colore exoriri: sed non omnino ipse color sit secunda quæstio. Est autem consuetudo Demosthenis, & ante obiectiones ponere refutationem, & post obiectiones. Vide enim vt recta sit solutio postulationis argumentorum. Sic enim occurrit, quasi Æschines testes posceret: Siquidem neminem legatorũ quicquam accepisse ostendere possemus, essent aliqui ex famulis torquendi. Neque enim tum quæstiones haberi de liberis licuit, sed vel de seruis publicis, vel de famulis priuatorum. Quòd si ostenditur Philocratẽ accepisse, huius verò amicus est Æschines: ergo accepit & cum Philocrate Æschines. Cum enim coniecturalis & hæc ipsa quæstio fieret, si Philocrates accepit & Æschines: immoratur huic parti, vt probet ex summa amicitia & magna coniunctione, Æschinem accepisse. propterea & contraria in contentionem adducit. Non solum enim à familiaritate, sed ex eo etiam, quòd, cum se ea suspicione liberare potuisset attestando, non prodiit, neque id fecit: quanquam orator eum citaret. Ait igitur: Neq; verò prodiit Æschines, neque se ostendit. Itaque circumstantiis & signis probat, quę ducuntur à factis & prætermissis. Ac illud quidem à factis sumptum est, eum sẽper esse cum Philocrate. A prætermissis autem, quòd citatus se non stiterit. Postea cum & hoc commune esset (neque enim alius quisquam testimonium in Philocratem dixerat) aliis dat veniam, Æschinem autem à crimine non absoluit, his verbis: Ac cæterorum quidem cuique causa est, isti verò horum nihil.) In hac parte etiam apertè mentionem Phrynonis facit, eadémque arte vtrunque conficit, tum ne legatos aliquos offendat, tum vt eos conciliet.* Siquidem enim offenderit, commouebit eos, & ad dicenda conuicia adducet, & per id probabit se criminis eorum non fuisse socium. Sin cõciliarit, habebit eos paratos ad dicendum in Æschinem testimonium, id quod per totam secundam cõiecturam struit. Perseuerat autem in oratione cõtra Philocratem, quòd per plura argumentorum genera corruptelam probare studet.

Ad illum autem venit.) Coniunxit se cum Philocrate, & partium illius fuit.

Non placere sibi.) Simplicitate verbi allicit legatos ad dicendum testimonium. Nihil enim magnũ & admirabile est illud, Non placet mihi.

A εἰ μηδένα μηδένα εἶχομεν δεῖξαι· τοὺς οἰκετῶν ἔδει βασανίσαι τινάς. τῆς τοῦ μάρτυρος συστάσεως, εἰς τοῦθεν ἀρχόμενος, τῆς περὶ τοῦ δώρου λέγω. καὶ ζητοῦμεν, τί δήποτ' ἐνταῦθα, μέλλων μεταβαίνειν ἀπὸ κατασκευῆς ἐφ' ἑτέραν κατασκευήν, οὔτε ἐπελογίσατο, οὔτε προοιμίῳ κατεχρήσατο, ἀρχόμενος δευτέρου ζητήματος· ἀλλὰ συνῆψεν οὕτως, ὥστε διεσχάκειτον δοκεῖν εἶναι τοῦ εἰσοδον, καὶ τοι εἰωθὰς τοῦτο ποιεῖν; Καὶ φαμεν, ὅτι ἔνθα μὲν δηρηται τὰ πράγματα ἀπὸ τοῦ πραγμάτων, ἐκεῖ καὶ ἀπολογίζεται καὶ προοιμιάζεται. ἔνθα δ' συμπλοκή τίς ἐστι, καὶ οὐκ ἔστιν ἁπλῆ ὑπόθεσις· ἐκεῖ συμπλέκει καὶ τὰ κεφάλαια καὶ τὰ πράγματα, ὃ δὴ καὶ δείκνυσι μὴ ἁπλοῦν εἶναι κατασκευὴν παρόντα λόγον, ὡς τινες ᾠήθησαν. ἐπεὶ γὰρ ὁ ἐμπίπτων, πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ πρότερου λαμβάνεται· διὰ τοῦτο οὐκ ἠξίωσατο καιρὸν εἶναι διελεῖν τινὰ ἑκάστου ἀπόδειξιν. τοὐναντίον δὲ καὶ συνάψαι τῷ δευτέρῳ τὰ πρότερα. ἡ γὰρ ἐπαγωγὴ τοῦ ἐμπίπτοντος, ἀπόδειξις γέγονε τοῦ ἐκόντα αὐτὸν ἐξαπατῆσαι. γίνεται δ' ἐμπίπτον, διότι καὶ τελείαν ἐργασίαν ἐπεδείξατο ἀπὸ τοῦ χρώματος αὐ ἀφύεσθαι. ἀλλ' οὐ πάντως αὐτὸ τὸ χρῶμα γίνεται δευτέρου ζήτημα. ἔθος δ' τοῖς δημοσθένει, καὶ πρὸ τῶν αἰτιάσεων πιθανὰ λύσιν, καὶ μετὰ τὰς αἰτιάσεις. ὅρα γὰρ πῶς αἴτιαις λύσις ἐστὶ τῆς τοῦ ἐλέγχων ἀπαιτήσεως. ὡς γὰρ αἰσχίνου τοὺς μάρτυρας ἀπαιτοῦντος, ἀπολώτικεν· εἰ μὲν μηδένα μηδὲν ἔχοντα εἴχομεν δεῖξαι τοῦ πρέσβεων εἰληφότα, τινὰς τοῦ οἰκετῶν ἔδει βασανίζειν. οὐ γὰρ ἐξῆν ἐλεύθερον βασανίζεσθαι τότε, ἀλλ' ἢ δούλους τῆς πόλεως, ἢ οἰκέτας ἰδιωτῶν. εἰ δὲ δείκνυται φιλοκράτης εἰληφὼς, τούτου δὲ φίλος αἰσχίνης· εἴληφεν ἄρα καὶ μετὰ φιλοκράτους αἰσχίνης. ἐπειδὴ γὰρ καὶ αὐτὸ τοῦτο κατασκευὴ ἐγίνετο ζήτημα, εἰληφότος φιλοκράτους καὶ αἰσχίνης εἴληφεν· συνδιατείβει τοῦ μέρει τούτῳ, σωιστὰς ἐκ τῆς πατρῴας φιλίας καὶ τῆς πολλῆς οἰκειότητος, εἰληφέναι τὸν αἰσχίνω. καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἀπὸ τοῦ ἐναντίων ἐξετάζει. οὐ μόνον γὰρ ἀπὸ τῆς οἰκειότητος, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ, ἐξὸν διαμαρτυρόμενον τῆς τοιαύτης ὑποψίας αὐτὸν ἀπολύσασθαι, οὐκ ἐποίησε τοῦτο παρελθὼν, καὶ τοι καλοῦντος αὐτὸν τοῦ ῥήτορος. λέγει γοῦν, οὐ τοίνυν παρῆλθεν αἰσχίνης οὐδ' ἔδειξεν αὐτόν. ἵν' ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους γνῶσιν τὰ ἀπὸ τοῦ πεπραγμένων, καὶ ἀπὸ τοῦ παρειμένων, ὅτι σωίεσιν ἀεὶ τοῦ φιλοκράτει.

καὶ τοῦτο μὲν ἀπὸ τοῦ πεπραγμένων.) ἀπὸ γὰρ τοῦ παρειμένων, ὅτι καλούμενος οὐχ ὑπήκουεν. εἶτ' ἐπειδὴ καὶ τοῦτο κοινὸν λοῖ, οὐδὲ γὰρ ἄλλος οὐδεὶς κατεμαρτύρησε φιλοκράτους· τοῖς μὲν ἄλλοις συγγνώμιν ἔχει· αἰσχίνῃ δὲ οὐκ ἀφίησι τοῦ ἐγκλήματος, λέγων, καὶ τοῦ μὲν ἄλλων ἑκάστῳ ἔστι τις πρόφασις· τούτῳ γὰρ, οὐδὲν τούτων.) ἐν τούτῳ τοῦ μέρει καὶ φανερῶς ἐμνημόνευσε φρυνώνος· ἀμφότερα διὰ τοῦ αὐτοῦ θεωρήματος διοικούμενος. καὶ τὸ μὴ προσκρουσῆσαί τισι τοῦ πρέσβεων. καὶ τὸ ἐπαγαγέσθαι. ἐὰν μὲν γὰρ προσκρούσῃς· παροξυνεῖ καὶ πρόξεται εἰς λοιδορίαν. καὶ διὰ τούτου συνήσει, μὴ κεκοινωνηκέναι τῆς δωροδοκίας αὐτοῖς. ἐὰν δ' ἐπαγάγηται, ἕξει καταμαρτυρουμένους αἰσχίνου, ὅπερ γε τούτῳ διὰ παντὸς διοικεῖται τοῦ δευτέρου κατασκευῆς. ἐπιμένει δ' τοῦ κατὰ φιλοκράτους λόγῳ, βουλόμενος καὶ πλείονα εἴδη τοῦ ἐπιχειρημάτων, καὶ τοῦ σύστασιν ἐργάσασθαι τοῦ δωροδοκίας.

πρὸς δ' ἐκεῖνον ἐλθών.) προχωρήσας δ' τοῦ φιλοκράτει καὶ μετ' αὐτοῦ γεγονώς. μηδὲ ἀρέσκειν αὐτῷ.) δεδεικέναι πρὸς τὸ μαρτυρῆσαι τοῖς πρέσβεις, ἁπλούστερον εἰπών. ἐδὲν γὰρ μέγα καὶ ἄθπον λέγων ὡς οὐκ ἀρέσκει μοι.

ἀφίημι

ἀφίημι ἔγωγε.) ὅρα τῆς ἀξιώματος τὸ μέγεθος, εἴγε αὐτὸς αὐτὴ τῆς πόλεως ἀποφαίνεται. τῷ δὲ κηδεστὴς ἰδίῳ σκεῦ. πολλὴ καὶ δριμύτης καὶ σωφροσύνη. δι' ὧν μὲν γὰρ ἀπολογεῖται, καθαίπτει. τῷ δ' κρύπτειν τὴν αἰχμάλωτον, σωφρονεῖ. γαμβρὸν αὐτὸν δι' φήμης ἀποκαλῶν τὸν φίλιππον δεῖ τὴν ἰδίαν. ἀφιεὶς ἀφίησιν.) ἵνα μὴ βέλτιον καὶ φιλίππου λέγῃ, ὥστε ζημίαν ἡγεῖται τὸ μὴ συνηγορεῖν αὐτῷ. κἂν γὰρ ὑμεῖς ἀφῆτε αὐτὸν, ἀδύνατος εἶ φάσκοντες, μὴ πολιτεύου, ἀπαλλάττου. οὐκ ἀφίσταται ὑμῶν. ταῦτ' ἐγὼ βοᾷ. μικρὸν δ' καὶ φωνὴν τοῖς πράγμασι προσέθηκεν, ἔμψυχον τὸν λόγον ποιῶν. καὶ τὸ συνεχῶς δὲ, τὸ πλῆθος τῶν ἀποδείξεων ἐμφαίνει. Ὁ τίς μου καταμαρτυρεῖ φησίν.) ἐν βαρύτητι κεῖται οὕτως. ὡς τῆς ἀποδείξεως δι' τῶν πραγμάτων, ἐγχρούσης εἰληφότα, ἐν ἤθει τὴν ἀπόθεσιν εἰσήγαγε. καὶ τούτων οὕτω δεικνυμένων φησὶ, τολμᾷ λέγειν, καὶ τίς μου καταμαρτυρεῖ δῶρα λαβεῖν; ἡ λύσις δὲ καὶ ἀνάτασιν τῶν πραγμάτων Ὁ ῥημάτων, ἵνα τούτων ἀξιοπιστότερα; δῆλον δ' ὅτι τὰ πράγματα.

Τοῦτο γάρ ἐστι τὸ λαμπρόν.) ἢ ὅτι τοῦτο ὡς μέγα καὶ λαμπρὸν αἰχίνης προτείνει, ἢ ὅτι τὸ φανερῶς σε πλέον ἢ ἔλεγχον, τοῦτό ἐστιν. ἀπόκειται γὰρ δ δεῖ.) ἢ πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἔχει τὴν ἀναφορὰν τοῦτο. ἢ ὅτι τῶν ἄλλων πρέσβεων ἐχόντων πρόφασιν, σὺ οὐδεμίαν ἔχεις τοῦ μὴ ὑπακοῦσαι. ἐπεὶ ἀπόκειται, διὰ τί οὐχ ὑπήκουσας καλούμενος; τὸ δ' ἀνάστας, ἐπειδὴ εἰς τὸ ἕτερον βῆμα ἡ κεκλόμενος ἐπαδίζετο, ἕως ἂν πληρώσῃ τὸν λόγον ὅτι τοῦ ἑτέρου βήματος ὁ κατήγορος. ἢ πρὸς τὸ νῦν ἀπόκειται εἰρημένον, ἀπόκειται ὅπου τὰ πράγματά εἰσι τῶν μαρτύρων πιστότερα; ὃς γὰρ ἀγῶνας καινοὺς.) Ὑπόδικος ὁ καὶ τιμάρχου ἀγών. ἐπειδὴ χρόνον γεγενημένος αὐτὸ λοιπὸν, πρὸς τῆς ἐπιτιμήσεως κατηγόρησε, ἐάσας τὴν νέαν ἡλικίαν τοῦ ὑποπτον. αὖθις δ' εἰπὼν τίνος ἕνεκα καλούμενος. ὅτε χωρίδης τὴν εἰσαγγελίαν ἐποιεῖτο, οὐχ ὑπήκουσας, ἐπὶ δὴ περ ἀπέπεμπεν, οὐ γὰρ ἐσκέμμαι, οὐδ' ἑτοίμως ἔχω λέγειν. τὴν αἰτίαν ἐξεῖλεν εἰπών. Ὃς γὰρ ἀγῶνας καινοὺς ὥσπερ δράματα, καὶ ταῦτα ἀμαρτυρα, πρὸς δ' μεμεξημένῳ τὴν ἡμέραν αἱρεῖς δικῶν. τὸ δ' ὥσπερ δράματα.) δι' τὸ εἰ) ὑποκειτὴν εἶπεν. οἱονεὶ πλάσματα, εἰσάγοντα κἀκεῖ ὥσπερ ἐπὶ τῆς σκηνῆς καινὰ δράματα. τὸ δὲ καὶ πύστις ἐμμαρτύρους, ἔμφασιν ἔχει τοῦ μηδεμίαν ἀπόδειξιν ἀκριβῆ παραχόμενον, τίμορον καταδικάσαντα. χρήσιμον δ' καὶ πρὸς τὴν παροῦσαν ὑπόθεσιν. οὐδὲ γὰρ αὐτὸς παρέχεται μάρτυρας. ἵνα τὸ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ παραβληθὲν, τὴν ἴσην ἀξίαν παρὰ τοῖς ἀκούουσι λάβῃ. τὸ δ' πρὸς δι' μεμεξημένῳ τὴν ἡμέραν, φησὶν, ὅτι πινὲς τῶν ἀγώνων διὰ τὸ μέγεθος, λαμβάνουσιν ὅρον τὴν ἡμέραν, καὶ ὕδωρ τὸ ἐξαρκοῦν. αἱρεῖς δ', ὁ δικῶν καὶ ὁ κατηγορῶν. πολλῶν τοίνυν Ὁ δεινῶν ὄντων.) ἄλλο ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους. καὶ τοῦτο ἐκ τῶν προαγμένων. ἀμαρτάνει δέ τι πρὸς τοῦτο τὸ μέρος γενόμενος, ἐκ ὑπιτήσας τῷ καιρῷ, καθ' ὃν ἡ πρεσβεία γέγονε. γίγνεται γὰρ αὐτὴ ἡ πρεσβεία πρὸς φίλιππον, ὄντα ἐν φωκεῦσιν ἤδη. συνίσησί τε διὰ τούτου τὸν τε ἔλεγχον τῆς δωροδοκίας, Ὁ τὸ παρόμενον αὐτό. δι' ὃ γὰρ αἰτίαν οὐκ ἐφώρασε τοὺς αἰχίνου λόγοις μετὰ τὴν ἔξοδον, συνίσησιν ἐκ τοῦ τὴν αἰχίνου καταμεῖναι δεῖ.

ἐξωμοσάμην δ' θεῶς.) σοφώτατα πρόσκειται τὸ δ' θεῶς. ἐπειδὴ γὰρ καὶ αἰχίνης ἐξωμόσατο. τὸ μὲν αὐτὸ δείκνυσιν δ' λόγῳ γενόμενον. τὸν δὲ αἰχίνου μετὰ τὸ στέρξαι, κακούργως ἀρνησάμενον. δηλοῖ δὲ ἅμα καὶ τὴν δύνοιαν. ἃς γὰρ φιλόπολίν με ἠναγκάσατε.

A Missum equidem facio.) Vide autoritatis magnitudinem, cum ipse loco ciuitatis pronunciet. At finis illi fuit illic.) Multũ acerbitatis habet, & modestiæ. Nam & excusando infectatur: & dum cælat dedecus, modestus est, generum eius ciuiliter nominãs Philippum, propter filium. Nec cum vos missum eum facitis, vos missos facit.) Adeò in Philippum dicere non vult, vt ei non patrocinari, fraudi sibi esse putet. Nã tametsi vos eum absolueritis, dicentes, Periculo te liberamus, ne rempublicam gerito, discedito: non recedit à vobis. Hæc nónne clamitant?) Parum abest quin vocem etiam rebus adiungat, vt viuam reddat orationem & verbum Continenter, copiam probationum ostendit. Et quis dicit in me, inquit, testimonium?) Cum stomacho sic est positũ. Tanquam autem probatio, rebus ipsis acceptorum munerum eũ coarguat, sic obiectionem cum gestu introducit. Quæ cum ita ostẽdantur, inquit, audet dicere: Et quis me accepisse munera testatur? Refutatio autem rerum, & verborum contentione constat.

B Vltra horum fide sunt digniora? Res nimirum.

Hoc enim est illustre.) Siue quòd hoc Aeschines vt magnum & illustre profert, siue quòd illud palàm à te factum rem probat euidentius. Responde verò.) Aut ad superiora refertur hoc: aut, cum, inquit, alij legati causam habeant, tu nullam habes cur non pareas. Nam responde: Curnõ paruisti cum citarere?

Surgito.) Quia reus in altero subsellio sedebat, dũ in altero subsellio accusator suam orationem absolueret: aut, responde ad id quod nunc dictum est. Responde, an non res sint testibus fideliores?

Qui enim noua iudicia.) Inusitata enim fuit Timarchi accusatio, quòd eum, cum iam penè consenuisset, impudicitiæ reũ fecit, omissa iuuenili ætate, in quam suspicio cadebat. Cum autem suprà dixerit,

C Quamobrem citatus quũ Hyperides ad senatum referret, non paruisti? atq. obiiceretur, Non enim meditatus eram, neq. sum promptus ad dicendum: causam sustulit his verbis: Qui enim causas nouas tanquam fabulas, eásq. sine testibus, ad constitutam diẽ accusator obtines. Tanquam fabulas.) Veluti figmenta. Hoc propterea dixit, quòd histrio fuerat Æschines. Introducũtur enim ibi quoque in scena nouæ fabulæ. Eásque sine testibus.) Significat Timarchum ab eo reum peractum, nulla iusta probatione adhibita: idque ad hoc etiam iudicium est vtile. Neque. n. ipse testes producit, vt simile simili collatum, parem apud auditores obtineat autoritatem. Ad præfinitam diem.) Quia quibusdam causis propter magnitudinem, dies terminus præfinitur, & aquę quantum satis est.

Obtines.) Accusator & actor.

Cum autem multa sint & grauia.) Aliud signum, & ipsum à rebus gestis. Peccat autem nõnihil in hac parte tractanda, quòd tempus quo est obita legatio, non vrget. Est enim hæc tertia legatio ad Philippum. cum is in Phocide iam esset, atque per hoc probat tũ euidentiam corruptelæ, tum id ipsum quod est prætermissum. Quam enim ob causam non deprehenderit orationes Æschinis post exitum ex eo probat, quod Aeschines illic manserit.

Eiuraui statim.) Sapientissimè adiectum est, Statim. Cum enim & Aeschines eiurasset, suum quidem factum probabile esse ostendit: sed Aeschinem cum prius consensisset, malitiosè detrectasse. Ostendit autem simul & beneuolentiam. Nam me vt bonum ciuem populus coegit.

Differunt autem ἐξωμοσία & ὑπωμοσία. Nam ἐξωμοσία est, cum aliquid omnino negatur cum iureiurando: sed ὑπωμοσία est dilatio cum iureiurando, si quis iurat, se nunc quidem hoc facere non posse, facturum autem id esse post. ἀπωμοσία est ea quæ fit in iudiciis, cum iurat & accusator & reus, quæ eadem & ἀπωμοσία dicitur.

Ne concio indiceretur.) Ternæ singulis mensibus statæ conciones habebantur, sed σύγκλητος nō definita erat. Vocata est autem concio σύγκλητος quòd in legitimis & consuetis vltrò populus concurrebat. Cum verò ex necessitate aliqua habebatur, quidam circūibant, & conuocabant. Et negocia Philippum effugerent.) Nimirum ne non euerteret Phocenses. Illud autem vide, vt nos hic docuerit, etiam tertia legatione missa ab Athenienſibus, adhuc incolumes fuisse Phocenses. Neque enim frumentum erat.) Alij de Macedonia intelligunt, alij de Phocide. Deinde quia probabile erat, fore aliquos qui cogitarent, Atqui aliunde inuehet: refutandi gratia dicit, Neque frumētum inuehi poterat ἤρει. Capiebat & subigebat, fitque ab αἴρω verbo circumflexo.

Quid ais?) Venusta fictio personæ contradicentis, quasi Athenienses ad ipsum se conuertant. Sed manendum fuit. Hoc sub persona Demosthenis.

Quî igitur.) per interrogationē. Sic enim ait orator, Quid igitur?* quòd manere necesse fuit; & finē habuit conductio? nónne sponsore Aeschine & promissore, inquit, Phocenses perierunt?

Vobis concionem habentibus.) Nimirum cum deliberarent, siue de nauali, siue de re aliqua alia. Hic autem illud obseruabis, quod iam antè cognouimus, eos non in Pnyce duntaxat habuisse conciones, sed sæpe in Pyræeo, & in aliis locis, & domum vbicumque conueniebant, is locus concio vocabatur: non quòd loca conciones dicerentur, sed quòd populus ibi coueniret: quòd ibi conciones haberent. Pnyx autem vocabatur, eò quòd populus πυκνῶς, id est, crebrò congrederetur.

Quia talis tumultus.) Hîc apposuit eam quæ probabilis dicitur, defensionem: Atqui si conscius mihi fuissem corruptelæ, nō ita palàm abiissem, vt efficerē, vti deprehēdi possem. Refutatio: Sed adeò insanus es, & totus in lucro & corruptela, vt his omnibus sublatis & despectis, abieris.

Sublatis autem his.) Quibus? ægrotatione, Thebanorum metu. Quia principiò dixerat, se tam inuisum fuisse Thebanis, vt & pecunia interfectori promissa proscriberent, & cætera. Est autem videre operę preciū, qualis sit color signorum. Eiurauit Aeschines, alius creatus est, ipse proficiscitur post eiurationem. Quid igitur dicet ad hæc? non deletam fuisse creationē: nec absurdum fuisse, vt creatus cū esset postquam melius habuit, iret ad Philippū. Orator autem, antequam, inquit, alius electus esset, eundum fuit, non postquam periisse Phocenses audieras.

Et talis rei.) Patrius mos fuit, mittere Apollini in ludis Pythiis spectatores, & sexuiros, vt maior esset sacrificij dignitas.

Quæ Thebani & Philippus faciebant.) Thebanis Philippos adiunctis per hostes significat, atrocia Philippum etiam optasse. Vide autem, vt quod impunè licebat, excipi conuiuio, & libare: legatis vt testificarentur persuaserit: coronam autem gestasse contra patriam, id quod erat consequens, etiamsi non dixissent legati, cōfirmauerit? Et inuitationes.) Id quod fieri solet in conuiuiis, vt alij aliis pocula propinēt. sæpe

A ἐξωμοσία ἢ διαφέρει ὑπωμοσίας. ἐξωμοσία μὲν γάρ ἐστιν ἡ παντελὴς ἄρνησις μεθ' ὅρκου. ὑπωμοσία δὲ, ἡ σύορκος ἀναβολή, ὅταν ὀμνύῃ τις, ὅτι νῦν μὲν οὐ δυνάμενος ποιῆσαι τόδε. ὕστερον δὲ αὐτὸ ποιήσω. διωμοσία δὲ, ἡ μνομένη ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ὅταν ὀμνύῃ καὶ ὁ κατήγορος καὶ ὁ φεύγων. αὕτη δὲ καὶ ἀπωμοσία λέγεται. μὴ σύγκλητος ἐκκλησιάσαι δύνηται.) ἔξεις ἐκκλησίαι τὰ μείωσις ἐγίνοντο ὡς εἰσμεθρᾶι. ἡ δὲ σύγκλητος οὐχ ὡς εἰσμεθρῆ. σύγκλητος δὲ ἐκκλησία ἐκλήθη, ἐπειδὴ ἐν μὲν τοῖς νομίμοις καὶ συνήθεσιν, ἀφ' ἑαυτῶν ὁ δῆμος συνέρχεται. ὅταν δὲ ἐξ ἀνάγκης τινὸς σύλλογος γένηται, συνεκάλουν τινὲς βουλόμενοι. καὶ τὰ πράγματα ἐκφύγῃ τὸν φίλιππον.) οἷον, τὸ κατασκάψαι φωκέας. ὅρα δὲ πῶς ἡμᾶς ἐδίδαξεν ἐν ταῦθα, ὅτι καὶ τῆς ἕνεκα πρεσβείας πεμφθείσης ὑπὲρ τῆς ἀθλιωτάτων, ἔτι ἐσώζοντο οἱ φωκεῖς. οὔτε γὰρ σῖτος ἦν.) οἱ μὲν, περὶ τῆς μακεδονίας ἔλεγον. οἱ δὲ, περὶ τῆς φωκίδος, εἶτα ἐπειδὴ εἰκὸς ἦν τινὰς ἐννοεῖν ὅτι ἀλλ' ἔξωθεν ἐπεισάξει, λύων φησίν. οὐθ' ἡ σιτοποιΐα δυνατή. τὸ δὲ ἤρει, αὐτὴ τὸ ἔλαμβανε καὶ ἐχειροῦτο. ἔστι δὲ ὡς ἐκ τοῦ αἰρῶ ῥήματος περισπωμένου. τί λέγεις;) πλάσις χαριεντῶς τοῦ προσώπου ἀντιλέγοντος. ἔστι δὲ ὑποφορὴ πρὸς αὐτὸν, ὡς ἐκ τοῦ ἀθλιωτάτων. τὸ δὲ ἔδει δὲ μένειν, ὡς ἐκ τοῦ δημοσθένους. τὸ δὲ πῶς οὖν, κατ' ἐρώτησιν. τοῦτο γάρ φησιν ὁ ῥήτωρ. ποῖον ὅπερ χρεία ἦν πραμένων, καὶ τέλος ἔσχε τὸ μίσθωμα, ἃ μεσεγγυήσαντος αἰσχίνου, καὶ ὁμολογήσαντος φασὶν ἔπαθον φωκεῖς. ὑμῖν ἐκκλησιάζουσι.) δηλονότι, σκοποῦντων αὐτῶν ἢ περὶ τοῦ νεωρίου, ἢ περὶ ἄλλου τινός. ὑπὸ τήρησαι δὲ ἐκ τούτου, ὅτι, ὡς ἤδη ἐγνωμεν, οὐ μόνον ἐν πνυκὶ ἐκκλησιάζον, ἀλλὰ πολλάκις ἐν πειραιεῖ, καὶ ἐν ἄλλοις τόποις. καὶ λοιπὸν ὅπου συνέρχοντο ἐκκλησία ἐκαλεῖτο. οὐχ ὅτι οἱ τόποι ἐκκλησίαι ἐκαλοῦντο, ἀλλὰ ὅτε συνήγετο ὁ δῆμος ὑπὸ τὸ αὐτοῖς ἐκεῖσε ἐκκλησιάσαι. ἡ δὲ πνὺξ ἐκαλεῖτο, διὰ τὸ πυκ-

C νὰς ἐκεῖ τὸν δῆμον πλησιάζειν. ἐπειδὴ τοιαύτη ταραχή.) συνῆψεν ἐντοῦθεν τὴν λεγομένην πιθανὴν ἀπολογίαν καὶ μὴ εἰ συνῆδειν ἐμαυτῷ δεδωροδοκηκότι, οὐκ ἂν οὕτω φοβηθεὶς ἀπῆειν, ὡς τε κατάφωρον ἐμαυτὸν καταστῆσαι. ἡ λύσις. ἀλλ' οὕτως ἔκφρων εἶ, καὶ ὅλως πρὸς τὴν λήψιν καὶ τὴν δωροδοκίαν, ὡς τε ταῦτα πάντα ἀνιγὼν καὶ παρεὶς ὤχου. ἀνιγὼν δὲ ταῦτα.) ποῖα; τὸ ἀρρωστῆσαι, τὸ φοβεῖσθαι θηβαίους. ὅτι γὰρ ἐν τῇ ἀρχῇ, ὅτι ἅπαξ αὐτὸν ἐμίσησαν οἱ θηβαῖοι, ὥστε καὶ χρήματα κατ' αὐτοῦ ἐπεκήρυξαν, καὶ τἄλλα. ἄξιον δὲ ἰδεῖν ποῖον ὄντι τὸ χρῶμα τῆς ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους. ἐξωμόσατο αἰσχίνης. ἕτερος ἐχειροτονήθη. αὐτὸς πορεύεται μετὰ τὴν πρεσβείαν. τί τοίνυν ἐρεῖ πρὸς ταῦτα; ὅτι οὐκ ἀξιαλήλιπτος ἡ χειροτονία, καὶ ἄτοπον ἦν. χειροτονηθέντα, ἐπειδὴ ῥᾷον ἔσχον, βαδίζειν ὑπὸ τὸ φίλιππον. ὁ δὲ ῥήτωρ, ἐς' αὐτὸς ἕτερος αὐτὸ σὺ χειροτονηθεὶς. ἔδει σε βαδίζειν τότε. οὐχ ὅτι φωκεῖς ἀπολωλότας ἐπύθου. ¶ τοιούτου τοῦ πράγματος.) ἔθος ἦν παίζειν, πέμπειν τὸν ἀπόλλωνι ἐν τῷ ἀγῶνι τῶν πυθίων τοὺς θεωρούς, καὶ τοὺς θεσμοθέτας, ἵνα μείζων ἡ τὸ ἀξίωμα τῶν θυσίας. ἃ θηβαῖοι καὶ φίλιππος ἔθυον.) θηβαίοις προσθεὶς τὸν φίλιππον, δεδήλωκε διὰ τῆς ἐχθρῶν, ὅτι δεινὰ καὶ ὁ φίλιππος ἦν χρῆστο. ὅρα δὲ ὅπως ὁ μὲν ἦν ἀνδίθεωρον, τὸ ἑστιᾶσθαι καὶ πίνειν, τοὺς πρέσβεις ἐπίστευε μαρτυρήσαι. τὸ δὲ ἐστεφανῶσθαι καὶ παρίδος, ὁ ῥήτωρ ἐκ τοῦ ἀκολούθου, ¶ μὴ εἰπόντων τῆς πρέσβεων, κατεσκεύασεν.

¶ φιλοτησίας.) ἅπερ φιλεῖ γίγνεσθαι ἐν τοῖς συμποσίοις, τὸ δεξιοῦσθαι ἀλλήλους τοῖς ποτηρίοις (πολλάκις δὲ

δὲ φασι ταῦτα τὰ ποτήρια χαρίζεσθαι τῷ βασιλέα, οἷς
προπίνοι, χρυσᾶ ὄντα. τοῦτο γὰρ ἦν τὸ προπίνειν) ταῦτα δ'
πάλιν ὡς ἐγκλήματα καὶ σημεῖα προδοσίας πεποίηται. τὸ
δ' ψήφισμα ὑπέρ τινος ἐψηφίσατο τῆς πολιτῆς, ὅτε ἐξωμό-
σατο ὁ αἰσχίνης ἀρρωστεῖν. οὐκοῦν ὤχετο μὲν παρὰ τὸν νό-
μον.) ἐνταῦθα δὴ λογίζεται λοιπὸν, καὶ συναγωνίζεται ποιεῖ-
ται τὴν ἐγκλημάτων, πληρώσας τὸ δεύτερον ζητήμα. σύ-
νηθες γὰρ αὐτῷ τοῦτο ποιεῖν, μετὰ τὰς ἀποδείξεις ἐπιλογί-
ζεσθαι. ἔστι δὲ τοῦ δευτέρου ζητήματος τὰ κεφάλαια ταῦ-
τα. τῆς μὲν γὰρ παρειμένων, οὐ πρότερον οὐδὲ πώποτ' ἐ-
μνήσθης τοῦ φιλίππου κακῶς. ἐπειδὴ περ σαυτὸν προπε-
πωκόσι δ' νοῖς ἑώρας. μετὰ τὴν ἐπαγγελίαν οὐκ ἐμνησι-
κάκησας. ἀπὸ δὲ τῆς παραγενομένων, ὅτι πύθωνι ἀφι-
κομένῳ, καί τινων ἑτέρων πρέσβεων, εἶτα ἀξιούντων
φίλιππον ἀμφικτυόνα ψηφίσασθαι. πάντων ἀντιλεγόν-
των, μόνος συνεῖπε. τὸ χρῆμα συνῆπται τούτοις, οὗ περ
οὐκ ἐμνήσθημεν πρότερον, νυνὶ δὲ προσθήσομεν. ὅτι πό-
λεμον διλαβηθεὶς, συνεῖπον τοῖς πρέσβεσι. θαυμάσαι δὲ
δεῖ τὸν ῥήτορα τῆς δεινότητος, ὅτι οὐχ ὡς χρῆμα εἰσή-
γαγεν, ἀλλὰ συγκεκρυμμένως παρεξιέναι μᾶλλον, ἢ συκο-
φαντικὴν ἀπολογίαν αὐτῷ παρασκευάζειν. ἔστιν ἀπ' ἀρ-
χῆς ἄχρι τέλους, ὅτι φιλοκράτης δωροδόκος ἦν) ὡμολό-
γει. εἶτ' δὲ φιλοκράτης συνῆν. τέταρτον, ὅτι εἰσαγγείλαν-
τος ἀρίδου φιλοκράτην, καλοῦντός μου δεξιὰν δὴ τοὺς
βουλομένους δεξιοῦσθαι ὅτι μὴ κεκοινωνήκασιν, οὐ παρῆλθεν αἰσχίνης. τάχα τοίνυν.) αὐτόθεν ἀπο-
λογική. χρησίμως δὲ ταύτην ἔπλασεν ὁ ῥήτωρ, ἵνα δείξῃ
φίλιππον μέγαν, διὰ τοῦ λέγειν ὅτι μέλλομεν αὐτὸν κι-
νῆσαι εἰς ὀργὴν, ἐὰν τὸν φίλον αὐτοῦ τιμωρησώμεθα; ἵνα
διὰ τούτου κινήσῃ τοὺς δικαστὰς, πρὸς τὸ αἱρεῖσθαι μᾶλ-
λον τιμωρήσασθαι τὸν αἰσχίνην. ἄλλως.

τάχα τοίνυν.) ἀπὸ τοῦ συμφέροντός ἐστιν ἡ ἀντίθεσις,
ζητοῦντων εἰ λυσιτελήσει καταψηφίσασθαι; ἀλλ' ἐπειδὴ
περ οἱ ἀπόλογοι ἐκ τῆς τελικῶν κεφαλαίων λαμβάνο-
νται, διὰ τὸ πολλάκις ἐκ τούτων ἀπολογία τινὲς ἐμπί-
πτουσιν αὐτόθεσις, ἐν τοῖς ἀστικοῖς καὶ ἐν ὅρκῳ. ἤδη δέ που
καὶ ἐν ἑτέραις χρήσεσιν. ἡ δ' ἀπόσκεψις λοιπὸν περὶ τῆς τι-
μωρίας. ἀμέλει γοῦν.) οὐχ ὡς παρ' αἰσχίνου ταύτην
εἰσήγαγεν, ἀλλ' ὡς παρὰ τῆς συνηγόρου, εἰπὼν, τάχα
τοίνυν καὶ τοιοῦτος ἥξει λόγος παρὰ τούτων. δηλονότι τῆς
συνεσηκότων καὶ συνηγορούντων αἰσχίνη. ἡ λύσις δὲ κατ'
αὐτοῦ πάσασιν. πρότερον δὲ τὴν λύσιν τῆς αὐτοθέσεως
ἐξεργάσατο, ἔκτοθεν τῆς αἰσχίνου λόγων, καὶ παραδειγ-
μάτων. τοῦτο μὲν, τῆς κατὰ βασιλέα καὶ τιμαγόραν μνη-
θείς. τοῦτο δὲ, τῆς κλεοθεμίδος καὶ τοὺς πρέσβεις· οἰκεῖα δὲ
ἀμφω τὰ παραδείγματα. τὸ μὲν γὰρ πρότερον, διαβάλλει τὸν αἰσχίνην, ὅμοιον ἀποφαίνων τιμαγόρᾳ τοῦ-
τον. τὸ δὲ, ἔπαινον προσέχει τοῦ ῥήτορος, δι' εἰκόνος τῆς κα-
τὰ φίλωνα. ἃ γὰρ αὐ εἴποι τις περὶ τοῦ φίλωνος, ταῦθ' ὁ
δημοσθένης λέγων, ἑαυτὸν ἀποσεμνύειν βούλεται. ἐν
σχήματι γὰρ τὸν μὲν αὐτόδικον διαβάλλει. ἑαυτὸν δὲ
συνιστᾷ. πιστοῦται δὲ καὶ τὸ προκείμενον, ὅτι δύεργε.
τίνι αὐ τὴν πόλιν τῆς ἀθηναίων φίλιππος, μὴ ὄντων τῆς δωροδόκων. ἵνα δὲ ἐκ τῆς λύσεως ἀκολού-
θως ὅτι τὴν ἐξῆς αὐτόθεσιν ἔλθῃ, πάλιν καὶ καιρὸν
ἐμνημόνευσε τῆς τε οἰκείων εἰσηγήσεων, ἃς ἐποιήσατο βουλευομένης τῆς πόλεως, περὶ τοῦ ποίαν χρὴ ποιῆσαι τὴν
εἰρήνην, καὶ τῆς αἰσχίνου λόγων, οὐκ εἴπε τότε ἐναντιούμενος. πάλιν γὰρ ἀνέδραμεν, ὅτι τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέ-
λους, δεικνὺς, ποῖα λέγων καὶ οἷα πολιτευόμενος αἰσχίνης, οἵων αἴτιος γέγονε τῇ πατρίδι. ποῦ τοίνυν πεποίη-
κε; καὶ κεκοινωνῶτος ἐμοῦ τὴν πρότερον ἡμέραν, καὶ πεπεικότος ὑμᾶς τὸ τῆς συμμάχων δόγμα κυρῶσαι.

A etiam ea ipsa pocula donasse regem, quibus propinarat, ex auro facta ferunt: hoc enim erat propinare. Atque hæc rursus crimina & signa proditionis facit.

Decretum.) Id quod ciuium quidam fecit, cum iureiurando dato, Æschines valetudinem excusauit.

Abiit igitur cōtra legem.) Hic iam cōcludit, & crimina colligit, absoluta secunda quæstione. Vsitatū enim ei est, facere vt post confirmationem concludat. Sunt autem secundæ quæstionis capita hæc. omissorum vnum primum: Nunquam Philippi malè meministi, cum te in pericula incidisse videres: post pollicitationē, non es illi offensus, A factis: Cum Pytho venisse, atque alij quidam legati, & postularēt, vt Philippus Amphictyo decerneretur, refragantibus omnibus solus suffragatus est. Is color cohæret cum hoc: cuius mentionem prius non fecimus. nunc autē addemus: Bellum veritus, suffragatus sum legatis. Admiranda est autem oratoris calliditas, quòd non vt colorem introduxit, sed concitatè: & inflammare magis quàm defensionem probare instituit. Tertiū B signum, quod Philocrates accepisse se fatetur. at iste Philocrate familiariter vtebatur. Quartum, cū Hyperides Philocratem detulisset, & ego apertè citarē eos qui testificari vellent, se socios ei non fuisse: non prodiit Æschines.

Fortassis autem.) Obiectio epilogica, quam vtiliter finxit orator, vt ostenderet Philippum esse magnum, dicendo, Commouebimus eum ad iram, si amicum eius puniemus: vt per hoc moueat iudices, vt Aeschinem punire malint. Aliter.

Fortassis autem.) Ab vtili sumitur obiectio, cum quæritur, vtrum expediat eum condemnare? Sed quia conclusiones à summis capitibus sumuntur, propterea sæpe ex his epilogicæ quædam incidunt obiectiones, in coniectura & in finitione: iam verò & alicubi in aliis statibus. Nunc autem de supplicio agitur.

Fermè igitur.) Non tanquam ab Aeschine hanc introducit, sed tanquam ab aduocatis ortam, his verbis: Fortassis autem & talis afferetur ab istis oratio: C videlicet à factione & patronis Aeschinis. Refutatur autem per antiparastasim. Ac prius expoliit refutationem, quàm obiectionem, tum ex Aeschinis verbis, tum exemplis, partim regis & Timagoræ facta mentione, partim Thebanorum & legatorum. Coniuncta sunt. a. exempla vtraque. Nam priore perstringitur Aeschines, & Timagoræ similis esse ostenditur: alterum laudationem continet oratoris, sub imagine Philonis: Quæ enim quidam * de oratore dixit, iis Demosthenes dicendis seipsum celebrare vult. Figuratè enim tum aduersarium perstringit, tum seipsum commendat. Astruit & propositum illud, benefacturum fuisse Philippum reipublicæ Atheniensium, nisi essent qui acciperent munera. Vt autem ex refutatione aptè veniret ad sequentem obiectionē, rursus per occasionem meminit suorum consiliorū quæ dederit, republica deliberante, quibus de rebus facienda esset pax, & de Aeschinis verbis, eum * non dixisse sententiam, cum tum aduersaretur. Iterum enim * recurrit à signis, & ostēdit, quibus dicendis, & quibus agendis Aeschines quò patriā perduxerit. Vbi igitur fecit? Cum ego primo essē die superior, & vobis persuasissem, vt sociorū decretū confirmaretis:

Iste postridie vos impulit, vt in Philocratis sententiam iretis: sic ccimẽ simul à Philocrate in hunc trãsfert simul sequenti obiectionis locum præbet, simul etiam commonefacit, se non tacuisse. Cum enim in his dixerit, qualia decreta populo comprobanda persuaserit, deliberanti de pacis faciendæ ratione, cum duces bellum malè administrassent, & referat, quibus verbis Aeschines Athenienſium: necessariò ad obiectionem venit, in qua fieri potuisse negat, vt pax ita fieret quemadmodum postulet Demosthenes, & propter aduersarij testimonium inter optimos ipse refertur. Nam si is postulabat, vt pax optima fieret, & palam dicit Aeschines testimonium, qui ei fuit refragatus: laudem sibi per hoc testimonium cõciliat amplissimam, & Aeschinem probro afficit haud vulgari. Sunt igitur tres obiectionis partes. Nam alia continet laudem oratoris: alia confessionem, postulasse Aeschinem, vt fieret pax: alia, duces malè administrasse bellum. Eius autem refutatio sumitur à corruptela, vnde etiam secundo loco pòst secundam coniecturam collocata est.

Alius venit, alius abit.) Ita quidam, Venit alius ad habendam concionem: alius abit, nec sustinet audire.

Eos dixisse multa.) Cum de proditione & corruptela differant, non vult sua persona vti, sed vt ex aliis auditum refert.

Thebanorum legati.) Cum indignatione legendum: hi qui Medum susceperunt.

Et visum est spectaculum insolens.) Thebani Athenienſium studiosi. & Athenienses cum Thebanis sentientes.

Non pro Thebanis, sed pro nobis.) Orator quidem Thebanus fuit, sed oratio digna Athenienſibus.

Hæc enim sunt quæ dixit Aeschines.) Immutauit ordinem: & quod primum est, posteriore loco dixit, vt totum imputaret aduersario.

Ligna, frumenta.) Ea habere Philocratem sciebant omnes. sed cum antè patrocinium probarit, vi ostendere conatur, eum illarum etiam rerum esse socium.

Eam non fuisse bonam, neque qualem volebant.) Translatiua obiectio, in duces culpam conferens. Facit autem eum confitentem, pacem esse malam: vt soluamus ob eius corruptelam factam esse malam, non per duces quos criminetur.

Vtrum ex alia.) Vt quæ vicit.

Aut hac.) Vt quæ succubuit.

Iam illud etiam.) Secundum argumentum cõdem pertinens. Studet autem per secunda probare, neque victoriam neque cladem in causa fuisse, vt Philippus malefaceret, sed proditionem legatorum. Ait enim, Etiamsi ita cecidisset, vt bello vinceremur], sicut etiam Thebani à Phocenſibus: nihil obstitisset, quò minus auctæ essent opes reipublicæ, nisi Philippi opes auctæ essent. Bello enim vincebantur Thebani à Phocenſibus: Philippus autem cum Thebanis victis coniunctus, propter orationes legatorum erexit fortunam Thebanorum. Receperant suos.) Obsessos & circumuentos suorum quosdam in oppido quodam conseruarunt Phocenses, & eripuerunt. Hedylæum autem locus, aut mons est Bœotiæ.

Malorum autem Ilias.) A Troianis malis sumptũ prouerbium, in eos dicitur, qui acerbissima quæque patiuntur. Genethlius asserit casum esse mutatum, & fuisse dicendum Iliadis mala.

At hercule socios.) Eadẽ est obiectio cũ superiore.

A ἐξῆς εἰς τὴν ὑστεραίαν, τὴν φιλοκράτους γνώμην ἐλέχθη ἔπεισεν. ὁμοῦ μὲν ἀπὸ φιλοκράτους μεταφέρων ἐπὶ τοῦτον τὸ ἔγκλημα. ὁμοῦ δὲ καὶ ὑπομιμνήσκων, ὅτι οὐκ ἐσιώπησεν, ὁμοῦ δὲ, καὶ διδοὺς χώραν τῇ ἐξῆς ἀπιθάνῳ. εἰπὼν γὰρ ἐν τούτοις ποῖα ἔπεισεν αἰσχίνης τὸν δῆμον ψηφίσασθαι, βουλευόμενον περὶ τοῦ, πῶς χρὴ ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην, κακῶς τῷ πολέμῳ τῷ στρατηγῶν κεχρημένων. λέγων, οἵους μὲν εἶπεν φίλων λόγους ὑπὲρ τῶν θηβαίων πόλεως, οἵους δ' αἰσχίνης ὑπὲρ τῶν ἀθηναίων. ἀναγκαίως ὅτι τὴν ἀπίθανον ἦλθεν. ἐν ᾗ φησι, μὴ οἷόν τε δυνατὸν οὕτω ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην, ὡς δημοσθένης ἠξίου. καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἀπιθάνου τῶν βητόρων αὐτὸς νομίζεται. εἰ γὰρ ὁ μὲν ἠξίου βητὴς ἡρεῖσθαι τὴν εἰρήνην καὶ μαρτυρῶν* αἰσχίνης φαίνεται, αἰσχίνης δ' ἰωαννοῦτο, ἔπαινον μὲν ἑαυτῷ διὰ τῆς μαρτυρίας κατέστησεν ἰσχυρότατον. αἰσχίνη δ' οὐ τὸν τυχόντα περιάπτει φόβον. ἔστι οὖν ξία μέρη τῆς ἀπιθάνου. τὸ μὲν γὰρ αὐτῆς ἔχει ἔπαινον τοῦ ῥήτορος, τὸ δὲ, ὁμολογίαν, ὅτι αἰσχίνης ἠξίου τὴν εἰρήνην γίνεσθαι. ξίτη, δὲ, ὅτι οἱ στρατηγοὶ κακῶς ἐχρῶντο τῷ πολέμῳ. ἡ λύσις ὂ αὐτῆς, ἀπὸ τῆς δωροδοκίας. ἔθεν καὶ δεύτερα, μετὰ τὸν δεύτερον συλλογισμὸν τέτακται. ὁ μὲν, ἦλθεν, ὁ δ' ἀπῆλθεν.) οὕτω τινὲς. ἦλθε τις δεξιωθεῖσα αὐτῷ. ὁ δὲ εἰπὼν ἦλθεν οὐκ ἀναμείνας ἀκοῦσαι. ὡς ἔφασαν πολλά.) οὐκ ἀνέχεται περὶ προδοσίας καὶ δωροδοκίας διαλαβὼν οἰκείῳ χρῆσθαι προσώπῳ. ἀλλ' ὡς παρ' ἑτέρων ἀκούσας λέγει. οἱ τῶν θηβαίων πρέσβεις.) βαρέως ἀναγνωστέον. οἱ τὸν μῆδον ὑποδεξάμενοι. καὶ ὤφθη θέαμα καινότερον.) θηβαῖοι μὲν ἀττικίζοντες, ἀθηναῖοι δὲ τὰ θηβαίων φρονήσαντες.

οὐχ ὑπὲρ θηβαίων, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν.) ὁ μὲν εἰπὼν, θηβαῖος. ὁ ὂ λόγος, ὑπὲρ ἀθηναίων. ταῦτα γάρ ἐστιν, ἃ συνεῖπε μὲν αἰσχίνης. ἐνήλλαξε δὲ τὴν τάξιν, τὸ πρῶτον δεύτερον εἰπὼν. ἵν' ὅλον τῷ ἀπιθάνῳ. λογίσηται.

B ξύλα, πυροί.) ταῦτα φιλοκράτην ἔχοντα ἥδεσαν ἅπαντες. προκατασκευάσας ὂ τὴν συνηγορίαν, ἐβιάσατο δεῖξαι ὡς καὶ αἰσχίνης τῶν τοιούτων ἐστὶ κοινωνός.

ὡς οὐκ ἐμὲ καλῶ, οὐδ' οἷαν ἠξίουν.) μετασκευὴ ἀπίθανος, ὅτι τοὺς στρατηγοὺς μεταφέρουσα τὴν αἰτίαν. ποιεῖ δὲ αὐτὸν ὁμολογοῦντα, ὡς ἡ εἰρήνη κακή. ἵνα νοήσωμεν, ὅτι διὰ τὴν ἀπὸ δωροδοκίαν ἐγένετο κακή, οὐ διὰ τοὺς στρατηγοὺς οὓς αἰτιᾶται. πότερον ὀξ ἑτέρας. οἷον νενικηκυίας, ἢ ταύτης, οἷον, τῆς ἡττημένης.

ἐπὶ τοίνυν κἀκεῖνο.) δεύτερον ὅτι χείρημα εἰς τὸ αὐτό. περιεῖται δὲ ἀποδεικνύων διὰ τῶν δεύτερον, ὅτι οὔτε τὸ ἡττᾶσθαι, οὔτε τὸν νικᾶν αἴτιον γέγονε τοῦ τὸν φίλιππον ποιῆσαι κακῶς, ἀλλ' ἡ περίφασις τῶν πρέσβεων. λέγει γὰρ ὅτι, εἰ καὶ συνέβαινεν ἡμᾶς ἡττᾶσθαι τῷ πολέμῳ, ὡς καὶ θηβαίους ὑπὸ φωκέων. οὐδὲν ἂν ἐκώλυσεν αὐξηθῆναι τὰ πράγματα τῆς πόλεως, μὴ* αὐξηθέντος αἰσχίνου. ἡττῶντο γὰρ οἱ θηβαῖοι τῷ πολέμῳ τῶν φωκέων. προσθέμενοι δὲ τοῖς θηβαίοις τοῖς ἡττημένοις ὁ φίλιππος διὰ τοὺς λόγους τῶν πρέσβεων. ὅπερ δὲ στερεῖ τὰ πράγματα τῶν θηβαίων πεποίηται. ἀπειλήφεσαν αὐτῶν.) πολιορκουμένους τινὰς καὶ ἀπῃλημμένους ἐν τῷ χωρίῳ ἑαυτῶν, διέσωσαν οἱ φωκεῖς καὶ ἐρύσαντο. τὸ ἡδύλειον δὲ, τόπος, ἢ ὄρος ἐν βοιωτίᾳ. κακῶν δὲ ἰλιάς. ὑπὸ τῶν ἐν ξοίᾳ κακῶν ἡ παροιμία, ὅτι τῶν τὰ δεινότατα πάσχόντων. φησὶ δὲ ὁ γενέθλιος, ὅτι ἐνήλλακται ἡ πλάσις. ἔδει γὰρ εἰπεῖν ἰλιάδος κακά. ἀλλὰ νὴ Δία τοὺς συμμάχους.) ἡ αὐτή ἐστιν ἀπίθανος τῇ προκειμένῃ. τοῦ γὰρ

τῶν δὲ ἡγεμόνων τῶν εἰρήνην κακῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ αὐτοί, καὶ οἱ σύμμαχοι φωκεῖς, ἀπειρηκότες τὸν πόλεμον. προσῆκεν δὲ μετ' εὐφημίας ὡς εἰ ἥττηνται, ἀλλ' ὅμως φανερῶς οὕτως ἡττηθέντων θηβαίων, τολμᾷ λέγειν αἰσχίνης, ὅτι ἀπειρηκασι φωκεῖς τὸν πόλεμον. καὶ ὅτως ἡ αἰτίαθεσις δι' τὴν τάξεως δι' κομψείαν ἑαυτὴν λύει. ὅτι δὲ ταῦθ' οὕτω.) τοῦτο πλείστην ἀκολουθίαν ἔχει πρὸς τὴν αἰτίαθεσιν. ἐπειδὴ δὲ βουλομένης τῆς πόλεως περὶ τοῦ ποίαν δεῖ γενέσθαι τὴν εἰρήνην, καὶ δῆτ' πᾶσιν, ὁ δημοσθένης ἐγκαλεῖ τὸν αἰσχίνην, ὡς παρῆθόντα καὶ πείσαντα αὐτὸν φωκέων ποιήσασθαι. καὶ πάλιν αἰσχίνης ἐγκαλεῖ τὸν δημοσθένει, ὡς πείσαντα αὐτὸν κερσοβλέπτου ποιήσασθαι. ἀποδείξας δὲ ἐν ταῖς προκειμέναις λύσεσιν, ὅτι οὐ διὰ τὸ ἡττᾶσθαι τὴν πόλιν ἠνάγκασε τοιαύτην ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην αἰσχίνης. ἀπολογεῖται πάλιν ἐνταῦθεν, ὡς οὐ δι' αὐτὸν ἀπώλετο κερσοβλέπτης, γράψαντα, μὴ ἀναμένειν τοὺς παρ' ἐκείνου συνέδρους. ἀλλὰ δι' αἰσχίνην, βραδύνοντα, καὶ μὴ ἀποδόντα εἰς τοὺς τόπους, ἔνθα ἐπύθετο ἔτι φίλιππον. ὡς καὶ δημοσθένης ἐγεγράφει, ὡς ἔτι τὴν αἰτίαθεσιν αὐτοκληματικήν. οὐ μόνον ἐπέτρεψεν ὑμᾶς αἰσχίνης τὴν εἰρήνην αὐτὸν φωκέων ποιήσασθαι. ἀλλὰ καὶ σὺ ἔπεισας ἡμᾶς, ὦ δημόσθενες, αὐτὸν κερσοβλέπτου ποιήσασθαι. αὐτοὶ καλοῦσιν ἓν ἀλλήλοις περὶ ὧν ἔπεισαν, ὁ μὲν δημοσθένης, αἰσχίνην, ὅτι αὐτὸν φωκέων. ὁ δ' αἰσχίνης πάλιν τὸν ῥήτορα, ὅτι αὐτὸν τοῦ κερσοβλέπτου. διὰ τοῦτο συνίστας ὁ δημοσθένης ὅτι οὐ καλῶς αὐτὸν φωκέων, συνίστησιν ἐντοῦθεν ὅτι καλῶς αὐτὸν κερσοβλέπτου, ὅτι τοῦ τότε παρόντος καιροῦ. ῥᾴδιον δὲ ἦν σῶσαι τὸν κερσοβλέπτην, πλοῦσαντας ὅτι τὴν θράκην πρὸς πρέσβεις. ἔθος δὲ τὸν δημοσθένει τὰ χαλεπώτατα, καὶ ἃ δέδοικε προλύσαντα, μὴ ταῦτα ἐπάγειν πολλάκις αὐτὰ τὰ λυποῦντα, τουτέστι, τὰς ὀργὰς τῶν αἰτιδίκων προστάσεις. προϊούσης οὖν τῆς ἐργασίας, τοῦτο ἐπήγαγον. ἐνθένδε τοίνυν αὐτοὶς ἐξήγαγον.) ὡς ἀποδόντα σῶσαι τὸν κερσοβλέπτην. τούτων δὲ βραδυνόντων καὶ μὴ θελόντων, ἵνα αὐτὸν προδῶσι. καὶ πάλιν ἑξῆς.

καὶ μὴν ὅτι τὸν φίλιππον ἐν ἑλλησπόντῳ κατελάβομεν.) ἐνταῦθα γάρ ὅτιν ἐνδεικνυμένου ποιήσασθαι ταχεῖαν τὴν εἰρήνην ὅτι τὸν σώζεσθαι κερσοβλέπτην. καὶ ἡ μαρτυρία δὲ τοῦ δικλείδου αὐτὸ τοῦτο συνίστησι. διὰ γὰρ τὴν βραδυτῆτα τῶν πρέσβεων, ἔφη πρὸς δικλείδην ὁ φίλιππος, ἀγνοῆσαι τὸν καιρὸν τῆς εἰρήνης, καὶ διὰ τοῦτο χειροῦσθαι τὸν κερσοβλέπτην. ὡς τε τοῦτο τὸ μέρος λύσιν προσέχει τῶν κατὰ δημοσθένους ἐγκλημάτων. ἐπιτέγκλημα κατ' αἰσχίνου, ὡς ἑκόντος προεμένου τὸν κερσοβλέπτην. προφεύγων δὲ τοιοῦτο τοῦ κερσοβλέπτου, καὶ τὴν περὶ ἀμφιπόλεως, τὴν θράκην αὐτὸ ἐκείνου προβάλλεται. τῷ μείζονι τὸ ἔλαττον συμπεριλαμβάνων, καὶ πλείω καὶ μείζω ἐγκαλῶν ἢ ἐγκαλεῖται. φανερωτέραν ὃ ἐποίησε καὶ ἐνεργεστέραν τὴν χρῆσιν τοῦ θεωρήματος εἰπὼν ἐφεξῆς.

ἠξίουν ὑμᾶς ἐγὼ καὶ τούτοις ἡγεμόνα, πλεῖν τὴν ταχίστην ἐφ' ἑλλησπόντου.) ἡ γὰρ ταχυτὴς καὶ ἡ σπουδὴ, ἔμφασιν ἔχει τῆς δημοσθένους κηδεμονίας. καὶ τοῦ σπεύδειν αὐτὸν σῶσαι τὸν κερσοβλέπτην. ἵνα προδῷ τὸν μέλλοντα καὶ τὸν βραδύνοντα ἡ πρεσβεία γένηται. καὶ ἐκ τῆς ὑπολοίπων.) τῆς θρᾳκῶν λέγει. οὕτως * οἶδεν οὐκ ἐγκλήματα προηγούμενα, ἀλλ' ὡς ὑπόλοιπα ἀποδείξεων.

καὶ μὴ πρέσβεις μηδ' ἐάσαι.) δείκνυσιν ὅτι τὸ προδῶ τὸ μὴ ἀναμεῖναι τοὺς κερσοβλέπτου συνέδρους, ἀπόλωλεν ὁ κερσοβλέπτης, ἀλλὰ διὰ τὴν τούτου βραδυτῆτα. ὡς τε ἡ πρεσβεία ἐνταῦθα πέφηνεν. εἶτα ἐπειδὴ περ αὐτὸ πεπόιηκεν.

A Vt enim pax mala fieret, in causa fuerunt & duces, & socij Phocenses, fatigati bello. Tractata est autem per ironiam, quasi diceret, Sed tamen adeò palàm victis Thebanis, audet dicere Æschines, Phocēses bello fuisse fatigatos. & sic obiectio propter ordinis opportunitatem ipsa se soluit.

Nam hæc ita) Hoc aptissimè sequitur obiectionē. Cum enim de eo Respublica deliberaret, qualis pax facienda esset, & quibus conditionibus, accusat Aeschinem Demosthenes, eum progressum, fuisse autorem, vt ea sine Phocensibus fieret. Vicissim Aeschines Demosthenem accusat, qui autor fuerit, vti pax sine Cersoblepte fieret. Cum autem in superioribus refutationibus ostenderit, Rempublicam non eò quòd bello vinceretur, ab Aeschine coactam esse talem facere pacem: rursus hic defendit, non sua culpa periisse Cersobleptem, quòd dixerit, nō expectandos esse eius assessores: sed Aeschinem qui moratus fuerit, & non in ea loca properarit, vbi Philippum esse audierat, vt Demosthenes scripserat. Obiectio igitur recriminatione constat: non modo suasit nobis Aeschines pacem sine Phocensibus esse faciendam: sed & tu suasisti Demosthenes, sine Cersoblepte esse faciendam. Recriminatur igitur alter alterum de consiliis: Demosthenes Æschinem, quòd sine Phocensibus: Æschines oratorem, quòd sine Cersoblepte. Quare cum probasset Demosthenes, non bene sine Phocensibus: hic iam probat, bene * sine Cersoblepte, pro ratione temporum. Facile enim fuisse legatis, omisso Cersoblepte, nauigare in Thraciam. Est autem consuetudo Demosthenis, vbi difficilima prius, & ea quæ formidat, soluit, pòst subiicere sæpe ea ipsa, quę molesta sunt, hoc est, aduersariorum propositiones. Progressa igitur tractatione hoc subiecit:

Hinc igitur eos eduxi.) Tanquam festinans seruare Cersobleptem.

Istis verò morantibus & nolentibus.) Vt eum proderent. * Et rursus deinde:

At fuisse nos Philippum in Hellespontoro deprensuros.) Hæc enim eius verba sunt, qui innuit celeriter faciendam esse pacem, ad seruandum Cersobleptem. Quin & Euclidis testimonium, illud ipsum confirmat. Ob tarditatem enim legatorum dixit ad Euclidem Philippus, se ignorasse tempus pacis, & propterea subegisse Cersobleptem. Quare pars hæc confutationem continet obiectorum Demostheni criminū, & recriminationem Æschinis, qui vltrò proiecerit Cersobleptem. Sed cum Cersobleptæ nomen refugiat, & eius mentionem, Thraciam illius loco ponit, & maiori id quod minus est comprehendit & plura maioraque obiicit, quàm obiecta refutat. Dilucidiorem autem fecit & acriorem præcepti vsum, cum postea dixerit:

Autor ego vobis eram, & iubebam nauigare quàm primùm in Hellespontum.) Celebritas enim & festinatio indicat Demosthenes solicitudinem, & studiū conseruandi Cersobleptæ, vt proditio cunctanti & moras nectenti accepta referatur.

Et ex iis quæ restabant.) Thracibus dicit. Ita scit, non esse crimina principalia, sed tanquā residua confirmationibus.

Et non proiicere, neque sinere.) Ostendit nō propter non expectatos Cersobleptæ legatos, sed propter Aeschinis tarditatem periisse Cersobleptē. Itaque proditio ibi apparuit. Deinde quia obiiciebatur.

Sed obſcurum fuit, an ea Philippus nondum occupaſſet: partitus eſt refutationem, & bifariam extulit. Ac tametſi occupaſſet, non tamen occuparat omnia atque illa ipſa quæ occuparat, vtique reddidiſſet præſentibus nobis, & cæteris pepercisſet, aut ni ita feciſſet, iuſiurandum ab eo non accepiſſemus: & omnes cauti fuiſſemus iis cognitis, ne de Phocenſibus deciperemur, & per ſequentia probat, facile recipi potuiſſe Ceiſobleptem, ſaluis Phocenſibus.

Interiecto tempore.) Inter pacem & iuſiurandum.

Intēdere.) Minari. φθάσας κατεχρῆν.) Prius abſumpta eſſe, *vorhin verbraucht*. Ducem autem Proxenum intelligit, ne prætexant metum aut periculum.

Congreſſi cum Proxeno ſumus.) Ne dicat, Scripſiſti tu quidem ſumendam eſſe nobis à Proxeno triremem, ſed non potuimus eum inuenire, propterea ſubiicit: Circùm profecti ſunt, per anfractus quoſdã, non recta via. Pella autem patria Philippi vocata eſt, à boue pellei, hoc eſt, cinerei coloris. vel à pelis, hoc eſt, lapidibus, Macedonum lingua, nomine impoſito.

Muros.) In Thracia nimirum, loca & caſtella. Cõſiderabis autem eum ſupra dixiſſe, proficiſcebantur, ſeipſum crimini eximendo: poſt autem & ſeipſum immiſcuit, cum id eſſet, propter neceſſitatem, criminis expers. Tres & viginti dies.) Refutationem continet obiectionis. Cum enim poſſet Æſchines obiicere, At non facile fuit breuiſſimo tempore ad Philippum venire: dupliciter ſoluit. Maximè, inquit, nauigandum fuit. Quòd ſi nauigare voluiſſetis, ſatis fuiſſet temporis, vt etiam terra profecti, ad Philippum conueniſſetis.

Interea Doriſcum.) Oſtendit qua de cauſa perierit Ceiſobleptes & Thracia: ac alia crimina in Philippum confert, alia in legatos.

Me crebrò multa dicente. (Ne ſemel obiter dixiſſe videatur, appoſuit, Semper, & publicè, & apertè dicente, tanquam potuerit conſeruari Ceiſobleptes. Variæ autem conciones, & conſilia,* & fictiones, & ſuſceptæ legatorum inimicitiæ indicio ſunt, quàm & bene cupiat Reipub. orator, & quam inſidientur illi.

Qui verò illis refragaretur.) Hoc dixit, ne fieret crimen omnino commune, ſed priuatum. Idque iamdudum etiam efficere ſtuduit in argumentorum poſtulatione, cum diceret: maximum id eſſe ſignum corruptelæ Æſchinis, quòd, cum liceret ei, dicto in Philocratem teſtimonio, ſuſpicione liberari: neque prodire, neque quicquam Philocrati contrarium dicere voluerit. Hic ſimiliter eodem ſigno vſus eſt & de cæteris legatio, inducendo illos & cohortando ad dicendum in Aeſchinem teſtimonium.

Qui verò ſint horum participes.) Magnum eſt artificium. Nam cum ipſe accuſetur, tantũ abeſt vt vllã cõtra ſe anſã ſuppeditet, vt etiã iiſdẽ de reb. accuſet. ſed ipſum verbũ, Nefarios homines, indicat patriæ amatorẽ. Nonne. n. maxemè ſũt, impij, qui eã terrã prodũt, in qua Solem viderunt primùm? At verò eo tempore Pellæ ſedebãt, Philippũ expectãtes. Vult aũt. per ea quæ ſequũtur, exaggerare facinus, & cõfirmare corruptelã: ſiquidẽ in reditu iuſiurãdũ exegerũt, & nẽ in ipſa Macedonia, neque in medio exercituũ, neque in fano: ſed in caupona, & clàm, in reditu. Etſi aũt apparet, eũ dare operam, vt inflãmet ad iracundiã iudices:

A ἀλλ' ἄδηλον, εἰ μήπω ταῦτα κατειλήφει φίλιππος. ἐμέρισε τῷ λύσιν, ταῦτα εἰπὼν δίχα. ἀλλ' εἰ καὶ προφθάνει, ἀλλ' οὐ πάντα. καὶ αὐτὰ δὲ πάντα ἃ προειλήφει, πάντας αὐ ἀπεδώκε παρόντων ἡμῶν, καὶ τῶν λοιπῶν ἐφείσατο αὖ. ἢ εἰ μὴ ταῦτα πεποιήκει. οὐκ αὖ ὠρκίζομεν αὐτόν. καὶ πάντες αὖ ἐφυλαξάμεθα, ταῦτα εἰδότες, ἐξαπατηθῆναι περὶ φωκέων. καὶ κατασκεύαζει διὰ τῆς ἑξῆς, ὅτι καὶ ῥᾴδιον ἦν ἀπαντήσασθαι περιβλέπτῳ, φωκέων σωζομένων.

ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ.) τῆς εἰρήνης καὶ τῶν ὅρκων.

ἀπατείναθαι.) ἀπειλῆσαι.

διὰ τὸ προκατεχρῆσθαι.) δεδιαστῆσαι. τὸν στρατηγὸν ἢ πρόξενον λέγει. ἵνα μὴ προφασίζωνται φόβον ἢ κίνδυνον. συνεμίξαμεν τῷ προξένῳ.) ἵνα μὴ εἴπῃ, σὺ μὲν ἔγραψας λαβεῖν παρὰ τοῦ προξένου ἡμᾶς τριή-

B ρη. οὐκ ἠδυνήθημεν ἢ δοῦναι αὐτόν, διὰ τοῦτο ἐπάγει. ἐπορεύοντο κύκλῳ καμπαί τιναι, καὶ οὐκ ὀρθὴν ποιούμενοι. πέλλη ἡ πατρὶς φιλίππου ἐκλήθη, διὰ τὸ ὑπὸ βοὸς δαρῆναι τῷ προσηγορίαν πέλλης τὸ χρῶμα, ὅ ἐστι πεφαιόδες καὶ τῷ μακεδόνων φωνῇ, ἢ παρὰ τοῖς πέλας τοῖς λίθοις καὶ τῇ μακεδόνων φωνῇ.

τὰ δὲ τείχη.) ἐν θρᾴκῃ δηλονότι χωρία καὶ φρούρια σκόπει ἢ ὅτι αὖθις μὲν ἐπορεύοντο εἶπεν, ἑαυτὸν τοῦ ἐγκλήματος ὑπεξαίρων. ὕστερον δὲ καὶ ἑαυτὸν συγκατέμιξεν. ὃ δὲ διὰ τῷ ἀνάγκῃ ἀναθεωρεῖν.

ἕξ καὶ εἴκοσιν ἡμέρας.) λύσιν προσέχει τοῦ ἀντιπίπτοντος. ἐπεὶ δὴ δυνατὸν ἦν ἀναφέρειν, ἀλλ' οὐκ ἦν ῥᾴδιον ἐν βραχίστῳ χρόνῳ ὡς τὸν φίλιππον ἐλθεῖν. λύει διττῶς, ὅτι μάλιστα μὲν ἔδει πλεῖν. εἰ δὲ ἄρα μὴ ἐβούλεσθε. ἱκανὸς ἦν ὁ χρόνος ὥς τε καὶ γῆν ὑμᾶς πορευθέντας συμμίξαι φιλίππῳ.

ἐν δὲ τούτῳ δορίσκον.) ἔδειξε δὲ ἦν ἀπὸ παν ἀπόλετο περιβλέπτης καὶ θρᾴκη, καὶ τὰ μὲν τῶν ἐγκλημάτων, ὅτι φίλιππον μετέωρον κε. τὰ δὲ, εἰς τοὺς πρέσβεις.

πολλὰ λέγοντος ἐμοῦ.) ἵνα μὴ πρὸς ἀφοσίωσιν ἅπαξ εἰρηκέναι δοκῇ, προσέθηκε τὸ ἀεί. κοινῇ τε καὶ φανερῶς λέγοντος. ὡς ἐνδεχομένου. καὶ σωθῆναι τὸν περιβλέπτῃ. αἱ δὲ ποικίλαι δημηγορίαι, καὶ συμβουλαὶ, καὶ πρεσβευτὴς, καὶ πρὸς τοὺς πρέσβεις ἀπόθεσις, ἐνδείξιν προσέχουσι τῆς τε δυνάμεως τοῦ ῥήτορος, καὶ τῆς ὑπεβουλῆς ἐκείνων. ὁ δὲ τούτοις ἀντιλέγων.) τοῦτο εἴπεν, ἵνα μὴ γένηται παντελῶς κοινὸν, ἀλλ' ἴδιον. τοῦτο μὲν οὖν καὶ πάλαι προδιωμόσατο ἐν τῇ τῶν γέγχων ἀπαγτήσει, εἰπὼν, μέγιστον εἶ) τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς δωροδοκίας τοῦ αἰσχίνου, τὸ ἐξὸν αὐτῷ καταμαρτυρήσαντα φιλοκράτους, ἀπηλλάχθαι δ' ὑποψίας. μήτε παρῃτεῖν, μήτε εἰπεῖν ἐναντίον φιλοκράτει μηδέν. ἐνταῦθα δὲ ὁμοίως τῷ αὐτῷ κατακέχρηται καὶ ὅτι τῶν ἄλλων πρέσβεων, ἐνάγων αὐτοὺς καὶ παρακαλῶν ὅτι τὴν μαρτυρίαν τὴν κατ' αἰσχίνου.

οἵ τινες δ' οἱ πύτων μετεσχηκότες.) πολλὴν γε ἐν δεινότητι. ἐγκαλούμενος γὰρ τοσοῦτον ἀπέχει καθ' ἑαυτὸν δωρεὰν λαβεῖν, ὥς τε καὶ περὶ τῶν αὐτῶν ἐγκαλῶν φαίνεται. τὸ δὲ ἀσεβέστατοις· αὐθεκάστοις, ἡ λέξις αὕτη δηλοῖ τὸν φιλόπολιν. πῶς γὰρ οὐκ ἀσεβέστατοι, παραδιδόντες τῷ γῇ, ἐν ᾗ πρῶτον εἶδον τὸν ἥλιον;

ἀλλὰ νὴ Δί' ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ.) ἐν τῷ χρόνῳ, ἐν ᾧ ἐκάθηντο ἐν πέλλῃ, τὸν φίλιππον ἀναμένοντες. δεινάσας γὰρ ἐβουλήθη διὰ τῶν ἑξῆς τὸ ἀδίκημα, καὶ σύσσιτον δωρεὰν τῷ δωροδοκήματι. ὅπου γὰρ ἐπανιόντες τοὺς ὅρκους ἔλαβον καὶ οὐκ, ἐπ' αὐτῷ δ' μακεδονίας. οὐδ' ἐν μέσῳ τῷ στρατοπέδων, οὐδ' ἐν ἱερῷ, ἀλλ' ἐν πανδοκείῳ καὶ κρύβδην, καὶ τῷ ἐπάνοδον. καὶ δῆλον ὅτι διαπεθιάσας ὀργιλώτερον βούλεται τοὺς δικαζόντας ὅμως.

ὅμως δ' οὐδὲν ἧττον ἢ τὸ καθ' ἑαυτὸν ἀπολύσαιτο, ἵνα μὴ εἴπωσιν ὅτι οὐκ ἐνῆν ἱερὸν, ἀντιξήτασε τοὺς τόπους. ὅτι καὶ ἱεροῦ Δωδωνιδίου, ἐν πανδοκείῳ, οἱ ὅρκοι ἐγένοντο, ἐν βεβήλῳ τόπῳ, καὶ φαύλῳ. καὶ ταῦτα ἱεροῦ πλησίον ὄντος διοσκουρείου. καὶ διὰ τοῦτο καὶ μάρτυρας τοὺς θεασαμένους τὸν τόπον ἐπικαλεῖται. παρενέβαλε δὲ τὰ κατὰ τοὺς ὅρκους οὐκ ἀκολούθως. ἀλλ' ἵνα σημεῖον σημείου καὶ τοῦτο γένηται. εἰ μὲν γὰρ βεβαιότης, σημεῖόν ἐστι τῆς δωροδοκίας, καὶ τοὺς ἑκόντας ὠδαδοῦναι τῷ θρᾴκῳ. εἰ δὲ καὶ τοὺς ὅρκους μνήμη, δείξασα μήτ' ἐν καιρῷ γεγενῆσθαι, μήτ' ἐν τόπῳ προσήκοντι. πιστοῦται τὸ σημεῖον τῆς δωροδοκίας.

ὅτε δὲ δεῦρο ἤδη τὸ στράτευμα.) βούλεται μὲν εἰς φωκέας εἰπεῖν, ἐπειδὴ ἄνω κατεσκεύασεν, ὡς τεῖχος καὶ ἀσφάλεια τῆς ἀθηναίων ἦσαν οἱ φωκεῖς σωζόμενοι. διὰ δὲ τοῦ ἀπολέσθαι ἐκεῖνα, ἀνεώγη αὐτῷ καὶ ἐπὶ τῶν ἀττικῶν ὁδός. εἶτα τῶν ἐπιστολῶν, τῶν τοῦ φιλίππου.) ἃ ἀνέγνωκεν ἐν τῇ βουλῇ στεφάνου. ὅπου εἶπεν, ἐγὼ ταῦτα πεποίηκα, ἀκόντων ἀθηναίων. τὸ δέ γε ψήφισμα τοῦ φιλοκράτους, ὃ ἔγραψεν, ἑκατέρους ἔχειν ἃ ἔχουσι. τὸ δὲ τοῦ δήμου, εἴθ' διωρθώσαντο, ἕκαστον ἔχειν τὰ ἑαυτοῦ.

καὶ μὴν ὅτι τὸν φίλιππον.) ἐπιμένει ταῖς ἀποδείξεσι. τὸ δὲ ἔγκλημα πανταχοῦ χαλεπὸν διὰ πάντων σωισάς, ὅτι οὐ δι' αὐτὸν ἀπώλετο κερσοβλέπτης.

λέγε δὴ καὶ τῶν ἑτέραν μαρτυρίαν.) ἀκούσασα ἡ πόλις ἀπολωλεκέναι τὸν κερσοβλέπτην. ἀπέστειλεν ὕστερον εὐκλείδην, αἰτιασόμενον φίλιππον, διὰ τὰ ἐν θρᾴκῃ γενόμενα. ὁ δ', ἀπεκρίνατο μηδὲν ἠμαρτηκέναι. ὀψὲ γάρ ποτε συντυχεῖν τοῖς πρέσβεσι. καὶ πρὸ τοῦ ὅρκων λαβεῖν αὐτά. σκόπει δ' καὶ τὰς λέξεις καὶ ἐπιτήρει, πῶς μὲν ἐπὶ τοῖς αἰσθανομένοις τὸ ἀπήραμεν λέγει. πῶς δ' ἐπὶ τοῖς μεμπτοῖς ἦλθον εἰς ὠρεὸν οὗτοι, πόρρω ἑαυτὸν ποιοῦν. καὶ τὸ οὐκ ἀνέμειναν τὸν κήρυκα, καὶ τὰ τοιαῦτα ἐπιτήρει.

ὅπ τοίνυν οὐδὲν ἀρνησίς ἐστιν.) ἀπολογησάμενος ὑπὲρ ἑαυτοῦ, καὶ συνήσας, ὅτι οὐ δι' αὐτὸν ἀπώλετο κερσοβλέπτης ἐνταῦθεν ἄρχεται τῆς ἀποδείξεως, τῆς κατ' αἰσχίνου, συνισάς, δι' αὐτὸν ἀπολωλεκέναι τῶν θρᾴκῶν.

σκέψασθε τί πρᾶττον ἕκαστος.) οὐ καιρὸς βούλεται φιλοτιμίαν ἑαυτοῦ * προειπεῖν, ἢ τῶν ἀγρυπνίαν καὶ τὴν σπουδὴν αὐτοῦ δηλοῖ. οἷον, πλανᾶται πολίτης ἐμός; ποῦ δυσυχεῖ τις αὐτόχθων αἰχμάλωτος; προσένειμε δὲ τοῖς αἰχμαλώτοις τούτῳ τῷ μέρει, ἵνα αἱρέσιν ἐργάσηται τῆς ὑπονοίας. τίς γὰρ ἂν εἵλετο παρὰ τῶν πολεμίων λαβεῖν, τῶν οὐσίαν ὑπὲρ τῶν αἰχμαλώτων, καὶ τῆς πόλεως προέμενος; ἀλλὰ καὶ ἡ εἰσαγωγὴ τῆς μνήμης τῶν ξενίων, δεινότητος ἀπλέως. ἃ γὰρ ὡς ἄπιστον κατασκευάζων εἰσήγαγεν. ἀλλ' ὡς ὁμολογουμένῳ κατεχρήσατο, ξενία αὐτοῖς ἐδίδου φίλιππος ὡς φησιν. ἐμέρισε δὲ τοῖς ἄγγελοις τῆς δωροδοκίας καὶ τούτῳ τῷ μέρει, ἵνα τὰ καθ' ἑαυτὸν ἀποκρύψηται. ἐπειδὴ γὰρ ἀναγκαῖον ἦν τὸν ἐλόντα προδεδωκότα κερσοβλέπτην, δεῖ χρήματα αὐτὸν προδεδωκέναι. ἀναγκαίως ἐνταῦθα ἐζήτησε, τίς ἐστιν ὃς χρήματα εἴληφεν; ὁ γὰρ μὴ ξενία δόμενος παρὰ φιλίππου λαβεῖν, ἀλλὰ μισήσας καὶ ἀποστραφεὶς, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀπειπὼν μὴ λαβεῖν, δῆλός ἐστι μὴ προδούς. τί γὰρ ἂν ἐβουλήθη προδοῦναι, μέλλων κερδαίνειν μηδέν; ὁ δέ γε λαβὼν κρύβδην παρὰ φιλίππου τὰς δωρεάς. δῆλός ἐστι προέμενος αὐτῷ τῷ θρᾴκῳ. τοῦ δὲ πεποίηκεν αἰσχίνης. δι' αἰσχίνην ἄρα, καὶ κερσοβλέπτης ἀπώλετο.

διεκωδώνιζεν ἅπαντας.) ἐδοκίμαζεν, ἐπείραζεν. ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ κώδωνος, * οὗ προσαίρουσιν νύκτωρ οἱ φύλακες, ἀποπειρώμενοι. εἰ ἐγρηγόρασιν οἱ περὶ τὰς πύλας φυλάττοντες.

A nihilominus tamẽ se quoq; purgat. Ne verò diceret nõ adfuisse, ęde cõparat inter se loca: quãuis, inquit, in propinquo esset tẽplo, iusiurãdũ in caupona datum est, loco profano & contempto, idque cum ædes Castoris & Pollucis vicina esset. Quapropter etiam testes eos aduocat, qui locum viderint. Adiicit autem iusiurandum, * non quòd ordo postulet, sed vt signi signum id quoque fieret. Nam tarditas signum est corruptelæ & vltrò deditæ Thraciæ. Iurisiurandi autem mentio, qua ostenditur, neque vno tempore esse datum, neque conuenienti loco: signũ corruptelæ cõfirmat.

Quum huc iam exercitus.) In Phocenses, dicere vult. Quando suprà confirmauit, murum & securitatem Athenienſium fuisse Phocenses, dum essent incolumes: sed quia illi perierint, apertam Philippo esse viam in Atticam.

Deinde literas Philippi.) Quas legit in oratione de Corona, vbi dixit, Ego feci hæc inuitis Athenienſibus. Decretum Philocratis.) In quo scripsit, vtrisque tenenda esse quæ teneant.

Plebiscitum.) In quo correxerunt, vnicuique sua B esse tenenda.

Atqui Philippum.) Pergit in confirmatione. Nam crimen ab omni parte graue cum sit, per omnia probat, non sua culpa periisse Cersobleptem.

Age, recita etiam alterum testimoniũ.) Cum ciuitas audisset periisse Cersobleptem, postea misit Euclidem, qui Philippum accusaret ob ea quæ facta essent in Thracia. Is verò respondit, se nihil deliquisse. Serò enim tandem congressum esse cum legatis, & ante datum iusiurandum illa occupasse. Intueberis autem & obseruabis verba, vt in iis quę extra periculum erant, dixerit, Discessimus: vt verò in iis quæ reprehendi poterant, Oreum venerunt isti, longè seipsum remouens. Item illud, Non expectarunt caduceatorem: hæc & similia obseruabis.

Neque verò posse negari.) Cum seipsum defenderit, & probarit, non sua culpa periisse Cersobleptem: hinc crimina quæ obiicit Æschini, confirmare incipit, probátque per eum periisse Thraciam. Conside- C rate quid agãt singuli.) Tempestiuè vult suam liberalitatem declarare, quæ vigilantiam & studium suum indicet, quasi dicat: vbi errat ciuis meus? vbi ærumnã tolerat indigena captiuus? Attribuit autem captiuos huic parti, vt suspicionem tolleret. Quis enim vellet ab hostibus accipere munera, qui suas ipse opes ciuibus & reipublicæ impendit? Sed & munerum hospitalium mentio facta hoc loco, plena est artificij. Neque enim sic eorum meminit, tanquã incredibile aliquid confirmaret, sed iis pro confessis est abusus. Xenia verò eis dedit Philippus, inquit. Partitur autem argumenta corruptelæ hoc etiam loco, vt ea quæ ad se attinerent, auerteret. Cum enim necesse esset, eum qui Cersobleptem vltrò prodidisset, propter pecuniã prodidisse: necessariò quæsiuit hic, quis sit qui pecuniam acceperit? Qui enim xenia noluit accipere à Philippo, sed ea odit & auersatus est, & alios accipere vetuit: eum non prodidisse constat. Cur enim prodere voluisset, nullo emolumento proposito? Sed qui clàm accepit munera à Philippo: eũ perspicuum est Thraciam illi condonasse. Id quod fecit Aeschines. Per Aeschinẽ igitur Cersobleptes periit.

Διεκωδώνιζεν Probabat, tẽtabat. Translatũ est à tintinabulo, quod noctu circumferunt custodes, exploraturi an excubitores portarum vigilent.

Vt autem frustrabatur.)Hic suam voluntatem cõmendat in Cersobleptæ negocio:vtrum probabilius fuerit prodere ? eúmne qui suas opes pro captiuis effuderit?an qui clàm à Philippo xenia acceperit?

ἀνήθως accepturum.)Id est,simplicius,quasi ea non significarent corruptelam.

Age verò & quæ ipse.) Duo hîc probat,tum se nõ fuisse corruptum , tum solum ex legatis esse amãtem reipublicæ. Cum enim crimen ad omnes pertineret (omnes enim videbantur tempus triuisse in Macedonia) æqualitatem distinctione soluit:Isti quidem inane ocium agebant, ego verò ex vsu captiuorum moram trahebam.

Diffidentes, vt mihi videtur.) Magnum ostendit sumptum, adeò vt & captiui non posse fieri putarẽt, vt gratis dimitterentur.Verbũ,ἐδανείζοντο fœnore petebant,contumeliosum esse videtur. sed cum augere sumptum vellet, dixit, se & vsuram & sortem condonasse.

Quibus ipse mutuaram argentum.)Cũ vsura malè audiret,initio quidem eius rei commonefecit: sed commodo verbo Mutuaram,vitat offensionem.

Et donauit calamitosis.) Computat sortem cum vsuris,vt conduplicata videatur sua liberalitas.

Cùm cæteri à Philippo.)Innuit * omnes fuisse dimissurum,ni anteuertisset,& promisisset,se eos soluturum,& daturum pro viribus. Omisisse se ait data sibi à Philippo nomine xeniorum.

Dono dedi.)Quæ donaram captiuis.

Graue igitur mentiri.)Mihi quidem gaaue est,vel parum mentiri.Æschines autem præsente tota ciuitate mentitus est.Si graue est mentiri apud paucos, idque calamitosos:grauius est apud totum populum, eúmque Athenienſem. Soluit autem obiectionem, ne quis dicat:At potuisti etiam secundam legationẽ eiurare,ne abires cum legatis,sed priuatim? subiicit igitur , sed non erat mihi tutum priuatim abire,& oberrare illic,non habenti legatorum securitatem.

Priuatim eiurata.) Non est ociosum , sed refertur ad Æschinis legationem,vel potius profectionem & errationem cum Philippo.

ἐξώλης.) Extorris patria.

πρόωνης.)Obiens ante fatum.

παράλληλα.) Si conferantur & comparentur inter se.

Et generosus iste.)Magnitudine criminum Thracẽse illud crimen diluit. Nam qui supra dignitatem & præter expectationem aliquem accusat,qui * minus deliquit:ei propter magnitudinem fidem abrogare solent auditores. Abrogaturum promisisse.) Et hoc absurdum est propter magnitudinem criminũ. Quis enim credat totum Athenienſem populum prodi posse ab vno homine Macedoni?

Quod ea reprehendi.) Hæc refutatio est. Qui enim corruptos vellet reprehendere , eum ab omni corruptela esse alienum oportebat. Additur & alia refutio, Veritus ne vnà perirem obiter. Quis enim eos proderet,cum quibus vnà periturus esset?

Dercyllus autem eum.)Ne vt hostis loqui videatur,alij tribuit orationem.Atque etiam nocturnum tempus suspicionem mouet. Neque verò nunc hæc de Thracia dicit , ne veluti priuatum fiat crimen, quod vult ad totam pertinere corruptelam. Cum enim Æschines Demosthenem accusasset proditi Cersobleptæ: propterea reseruauit corruptelæ probationem, ad hanc quoque partem.

A ὡς δ' ἀπετύγχανον. ἐνταῦθα τὸν ἑαυτῶ βούλησιν κατασκευάζει, * ὡς ὅτι τῶ κερσοβλέπτου· ἵνα εἰκὸς ἦν αὐτὸν μᾶλλον προδοῦναι; τὸν τῶν οὐσίαν προέμενον ὑπὲρ τῶν αἰχμαλώτων; ἢ τὸν λάθρα παρὰ φιλίππου ξένια λαβόντα; οὐ ἀνήθως λήψεσθαι)ἁπλούστερον λαβεῖν ὡς οὐ δηλοῦντα δωροδοκίαν. φέρε δὴ καὶ ὅσα αὐτός.) δυοῖν ἔστιν ἐν τούτῳ σύστασις, τῶ τε αὐτὸν μὴ δωροδόκον γεγενῆσθαι, καὶ τῶ μόνον τῶν πρέσβεων εἶναι φιλόπολιν. ἐπειδὴ γὰρ τὸ ἔγκλημα εἰς ἅπαντας δίκει(ἅπαντες γὰρ ἐδόκουν διατρίβειν καὶ τῶν μακεδονίαν)τῇ διαφορᾷ τὸ ἀξιόπιστον λύει. οὗτοι μὲν τῶν ἄλλως δίκαιον. ἐγὼ δὲ ὑπὲρ τῆς πόλεως καὶ τῶν αἰχμαλώτων τῶν διατριβῶν ἀνήλισκον. ἀπιστοῦντας ὡς ἐμοὶ δοκεῖ.) μεγάλῳ δαπανῶ φανῆναι τῶν δαπάνων, ὡς καὶ τοῖς αἰχμαλώτοις ἀδωρεάτον νομίσαι, πρεῖκα τῶν ἄφεσιν γενέσθαι. τὸ δ' ἐδανείζοντο, δοκεῖ μὲν ὑβριστικὸν εἶναι. αὐξῆσαι δὲ τῶν δαπάνων βουλόμενος, εἶπεν ὅτι καὶ τὸν τόκον ἀφῆκα καὶ κεφάλαιον. οἷς αὐτὸς ἐχρήσατ' ἀργύριον.)ἐπειδὴ ἐκακίζετο, ὁ τόκος, ὑπέμνησε μὲν ὀξὺ ἀρχῆς, χρησῷ δ' ὀνόματι τῷ ἔχρησεν, ἐκφεύγει τὸ ἄτοπον.

καὶ δωρεὰν ἔδωκα τοῖς ἀτυχήσασι.) συλλογίζεται τὸ κεφάλαιον μὴ τῶν τόκων.ἵνα φαίνηται αὐτῷ τὸ τῆς φιλοτιμίας διπλάσιον. τῶν ἄλλων ὑπὸ τῶ φιλίππου.)αἰνίττεται ὅτι πάντας ἀφῆκεν, εἰ μὴ προλαβὼν ὑπέχετο αὐτοὺς λύσασθαι,καὶ δώσειν εἰς δωρεαν.ἀφῆκε δὲ λέγει τὰ δοθέντα παρὰ φιλίππου αὐτῷ εἰς λόγον ξενίων. τὸ δὲ δέδωκα δωρεὰν,ἅπερ ἐχαρίσατο τοῖς αἰχμαλώτοις.

δεινὸν οὖν ψεύσασθαι.) ἐμοὶ μὲν δεινὸν ὅτι ὀλίγον ψεύσασθαι.αἰσχίνης ὤν, παρούσης ὅλης τῆς πόλεως ἐψεύσατο.εἰ δεινὸν πρὸς ὀλίγους ψεύσασθαι,καὶ ταῦτα δυσχερῶντας. δεινότερον πρὸς ὅλον δῆμον, καὶ ταῦτα τῶν ἀθλιωτάτων.ἀνιπίπτον ὂν λύει, ἵνα μή τις εἴπῃ. ἀλλ' ἠδυνήθη καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ πρεσβείᾳ, ἐξομόσασθαι,ὡς τε μὴ ἀπελθεῖν μὴ πρέσβεων, ἀλλ' ἰδίᾳ. ἐπάγει οὖν,ἀλλ' οὐκ ἦν μοι ἀσφαλὲς τὸ ἰδίᾳ ἀπελθεῖν, καὶ πλανᾶσθαι ἐκεῖσε,μὴ ἔχοντι τὸ ἀσφαλὲς τὸ ἐκ τῶν πρέσβεων.

ἰδίᾳ ἐξομοσάμενον.) οὐκ ἔστιν ἀργόν, ἀλλ' ἔχει τῶν ἀναφορὰν πρὸς τῶν αἰσχίνου πρεσβείαν. μᾶλλον δ' πορείαν καὶ πλάνῃ περὶ τὸν φίλιππον. ἐξώλης δ' λέγεται ὁ ἀπολούμενος ἐκ τῆς πατρίδος. προώλης δὲ ὁ πρὸ τῆς εἱμαρμένης τελευτῶν. τὸ δ' παράλληλα, ἀντὶ τῶ παραπεθέμενα παρ' ἀλλήλοις καὶ συγκρινόμενα.

εἶθ' ὁ γυναῖκα οὗτος.)τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἐγκλημάτων, τὸ κατὰ θρᾴκιον ἔγκλημα λύει. ὅταν γὰρ παρὰ τῶν ἀξίαν καὶ τῶν ὑπόνοιαν μείζονά τις ἐγκαλεῖ παρ' ἔλαττον ἡμαρτηκότι. τὸ τηνικαῦτα δι' τῶν ὑπερβολῶν, ἀπιστεῖν εἰώθασιν οἱ ἀκούοντες. καταλύσῃ ἐπιγένοιτο.) καὶ τοῦτο ἀπίθανον ἀπὸ τῶ μεγέθους τῶν ἐγκλημάτων. τίς γὰρ ἂν πιστεύσῃεν, ὅλον τῶν ἀθηναίων τὸν δῆμον καταπροδοθῆναι ὑφ' ἑνὸς ἀνδρὸς παρὰ μακεδόνι.

ὅτι ταῦτ' ἐπέπληττον.) τοῦτο ἡ λύσις.τὸν γὰρ ἐπιπλήττοντα τοῖς δωροδόκοις, τοῦτον ἔδει τἀναντία ποιεῖν.καὶ ἄλλη δὲ λύσις, δεδιὼς μὴ συμπαραπόλωμαι. τίς γὰρ ἂν προδοίη τούτοις μθ' ὧν συναπόλοιτο;

δερκύλλῳ δ' αὐτόν.) ἵνα μὴ δοκῇ ὡς ἐχθρὸς λέγειν, ἄλλῳ προσιτίθησι.καὶ ὁ καιρὸς δὲ τῆς νυκτὸς ὑπόψιαν ἐργάζεται.οὐκέτι δ' περὶ τῆς θρᾴκης ταῦτα λέγει, ἵνα μὴ ὥσπερ ἴδιον γένηται τὸ ἔγκλημα, ἀλλὰ τῆς ὅλης δωροδοκίας.ἐπειδὴ γὰρ ἀνεκάλεσε παρὰ δημοσθένει, προδεδωκέναι τὸν κερσοβλέπτου.διὰ τοῦτο ἐφύλαξε τὰς ἀποδείξεις τῆς δωροδοκίας κατὰ τούτῳ τῷ μέρει.

καὶ ταῦτα ὅτι ἀληθῆ λέγω.) πῶς κατηγορῶν μαρτυρεῖν ἐπαγγέλλει; ἢ δῆλον ὡς ἐν ἄλλοις καὶ οὐκ ἐν οἷς ἐγγράφει. ἔστι γὰρ τὸ ἐγγράφως καταμαρτυρεῖν, μᾶλλον ὑπικίνδυνον. ἐπεὶ δὲ ἄτοπον ἦν τὰ αὐτὰ κατηγορεῖν καὶ μαρτυρεῖν. ἔδωκεν ἡμῖν μεθόδους, προθείς, καὶ εἰπών, καὶ συγγραφάμενος. ὁ γὰρ καὶ συγγραφὴν μαρτυρῶν, ἑαυτὸν ὑπεύθυνον κατηγορίᾳ καθίστησιν. ἔπειθ' ὅτι δυνατὰ ἀπαιτῶν, οὐδὲν παράδοξον, εἰ βούλεται μαρτυρεῖν συγγραφάμενος. ἔπειτα καὶ δι' ἄλλο τι χρήσιμον τοῦτο πεποίηκεν. ἵνα καὶ τοὺς ἄλλους προτρέψῃ ταὐτὰ ποιῆσαι, ἑαυτὸν παράδειγμα τοῖς ἄλλοις παρασχών. καὶ παροδοποιῶν ἐκείνοις τὴν μαρτυρίαν, οὐ περὶ ὧν νῦν προέτεινε. κατηγορεῖ μὲν γὰρ, προδοσίας φωκέων καὶ δωροδοκίας ἐνταῦθα. ὅτι νύκτα καὶ ἡμέραν ἔμενε παρὰ φιλίππῳ αἰσχίνης. πολλὴ γὰρ διαφορὰ μαρτυρίας καὶ μάρτυρος. ὁ μὲν γὰρ μάρτυς, αὐτοπροσώπως εἰσιὼν ἐμαρτύρει, οὐκ ἦν ὑπόδικος. ὁ μέντοι γε μαρτυρίαν συγγραφάμενος, ἐδίδου ἑαυτὸν ὑπεύθυνον τῷ καταμαρτυρηθέντι εἰς τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον. Περιιδὼν δὲ τὴν τῶν πρέσβεων ἀπόθεσιν, χρησίμως ἐπιτιθεῖ μαρτυρίαν αὐτοῖς καλεῖ. ἢ γὰρ μαρτυρήσαντες παρέξουσιν ὃ βούλεται. ἢ ἐναντιούμενοι δείξουσιν ὡς ὐ ταυτὰ ἐκείνῳ ἐπρέσβευσαν. τοῦτο δέ ἐστιν ὃ μάλιστα συνῆσαι βούλεται. οἷς μὲν τοίνυν.) κληθέντες οἱ πρέσβεις, οὐκ ἠθέλησαν μαρτυρεῖν. διὸ χαλεπαίνων ταῦτα λέγει. κινηθείσης δὲ καὶ τῆς ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους ἀπιθάνου καθ' ἃ ἔδοξεν αἰσχίνης πεπεικέναι τὸν δῆμον αὐτὸν φωκέων ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην, ἀντετέθη ἑτέρα ἀπάθεια ἀντεγκληματική. καὶ νῦν σὺ δεινότερα ἔπραξας, ὦ δημόσθενες, καταναγκάσας τὴν πόλιν ποιήσασθαι θᾶττον τὰς σπονδὰς, πρὶν ἀφικέσθαι τοὺς παρὰ κερσοβλέπτου συνέδρους. καὶ τοῦτον τὸν τρόπον αὐτὸς ἀπολώλεκας κερσοβλέπτην. διὰ τοῦτο τοίνυν καὶ ἀναγκάσθη ὁ δημοσθένης, μὴ μόνον τὸ κατὰ φωκέων συνῆσαι, προδοσίαν γεγονὸς, ἀλλὰ καὶ ἀπολογήσασθαι ὑπὲρ αὐτοῦ ὡς μὴ ἀπολωλεκότος τὸν κερσοβλέπτην. καὶ αὐτὸν καλέσαι αἰσχίνην ἐκ τῆς αὐτῆς ἀκολουθίας, περί τε τοῦ κερσοβλέπτου, καὶ αὐτοῦ τῆς θρᾴκης. παραδεχθῆναι συνιστάς. ἐπὶ δώροις αὐτὸν καὶ τὰς εἰσηγήσεις, καὶ τὰς βραδυτῆτας πεποιηκέναι τῶν χρόνων. ὡς μὴ ζήτημα τοῦτο εἶη, ἀλλ' ἀπόδειξιν καὶ σύστασιν τῆς δωροδοκίας. ὅτι οὐδὲ πώποτε οὔτ' εἰπεῖν αἰσχίνης, οὔτε εἰσηγήσατο, οὐδὲ τοῦ λαβεῖν χρήματα. ἀλλ' ἐπὶ δώροις τὰς εἰσηγήσεις ποιεῖσθαι. συλλογίσασθαι δὴ βούλομαι τὰ κατηγορημένα.) ἀνακεφαλαιώσιν ποιεῖται τῶν εἰρημένων, πολλῶν ὄντων, ἵνα μὴ ἐπιλάθωνται. αὐτὸς γὰρ ἐπισημαίνεται καὶ διὰ τῶν ἐπιλόγων ταῦτα. αὔξησε δὲ, ἵνα μᾶλλον τοὺς ἀκούοντας εἰς ὀργὴν ἐκκαλέσηται. αὐτίκα γοῦν οὐκ ἀποδείξεις, ἀλλὰ αὐξήσεις πεποίηται. αἱ δὲ αὐξήσεις, πάθοις εἰσὶ κινητικαί. ἡγησάμενος συναρπάζειν ἐκ τούτων τοὺς ἀκούοντας, καὶ προαγαγεῖν εἰς ὀργήν.

οὐ γὰρ μόνον φωκέας.) ἐντεῦθέν τινες συγκατασκευαζόμενον ἀπεφήναντο εἶναι τὸν λόγον οὐκ ὀρθῶς. οὐ γὰρ ἐξ ἀρχῆς, οὐδ' ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῦτο ποιήσας φαίνεται. ἀλλ' ὕστερον ὡς ἐν ἐπιλόγοις αὔξων τινὶ δωροδοκίαν, ἔστι γὰρ ἐμπίπτον. τινὲς γὰρ ᾠήθησαν συγκατασκευαζόμενον, διὰ τὸ ὥσπερ δύο ἐγκλήματα εἶναι, τὰ περὶ θρᾴκην καὶ τὰ κατὰ φωκέας. ἡμεῖς γὰρ λέγομεν ὅτι οὐκ ἀπὸ ἑνὸς ῥήματος δεῖ χαρακτηρίζειν πᾶσαν κρίσιν, ἀλλ' ἐκ τῶν πλειόνων. εἰ γὰρ καὶ συγκατασκευαζόμενος, διὰ τί μὴ ἔταξε τὰ κατὰ θρᾴκην, μήτε ἐν τῇ διηγήσει, μήτε ἐν τοῖς ἀγῶσι; λέγομεν γοῦν, ὅτι εἰς σημεῖον μόνον τῆς προδοσίας λέγει τὰ κατὰ θρᾴκην, ὥσπερ καὶ ἄλλων σημείων ἐμνήσθη.

A Et hæc à me verè dici.) Quì fit, vt cum accuſet, ſe teſtimonium dicturum promittat?* An conſtat, in aliis id fieri, & non in iis quæ inſcribit? Eſt autē ſcripto teſtificari periculoſius. Quoniam igitur abſurdum erat, eundem & accuſare & dicere teſtimonium: præcepta nobis dat, & viam præſcribit, addendo, Et verbis & ſcriptis. Qui enim de ſcripto teſtimonium dicit, ſeipſum obnoxium reddit accuſationi. Deinde cum rationes referri poſtulet, non inuſitatum eſt, ſi de ſcripto vult dicere teſtimonium. Quin & propter aliam vtilitatem id facit, vt & alios hortetur ad idem faciendum, ſuo exemplo propoſito, & dicendi teſtimonij viam illis muniendo, non iis de rebus quas nunc propoſuit. Accuſat enim proditionis Phocenſium hîc, & corruptelæ, quòd noctem & diem apud Philippum manſerit Æſchines. Magnum autem diſcrimen eſt teſtis & teſtimonij. Nam teſtis coràm ingreſſus, teſtimonium dicebat, & non erat obnoxius. Qui autem teſtimonium conſcripſerat: ſeipſum obnoxium faciebat ei, in quem dictum erat teſtimo-
B nium, etiam erat in poſterum tempus.

Deinde cæterorum legatorum.) Cum proſpiceret legatorum offenſionem, vtiliter eos dicendum tſimo nium citat. Aut enim ea dicent quæ ipſe volet: aut aduerſando oſtendent, ſe in legatione non idem egiſſe quod ipſe egerit. idq; eſt quod potiſſimum probare contendit.

Quibus igitur.) Citati legati noluerunt dicere teſtimonium. Quare dolenter hæc dicit. Quia verò è ſignis commota erat obiectio, quatenus Æſchines populo perſuaſiſſe videbatur, vt ſine Phocenſibus faceret pacem: oppoſita eſt alia obiectio recriminans: Atqui tu Demoſthenes grauiora ſuaſiſti, qui rempublicam adegeris, vt pacem facere properaret, priuſquam Cerſobleptæ aſſeſſores adeſſent: & eo pacto ipſe perdidiſti Cerſobleptem. Propterea igitur coactus eſt Demoſthenes, non modò Phocenſium probare proditionem: ſed ſe quoque defendere, ne perdidiſſe Cerſobleptem videretur, & recriminari Æ-
C ſchinem eodem ordine, tum de Cerſoblpte, tum de ipſa Thracia. Vndique igitur probat eum propter accepta munera & ſuaſiſſe, & triuiſſe tempus. Proinde non hæc quæſtio eſt, ſed oſtenſio & probatio corruptelæ, nunquam neque dixiſſe Æſchinem, neque ſuaſiſſe quicquam non accepta pecunia, ſed propter munera ſuadere ſolitum.

In ſummam igitur, accuſationem redigam.) Capita prolixæ orationis enumerat, ne auditoribus excidant. Atque ea in peroratione annotat atque amplificat ideo, vt maiorem iracundiam concitet, eáque de cauſa non ſtatim probationes, ſed amplificationes affert. Amplificationes autem affectum mouent. Exiſtimat igitur ſe hac ratione impulſurum auditores, & commoturum ad iracundiam.

Non enim Phocenſes tantum.) Hîc quidam ſimul confirmari duplicem orationem dicunt: in quo falluntur, cum id eum nec initio nec in confirmatione feciſſie conſtet: ſed pòſt, vt in peroratione, corruptelam exaggeret. Et hæc pars obiter incidit, quam geminam confirmationem quidam putarunt, quod duo quodammodo crimina ſunt, Thracéſia illa, & Phocenſia. Nos verò ſtatuimus non ex vno verbo metiēdum eſſe totū ſtatum, ſed ex plurib. Quod ſi gemina cōfirmatio eſt: cur Thracenſia illa neq; in narratione, neq. in confirmatione poſuit? Aſſerimus igitur, eum Thracenſia illa tantùm in ſignum proditionis commemorare, ſicut aliorum etiam ſignorum meminit.

Atqui nullius eorum.) Post excidium Thraciæ & Phocensium, decreto eum iusserunt dimittere Cersobleptem, & cedere Amphictyonia. Proinde dicit, Atqui nullius horum. neque enim antè subegisset Cersobleptem Philippus, si nauigare voluisset Æschines. Conseruati enim essent Phocenses, neque vrbem nostram contempsisset Philippus. Indignabitur autem.) Obiectio, absoluta defensione constans. Licuit, inquit, verba facere, & renunciatio non est obnoxia referendis rationibus. sed refutatur per affirmationem: omnino fuisse verborum reddendam rationem. Est autem vnum è signis prioris quæstionis atque ipsa absolutio cum stomacho adhibita. Indignabitur.) Significat tyrannum, qui rationem reddere non sustineat. Bene autem hoc post signa omnia positum est, vt nulla ex parte præsidij quicquam habeat ad defensionem. Cõuictus est, se suasisse eadem quæ Philocrates suasit: prohibuisse, ne in concilium Græci admitterentur: autorem fuisse ciuitati, vt sine Phocensibus pacem faceret, non permisisse vt de iure vlla mẽtio fieret: de Amphipoli dico, & Thracia decepisse vos à legatione regressum: dixisse apud populum, conseruatum iri Phocenses: at perierunt. perituros Thebanos: at sunt incolumes. Qui igitur eò confugere poterit, licere verba facere? Et hoc, cũ fuerit præconibus.) γράμμα est scriptum, quod affigitur ante concionẽ, vt deliberetur, siue de mittendis legatis: siue, legatis reuersis, ad cognoscendum quid dicant. Vulgi inopię.) Pauperum rationibus. Est enim eis concedendum, vt rem familiarem curent.

Sed est quædam expedita ratio.) Obiectio epilogica, & consentanea priori. Altera enim ait, condemnationem Æschinis principium fore inimicitiarum: hæc, non dari Philippo benefaciendi potestatem. Ac illa quidem dicebat, initium fore inimicitiarum Philippi: hæc autem apto ordine, eum ne benefacturũ quidem esse (neque enim fieri potest, vt inimicissimus de hostibus bene mereatur) illud de pace dictũ fuit, hoc ad beneficẽtiam pertinet. In posterũ, aiunt, non benefacturus est populo, si legatos condemnauerimus. sed refutatio sumitur ex arte carentibus probationibus. Profert enim varias epistolas, in quibus cum plurima sæpe promisisset, nihil eum in rempublicã contulisse constet. Sed epistolas vobis recitabo.) In quibus se benefacturum pollicitus, tandem nihil præstitit. Frigidum illud nomen.) Arrogantia refertum scilicet (frigidos enim appellamus arrogantes) dum sursum deorsúmque clamitat, se benefacturum Athenienſibus.

Ad fastidium vsq. præterisse.) Fraudis satietas nos cepit. aut, vt quidam, ψυχὴν pro vili.

Vsque ad fastidium.) Prouerbiale.

Vsque adeò igitur turpia.) Exordium & aditus digressionis. Cũ autem à sua persona sit auspicatus, tueri conatur suam existimationem: in quo philosophico more magis agit quàm oratorio. Oratori enim expedit, * ea quæ incidunt, quærere: philosopho, rationẽ habere in tota vita suæ existimationis & autoritatis. Occasionẽ igitur sũpsit è verbis Aeschinis. Demosthenici. n. artificij est, nõ à sua persona auspicari vel vituperationis refutationẽ, vel suarũ laudum approbationẽ: sed vi quadã & necessitate videri eò duci. Sic igitur defẽdere se cogitur, tanquã Aeschines cõtumelioſè de ipso sit locutus. Deinde commodè transit à suis moribus ad comparationem morum Aeschinis, & proprius digressionis locus in cõtẽtione cõsumitur, vt propè similis sit parti illi orationis de Corona.

καί τοι τούτων οὐδενός.) καὶ τὴν ἀπώλειαν τῆς Θρᾴκης καὶ τῶν Φωκέων, ἐψηφίσαντο, ἀναγκάζοντες αὐτὸν ἀφεῖναι τὸν κερσοβλέπτην, καὶ τῆς ἀμφικτυονίας ἀποστῆναι, διὸ λέγει. καί τοι τούτων οὐδενὸς αὐ. οὐ γὰρ ἀν ἔφθη χειροσάμενος τὸν κερσοβλέπτην ὁ φίλιππος, εἰ πλεῖν ἤθελεν ἀρχίνης. ἐσώζοντο γὰρ αὐ Φωκεῖς, & κατεφρόνει τῆς πόλεως ὁ φίλιππος. ἀναγανακτῆσαι τοίνυν.) ἀπληπτικὴ ἡ ἀπόθεσις. ἀξιῶν γὰρ λέγειν φησὶ, καὶ τὸ ἀπαγορεύειν ἀδύνατον. λύει δὲ καὶ ἀναίρεσιν, ὅτι πάντος λόγου δεῖ παρέχειν εὐθύνας. ἔστι δὲ τῶν σημείων τοῦ προτέρου ζητήματος. τὸ δὲ ἀπληπτικὸν εἰσῆκται βαρέως. τὸ δὲ ἀναγανακτῆσαι, σημαίνει τὸν τύραννον, μὴ ἀνεχόμενον εὐθύνας διδόναι καλῶς δὲ ἐφ' ἅπασι τοῖς ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους τέθειται. ἵνα μηδαμόθεν ἔχῃ πρὸς τὴν ἀπολογίαν ἐπικουρίαν ἐάλωκεν εἰσηγούμενος ταῦτα τὰ πρὸ φιλοκράτει. κωλύσας τοὺς ἕλληνας κοινωνῆσαι τοῦ συνεδρίου. πείσας τὴν πόλιν αὐθις φωκέων ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην μὴ συγχωρήσας τε, περὶ τῶν δικαίων, μηδένα λόγον ποιῆσαι, περὶ τῆς ἀμφιπόλεως λέγω καὶ τῆς Θρᾴκης. ἐξεπάτησεν ἀπελθὼν ἐκ τῆς πρεσβείας πρὸς τὸν δῆμον. εἴπε σωθῆσεσθαι φωκέας, καὶ ἀπολώλασιν. ἀπολεῖσθαι θηβαίους, καὶ σώζονται. πῶς οὖν δυνήσεται καταφεύγειν ἐπὶ τὸ ἐξεῖναι λέγειν.

καὶ τοῦθ' ὅταν ᾖ κήρυξι.) πρόχειρα μά ἐστι τὸ προπεθὲν μόριον τῆς ἐκκλησίας, ὡς τε βουλεύσασθαι, ἢ περὶ τοῦ πέμψαι πρέσβεις, ἢ πρέσβεις, ἢ πρέσβεων ἥκοντων, μαθεῖν, ὅ, τι λέγουσι. τῇ τῶν πολλῶν ἀδυναμίᾳ.) τῇ τῶν πενήτων διοικήσει. δεῖ γὰρ ἐνδοῦναι αὐτοῖς ἵνα τὰ οἴκοι διοικήσωνται. ἔστι τοίνυν τις πρόχειρος λόγος. ἀπόθεσις ἐπιλογικὴ καὶ ἀκόλουθος τῇ προτέρᾳ. ἡ μὲν γὰρ, ἀρχὴν ἐκθεσις λέγει γίνεσθαι. ἡ δὲ νῦν, ὅτι οὐκ, ἐάσειν δὲ ποιεῖν τὸν φίλιππον. & ἐκείνη μὲν ἔλεγεν, ὅτι ἀρχὴ γενήσεται τῆς πρὸς φίλιππον ἔχθρας. ἐνταῦθα δὲ ἀκολούθως, ὅτι οὐδὲ εὐεργετήσει. οὐ γὰρ οἷόν τε τὸν ἔχθιστον εὐεργετεῖν γενέσθαι, τῶν πολεμίων. ἐκεῖνο περὶ τῆς εἰρήνης λῶ, ἐνταῦθα περὶ τῆς εὐεργεσίας. καὶ ὅτι οὐκ εὐ ποιήσει τοῦ λοιποῦ τὸ δῆμον, εἰ καὶ ψηφιούμεθα τῶν πρεσβέων. ἡ δὲ λύσις, ἐξ ἀτέχνων πίστεων. παρέχεται γὰρ διαφόροις ἐπιστολαῖς, ἐν αἷς πλεῖστα πολλάκις ὑποσχόμενος. οὐδέν τι τὴν πόλιν ποιήσας φαίνεται.

τὰς δ' ἐπιστολὰς ὑμῖν ἀναγνώσομαι.) ἐν αἷς δὲ ποιεῖν ἐπαγγειλάμενος, οὐδὲν ἐγένετο εἰς πέρας.

ὅτι τὸ ψυχρὸν τοῦτο ὄνομα.) ἤτοι. ἀλαζονείας γέμον. ψυχροὶ γὰρ τοὺς ἀλαζόνας λέγουσιν. ἐν οἷς ἄνω καὶ κάτω βοᾷ διέρχεται τοὺς ἀθλητάς. παρῆλθεν, ἄχρι κόρου ἀπαγορ. σπορέσθαι μὴν τῆς ἀπάτης. ἤ, ὡς τινες, ψυχρὸν τὸ δι' τελὲς, καὶ παροιμιαδὲς, τὸ ἄχρι κόρου.

οὕτω τοίνυν ἀχρεά.) πρόχειρον καὶ εἰ εἰσβολὴ τῆς παρεκβάσεως. ἀπὸ τοῦ οἰκείου ἤθους ἀρξάμενος, πειρᾶται τὴν οἰκείαν σώζειν ὑπόληψιν, φιλόσοφος μᾶλλον πρᾶγμα, ἢ ῥήτορος ἀπεργασάμενος. τὸ μὲν γὰρ ῥήτορος συμφέρον ἐστὶ, τὸ τὰ ἐμπίπτοντα ζητεῖν. τοῦ δὲ φιλοσόφου, φροντίζειν τῆς εἰς ἅπαντα τὸν βίον ὑπολήψεώς τε καὶ δόξης. εἴληφεν οὖν τινὰ πρόφασιν ἀπὸ τῆς ἀρχαίας λόγων. δημοσθενικῆς γὰρ τοῦ μεθόδου, τὸ μὴ ἀπὸ τοῦ οἰκείου προσώπου εἰσάγειν ἢ ψόγου αἱρέσιν, ἢ οἰκείων ἐπαίνων σύστασιν. ἀλλὰ κατά τινα αἰτίαν καὶ χρείαν. ὡς οὖν ἀρχαίου βλασφήμους περὶ αὐτοῦ πεποιημένου λόγους, ἅπτεσθαι αἰτιᾶται τοῦ ἀρχαίου. ζεῖται τὴν ἀπολογίαν ποιεῖσθαι. εἶτ' διαφόρως μέτεισιν ἀπὸ τοῦ οἰκείου ἤθους, ὅθεν τὴν αὔξησιν τοῦ ἤθους ἀρχαίου. καὶ γίνεται τὸ ἴδιον τῆς παρεκβάσεως, καὶ τὴν * αὐτοπαρέξεισιν. ὡς ἐν παρόμοιον τῷ περὶ τοῦ ἐν τῷ στεφάνῳ μέρει.

ἐκεῖ

ἐκεῖ μὲν γὰρ βίον ὅλον ὅλῳ ἀντέξετασε βίῳ. ἐν ταύτῃ δὴ τὴν ἀπὸ τῆς προσδοκίας ὑπάρχουσαν ὑπόληψιν ἑκατέρος. τίς μὲν δοκεῖ τοῖς ἀνθρώποις δημοσθένης εἶναι δοκεῖ. τίς δὲ αἰσχίνης ὑπείληπται. καὶ ὅτι δημοσθένης μὲν σώφρων τὸν βίον, καὶ ὅτι ἀκόλουθον ἦθος παρέχει τῇ πολιτείᾳ. καὶ ὅτι μὲν φιλαπεχθήμων, καὶ πρὸς φίλους ἀδιάλλακτος, καὶ πρὸς ἄλλας καὶ ξαπέζας ἀσελής. ὁ δὲ, ὅτι πρὸς τὴν πόλιν ἄδικος, ὅτι ἀκόλαστος. ὅτι καὶ σώφρων. καὶ γὰρ οἷόν τε τὰ πρὸς ταῦτα ἀκόλαστον, δημοσιοπραγίαν τιμᾶν. ἐγὼ δὲ οἶδ' ὅτι πάντες.) δι' ἀπόδειγμάτων. ἡ λύσις. εἰσπτήσεια.) προηγεῖται γὰρ εἰσιούσης τῆς βουλῆς, ὁ τὰς θυσίας ποιούμενος.

συμπεπροσεδοκεῖν τέσσαρα ἔτη.) τὸν μήκει τοῦ χρόνου τὴν ἀπολογίαν ἐπέτεινεν. οὐκ ἠξιώθη τετταράκοντα ἐτῶν συνήθειαν. ἐπαιδεύθη γὰρ εἶναι ὅλων θεῶν.) ὑπέμνησε πάντας καὶ συμφορᾶς τοὺς ἀκούοντας. ἀλγοῦσι γὰρ ὅτι τοῖς ὀλυνθίοις, ὡς μόνοις αὐ κωλύσασι φίλιππον ἠδεῖν ὅτι τὴν ἑλλάδα. ὀλύμπια ἐποιεῖ.) ἐκ τῆς πανηγύρεως, τὸ πάθος τῶν ἀκουόντων ἐπ μᾶλλον ηὔξησε. αἱ γὰρ δι' πραγμαι τῶν πολεμίων, λυποῦσι τοὺς ἡττωμένους. ὁ μὲν οὖν, πανήγυριν εἰστήσαμεν ὅτι νίκη καὶ συμφορᾷ τῶν ἑλλήνων. ἡ δὲ πόλις πληγεῖσα τοῖς συμβεβηκόσιν, ἔστενε τὰς συμφορᾶς. τὰ ὀλύμπια δὲ, πρῶτος ἀρχέλαος ἐν δίῳ τῆς μακεδονίας κατέδειξεν. ἤγετο δ' ἐπ' ἐννέα, ὥς φασιν, ἡμέρας. ἰσαρίθμους τῇ μούσῃς. συνέζευξε δὲ τὰ κατὰ τὴν ὄλυνθον. ἵνα δοκῇ πανηγυρίζειν ὅτι τῇ τῶν ἑλλήνων ἁλώσει, καὶ συνεορτάζει ὁ αἰσχίνης. οἷον, ἐγὼ μὲν ἐθρήνουν, φίλιππος δὲ ἑτέλει μὴ αἰσχύνε πανήγυριν. εἰς δὲ τὴν θυσίαν ταύτην.) ἐκ δευτέρου ηὔξησε τὰ συμβεβηκότα. καὶ γὰρ τοῖς θεοῖς ἔθυεν, καὶ πανήγυρις συνεκροτεῖτο. τεχνῖτας δὲ, τοὺς ὑποκριτὰς ἔτι καλεῖ κωμικοὺς τε καὶ τραγικοὺς. τὰ δὲ τῶν ἔθνος ἔμφασιν, λοιδορεῖσθαι τῷ σατύρῳ, ἔδειξε διὰ τῆς διανοίας τοῦ λόγου. τὸ γὰρ σιγᾶν καὶ μὴ φθέγγεσθαι, σημεῖον τοῦ πένθους καὶ ἀνιᾶσθαι τοῖς συμβεβηκόσι γιγνέται· τί δὴ μόνος οὐδὲν ἐπαγγέλλεται.) τὸ μὲν ἐπαγγέλλεσθαι αἰτεῖν σημαίνει· ὅτι δὲ ἔθος τῷ φιλίππῳ διαφθείρειν ἐν συμποσίῳ, σωίζεσθαι, καὶ τὴν ἐγκράτειαν ἐπαινεῖ τοῦ σιωπῶντος. μικροψυχίαν δὲ ὠνόμασε, τὴν περὶ τὰ χρήματα φειδώ. ἡ δὲ πλάσις σύμπασα τὸ ἦθος ἐμφανίζει, ὅπως χρημάτων κρείττων ὁ σάτυρος, καὶ ταῦτα τεχνίτης ὤν, καὶ συνήθειαν ἔχων τοῦ λαμβάνειν. καὶ ἡ πολλὴ δὲ ἀποδόκησις, καὶ ὁ μὴ τοῦ δεῖσθαι λόγος, καὶ τὸ μὴ ὀλιγωρεῖν δύθυς τῆς αἰτήσεσι. μέγεθος ὅλῳ ἐμφανίζει τῆς αἰτήσεως. δύνοιαν δὲ τοῦ αἰτοῦντος. δέδοικε δὲ μὴ διαμάρτῃ.) δι' ὧν δὲ λαβεῖν δεῖται ποιεῖται, πλέον εἰς τὸ δοῦναι παροξύνει τὸν φίλιππον. καί τι καὶ νεανιεύσαιμι δ' ἂν τοιοῦτον.) τὸ ἀλαζονικὸν αὐτοῦ καὶ αὐθάδες διαβάλλει. ἐμφαίνει δὲ βαθέως, ὅτι καὶ φωκέας εἰ ἐξήτησε φίλιππον αἰσχίνης, οὐκ ἂν ἀπέτυχεν. αἰχμάλωτοι γεγόνασιν.) οὐδὲν ἁμαρτήσασι, τὰ ἀλλοτρίας μετεσχήκασι τύχης. βούλομαι δέ σε ἀκοῦσαι.) ἵνα μὴ ἄλλό τι ὑποπτεύσῃ ὁ φίλιππος, διδάσκει αὐτὸν τὴν αἰτίαν. τοῦ μὴ ἀνάξιόν τι παθεῖν.) ὥραν γάμου ἐχούσας, μὴ δι' τὴν ἀπορίαν τῶν ἀναγκαίων πορνεύσωσι. τοσοῦτον κέρδος.) τὸ ἴδιον τῆς εὐημερίας τῆς ἐν τῇ κωμῳδίᾳ προσέθηκεν ῥήτωρ.

ὡς τε φίλιππον παθεῖν.) τὰς ἀνθρωπίνας ἐλέησε τύχας, καὶ πέπονθέ τι ἀνθρώπινον. καί τοι τῶν ἀποκτεινάντων.) ὅσον δύναμις αἰτήσις ἰσχύει, δεδήλωκε, δι' ὧν ἐπελάθετο τοῦς πὸν ἀδελφὸν εὐνοίας ὁ φίλιππος. ἐξετάσωμεν δή.) εἰρωνείᾳ δέσυρε τὴν δόξαν. διὰ τὸ, κληθέντες γὰρ οὗτοι.) δηλοῖ ὅτι αὐτὸς οὐ κέκλη-

A Nam illic totam vitam cum tota vita contulit: hic opinionem quam vterque ex legatione consecutus est. Quis Demosthenes apud homines esse videatur? quis Æschines habeatur? Demosthenem & in vita modestum, & iis præditum moribus, qui consentanei sunt populari imperio: non esse cupidum simultatum, simplicem erga amicos, non in conuictores & contubernales impium. At illũ iniurium in rempublicam, immodestum, non temperantem. Neque enim fieri potest, vt qui est in iis rebus immodestus, iustarum actionum sit studiosus. Ego verò scio omnes.) Refutatio fit per exempla. εἰσπτήσεια initia, auspicia) Senatu enim ineunte, præcedit is qui rem diuinam facit.

Quadriennium legatione vnà obita.) Prolixitate temporis defensionem exaggerat: non veritus est quatuor annorum consuetudinem.

Postquam enim cepit Olynthios.) Commonefacit mali & calamitatis auditores. Dolent enim vicem
B Olynthiorum, vt eorum qui soli prohibere potuisset Philippum, ne inuaderet Græciam.

Olympia celebrabat.) Mentione celebritatis affectum audientium magis etiam auxit. Nam res secundæ hostium molestę sunt victis. Ille igitur triumphales epulas instituit, ob victoriã & calamitatem Græcorũ. respublica verò icta illo euentu, gemuit calamitates. Olympia verò primus Archelaus Dij Macedoniæ oppido instituit, eáque nouem diebus, vt aiunt, agebantur, ad numerum Musarum. Adiunxit autem Olynthi excidium, vt videatur de Græcię captiuitate triũphasse, & interfuisse festiuitati, etiam Æschines: quasi diceret, Ego quidem lamentabar: sed Philippus festum cum Æschine agebat.

Ad id autem sacrificium.) Iterum amplificat euẽtum. Nam & diis sacrificabat, & celebritas comparabatur. Artifices.) Sic vocat histriones tum comicos tum tragicos. Significationem autem morum quos, Satyro tribuit, ostendit per sententiam orationis. Nam tacere, & non loqui, signum est gemitus & do-
C loris de iis quæ acciderunt.

Cur solus ipse nihil postularet.) ἐπαγγέλλεσθαι hîc petere significat. Probat autem Philippo morem fuisse corrumpendi homines in conuiuio, & continentiam tacentis laudat. Pusillitatem verò nominat pecuniæ parsimoniam. sed vniuersum figmentum ostendit mores Satyri, pecuniæ contemptoris, idque cum esset artifex, & accipere assuetus. Præterea prolixitas petitionis, & trepida oratio, & quòd non statim ad petendum accurrit, magnitudinem petitionis ostendunt, & petentis beneuolentiam.

Vereri se ne frustretur.) Quò se magis vereri ostẽdit, eò Philippum magis ad dandum incitat.

Ac tale aliquid iactasset.) Eius arrogantiã & pertinaciam perstringit. & obscurè significat, etiam Æschinem si pro Phocensibus intercessisset, fuisse impetraturum. Captæ sunt.) Cum nihil ipsæ peccarint, alienæ fortunæ pertulerunt societatem.

Volo autem te audire.) Ne quid aliud suspicaretur Philippus, causam eum edocet.

Ne quid indignum patiantur.) Cum nubiles sint, ne propter rerum necessariarum inopiam meretrices fiant. Tantum plausum.) Verbum proprium successum in Comœdiis, apposuit orator.

Vt Philippus moueretur.) Humanæ sortis misereretur. Quamuis ex interfectoribus.) Quantum tempestiua petitio valeat, ostendit: quum Philippus fraternæ beneuolentiæ sit oblitus. Examinemus igitur.) Per ironiam exagitat * opinionem.

Vocati autem isti.) Significat se non vocatum esse.

Sciebat enim, inquit, me non facturum. Non veni.) Maius aliquid innuit, se etiam vocatum non abiisse. Illud etiam addit, Tyranni seruum discernere potuisse beneuolos & maleuolos reipublicæ, cum Æschinem & Phrynonem & Philocratem vocarit. Ita sciebat similes ad conuiuium adiungere.

Filium Phædimi.) A patre notat filium, commonefacit & oblatarum reipublicæ calamitatum: & cœnasse eos apud filium eius, qui populari statui nocuit. Consentaneum enim erat, libidinosè educatum, eius generis instituere conuiuia, quæ à modestia essent aliena. ἤχοντο, abierunt.) Hoc verbum incitatam eorum cupiditatem indicat: tantum non auolarunt, tãtum non præsentia sua inuitationem anteuerterunt.

Ego verò nõ iui.) subindicat, se vocatum non abiisse: sed ita tamen ambiguè profert, vt non esse vocatum, liceat intelligere. Nam illud vocati isti, se nõ ex contemptu non esse vocatum, ostendit, sed notum fuisse suum in triginta tyrãnos odium, & eorum liberos qui reipublicæ nocuissent. Postquam ad pocula venerunt.) Cum desiissent edere, potabant duntaxat, neque mirũ erat eos inebriari & insanire, sed venire à cœna ad potandi libidinem, satis est ad accusandum, legatum & oratorem. Coarguit etiam opinionem de eius temperantia excitatam ostendẽdo eius inebrietate intemperantiam. Introducit quandam.) Vt ingressus mulieris opportuno tempore fiat, eam ad potantes & ebrios introducit, atque ostendit similitudinem conuiuiorum. Philippus enim capta Olyntho conuiuium celebrabat. Xenophron conuiuium apparabat propter spolia & captiuos Olynthiorum.

Ingenuam & modestam.) His verbis suos mores & quam habebat de Olynthiis opinionem, ostendit.

Ingenuam & modestam.) Etiam post captiuitatem non mutauit fortuna mores, non peruertit seruitus ingenium. Captiuæ autem mulieris meminit, vt cõcitet audientes: & vt Æschinis existimationem deijciat, intemperantiam & petulantiam eius exagitat. vt autem probabilis videatur oratio, narrationem forma ferè poëtica, & cum euidentia exponit.

Sic bibere modestè, & edere.) Oportebat esse aliquem qui enunciaret, vt fides orationi conciliaretur: & vt is qui enunciarat testimonium haberet, illius petulantiæ se non fuisse socium.

Cogebant.) Ad asseuerandam pertinet mulieris modestiam. & addendo, Modestè, probabilitatem conciliat verbis. Non enim dissimile veri erat, eam cum cogeretur, modestè vnà edisse, & nullam sibi factum iri iniuriam putasse.

Vt narrabat Iatrocles.) Eo enim die me ne conuenire quidem potuit, propterea quòd ad vesperam vsque conuiuium durauit. Me.) Indicat suum rectum propositum. Neque enim ei narrasset, nisi scisset, eũ ægrè laturum. Vt autem res procedebat (Nõ vniuersè exposuit petulantiam. Neque enim probabile, neque oratorium fuisset, statim importunè rem aggredi, & summum ardorem ostendere.* vt naturæ necessitas etiam coarguat eorum institutum. Neque enim dissimile veri erat, apud tyrannum captiuã mulierem fuisse contumeliosè habitam. Sciendum autẽ, hoc loco surrexisse iudices, & destituisse oratorem, dum diceret: Eubulo patrocinante Aeschini, & odio prosequente oratorem, & sic locuto ad iudices, Hæc flagitia commemorantem auditis Demosthenem?

A ἤδει γὰρ ὅτι οὐ ποιήσομαι. ἀλλ' ἦ τοῦ, οὐκ ἐπορεύθην, μεῖζον αἰνιττόμενος, ὡς καὶ κληθεὶς οὐκ ἀπῆλθα. δηλοῖ δὲ ὅτι ὁ τοῦ τυράννου παῖς οὐκ ἠγνόησε διακρίνειν τοὺς εὐνοῦς καὶ δύσνους τῇ πόλει. καλεῖ γὰρ αἰσχίνην, καὶ φιλοκράτην καὶ φρυώνα. οὕτως ἤδει τοὺς ὁμοίους συγκροτεῖν εἰς συμπόσιον.

τὸν υἱὸν τοῦ φαιδίμου.) ἀπὸ τοῦ πατρὸς χαρακτηρίζει τὸν παῖδα. ὑπέμνησε δὲ καὶ τῆς συμβεβηκότων τῇ πόλει δεινῶν. καὶ ὅτι ἐδείπνουν παρὰ τοῦ παιδὸς τοῦ λυμηναμένου τότε τὴν δημοκρατίαν. εἰκὸς γὰρ ἦν, τεθραμμένον ἐν ὕβρει, τοιαῦτα συγκροτεῖν συμπόσια γεγυμνασμένα τοῦ σώφρονος. καὶ, τὸ ἤχοντο, πλείστην ἐμφαίνει τὴν ἡδονήν. μόνον οὐκ ἦσαν ὑποπτέροι, φθάσαντες τῇ παρουσίᾳ τὴν κλῆσιν.

ἐγὼ δὲ οὐκ ἐπορεύθην.) ἔμφασιν μὲν ἔχει τοῦ αὐτὸν μὲν κληθέντα μὴ ἀπῆλθεῖν. ἔχει δὲ καὶ μεσότητα τοῦ μὴ κληθῆναι. τὸ γὰρ κληθέντες οὔτοι, ὅτι οὐ δεῖ καταφρονεῖν οὐκ ἐκλήθη αὐτὸς, δείκνυσιν. ἀλλ' ὅτι ἐγνώσκετο μισῶν τοὺς τριάκοντα καὶ τοὺς τῶν λυπησάντων παῖδας τὴν πόλιν.

ἐπεὶδὴ δὲ ἦκον εἰς τὸ πίνειν.) παραστήσαι τοῦ ἐθίδιν, ἔπινον μόνον. καὶ εἰκότως ἐμεθύσκοντο καὶ παρῴνουν. τὸ δὲ μὴ δεῖπνον ἥκειν εἰς * φιλοποσίαν, ἱκανὸν εἰς κατηγορίαν ἀνδρὸς φρεσβύτου καὶ ῥήτορος. τὴν δοκοῦσαν. δὲ σωφροσύνην ἐξέγχει, δείκνυς ἀκρατῆ περὶ μέθην.

εἰσάγει τινά.) ἵνα ἡ εἴσοδος τῆς γυναικὸς καιρὸν τὸν πρέποντα λάβῃ, πίνουσιν αὐτῆς καὶ μεθύουσιν εἰσάγει. δείκνυσι δὲ συγγένειαν τῆς συμποσίου. ὅτι μὲν ὁ φίλιππος μετ' ὀλυνθον ἀλοῦσαν ἤγαγε συμπόσιον· ὁ δὲ ξενόφων, συνεκρότει συμπόσιον ὑπὲρ τῆς λαφύρων καὶ τῶν αἰχμαλώτων τῆς ὀλυνθίων. ἐξυθέραν δὲ καὶ σώφρονα εἰπὼν, τὸ οἰκεῖον ἦθος καὶ οὗ εἶχεν ὑπόληψιν περὶ ὀλυνθίων ὑπεσημάνετο. ἐξυθέραν δὲ καὶ σώφρονα

C ἐγκωμιάζω, καὶ μὴ τὴν ἅλωσιν οὐ διέφθειρεν ἡ τύχη τὸν τρόπον. οὐκ ἤμειψεν ἡ δουλεία τὴν γνώμην. ἵνα δὲ παρεξωίη τοὺς ἀκούοντας, τῆς αἰχμαλώτου γυναικὸς ἐμνημόνευσεν. ἵνα δὲ ἀφῄνται τὴν αἰσχίνου δόξαν, τὴν ἀκρασίαν καὶ ἀκολασίαν διεκωμῴδησεν. ἵνα δὲ πιθανότητα ὁ λόγος λάβῃ, ὡς ἐν ποιήσεως εἴδει συνέπλασε τὸ διήγημα, ἐναρίθμιον τῷ λόγῳ διδοὺς.

οὕτωσὶ πίνειν ἡσυχῇ καὶ τρέφειν.) ἔδει τινὰ εἰσαγγέλλοντα, ἵνα καὶ ὁ λόγος τὴν πίστιν λάβῃ, καὶ ὁ εἰσαγγέλλων μαρτυρίαν ἔχῃ, τῆς ἀκολασίας μὴ κοινωνεῖν. τὸ δὲ ἠνάγκαζον, βεβαιοῦντός ἐστι τῆς γυναικὸς τὴν σωφροσύνην. καὶ ἡσυχῇ προσθεὶς, πιθανότητα εἰργάσατο. οὐ γὰρ οὗ ἀπεικὸς ἀναγκαζομένην, * εἰδ' ὁρῶσαν ἡσυχῇ κοινωνεῖν τραπέζης, μηδὲν οἰομένην ἀδικήσεσθαι.

ὡς διηγεῖτο ἰατροκλῆς ἐμοὶ τῇ ὑστεραίᾳ.) αὐτῇ γὰρ τῇ ἡμέρᾳ οὐδὲ συντυχεῖν μοι δεδύνηται. διὰ τὸ μέχρι τῆς ἑσπέρας κατεσκευάσθαι τὸ συμπόσιον. τὸ δὲ ἐμοὶ, ἔμφασιν ἔχει τῆς ἀυτῷ ὀρθῆς προαιρέσεως. οὐ γὰρ ἂν αὐτῷ διηγεῖτο, εἰ μὴ ἤδει ὅτι ἀγανακτῆσαι ἔμελλεν.

ὡς δὲ προῆγε τὸ πρᾶγμα.) οὐκ ἀθρόως ἐξήγγελλε τὴν ἀκολασίαν. οὐ γὰρ πιθανὸν οὐδὲ ῥητορικὸν οὗ δεῖ θὺς * ἀπιτάνως ὑπιβαλεῖν τῷ πράγματι, καὶ τῆς ἀκμῆς ἐξυέσθαι τὸν ἔλεγχον. ἵνα ἡ ἀνάγκη τὴν φύσιν ἐξήγχῃ καὶ τὴν προαίρεσιν. οὐ γὰρ οὗ ἀπεικὸς ὡς ἀπὸ τῆς τυράννου εἰς ὕβριν γυναῖκα αἰχμάλωτον ἐξυέσθαι.

ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ ἀνέστησαν οἱ δικασταὶ καὶ εἴασαν τὸν ῥήτορα λέγοντα. τὸν δὲ βούλου συμπαράτοιθθαι τῷ αἰσχίνῃ, μισοῦντος δὲ τὸν ῥήτορα, εἰπόντος αὐτοῖς, τοιούτων αἰσχρῶν ἀνέχεσθε λέγοντος δημοσθένους;

ῥυτῆρα

ῥυπῆρα δὲ μάστιγα.) κυρίως ᾧ λέγεται ῥυπὴρ ὁ χαλινὸς, ᾧ δεῖ τὸ, ῥύεσθαι καὶ ἡνιᾶσθαι ὑπὸ τῶν ἱππόρων. καί τι καὶ ἄδειαν ἐπῴδουν.) μίμησις ἀκρασίας τῶν ἀκρατῶς ἐχόντων. σφοδρότητα) δεῖ δὲ καὶ μουσικοί. τῆς ᾧ αὐτῶν ἀσωτείας καὶ τὸ ἄδειν κελεύειν καὶ τὸ κατακλίνεσθαι. ἀδημονούσης ᾧ τῆς αὐθρώπου. ἔδει εἰπεῖν, βοώσης καὶ ὑπικαλουμένης τοῖς βοηθήσοντας, οὐκ ἀδημονούσης. ἀλλὰ τῆς φύσεως τῶν ἀδυνάτων δι᾽ τῆς λέξεως ἐνέφηνεν. οὕτως οἶδεν οἰκείοις χρῆσθαι, ὀνόμασι, σημαίνουσι τῶν ὑποκειμένων πραγμάτων τὰς φύσεις.

Οὐτε ἐθελούσης.) ἵνα τὸ μὴ θέλειν τὸ γνώμης ἔργον δόξῃ. τὸ ᾧ μὴ ὑπεναντίας, τὸ ἀγωγῆς καὶ τοῦ βίου. οὐ δὲ ἦκτο δι᾽ τοιούτων. ὑβρεῖν τὸ πρᾶγμα ἔφασαν.) ὅταν μὲν δέῃ δι᾽ αβάλλειν εἰς δωροδοκίαν, φιλοκερδίας συναπτῆ. ὅτε ᾧ εἰς ἀκολασίαν καὶ ἀκρασίαν. τότε φρονῶν, δι᾽ τῶν περὶ τὸν υἱὸν πρᾶξιν. οὐ δὲ ἦν ἀπεικὸς, τὸν περὶ δόντα τῶν ὥραν τοῦ παιδὸς, τοῦτον εἰς γυναῖκα ἀλλοτρίαν ὑβρίζειν. καὶ οὐκ ἀνεκτὸν εἶ) τῶν θεοῖς ἐχθρῶν.) ἐνταῦθα λαμπρῶς, ἣν ἔχουσι δυσμένειαν πρὸς τὴν δημοκρατίαν, ἐξήλεγξεν. ταῦτα γὰρ φησι τῆς πικρίας, ἣν ἔχουσι πρὸς τὸν δῆμον, ἔστι τεκμήρια. τὸ δὲ ζυφᾶν, οἷον ἐν ἐξουσίᾳ εἶ) τοῦ πράττειν ὅ, τι βούλεται.

Καλεῖ παῖδα.) μιμεῖται ὥσπερ ἐν δράματι τὸν τρόπον ἐξεστηκότων ἀνδρῶν μέθῃ, καὶ ἔρωτι πεπληγότων.

εἰπούσης τι καὶ δακρυσάσης.) καλῶς εἰσήγαγε τὰ ὑπὲρ ἐκείνης ῥηθέντα. ἵνα ὁ ἀκρατὴς οἴηται φιλαλήθοῦσαν αὐτῶν ὑπικαλεῖσθαι τῶν ἀθηναίων πόλιν, τὸ τι δὲ εἰπεῖν, ἔμφασιν ἔχει, ὅτι ὑπὲ τῶν πόλιν ἀνέδραμε ταῖς ἐλπίσιν, ὑποδυσάσα, καὶ ταῦτα φάσκουσα πρὸς τῶν ἀθηναίων ὑπομένω; ἆρα μὴ ἐν σκύθαις εἰμὶ, οὔτοι τῆς φιλανθρωποτάτης πρέσβεις πόλεως; καὶ τὸ ἐδάκρυσε ᾧ, ὅτι ἐξ ὧν ἤλπισεν ἐλεεῖσθαι, πρὸς τούτων ὑβρίζετο.

περιρρήξας τὸν χιτωνίσκον.) καὶ τὸ ἄγριον καὶ τὸ αἰσχρὸν σημαίνει τῆς γνώμης. ἐγύμνου δὲ τὸ σῶμα διότι πρὸς ἡδονὴν ἤδει γινόμενον τοῖς θεωμένοις. ξαίνει καὶ τὸ νάτου πολλαί.) τὸ ἄμεζον τῶν πληγῶν, τὴν πρὸς τὴν πόλιν βεβαιοῖ δυσμένειαν. ἔξω δὲ αὐτὸ οὖσα.) ἐμαρτύρησε τὸ γυναικὸς τὴν σωφροσύνην. ἐ δὲ αὐ κατέφυγον ὑπὲ τὸν σωπόμενον τῆς ἀσχημοσύνης. οἶδε δὲ πάντως αὐτὸν ὑπὲ τοῖς γινομένοις ἀνιζόμενον. ὅθεν αὐτὸν ὑπέθετο καὶ δηλούμενον αὐτῷ τῇ ὑστεραίᾳ τὰ γινόμενα. ἐ καὶ πρὸς αἵρεσιν ᾧ ἀναφέρει τὸν τράπεζαν. τοῦτο ᾧ ὡς πρὸς τὸ ὑπὸ αἰσχίνου εἰρημένον καὶ τοῦ ῥήτορος. ποῦ δὲ ἅλες, ποῦ τράπεζα; ἰδοὺ δὲ ἃ ἀπᾶσι αὐτὸς πεποίηκε. καὶ δὲ ἡ παροινία.) καλῶς ὠνόμασεν ὑπὲ τοιούτοις ἔργοις, κάθαρμα τὸν αἰσχίνην * αὐτῷ γὰρ ὄντι κάθαρμα τὸ καθαιρούμενον, καὶ ὃ αὐ ὑποσείσαιτό τις. ἵνα δὲ μὴ μικρὸν ἡγήσωνται οἱ ἀκούοντες τὸ γινόμενον. ἤυξησεν αὐτὸ τῇ μαρτυρίᾳ τῶν θεσσαλῶν καὶ τῶν ἀρκάδων, * τῶν ἐλληνικοῖς καὶ ἀπικειμένοις τῇ πόλει. λυπεῖ ᾧ τοὺς ἀκούοντας ὅταν τὰ παρ᾽ αὐτοῖς συμβαίνοντα ἡδονὴν καὶ γέλωτα καταπαυάζει τοῖς ἐναντίοις. ἐχθροὶ δὲ καὶ ἀρκάδες καὶ θεσσαλοί. καὶ διόφαντος ἐν ὑμῖν.) οὐκ ἐκ τοῦ δημοσθένους μόνης κατηγορίας φαίνεται δεινὸν τὸ γεγονός. ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ διοφάντου καταβοήσεως. ὅπ μὲν τοι γε τοῦ βίου ἕνεκα τοῦ αἰσχίνου καὶ τοῦ ὑπολήψεως ἐρρέθη σύμπαντα, δῆλον ἐκ τῶν ἐπαγομένων. τί γὰρ φησιν; καὶ τοιαῦτα συνειδὼς αὐτῷ πεπραγμένα. καὶ ἑξῆς οὕτως. * ἆρα ἐφάνετο ὁ δημοσθένης αἰσχυνόμενος ὑπὲ τῇ ὑπολήψει καὶ τῇ δόξῃ, ἧς ἐτύγχανε παρὰ τὴν ἀξίαν, αἰσχίνου. αἰσθόμενος δὲ τὸ φρόνημα τῶν ἐλεύθερον, οἱ παρ᾽ ἀξίαν δὲ πράττοντες, καὶ ὑπεμαρτυρεῖ τῶν θεωρήμασι καὶ ἰσοκρατῆς

A ῥυπῆρα, flagellum.) Propriè autem ῥυπὴρ frenum dicitur, eo quòd teneatur & trahatur ab aurigis. Atque aliquid etiam cantare iubebant.) Imitatio diligēs intemperantium hominum. Videri enim volunt etiam Musici. Est autē eiusdē proteruitatis, iubere canere, *& recumbere. Aestuante autem muliere.) Dicendum erat, clamante & auxilium implorante, non æstuante: sed naturæ imbecillitatem per vocabulum hoc ostendit. Ita scit vti propriis verbis, subiectarū rerum naturam declarantibus.

Et nolēte.) Vt nolle ingenij sit, nescire educationis & vitæ, non enim his rebus educata fuerat.

Contumeliam id esse dicebant.) Cum corruptelæ exagitandæ sunt, adiungitur Philocrates. Cum petulantia & intemperantia, Phrynon, propter factum illud de filio. Neq. enim incredibile erat, eum qui filium prostituisset, petulanter tractasse alienam mulierem. Nec ferendum esse vt diis inuisa.) Hic clarè coarguit, quanto libertatem odio prosequantur.

B Hæc enim, inquit, acerbi in populum odij sunt argumēta. Fastidire.) Quasi dicat: potestatem habere agēdi quicquid libeat.

Et voca puerum.) Imitatur, tanquam in fabula, homines, qui propter ebrietatem non sint apud se, & amore attoniti. Cum dixisset aliquid & lacrymasset.) Probè affert ea quæ pro ipsa dicta sunt, vt putet auditor eam doloris vehementia percitam, inuocare vrbē Athenienſium. Nam aliquid dicere significationem habet, eam spe inductam recurrisse ad Athenienses, cum eiulatu dicentem, Hæc apud Athenienses sustineo? nunquid apud Scythas sum? isti legati sunt vrbis humanissimæ? Lacrymauit.) Quod apud quos se misericordiam inuenturam sperarat, ab iis vexaretur. Direpta tunica.) Et ferociam & turpitudi-

C nem ingenij significat. Nudabat enim corpus, eò quòd voluptati id esse sciebat spectantibus.

Tergo multas plagas infligit.) Immodicæ plagæ confirmant odium in vrbem Olynthiorum.

Cum autem extra se esset.) Testificatus est de modestia mulieris. Neque enim confugisset ad eum, quē illa petulantia delectaret. Omnino enim scit Iatroclem illud factum laudi sibi ducere. Vnde facit postridie ea quæ facta sunt referentem: neque verò de industria subuertit mensam. Hoc verò quoddammodo refertur ad illud quod ab Aeschine in oratorē dictum est, Vbi sal? vbi mensa? Ecce enim ea quæ culpat, ipse fecit.

Etenim vinolentia.) Rectè nominat propter talia facta κάθαρμα, id est, sordes, Aeschinem. Significat enim ei κάθαρμα, id quod repurgatur, & quod excuti solet. Ne verò auditores id quod fiebat, parui ducant, exaggerat testimonio Thessalorū & Arcadum, Græcarum nationum, & reipublicæ aduersantium. Molesta sunt autem auditoribus, ea quæ apud ipsos fiunt, quum voluptati & risui sunt aduersariis. hostes enim erant & Arcades, & Thessali.

Et Diophantus apud vos.) Non ob solam accusationem Demosthenis videtur indignum esse facinus, sed ex Diophanti etiam vociferatione. Verùm propter vitam Aeschinis & existimationem illa dicta esse omnia, constat ex iis quæ sequuntur. quid enim ait? Et talium sibi conscius facinorum. * & postea sic, Nonne constabat Demosthenem dolere de existimatione & gloria, quam præter dignitatem cōsequebatur Aeschines? Offēdūt. n. animos, indignorū res secundæ: & hanc sententiā comprobat Isocrates

in Panegyrico, dum censet, inuidendum esse Barbaris, qui præter dignitatē magnum imperiū teneāt.

Et puerum adhuc in cœtibus.) Inserta ætate, crimē subindicat. Videntur autem ea sacra, initia esse plebeia & vulgaria, & non admodum veneranda.

Et binis aut ternis drachmis.) Interdum enim scribæ accepta pecuniola aliter legebant, ad vtilitatē eorum qui conduxerant, leges & decreta.

In alienis ædilitatibus.) Minimum abest ab insania, nudis verbis bono ciui obiicere corruptelam.

Audio enim eū.) Hactenus absoluit eā partem qua accusatur Æschines. Ab hoc loco autem ea quoque defendere vult, de quibus est ab Aeschine accusatus. Rectè autē fecit, qui ea in peroratione collocarit, & non in confirmatione. Nam alioqui visus esset seipsū accusare.

λογιστάς.) Hi vocabantur, qui referendis rationibus obnoxios ad populum adducebant Erat enim quidā & logistarum magistratus.

Omnium quæ accuso.) Excessu, dicendo Omniū, indicat absurditatem & mendacium eius. B

Verùm me quis accusat.) Non enim si Demosthenes fuit particeps, natura rerum mutata est.

Nam ego si hæc.) Primùm concedit, atque instantia vtitur, fretus enim est sua innocentia.

Me igitur non fuisse socium.) Hic incipit instātia.

Cum eum non sinebatis ire legatum.) Volentem enim eum in tertia ire legatione, quam excusatione morbi recusarat, non siuerunt egredi.

Sed & ciuitas probibebat, & ego accusabar.) Verba hæc indignationem præ se ferunt, fortassis autem ab arte & actione proficiscuntur.

Quæ vel heri emptum.) Homo non præmeditatus, nō antè institutus, sed heri è Barbaria huc profectus.

Aut particeps.) Parte mecum accepta, vt interim fateatur se accepisse Æschines.

Cum testes haberet.) Eos qui audiebant, tanquam si multis testibus præsentibus diceret.

Et reserat perridicula.) Ego non recusabam reddere rationes, sed ipse prohibebat. C

Si quis apud eum homines de eo bene meritos.) Apertè de Philippo bene meritum esse dicit Aeschinē, rei exaggerandæ causa: sed se de Republica: non itē, vitandæ inuidiæ causa. quanquam sententia par aliquid postulat. Nec si malum ego.) Cū antè posuerit pulchrum & magnum, subiecit φαῦλον, quod significat malum & vile.

Iam illud etiam considerate.) Absoluta sua sentētia, concludit à moribus iudicantium, & ab eo instituto, quod habeant in præsentia: & quid de iis iudicaturi sint Græci, si hanc causam malè iudicarint. Sed quia existimatio Aeschinis non mala, neque obscura erat in vrbe, ex quo Timarchum accusarat: Demosthenes ad eam opinionem amouendam, & ad ostendendum, vitam cum existimatione non consentire: duo conuiuia finxit, & simile simili comparauit. locus enim idem conuiuij, Macedonia ponitur. Sunt & personæ similes. tragicus enim histrio est Æschines: histrio est & Satyrus. In vtroque etiam est bibēdi studium, & * iudicium de rei venereæ incontinētia & ebrietate. Proinde Satyrus virgines nubiles petit, ob temperantiam non victus à forma, sed tuens pudicitiam puellarum. At orator Atheniensis, mulierem quæ virum habet nactus, à forma vincebatur, & in ebrietate incalescebat. & quia narratio suspecta erat, locum fabulæ assignauit ædes vnius è numero triginta tyrannorum. Oportebat enim apud hominē luxuriosum institui conuiuium. & vt oratio probabilis videretur, compotatio cœna instituitur: τῷ συγκεφαλαιωθῆναι συμπόσιον. καὶ ἵνα ὁ λόγος τὴν πειθὼ προσλάβῃ, πότος μὲν τὸ δεῖπνον συνίσταται.

A ἐν τῷ πανηγυρικῷ, τοῖς βαρβάροις ἀξιῶν φθονεῖν παρὰ τὴν ἀξίαν πολλῶν κυρίοις καθεστηκόσι. καὶ παῖδα ὄντα ἐν θιάσοις.) ἀναμίξας τὴν ἡλικίαν, τὴν διαβολὴν ὑπέφηνε. δοκεῖ δ' ταῦτα εἶναι μυστήρια δημοτελῆ καὶ κοινά, καὶ οὐ πάνυ σεμνά. καὶ δυοῖν καὶ τριῶν δραχμῶν.) ἐνίοτε γὰρ λαμβάνοντες οἱ γραμματεῖς ἀργυρίδιον, ἑτέρως ἀνεγίνωσκον πρὸς τὸ χρήσιμον τῶν μισθωσαμένων, τοῖς νόμοις καὶ τὰ ψηφίσματα. ἐν κοπρῴοις ἀλλοτρίοις.) ἐγλυκυτάτῳ μανίας καὶ ψιλῷ λόγῳ δωροδοκίας ὀνειδίζειν τῷ φιλοπόλιδι. ἀκούω γὰρ αὐτόν.) ἕως ὧδε, ἐπλήρωσεν τὸ περὶ κατηγορίας ἀγῶνα. ἐντοῦθεν ὃ βούλεται καὶ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀπολογήσασθαι. εἰς ἃ αὖτε κατηγόρησεν ἀισχίνης. καλῶς ὃ ἐποίησεν, ὅτι ἐν τοῖς ὁπλόγοις ἔταξε ταῦτα, καὶ οὐκ ἐν τοῖς ἀγῶσιν. ἢ γὰρ ἂν ἐδόκει ἑαυτὸν κατηγορεῖν. λογισταὶ δ' ἐκαλοῦντο, οἱ εἰσάγοντες ἐν τῷ δήμῳ τοὺς ὑπευθύνους. ἀρχὴ γὰρ λοῦ καὶ αὕτη ἡ τοῦ λογιστοῦ.

πάντων ὧν κατηγορῶ.) τῇ ὑπερβολῇ δηλοῖ πάντων εἶναι, ἐμφαίνει τὸ ἄτοπον, καὶ ὅτι ψεύδεται. ἐμοῦ μὲν τοι τίς κατηγορεῖ.) οὐ γὰρ εἰ δημοσθένης μετέχειν. ἤμφιεν ἡ φύσις τὰ πράγματα. ἐγὼ μὲν γὰρ εἰ ταῦτα.) συνῴκει πρῶτον, τῇ αὐτοπραγίᾳ χρώμενος. παρρεῖ γὰρ αὐτῷ τῇ ποιότητι. οὐκοῦν ὡς οὐ κεκοινώνηκα.) ἐντοῦθεν ἡ σύστασις. ὅτ' αὐτὸν οὐκ εἰᾶτε πρεσβεύειν.) βουλόμενον γὰρ αὐτὸν ὅτι τὸν τρίτον ἐξελθεῖν πρεσβείαν, οὐ ὡς νοσῶν παρητήσατο. οὐκ εἴων ἐξελθεῖν. ἀλλ' ἐκώλυε μὲν ἡ πόλις, * κατηγορούμενον δὲ ἐγώ, καὶ ἔστι μὲν ὡς δυσχεραίνοντος τὰ ῥήματα. ἴσως ὃ δὲ διὰ τὸν τέχνον καὶ τὸ ὑπόκεισιν. ἃ κἀν ἐχθὲς ἐωνημένος. οὐ προμελετήσας, οὐδὲ προπεπαιδευμένος. ἀλλὰ ἐχθὲς ἐκ βαρβάρων ἥκων. ἢ μετέλαβεν.) τὸ μέρος μετ' ἐμοῦ λαβὼν, ἵνα τέως ὁμολογήσῃ εἰληφέναι ὁ αἰσχίνης. ἔχων μάρτυρας τοὺς ἀκούοντας.) οἷον ὅτι μάρτυρον λέγων πολλῶν. C τὸ πρᾶγμα οὐ ὑπηγόρευον.) ἐγὼ μὲν οὐκ ἔφευγον τὰς εὐθύνας, αὐτὸς ὃ ἐκώλυεν. εἰ παρ' ἐκείνῳ τοῖς ἐπ' ἐκείνου τῆς εὐεργέτας.) φανερῶς μὲν εὐεργέτην φιλίππου τὸν αἰσχίνην εἴρηκε, βαρὺ τὸ πρᾶγμα ποιῶν. ἑαυτὸν δὲ τῆς πόλεως οὐκέτι, διὰ τὸ φορτικόν. καὶ τοι τοῦ νοήματος ἴσον ἀπαιτοῦντος. μηδ' εἰ φαῦλον ἐγώ.) πρὸς τὸ καλὸν καὶ μέγα, φαῦλον ἐπήγαγεν. ὃ δηλοῖ καὶ τὸ κακὸν καὶ τὸ δίκαιος. ἔτι τοίνυν κἀκεῖνο σκοπεῖτε.) πληρώσας τὴν οἰκείαν γνώμην, ἀπὸ τοῦ ποιότητος τῶν δικαζόντων ὅτι λογίζεται, καὶ οὓς ἔχουσι προαιρέσεως ὅτι τοῦ παρόντος. καὶ τίνα δόξαν περὶ αὐτῶν ἕξουσιν οἱ ἕλληνες, εἰ κακῶς κρίνοιεν τὸν παρόντα ἀγῶνα. ἔχοντος δὲ ὑπόληψιν καὶ τὴν πόλιν αἰσχίνου φαύλην, καὶ ἄδοξον, ἀφ' οὗ ἡμέρας τὸν τύραννον ἔκτεινε ταύτην τὴν δόξαν ἀποθεῖναι δημοσθένης βουλόμενος, καὶ δεῖξαι, τὸν βίον οὐ συμφωνοῦντα τῇ δόξῃ. ὑπέθετο δύο συμπόσια, ὅμοιον ὁμοίῳ παραπιθείς. τόπος μὲν γὰρ ὁ αὐτὸς τοῦ συμποσίου ὑπόκειται ἡ μακεδονία. τὰ δὲ πρόσωπα ὅμοια. ὑποκειται γὰρ σαγωνίας αἰσχίνης. ὑποκειται δὲ καὶ σάτυρος. * φιλοποσία ἐν ἀμφοτέροις, καὶ * κρίσις τῆς περὶ τὰ ἀφροδίσια ἀκρασίας καὶ μέθης. ἐκεῖνος μὲν σάτυρος παρθένους ὁρᾶν ἐχούσας γάμου, αἰτεῖ δὲ σωφροσύνην, οὐχ ἡττηθεὶς τοῦ κάλλους, ἀλλὰ σώζων τὴν κόρας τὰς ὄψεις. ὁ δὲ ῥήτωρ ὁ ἀθηναῖος, γυναῖκα συνοικοῦσαν ἀνδρὶ λαβὼν, ἡττᾶτο τῆς ὄψεως, καὶ μθύων διεφθαρμένος. καὶ ἐπειδὴ τὸ λεγόμενον ὑπόπτον ἦν. δέδωκε τῷ δράματι τόπον τὴν τυράννου ξενίαν, τῶν τριάκοντα. ἔδει γὰρ παρὰ ἀνδρὶ ἀσώτῳ συγκεφαλαιωθῆναι συμπόσιον. καὶ ἵνα ὁ λόγος τὴν πειθὼ προσλάβῃ, πότος μὲν τὸ δεῖπνον συνίσταται. καὶ

καὶ ὁ μὲν, τὰς θυγατέρας τοῦ λυπήσαντος τὸν φίλιππον, σώζειν αἱρεῖται. τῶν γὰρ ἀπεκτονότων τὸν ἀδελφὸν τοῦ φιλίππου ἀλέξανδρον, εἷς ἦν ἀπολλοφάνης. ὁ δὲ, τὸν συμμάχων τοῖς ἀθηναίοις ὀλυνθίων, γυναῖκα καὶ αἰχμάλωτον ὕβρισε. καὶ ἣν ἔδει ἐλεεῖν, ταύτην ᾐκίζετο. συνεπισπάσησθέ με.) συνελκύσητε. συγκατενέγκητε. νῦν δὲ ἀναπεπτωκότες. ἦτε.) οἷον ὕπτιοι καὶ νυστάζοντες, ἀλλ' οὐκ ὀρθοὶ καὶ νήφοντες. νῦν λέγειν ἐξάγομαι.) μανίας γὰρ ἐνέπλησάν με οἱ δυσσεβεῖς οὗτοι, ὥς τε καὶ ἃ κρύπτειν ἔκρινον, ἀναγκασθῆναι βοᾶν. καὶ οὐδὲν ἐμοὶ καὶ τούτῳ γέγονεν.) ἵνα μὴ ἀντιπίπτῃ. τί οὖν εἰ τὴν φιλίαν λύσας αὐτὸς κακὸς περὶ αὐτὸν φανείς; φησίν. ἀφ' οὗ πρὸς φίλιππον ἀφίκται, καὶ τὰ φιλίππου φρονεῖ. κἂν ἡ τύχη συνάψῃ με αὐτῷ, καὶ ἀναγκασθῇ που συντυχεῖν, * κατὰ περίστασιν ἀμύνεται, θᾶττον ἀποπηδῶν. μετὰ δ' αἰσχίνου περιέρχεται.) ἵνα μή τις ὑπολάβῃ, ὅτι ἄγριός ἐστι καὶ σκαιὸς τὸν τρόπον, διὰ τοῦτό σε ἀποφεύγει. ἐπάγει, ὅτι μετ' αἰσχίνου περιέρχεται πᾶσαν τὴν πόλιν.

πώς γε οὐδένα βουλόμενοι.) ἢ διὰ τὸ φθονεῖν τοῖς οὖσιν ἀγαθοῖς, ἢ διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι εἶναί τινα μέγαν ἐν τῇ πόλει. ἀθήνηθεν ἐπρέσβευσάν τινες.) σκόπει τὴν μέθοδον, ὅτι πλειόνων ὄντων πρέσβεων, τοὺς μὲν ἄλλους ἀφῆκεν. τοὺς δὲ τρεῖς τοὺς ἐπισημοτάτους ἐπὶ κακίᾳ, ὠνόμασεν ἑαυτὸν μόνον ὡς εὔνουν ἀντιθείς.

πρὶν εἰς ἄνδρας ἐγγράψαι.) τὴν ὑποψίαν αἰσχρὰν ποιεῖ, ἡ ἡλικία.

τοῦτον μὲν τοίνυν οὐκ ἔκρινεν αἰσχίνης.) ἀμύνεται τὸν φρύνωνα τῆς καταμαρτυρήσεως, καὶ καιρὸν ἔχει τὸ πικρὸν τοῦ λόγου μετὰ τὴν γεγενημένην κατὰ δημοσθένους ὕβριν. ἐφ' οἷς γὰρ παρελθόντες, ἀντὶ τοῦ καταμαρτυρεῖν αἰσχίνου, αὐτὸν ὕβρισαν, ἐπὶ τούτοις παροξυνθείς, ἐλέγχει τὸν βίον. εἶτα συνίστησιν, ὅτι οὐδὲ σώφρων αἰσχίνης. προδέδωκέ φησι τὴν ὥραν τοῦ παιδὸς φιλίππῳ φρύνων. ποῦ τοίνυν ὁ σωφρονιστὴς αἰσχίνης, καίτοι γε ἐπὶ παιδὶ μειρακίῳ δίκαιος ἦν κατηγορεῖν προδοθέντι τυράννῳ, ὃς ἀνδρὸς πρεσβύτου κατηγόρησεν. ἐκπεφευγότος ἤδη τῷ μήκει τῆς ἡλικίας τὸ ἔγκλημα.

εἰ δέ τις ὢν ἐφ' ἡλικίας.) ἀπολογεῖται δαιμονίως ὑπὲρ τιμάρχου, ἧττον αὐτῷ κακὸν μαρτυρήσας. καὶ διὰ τούτου τοῦ μείζονος καὶ χαλεπωτέρου μᾶλλον ἀπαλλάξας ἐγκλήματος. ἰταμώτερον γὰρ εἰπὼν αὐτὸν κεχρῆσθαι τῷ * μετὰ ταῦτα βίῳ, συνέδραμε τῷ θράσει, καὶ ἀπήλλαξεν αὐτὸν ἑκατέρωθεν τῆς αἰσχύνης. τόν τε ἰταμὸν βίον εἰπὼν, καὶ τὴν ἐκ τῆς εὐπρεπείας δόξαν. ἐντεῦθεν γὰρ κἀκείνῳ φῦναι τὴν γένεσιν τῆς διαβολῆς. οὐκ ἐκ τῶν ἔργων, οὐδ' ἐκ τῶν βεβιωμένων. κανόνα γὰρ ἡμῖν δίδωσιν ὁ ῥήτωρ, ὅτι ἐν ταῖς ὑπὲρ τῶν φαυλοτάτων ἀπολογίαις, ἀφεῖναι δεῖ τι μικρὸν καὶ δέξασθαι, δι' οὗ τὸ μεῖζον ἀπωσόμεθα. καὶ γὰρ πιθανὸς ἔσται ὁ λόγος, οὐ τὸ πᾶν ἐκβαλλόντων ἡμῶν, ἀλλ' ἀντὶ τῆς πορνείας δεχομένων τὴν ἰταμότητα. φέρε δὴ καὶ περὶ τῆς ἑστιάσεως.) ἐντεῦθεν λαμπρῶς * εἰσῄει εἰς τὴν ὑπὲρ ἑαυτοῦ γενομένην ἀπολογίαν, ἔστι δὲ τὸ μὲν ἔγκλημα κατὰ τοῦ ῥήτορος, ὅτι δωροδόκος. αἱ δὲ ἀποδείξεις διτταί. μία μὲν, ὅτι αὐτὸς ἔγραψε τὸ ψήφισμα περὶ ἑστιάσεως τῆς ἐν πρυτανείῳ περὶ τῶν πρέσβεων. * οὕτως ἐκοινώνει τῆς πρεσβείας καὶ τῶν πραττομένων. ἑτέρα δὲ, ὅτι αὐτὸς εἱστίασε τοὺς παρὰ φιλίππου πρέσβεις. καὶ θέαν τὸν ἀρχιτέκτονα νεῖμαι αὐτοῖς προσέταξεν. καὶ φοινικίδας ὑπεστόρεσε, καὶ ὀρικοῖς ζεύγεσιν ἐξέπεμψε μέχρις εὐρίπου, καὶ τῆς χαλκίδος. περὶ μὲν οὖν τῆς ἑστιάσεως τῶν πρεσβευτῶν, ἔστιν οὕτως εἰπεῖν τὴν διάνοιαν αἰσχίνου.

A ac alter filias eius qui molestus Philippo fuerat, seruare instituit. (Fuerat enim è numero interfectorum Alexandri fratris Philippi Apollophanes) alter mulierem Olynthiam ex socia ciuitate Atheniensium, eamq; captiuam, contumelia affecit: & cuius miserendum fuit, eam verberauit.

συνεπισπάσησθέ με.) Vnà pertrahatis, vobiscum abripiatis. Nunc relapsi sitis.) Hoc est, supini & oscitabundi, non erecti & sobrij.

Nunc impellor ad dicendum.) Ad furorem enim impij isti me compulerunt, vt etiam quę tacere decreueram, clamitare cogar.

Nulla mihi cum eo simultas fuit. (Ne obiiciatur, Quid igitur? Túne soluisti amicitiam, non seruata illi fide? ait: ex quo ad Philippum venit, & cum Philippo facit: etiamsi me fortuna cum illo coniunxerit etsi alicubi congredi mecum cogitur:* circumstantia loci me vlciscitur, & celeriter resilit.

B Cum Aeschine autem obambulat.) Nequis obiiciat, eò te fugit quòd est agrestibus moribus & stultus: subiicit, Cum Aeschine totam vrbem circuit.

Eos qui neminem volunt.) Vel quia bonis viris inuident, vel qui neminem in Republica magnum esse volunt. Athenis legati quidam missi sunt.) Considera artificium: Cum plures sint legati, alios missos fecit, tres autem notissimæ improbitatis nominauit, & seipsum solum tanquam beneuolum opposuit.

Ante sumptam virilem togam.) Suspicionem turpem facit ætas.

Ac eum quidem non accusauit Aeschines.) Vlciscitur Phrynonem de dicto in se testimonio, & locum habet acerbitas post factam Demostheni contumeliam. Quòd enim progressi, dictóque in eum testimonio ei insultarũt: ea re commotus vitam eorũ incessit. postea probat, ne temperãtem quidem esse Aeschinem: prostituit filium, inquit, Philippo Phrynon. Vbi est censor Aeschines? Atqui æquum erat, vt accusaret illum, propter puerum adolescentulum, tyranno proditum, qui hominem senem accusarat qui iam ætatis longitudine crimen illud effugerat.

C Siquis autem ætate integra.) Admirabiliter Timarchum defendit, dum minus ei malum tribuit, atque per id maiore & grauiore crimine liberat. Cum enim dicat, cum postea vixisse liberius: concessit audaciam, & cum vtrinque dedecore liberauit: dum & vitam liberiorem nominat, & venustatis gratiam. hic enim & illi extitisse calumniæ originem, non à factis, neque è vita. Regulam enim dat orator, in improborum defensionibus, paulum quiddam esse relinquendum, & accipiendum id, per quod maius repudiemus. Probabilis enim est oratio, non si totum reiicimus, sed si pro impudicitia vitam liberiorem recipimus.

Age verò etiam de inuitatione.) Hic clarè accedit ad sui defensionem. Crimini autem oratori largitionum corruptela datur: cuius rei probationes sunt geminæ.* vna, eum ipsum fecisse decretum de legatis in curiam inuitandis: sic particeps fuit legationis & rerum quæ gerebantur. altera, eum ipsum apud se cõuiuio excepisse Philippi legatos, & architecto mandasse, vt spectãdi locũ ei daret: & purpurã substrauisse & bigis multorũ deduxisse, vsque ad Euripũ & Chalcidẽ. De inuitatione igitur legatorũ sic efferri potest Aeschinis sẽtẽtia: Si illi acceperũt munera, satis cõstat idẽ fecisse & Demosthenẽ laudatorẽ ꝙ si ipse nõ accepit, nec illi. De Philippico aũt negocio:

si Philippus dat iis à quibus colebantur,* illius etiam legatis dandum fuit. Priori igitur obiectionis parti, colorem opponit, & eam à tempore soluit, his verbis: Antequam constaret eos proditores esse, scriptũ fuisse à se decretum. secundę, de exceptis Philippi legatis, per concessionem occurrit, translatione vsus: Excepi eos vestra causa vt ostenderem, nos præstare Macedonibus in omnibus, in iis etiam quę apud illos beata iudicantur: quo deridet eos, si felicitatem conuiuiis metiantur. sed neque bigas multorum, neque puluinaria theatri, neque vllam præterea rem vel obiter attingit: veritus, ne per ea firmiorem obiectionem redderet. sed ea conatur omnia soluere splendoris & beatitatis verbo. Quibus enim in rebus eos iactare & ostentare se viderat, ea omnia parua esse ostendit, præ sua magnificentia & apparatu.

Fortassis autem frater.) Reiectio aduocatorum, vt fieri solet in epilogis. Verbo autem, Fortasse, callidè vsus est, quasi diceret, ne fratres quidem ei audere patrocinari, propter facinorum euidentiam. Sed quia imperator vnus fratum Æschinis fuit, & illustris in Republica: omisso imperio, priorem vitam exagitat, gloriam qua florent, tollit, proferendis natalium & rerum aliarum sordibus. Deinde coniungit illum qui functus vt communem trium conditionem æquet. Quia enim solent iudices propter & maiorum imagines & genus, reis condonare suffragia: extenuat veterem fortunam, & in omnem familiam Æschinis inquirit. Nobis autem præceptum dat, qua ratione ea quæ maxima putentur apud omnes, vt parua & vilia, sint perstringenda. Nam cum Philocrates pictor esset Zeuxidi, Apelli aut Euphranori similis, aut alicui è celeberrimis: ad deprimendam eius artem, pictorẽ alabastrothecarum & tympanorum fuisse dicit, à maiori ad minus deiiciens artificium, & eleuans propter vtilitatem. Illos, Æschinem & Atrometum notarios nominat. Deinde cum videret auditorum obstare sibi qualitatem (vniuersi enim, aut certè pleriq; pauperes erant, & opifices) id incommodum sustulit, dicendo: Neque verò hæc illius improbitatis sunt, sed nec imperio digna. Ac ne qua esset dignitatis apud auditores reuerentia, humilem eum fecit, vt gratias agere oporteret propter dignitatem. & perinde hic facit, vt in oratione Midiana. Ne enim ibi Midias se propter dignitates efferret: probat eum agere gratias reipublicæ oportere de dignitatibus. Adiicit autem, supplicio eum dignum esse, qui præter dignitatem, sit dignitatem consecutus. cum & dignitatem ipsam & populi tantam liberalitatem probris afficiat.

Scimus autem te alabastrothecas.) Vascula ansis carentia & læuia, cistas & thecas. pingebantur autem ad alliciendos emptores. Neque verò plæclarum eũ nominat pictorem, sed vilissimum: erant enim etiam admirabiliores pictores.

Quæ enim tu statuisti iura.) Cum Timarchi iudiciũ ad probandam corruptelam adhibeat. iure defendit hominem: & id agit, vt is ignominia liberetur. Nam si hoc semper facit, & ciuitati singulatim suadet,

A εἰ μὴν ἠδωροδόκησαν, δῆλον ὅτι Ⓒ δημοσθένης ὁ ἐπαινέτης. εἰ δὲ μὴ αὐτὸς, οὐδὲ ἐκεῖνον. ὥστε δὲ τῷ καὶ φίλιππον, ὅτι εἰ ἐδίδου φίλιππος τοῖς στεφανοῦσιν αὐτὸν, καὶ τοῖς ἐκείνου πρέσβεσιν ἔδει δοῦναι. πρὸς μὲν οὖν τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἀπιστίας, χρῆμα ἀπέδωκε, λύων ἀπὸ τοῦ χρόνου, εἰπών. πρὸ τοῦ φανερὸς αὐτοὺς γενέσθαι προδότας, γράψαι αὐτῷ τὸ ψήφισμα. πρὸς δὲ τὸ δεύτερον, ὅτι ἐξένισα τοὺς φιλίππου πρέσβεις, καὶ συνδρομὴν ἀπεδείκνυον αὐτοῖς καὶ χρησάμενος. ὑμῖν ἐξένισα, ἐνδεικνύμενος, ὅτι καὶ ἐν πᾶσι πλεονεκτοῦμεν, καὶ ἐν τοῖς παρ' αὐτοῖς νομιζομένοις εὐδαιμονίαις τοὺς μακεδόνας. καταγελῶν, εἰ ἐν τοῖς συμποσίοις ὀρίζονται τὴν εὐδαιμονίαν. οὔτε δὲ τῷ ὀρικῶν ζευγῶν, οὔτε τῷ ἐν τῷ θεάτρῳ στρωμάτων, οὐδ' ἄλλου οὐδενὸς ἐπεμνήσθη. φοβηθεὶς ὀχυροτέραν δι' αὐτῷ τὴν ἀπίστιαν ἀπεργάσασθαι. ἔδοξε δὲ λύειν σύμπαντα ταῦτα συλλαβὼν τῷ τῆς λαμπρότητος καὶ τῷ τῆς εὐδαιμονίας ὀνόματι. ἐφ' οἷς γὰρ εἶδεν αὐτοὺς σεμνυνομένους καὶ μεγαλαυχουμένους, ταῦτα ἀπέφηνε πάντα μικρὰ, διὰ τῆς οἰκείας μεγαλοπρεπείας καὶ ὧν παρέχετο.

B Ἴσως τοίνυν ἀδικία.) ἐκβολὴ τοῦ συνηγόρου ὡς ἐν τοῖς ἐπιλόγοις. ἐν δὲ ταῖς λέξεσιν ἐπακούρησεν, ἴσως, εἰπὼν, ὡς καὶ τοῦ ἀδικοῦ αἰσχυνομένου αὐτῷ βοηθῆσαι διὰ τὴν πρεπωδίαν τοῦ ἀδικήματος. ἐπειδὴ δὲ στρατηγὸς εἰς τοῦ ἀδικοῦ αἰσχίνου γέγονε, καὶ λαμπρὸς ὢν ἐν τῇ πόλει, τῆς στρατηγίας ἀφέμενος, καὶ τὸν ἔμπροσθεν διασύρας βίον, τὴν δύκλειαν ᾗ ἔχουσιν ἀνῄρηκε τῇ ὀνειδῶν τοῦ ἀπὸ τῆς γλώσσης, Ⓒ τῆς ἄλλης αἰσχύνης ὡδαθέσ. εἶτα συνάπτει τὸ μὴ στρατηγήσαντα τῷ στρατηγήσαντι. ἵνα τὴν κοινὴν ποιότητα τοῦ ζῆν λάβῃ. ἐπειδὴ γὰρ εἰώθασιν οἱ διηάζοντες πολλάκις, καὶ διὰ τὸ δυπαρίδας εἶ) ἢ διὰ τὸ γένος, καταχαρίζεσθαι τοῖς κρινομένοις τὰς ψήφους. ἐξεφαύλισε τὸ παλαιὸν τύχην, ἐξετάσας τὸ ὄλην οἰκίαν αἰσχίνου. ἔδοκε δὲ ἡμῖν θεώρημα τὸ τὰ μέγιστα πᾶσι νομιζόμενα, ὡς μικρὰ καὶ φαῦλα διαβάλλειν. ἐπειδὴ γὰρ ὁ φιλοχάρης ζωγράφος ἦν, καὶ ζωῦξιν, ἢ ἀπελλῆν, ἢ εὐφράνορα, ἢ τινὰ τῶν ἐνδοξοτάτων. καθελεῖν βουλόμενος αὐτὸ τὴν τέχνην, ἀλαβαστροθηκῶν καὶ τυμπάνων γραφέα καθεστηκέναι φησὶν, ἀπὸ τοῦ μείζονος ὅτι τὸ ἔλαττον καταβάλλων τὸ ὑπτιόδυμα, καὶ διασύρων τῇ ταπεινότητι. τούτοις δὲ ὑπογραμματέας. ἀφόβητον λέγει καὶ τὸν αἰσχίνην. εἶτα ἐπειδὴ περ εἶδεν αὐτοπρεσοῦσαν αὐτῷ τὴν ἀκουόντων ποιότητα (πένητες γὰρ καὶ χειροτέχναι σύμπαντες, ἢ οἱ πλείους) ἀνῄρηκεν, εἰπὼν. καὶ οὐδεμιᾶς κακίας ταῦτα. ἀλλ' οὐδὲ στρατηγίας ἄξια. καὶ ἵνα μὴ τοῦ ἀξιώματος αἰδῶς τις τοῖς ἀκούουσι γένηται. ταπεινὸν κατέστησεν αὐτόν. εἰς τὸ δεῖν μᾶλλον χαίρειν ὁμολογεῖν ὅτι τῷ ἀξιώματι. ὅμοιόν τι ποιῶν τοῖς ἐν τῷ καὶ μειδίου. καὶ γὰρ ἵνα μὴ δυσωπήσῃ κἀκεῖ τοῖς ἀξιώμασιν ὁ μειδίας. εἰς τὸ δεῖν χαίρειν αὐτὸν ὁμολογεῖν, ὅτι τῷ ἀξιώματι τῇ πόλει θεείσησε. θεσσίθησι δὲ, ὅτι καὶ ἄξιος τιμωρίας, ὁ παρ' ἀξίαν τυχὼν ἀξιώματος, καταχρώμενος καὶ τὸ ἀξίωμα, καὶ τὸν τιλικοῦτον ἠξιωκότα δῆμον. ἴσαμεν δὲ σε τὰς ἀλαβαστροθήκας.) τῷ ληκυθίων τῷ μὴ ἐχόντων λαβὰς, ἀλλὰ λείων, πὰς κίστας Ⓒ θήκας. ἐζωγράφουν ἢ αὐτὰς, ἵνα τοῖς ἀγοράζοντας δελεάζωνται. ἔοικε δὲ οὐδὲ σεμνὸν αὐτὸν φάσκειν ζωγράφον, ἀλλ' δὺ τελέσαντον. ἦσαν γὰρ καὶ θαυμαστότεροι ζωγράφοι. ἀγὸ ὠείσω σὺ δίκαια. ἐπειδὴ πρὸς ἀπόδειξιν τὸ καὶ τιμάρχου λαμβάνει τῆς δωροδοκίας, εἰκότως ἀπολογεῖ ὑπὲρ τοῦ ἀνδρός. καὶ προδιοικεῖται αὐτῷ τὴν ἀτιμίας ἄφεσιν. εἰ γὰρ ποιεῖ ταῦτα ἀεὶ, καὶ καὶ μέρος πείθει τὴν πόλιν.

ἔστιν

ἔστιν ὅτε καὶ ἐξ ὀλιγομιξίας, καὶ τὸν ἅπαντα δῆμον πείσει ῥᾳδίως, ἀπιστεῖσθαι τὴν ὑπόπτωσιν αὐτῷ. συμπλέκει δὲ τὸ κατὰ Τιμάρχου χρησιμώτερον, διὰ δεινότητα. ἐπειδὴ γὰρ αἰσχίνης ἀμάρτυρον σκέψιν ἀγῶνα * ἀναχώρησος, ἔδοξεν αἱρεῖν τὸν σύναιτον βουλόμενος τοῦ ὁμοίων τυχεῖν καὶ αὐτὸς ὑπὲρ τοῦ παρόντος ἀγῶνος, τοῦ ὁμοίων παραδειγμάτων ἐμνήσθη, καὶ τὰ συνεκπεσόντα τοῦ λόγου τῆς κατὰ Τιμάρχου κατηγορίας λαβὼν, τοῖς αὐτοῖς καὶ κατ' αἰσχίνου κεχρῆται. εἰς εἰ μὲν ἀκολουθήσουσιν οἱ δικάζοντες, ὀρθῶς νενίκηκεν αἰσχίνης. εἰ δὲ μὴ πεισθεῖεν οὐκ ὀρθῶς. εἰ γὰρ ὁ αἰσχίνης διὰ τούτων νενίκηκεν, ὁ δὲ δημοσθένης τοῖς αὐτοῖς χρώμενος, οὐ νικήσει· οὐ τὰ αὐτὰ πρὸς τὴν αὐτὴν οἱ δικασταὶ δικάζοντες ὀφθήσονται. ὥστε καὶ τὴν κατηγορίαν Τιμάρχου διαβεβλῆσθαι, καὶ τὴν κατηγορίαν δημοσθένους μηδαμῶς ἧττῆσθαι.

πῶς; τί;) πῇ γὰρ, ἐξιόντος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου, ἐρωτῶσιν οἱ φίλοι. πῶς ὦ δημόσθενες ἔχει τὸ πρᾶγμα, τί γέγονε; εἶτα ἀποκρίνεται αὐτοῖς· ὠχόμην αὐτοῖς ἀπατήσας τοὺς λόγους. ἢ ὅλον ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ῥήτορος. πῶς ὑμῖν ἔδοξα; εἶτα σκέψασθε τί κατώρθωσας; καὶ ἐπάγει τὰ ἑξῆς. ἰσέον δὲ ὅτι τοῦ μὲν κατηγόρου, ἐξεστι κατηγορεῖν ὃ βούλεται· τοῦ δὲ ἀπολογουμένου, μόνον τοῦ κατηγορηθέντων ποιεῖσθαι τὴν λύσιν.

ὡς εἴπερ ἐξὶν ἀληθῆ.) οὐ διστάζων εἶπεν, ἀλλ' ἔστιν ἀντὶ τοῦ ἐπείπερ, ὡς καὶ ἐν τῷ κατὰ ἀριστοκράτους. εἴπερ ἐγὼ ἕλλην ὁ παθών.

ἀξιάρετον ὄντι ὥσπερ γέρας.) ἵνα μὴ ἔχῃ λέγειν, ἀλλ' οὐκ οἶδα. οὐ γὰρ ὑπεκρινάμην τὸ δρᾶμα. λέγει ὁ τὰς θεατρικὰς ἱστορίας συγγράψας, διὰ τοῦ τοῖς τραγῳδοῖς τὰς ὑποκρίσεις τοῦ δρωμένου παρέχεσθαι, ἐπειδὴ ἥττον ὄντι παθητικὰ καὶ ὑπόρρητα. ὁ κρέων αἰσχίνης.) ἤγουν ὁ τὸν κρέοντα ὑποκρινόμενος αἰσχίνης, πεποίηται τοῦ ποιητοῦ. ἵνα δὲ ἀπαστάσῃ ἀπ' αὐτοῦ τὴν φιλοτιμίαν. οὐ γὰρ ἐγὼ αὐτὸς ὁ ποιήσας. τὰ δὲ ἰαμβεῖά εἰσι ταῦτα.

ΙΑΜΒΕΙΑ, ΕΞ ΑΝΤΙΓΟνης σοφοκλέους.

Αμήχανον δὲ παντὸς ἀνδρὸς σκοπεῖν,
ψυχὴν τε καὶ φρόνημα καὶ γνώμην πρὶν ἂν,
ἀρχαῖς τε καὶ νόμοισιν ἐντριβὴς φανῇ.
ἐμοὶ γὰρ ὅς τις πᾶσαν εὐθυνῶν πόλιν,
μὴ τῶν ἀρίστων ἅπτεται βουλευμάτων.
ἀλλ' ἐκ φόβου τινὸς γλῶσσαν ἐγκλείσας ἔχει,
κάκιστος εἶναι νοῦν τε καὶ πάλαι δοκεῖ.
καὶ μείζονα ὅς τις ἀντὶ τῆς αὐτοῦ πάτρας
φίλον νομίζει, τοῦτον οὐδαμοῦ λέγω.
ἐγὼ γὰρ, ἴστω Ζεὺς ὁ πάνθ' ὁρῶν ἀεὶ,
οὔτ' ἂν σιωπήσαιμι τὴν ἄτην ὁρῶν
τείχουσαν ἀστοῖς ἀντὶ τῆς σωτηρίας,
οὔτ' ἂν φίλον ποτ' ἄνδρα δυσμενῆ χθονὸς,
θείμην ἐμαυτῷ τοῦτο γιγνώσκων ὅτι
ἥ σ' ὄντ' ἐν σώζουσα, καὶ ταύτης ἐπι
πλέοντες ὀρθῆς, τοὺς φίλους ποιούμεθα.

ἐρρῶσθαι πολλὰ φράσας.) ἀντὶ τοῦ οἰμώζειν. τοῦ διφορουμένου γὰρ ἡ λέξις, καὶ ὀλιγακοῦ λέγεται. τὸ δὲ τείχουσαν ὁμοῦ ἀντὶ τοῦ ἐγγύς·

καὶ τοῖς βουλομένοις εἰπεῖν.) ἑαυτὸν δηλοῖ ἀνεπαχθῶς.

ταύτης ἐπι πλεοῦσα.) τινὲς ἐνόμισαν μίαν λέξιν εἶναι, οὐκ ἔστι δέ. ἀλλὰ τὸ ἐπι, συναπτέον πρὸς τὸ ταύτης.

A aliquando per occasionem, toti etiam populo facile persuadebit, vt ei dignitatem restituat. Implicat autem illud de Timarcho pro calliditate sua vtiliter. Postquam enim Æschines nullis productis testibus, aduersarium reum peregisse viuebatur: idem in præsenti causa & ipse consequi volens, similium exemplorum meminit, & ea ex oratione in Timarchum, quæ causam maximè continent, sumpsit iisque contra Æschinem vsus est. quæ si apud iudices valebũt, rectè vicit Æschines: sin non assentientur, non rectè. Nam si Æschines per ea vicit, Demosthenes autem iisdem vtens, non vincet: iudices non idem iisdem de rebus iudicare constabit. Proinde & accusatio Timarchi perstringitur, & accusatio Demosthenis nequaquam fit inferior.

Quomodo? Quid?) Quodam enim loco, eum è prætorio egressum amici rogant: Vt se res habẽt Æschine? quid accidit? respondet: Abij, eis oratione deceptis. aut totum ab ipso oratore dicitur. Quis vobis B visus sum? Tũ illi: quid perfecisti? & subiicit sequentia: Sciendum est autem, licere accusatori accusare quidquid vult: reo autem sola crimina, quæ ab accusatore obiecta sunt, esse refutanda.

Vt si quidem vera sunt.) Non quasi dubitaret dixit, sed εἴπερ pro ἐπειδήπερ, quoniam, vt & in oratione Aristocratea: siquidem fuit Græcus is cui accidit.

Eximium est tanquam honorarium.) Ne dicere possit: At nescis. nec enim egi fabulam. Is qui theatricas historias conscripsit: propterea tertianis histrionib. aut personas potentum tribui, quòd minus habeant a ectuum, minúsque vastæ sint.

Creon Aeschines.) Videlicet Aeschines qui Creontem repræsentat.

Fecit poeta.) Vt qui gloriam auferat ab eo. Neque enim ipse versus eos fecerat. Versus autem hi sunt;

IAMBI SOPHOCLIS EX Antigona. De tuenda patria.

Pernosse mentem nullius queas viri,
Tacitósve sensus pectoris deprendere,
Diu antequam versetur in republica.
Nam quisquis vrbi cuius imperium gerit
Metu subactus ora degeneri tenens,
Mutámque linguam: haud consulit salubriter,
Culpandus est & hoc & omni tempore.
Itemq; amicum patriæ qui pratulit,
Habetor improbus vir, & ciuis malus.
Sed ipse (magnus idque Iupiter sciat,
Qui cuncta vigili semper lumine aspicit)
Minimè tacebo, si quid ingruat mali
Vrbi, vel vitæ cum periculo meæ.
Nec vrbis huius hostis impius, mihi
Amicus esto. Nam considero satis,
Portum salutis patriam esse ciuibus:
Cui dum ventus prosper aspirauerit,
Ex illa amicos nobis eligi decet.

Valere multum iussit.) ἐρρῶσθαι pro οἰμώζειν, plorare. Verbum enim ambiguum est, & in malam etiã partem vsurpatur.

Incedentem vnà.) ὁμοῦ pro ἐγγύς, propè.

Et eos qui dicere volunt.) Semetipsum indicat citra arrogantiam.

In hac initiãs.) ταύτης ἐπι πλεοῦσα. Quidam vnum verbum esse putarunt, ὀλιγοπλεοῦσα, sed non ita est. Nam ὀλὶ ταύτης coniungendum.

& τελοῦσα ſeparatim ponendum, vt ſit, ὅτι ταύτης τελοῦσα. Iam verò cognouimus, incantatricem fuiſſe matrem Æſchinis, ſi vera ſunt verba Demoſthenis, & luſtraſſe eos qui erant initiandi. Vt ego è natu grandioribus audio.) Meminit natalium Æſchinis. Quo magis enim oſtendet ex abiectis & humilibus eſſe natũ, eo magis etiam deſtruet exiſtimationis reuerẽtiam, ad petulantiam vſque. Duas autem perorationis partes tractauit, alteram ſumptam à genere, alteram è verbis quæ Æſchines in oratione Timarchea vſurpauit. Nunc tertia pars reſtat, quæ ad auditores pertinet, cum iam territet & turbet, timorem incutere volens auditoribus: propterea quòd omnes vrbes plenæ ſint proditoribus, non paruam curam pręſentem ſtatum requirere propter præſentes corruptelas. In qua parte illa etiam de Zelita adduxit, & multa patrũ in proditores decreta. Adiicit & ea quę hac ætate contra proditores decreta ſunt, in qua parte rurſus Leo & Timagoras, & qui legati ad regem Perſarum profecti ſunt, proferuntur, eius pacis cauſa, cuius conciliator fuit Antalcidas. Medicus autem heros nominabatur apud Athenienſes propter proceritatem corporis, is cuius proprium nomen fuit Ariſtomachus. Tholus.) Locus fuit, in quo publicis ſcribis & publicè creatis* victus præbebatur. Dicebatur autem Tholus, quòd tholo ſimilis & rotundę figurę eſſet. Et tu non ſophiſta & improbus es?) A ſuo iudicio vtriſque apponit momentum mali, vt animi ſit, non fortunæ accuſatio.

A καὶ τὸ τελοῦσα καθ' ἑαυτόν. ἵνα ᾖ, ὅτι ταύτης τελοῦσα. ἤδη δὲ ἐγνωμεν ὅτι ἐπῳδὸς ἦν ἡ μήτηρ αἰσχίνου, καὶ τὰ δημοσθένους λόγου, καθαίρουσα τοὺς μέλλοντας μυεῖσθαι.

ὡς ἐγὼ τῶν πρεσβυτέρων ἀκούω.) μέμνηται τῶν γενεθλίων αἰσχίνου. ὅσον γὰρ ἀπὸ κακῶν καὶ ταπεινῶν ὅτι δείξῃ τηλικούτον τοσούτῳ μᾶλλον ἀφαιρεθήσεται καὶ τὰ τῆς ὑποψίας αἰδῶς, καὶ ἄχρι τῆς ἀσελγείας. δύο γὰρ μέρη τῶν ὅτι λόγων εἰργάσατο· ἓν μὲν, τὸ κατὰ τὸ τῆλος· ἕτερον δὲ, τὸ κατὰ τοὺς λόγους, οἷς αἰσχίνης ἐχρήσατο ἐν τῷ κατὰ τιμάρχου. ἐντεῦθεν δεῖ τὸν ὅτι μέρος λοιπὸν, ὃ πρὸς τοὺς ἀκούοντας ἐστὶν, ἐκ φοβοῦντος ἤδη, καὶ ταραττόντος ἐφ' οἷς ἅπασι πόλις μεστὴ προδοτῶν εἰσὶ· φόβον ἐργάσασθαι τοῖς ἀκούουσι βουλόμενος ὡς ἀ μικρᾶς φροντίδος δεῖ τοῖς παροῦσι πρὸς τὰς ὑπερβαλλούσας δωροδοκίας. ἐν ᾧ μέρει, καὶ τὰ κατὰ τὴν ζελείτην, ἐξήτασε. καὶ ὅσα οἱ πατέρες κατὰ τῶν προδοτῶν πολλάκις ἐψηφίσαντο. πρεσθίωσι δὲ καὶ ὅσα ὅτι τὴν παρούσης ἡλικίας ἐψήφισται κατὰ προδοτῶν. ἐν ᾧ πάλιν μέρει ὁ λέων καὶ ὁ πιμαγόρας, καὶ οἱ πρεσβεύσαντες πρὸς τὴν βασιλέα τῶν περσῶν, τὴν εἰρήνης, τὴν ὅτι αὐτακλίδου γνωμένης, ἐξεταζόμενα φαίνον· ὁ γὰρ ἰατρὸς, ἥρως ἐλέγετο παρὰ τοῖς ἀθηναίοις· ἐκλήθη γὰρ ἥρως διὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος. τὸ γὰρ κύριον ὄνομα αὐτῷ ἀριστόμαχος. ἡ γὰρ θόλος, τόπος ἦν, ἐνθα ἐσιτοδοτοῦντο οἱ τῶν δημοσίων γραμματεῖς, ἢ χειροτονηθέντες ἐκ τῆς πόλεως. ἐκλήθη γὰρ θόλος, διὰ τὸ θολοειδὲς καὶ στρογγύλον ἔχειν τὸ σχῆμα. εἶτ' ἀ σὺ σοφιστὴς καὶ πονηρός εἶ.) πρεσθίωσιν ἀπὸ τῆς οἰκείας κρίσεως ἐπ' ἀμφοτέρων τὴν ῥοπὴν τῶν κακῶν ἵνα τὴν γνώμην ᾖ, καὶ μὴ τῆς τύχης τὸ κατηγόρημα. φέρε δὴ καὶ περὶ τοῦ σόλωνος.) σημείωσαι περὶ τοῦ σόλωνος ὅτι ἀμφισβητουμένων μεγαρέων καὶ ἀθηναίων περὶ σαλαμῖνος· ὁ σόλων ἐκ τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν τὴν ἀπόδειξιν ἐποιήσατο, στίχον παρεθεὶς πεπλασμένον. αἴας δ' ἐκ σαλαμῖνος ἄγων δυοκαίδεκα νῆας· καὶ προσέθηκε τόνδε τὸν στίχον· τῶν δ' ἄγων ἵν' ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.

B τοῦτον γὰρ πλάσας τὸν στίχον, ἐνίκησεν ἐν τῇ δίκῃ τοὺς μεγαρέας. ἔδειξε γὰρ ὅτι ἀθηναίων ἦν σαλαμὶς ἐκ παλαιοῦ. σημείωσαι δὲ καὶ τὰ ἐλεγεῖα τούτου. τὰ μὲν πρῶτα.

ἴομεν εἰς σαλαμῖνα μαχησόμενοι περὶ νήσου,
ἱμερτῆς χαλεπὸν αἶσχος ἀπωσάμενοι.

τὰ δὲ δεύτερα.

ἡμετέρα δὲ πόλις κατὰ μὲν διὸς οὔποτ' ὀλεῖται.
αἶσαν καὶ μακάρων θεῶν φρένας ἀθανάτων,
τοίη γὰρ μεγάθυμος ὑπέρθοπος ἐβρεμοπάτρη.
παλλὰς ἀθηναίη χεῖρας ὑπερθεν ἔχει.
αὐτὰρ δὲ φθείρειν μεγάλην πόλιν ἀφραδέσσιν,
ἀστοὶ βούλονται χρήμασι πειθόμενοι,

καὶ πλίδιον λαβὼν ὅτι τὴν κεφαλὴν.) οἱ μὲν φασιν, ὅτι ὅτι ταῖς πομπαῖς ἐλοιδορεῖτο ἀλλήλοις πρόσωπεῖα φορεῦντες· ὑποκάτω δὲ πλίδια ἐφόρουν, ὥστε μὴ βλάπτεσθαι καὶ βίβεσθαι τὴν κεφαλήν. ὅτι τὸ οἰνόμαον ὑποκινούμενος καὶ καταπεστὼν ἐπλήγη, καὶ ἐθαυμαπόθη, καὶ ἐδέδετο τὴν κεφαλήν. ἀ φθόνος ἦν οὐ τὸ μὴ δοῦναι δίκην κἂν πλίδιον φορῆς. καὶ τὰ τοιαῦτα ὑποκορίζομενοι.) ὑποκορίζεσθαί ὅτι κυρίως, τὸ τοῖς παισὶ πρὸς ψυχαγωγίαν λέγειν τινὰ ὀνόματα, οἷον, ὡς διόνυσος ἐστιν, ὡς βασιλεῖς, καὶ τὰ τοιαῦτα καταχρηστικῶς δὲ, καὶ τὸ δύφημοις ὀνόμασι κλέπτειν τὴν ἀλοπίαν. τὴν ἡγεμονίαν καὶ τὸ κοινὸν ἀξίωμα.) κοινὸν ἀξίωμα τῶν ἑλληνικῶν ἐθνῶν φησὶν· οὐ τῆς ἑλλάδος δὲ φησι τῶν ἡγεμονίαν. ἀ γὰρ εἶχον ταύτῃ οἱ θεσσαλοί· ἀλλ' ἢ τῆς ἀμφικτυονίας, ἢ τῶν οἰκείων πόλεων τὴν ἀρχήν. ἔοικε δὲ λέγειν, ἢ τὸ ἀξίωμα τὴν αὐτὴν ἀρχῆς, ἢ τῆς διοικήσεως τὴν πυλαίας, ἢ ἁπλῶς τῆς ἐλευθερίας ὡς προείπομεν.

τοῖς

Atque ad Athenarum ſtatui Mauortia caſtra.

Hoc verſu confecto, iudicio vicit Megarenſes, atque oſtendit, Salaminem antiquitus fuiſſe Athenienſiũ, notabis autem & eius verſus Elegiacos primos:

De cauſis reſpublicas tum euertentib. tum conſeruantib.

Armati pulchram ciues Salamina petamus,
Marte repulſuri dedecus atque probrum.

Secundos:

Noſtra quidem, fato Iouis, vrbs non occidet vnquam,
Propitiuſq; dius ſalua manere poteſt.
Nam Ioue nata, ferox haſtáque atque egide Pallas,
Hanc teget, hoſtiles diſiciétque minas.
Mœnia ſed ciues ſtolidi, cupidique lucrorum
Ardua, ſubuerti per ſua facta ſtudent.

Et pileolo capiti impoſito.) Alij dicunt, in pompis conuiciari inuicem ſolitos, perſonas geſtantes: infrà eas autem, pileolos geſtaſſe, ne lęderetur & atteretur caput. Etſi pileolum.) Quia inter repręſentãdum Oenomaum collapſus, & verberibus & vulneribus eſt affectus, ita vt ei caput eſſet obligandum. non igitur, inquit, effugies, quò minus pœnas des, etiamſi pileolum geſtaris.

Et in hunc modum extenuantes.) αἰπαδάσιον. propriè eſt, pueris demulcendi animi gratia quædam facere nomina, veluti eum eſſe regem, eũ eſſe Bacchũ, & eius generis alia, abuſiuè capitur etiam, pro lenioribus vocabulis rerum tegere aſperitatem.

Principatum & communem dignitatem.) Cõmunem dignitatem & Grecorum libertatẽ, nõ Græciæ principatum dicit, quẽ Theſſali non habuerũt, ſed aut Amphictyonię, aut ſuarum vrbiũ imperiũ.* Videtur autem dicere ſiue dignitatem imperij ipſorum ſiue Pylęę adminiſtrationem: aut ſimpliciter, vt antè diximus, libertatem.

τὰς ἐν ἡλίδι σφαγάς.) ἐςασιάζον πρὸς ἀλλήλους οἱ ἡλεῖοι, οἱ μὲν τὰ φιλίππου φρονοῦντες. οἱ δ', παναντία βουλόμενοι. εἶτα ἀπέσφαξαν ἀλλήλους, τῷ φιλιππιζόντων δημοκρατησάντων. καὶ τοῖς πρώτοις εἰσαγαγόντας ἀπιμώσατε.) ἀνέωξέ φησι τὰς πύλας ὁ φιλοκράτης τῇ νόσῳ *αἰσχίνου, αὐτὸν καὶ μὴ βουλόμενον εἰσενέωσχεν. ὃ δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ εἰσῆλθεν, ἀλλ' οὐ βουλόμενον εἰσήγαγε.

καὶ ξεῖς τῶν πολεμάρχων ἀπέθανον.) ὄνομα ἴδιον τῶν ἀρχόντων. εἰσὶ δ' ἤτοι, τελευτίας ἀγησιλάου ἀδελφός· μετ' αὐτὸν ἀγησίπολις· εἶτος πολυβιάδης· πρὸς οὓς τὰς δεξιὰς οἱ ὀλυνθιοι ἐπεποίηντο. ἀλλ' ἀπέβλεπον.) ὥσπερ ἐνθειάζοντες αὐτοῖς. ἀλλ' ἁλησούσης ἱερᾶς τῆς ἀκροπόλεως.) ὡς ἀπὸ τῶν θεσσαλικῶν ἡ αὔξησις γέγονεν.

ὧν εἷς ἐν δημοκράτης.) πολλῶν ὄντων τῶν κεκολασμένων, τὸ δημοκράτους ἐμνημόνευσεν, ἵνα φανῶσιν μηδὲ τῶν εὐεργετῶν φειδόμενοι. καὶ ἠλέγχθησάν τινες.) τοῦτο πάλιν ἐκ τῶν πρώτου ψηφίσματος εἴληπται. ἀλλ' οἱ μὲν δὴ τὸ βουλῆς μόνης ἐψεύσαντο. οὗτοι δὲ καὶ δῆμου.

οὐδ' ἀπιστήσαντές φησι τὰληθῆ.) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἠλέγχθησαν. ἀλλὰ μὴν ὥσπερ γε τοῦ δώρου.) τῷ ἀπὸ τοῦ ἐναντίου κέχρηται δημηγορήματι, φάσκων, ἄτοπον εἶναι, τοὺς μὲν εὐεργέτας τῶν δ' εὐεργετῶν παῖδας ἐκπεπτωκέναι δι' ἁμαρτήματα μικρὰ καὶ φαῦλα· τὸν ἀξιόμηνον δὲ μὴ ἐκπεσεῖν. ἐν ᾧ καὶ τὸν ἔλεον ἐκβάλλει· ὑπομνήσας καὶ τῶν λόγων, οἷς τοῦ τιμάρχου τὸν ἔλεον ἐξέβαλε. καὶ τῶν ἀφ' ἁρμοδίου καὶ ἀριστογείτονος.) τὸν πρόξενον λέγει τὸν στρατηγόν. ἐκεῖθεν γὰρ ἦν. παῖδια ὁμώνυμα.) εἰκὸς γὰρ ἦν τὸν πρόξενον τῶν ἁρμοδίου ὀνόματι χρῆσθαι ὅτι τινος υἱοῦ. ἐφ' οἷς ἑτέρα τέθνηκεν ἱέρεια.) ἐφ' οἷς φαρμάκοις, καὶ ἄλλη ἱέρεια τέθνηκεν. λέγει δὲ τὶ νῦν λεγομένῳ. κατηγόρησε δὲ ταύτης μενεκλῆς. ὡς φίλτρα ποιούσης τοῖς νέοις. ὁ δὲ λέγει, τοῖς τόν ὄντων. οἱ ἀθηναῖοι ἐξάρχης γέλωτα εἶναι, καὶ ὕβριν κατὰ τῶν ὄντας μυστηρίων τὰ τελούμενα ταῦτα νομίζοντες· τὴν ἱέρειαν ἀπέκτεινα. μὴ δὲ τοῦτο, τὸ θεοῦ χρήσαντος, ἐᾶσαι γενέσθαι τῷ αἰσχίνου μητέρα μυεῖν ἐπέτρεψαν. ὅπ τὸν εἶδεν ἀδικουμένα.) ἐπειδὴ δεῖ σωφρονεῖν νομίζετο τοῦ τιμάρχου κατηγορήσαι· ὑποβάλλει ἄλλην αἰτίαν καὶ ἀναιρεῖ τὸν καλὸν. εἰ γὰρ ὧν δὲ τὸ εἰς αὐτοὺς ἐξαμαρτανόντων. οἱ γὰρ πορνεύοντες ἑαυτοὺς ὑβρίζουσι καθάπτεται δὲ τῆς ὑπολήψεως, καθαιρῶν αὐτήν. νὴ Δί οἱ νέοι γὰρ.) αὐθυποφορὰν ἔθηκεν ὅπ λογικῶν ἐκ τῆ αἰσχίνου ποιότητος, ἀπὸ τῆ ἐργασίας ἀνακύψασαν. Αλλὰ χρήσιμός ἐςι τῇ πόλει, σωφρονίζων δεῖ τοῦ βίου τοῖς παῖδας. Εςι δ' ὅτε ἐξεπίτηδες αὐτὸς ἑαυτῷ κινεῖ τὰς τοιαύτας ἐναντιώσεις· ἵνα πλείονας ἐπιχειρημάτων ἀπορίας ἀρίσκῃ. ἐπαινεῖ μὲν οὖν τὸν ἀγωνιῶν τῶν παίδων, δεῖ τῆς λύσεως· δεῖ βάλλει δὲ τὰ αἰσχίνων, ὅτι ἀδοξίαν ἰσχυρὰν ἐνέθηκε τῇ πόλει. καὶ τίνος ἕνεκα κατηγόρησε τιμάρχου, σημαίνει ὅτι δύνοις φησὶν ἐν ὑμῖν, καὶ φιλίππῳ πολέμιος. τὸν δὲ βούλησιν αἰσχίνου δι' ἐν κατηγόρησε τιμάρχου, δεῖ παρρησίας σχήματι μᾶλλον ἔπλεξεν, εἰπὼν, οὐκ οἶδα ὅπως ἔχομεν. ὁ γὰρ ἀκροατὴς παρ' ἑαυτῷ βασανίζων τὸν λόγον, μείζονα *κατ' αὐτὸ λαμβάνει τὴν ὑπόνοιαν ὧν ὁ ῥήτωρ ἐπέπληξεν, ἢ φανερῶς ὀνείδισε. πόσον γὰρ ἐδημηγόρει χρόνον τιμάρχος.) ὅτε καὶ νέος ἦν, καὶ χώραν εἶχεν ἡ γραφὴ πλέον. ἐν δὲ τῇ πόλει εἶπεν, ἵνα μὴ λέγῃ ὅπ ἀπόντος ἐλάνθανεν.

ἀπόλωλε καὶ ὕβεισται.) τὸ δεύτερον προστεθὲν τὸ μάτην καὶ ἀδίκως ἀπολωλέναι δηλοῖ. κηδεστὰς δὲ ἐνταῦθα καλεῖ, τοὺς ἀδελφοὺς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ.

A Cædes Elide factas.) Seditione conflictabantur inter se, alij Philippo addicti, alij his aduersantes. demùm mutuis cædibus grassati sunt, cum Philippi studiosi inualuissent. Et primos autores ignominia notate.) Portas, inquit, aperuit Philocrates morbo: * Aeschinem ipsum, tametsi nolentem, introduxit.

Et tres Polemarchos occiderunt.) Nomen peculiare magistratuum. Sunt autem hi, Teleutias Agesilai frater, post eum Agesipolis, tertius Polybiades: cum quibus * pacem Olynthij fecerunt. Suspiciebant.) Tanquam pro numinibus adorantes eos.

Sed cum tota sacra sit arx.) A circumstantiis sumpta est amplificatio. Quorum vnus fuit Epicrates.) Cum multi pœnas dederint, Epicratis meminit, vt appareat eos nec benemeritis pepercisse.

Et conuicti sunt quidam.) Hoc rursus è primo decreto sumptum est: sed illi in Senatu duntaxat mentiti sunt, isti autem etiam apud populum, cum (inquit) nec vera scripserint in literis. Cõuicti sunt.) Verbum hoc etiam ad cætera est referendum.

B At de acceptis muneribus.) Argumento vsus est à contrario, dicens, absurdum esse, cum homines benemeriti, & bene meritorum liberi pulsi fuerint, propter peccata parua & leuia: Atrometi filium nõ eiici: qua ratione commiserationem etiã excludit, reuocatis in memoriam verbis, quibus ille Timarchi commiserationem exclusit. Et Harmodij atque Aristogitonis posteros.) Proxenum ducem dicit. Ex ea enim familia erat. Puerulos eiusdem nominis.) Erat enim verisimile, Proxenum filiorum alicui nomen Aristogitonis fecisse.

Ob quæ alia sacrificula interfecta est.) Venena scilicet. Eam autem intelligit, quæ Ninus vocabatur, quam accusauit Menecles, quòd pocula amatoria faceret adolescentibus. Sensus autem huiusmodi est: Athenienses initiò sacra illa ad derisum & contumeliam Verorum Initiorum pertinere rati, sacrificulam interfecerunt: pòst, accepto oraculo, vt easinerent fieri, permiserũt matri Æschinis vt initiaret.

Quòd istum vidit delinquentem.) Quoniam ex modestia videbatur Timarchum accusasse, aliam C causam subiicit; & pulchram illam tollit. Nam si ab iis qui in semetipsos delinquunt.) In impudicos. Perstringit autem existimationem eius, eámq. destruit. At hercule adolescentes.) Obiectionem ponit epilogicam, ex qualitate Æschinis inter tractandum exortam: At Reip. vtilis est, dum vita sua modestos facit adolescentes. Interdum autem ipse mouet sibi tales obiectiones, vt maiorem argumẽtorum copiam reperiat. Ac in refutatione laudat ille quidem educationem, sed Æschinem insectatur, & magna ignominia affecisse Rempublicam ait: & qua de causa Timarchum accusarit, commemorat, quòd, inquit, vestri fuit amans, & Philippi hostis. Voluntatem autem Æschinis, propter quam Timarchum accusarit, specie dubitationis implicuit, his verbis: Nescio quomodo simus animati. Auditor enim apud se orationem examinans, maiorem contra eum suspicionem concipit, quàm ea sunt, quæ orator reprehendit, aut apertè exprobrat.

Quamdiu enim Timarchus conciones habuit.) Quòd & adolescens fuit, & accusatio tum plus loci habuisset.

Fuit in vrbe.) Hoc adiecit, ne diceret Aeschines, Me absentem fefellit. Periit, & contumelia affectus est.) Secundum additum, immeritò & per iniuriam eum periisse significat. Affines.) Sic hoc loco vocat fratres vxoris eius.

Qui ſemetipſum mercede locauit Chabrię.) Ægyptium quendam ita nominari dicunt. Locauit.) Ad turpitudinem. Et execrandi Cerybionis.) Nomē qui dem eſt Epicrates, ſed Cerybionis dicit per irriſionē, quo nomine quiſquilię & vile quiddam ſignificatur. κηρύβια enim purgamenta tritici dicuntur. Ad oſtendendam autem eius impudentiam dixit, Sine perſona. Qui tum enim in feſtis aliquos deridere volebāt perſonas geſtabant, ne verecundarentur. Sciendum autem eſt, recentiores dicere πρόσωπον, ſed in veteſtioribus libris πρόσωπον reperiri: hoc eſt, perſona, ſeu larua. Sed profectò ſurſum verſum feruntur flumina.) ἄνω ποταμῶν prouerbium, inuerſum & confuſum eſt. veluti, Aeſchines impudicitiæ accuſat, cū totam domum plenam meretricum habeat: ſed prouerbium, in eos dicitur, qui perperam ſentiunt. Fluxerunt.) Cum de fluuio diceret, manſit in tropo, & verſo ac mutato dicendi genere. Hoc obſeruabant.) Tanquam numen aliquod obſeruabant, ne lucrum perderent.

Nunc verò circuimus nos.) Tanquam extremę ſit miſerię, ſi quis abit peregrè, Athenis omiſſis, vt aliquod cōſilium audiat, qui aliis ſemper cōſiliū dedit. Sed ſi Reipublicę obiit. Quod amiſſum eſt, reperiri poteſt: quod verò mortuum eſt, reſtitui nequit.

Et patrocinabuntur quidam iſtis.) Tranſit ad aliū defenſorem, non eum vilem & contemptum, neque de vulgi numero in vrbe, ſed principem, & vulgo ſuperiorem Eubulum, cuius in manu erat reſpublica. Hunc enim formidat & eius autoritatem atque potentiam. Quidam enim dicunt per eum conſeruatū eſſe Aeſchinem. In ſuſpicionem ergo adducit Eubulum, vt in Philippi ſtudio ſocium Aeſchinis: cuius quo maior habebatur in Republica potētia, eò magis territat populum, exaggerandis eius opibus, quibus ad nocendi facultatem abutatur. Quia verò clariſſimus & potentiſſimus in vrbe erat Eubulus, maximè fuit opus ei aduerſari, & contra eum contendere. Opponit igitur & oracula & vaticinationes, & ex omnibus ratiocinatur atque oſtendit, ne quam talibus rebus contra ſe anſam præbeant: atque etiam propter adminiſtrationes reprehendere Eubulum inſtituit.

Cum Hegiſileus reus ageretur.) Is in Eubœa imperator fuit, cum auxilia Plutarcho miſerunt Atheniēſes, vt dixit in Philippicis. Crimini autem datum eſt eum Plutarcho ad populum decipiendum fuiſſe adiutorem. Vult igitur oſtendere, eum nō humanitatis cauſa defendere, Aeſchinem, ſed propter Philippi ſtudium, cum familiaris Hegiſilei rationem non habuerit. Nicerati patruo. Aliud exemplum, quo oſtēdit, cū non miſericordię cauſa adeſſe Aeſchini, quū etiam patruum neglexerit. Cum tum citaretur. Ne diceret, non orabat me: etiam cum clamore, inquit, te vocabat, ſed clamor erat irritus.

Te ſubſcriptore illum accuſabat.) Is igitur qui nec cognatis opem tulit, ſed accuſatori ſubſcripſit, videri poterit non propter Philippum auxiliatus eſſe.

Cur enim tunc Mœroclem.) In ſuperioribus exemplis eum non eſſe humanum oſtendit. quî enim eſſe poſſit is, qui familiares non adiuuet? Nunc addit, eū etiam eos qui pauca deliquerint, accuſare. ne quis dicat: Nō ſolet accuſare, eáq; de cauſa parcit Aeſchini.

Qui hoſpites & amici nominantur.) Hoc dixit, quod hoſtium amicitiā ſcit non vltra verba progredi. Et opibus, & genere, & autoritate.) Ne putet Eubulus, tanquā benemeritus & diues, ſe non dici proditorē, cōparat ei Ptœodorū. vide Ptœodo-

A ὃς ἑαυτὸν ἐμίσθωσε χαβρίᾳ.) αἰγύπτιον τινά φασιν οὕτω καλεῖσθαι. ἐμίσθωσε ἢ ἐπ' αἰσχρότητι.

καὶ τοῦ κατεράτου κηρυβίωνος.) τὸ μὲν ὄνομα, ὀπικράτης. τὸ ἢ κηρυβίωνος, ἀττικῶς. λέγει ἢ, τὸ κάθαρμα καὶ οὐτελές. κηρύβια γὰρ τὰ ὀπόκαθάρματα τοῦ σίτου λέγουσι. τὸ ἀναίσχυντον ἢ αὐτοῦ βουλόμενος δεῖξαι, εἶπεν ἄνευ τοῦ προσωπείου. οἱ γὰρ ἐν ταῖς ἑορταῖς τότε βουλόμενοι σκώπτειν τινάς, ἐφόρουν προσωπεῖα ἵνα μὴ αἰσχύνωνται. ἰσέον ἢ ὅτι οἱ νεώτεροι λέγουσιν αὐτὸ προσωπεῖον· ἐν δὲ τοῖς ἀρχαιοτέροις βιβλίοις εὑρίσκεται τὸ πρόσωπον.

ἄλλα δὴ τὰ ἄνω ποταμῶν.) ἐναλλὰξ καὶ ἀτάκτως ἡ παροιμία ἔχει. οἷον, αἰσχίνης κατηγορεῖ πορνείας, ὅλην τὴν οἰκίαν πορνῶν ἔχων μεστὴν. ἡ παροιμία ἢ λέγεται, ὅταν τοῦ ἐναντίως φρονοῦντες. τὸ ἢ ἐρρύησαν πρὸς ποταμοῦ λέγων, ἐν ἐμεινε τῇ τροπῇ. ἅτ' ἐπετήρουν.) ὥσπερ τι θεῖον ἐπετήρουν διὰ τὸ μὴ ἀπολέσαι τὸ κέρδος. νῦν ἢ δὴ περιερχόμεθ' ἡμεῖς.) ὡς τῆς ἐσχάτης συμφορᾶς. ἀποδημεῖ τις

B τὰς ἀθλίας ἐῶν, ἵνα συμβουλῆς ἀκούσῃ τινός, ὁ τοῖς ἄλλοις ἀεὶ γιγνόμενος σύμβουλος. ἀλλ' εἰ τῆς πόλεως τέθνηκε.) τὸ μὲν ἀπολόμενον, ἔστι καὶ διεθλιῶν· τὸ ἢ τεθνηκὸς, οὐκέτι ἔσται. καὶ συνεροῦσί τινες τούτοις.) μετέβη ἐπ' ἄλλον συνήγορον, οὐ φαῦλον τινὰ ἢ ἀδόκιμον· οὐ γὰρ καὶ τὴν πόλιν ἀριθμουμένων ἐν πολλοῖς· ἀλλ' ἀποφερόμενον τὰ πρῶτα, καὶ δοκοῦντα ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς εἶναι, εὔβουλον, τὸν διὰ χειρὸς ἔχοντα τὴν πολιτείαν. τοῦτον γὰρ δεδοικε, καὶ τὴν παρ' αὐτοῦ ῥοπὴν καὶ προσθήκην. λέγουσι γάρ τινες δι' αὐτὸν τὸν αἰσχίνην σωθῆναι. εἰς ὑποψίαν οὖν κατέστησεν εὔβουλον φιλιππισμοῦ κοινωνίας τῆς πρὸς τὸν αἰσχίνην. καὶ ὅσῳ γε μάλιστα κατὰ τὴν πόλιν ἰσχύειν δοκεῖ, τοσούτῳ μᾶλλον ἐκφοβεῖ τὸν δῆμον τῇ δεινότητι τῆς δυναστείας εἰς δεινότητα κακοποιίας δεικνὺς αὐτὸν ἀποχρώμενον. ἐπειδὴ ἢ τοῦ ἀπισημοτάτων καὶ δυναστευόντων ἐν τῇ πόλει ὁ εὔβουλος πλείστης ἐδεήθη τῆς αὐτοῦ ῥήσεως, καὶ τοῦ πρὸς αὐτὸν ἀγῶνα. αὐτέθηκεν οὖν καὶ χρησμοὺς θεῶν καὶ μαντείας. δεικνὺς ἐκ λογισμοῦ, διὰ πάντων, μηδὲν τοῖς τοιούτοις καθ' ἑαυτὸν ἐν δίδοναι, ἢ τι καὶ ἀπὸ τοῦ πολιτεύματος αὐτοῦ, ἐπεχείρησε διαβάλλειν τὸν εὔβουλον.

ἡγησίλεω μὲν κεινομένου.) εἰς εὔβοιαν ἐπεστράτευσε, ὅτε τῷ πλουτάρχῳ τῇ βοήθειαν ἔπεμψαν ἀθηναῖοι· ὡς εἶπεν ἐν φιλιππικοῖς. ἐκρίθη ἢ, ὡς συνεξαπατήσας τῷ πλουτάρχῳ τὸν δῆμον. βούλεται οὖν δεῖξαι, ὅτι οὐ φιλανθρωπίας ἕνεκα συναγωνίζεται τῷ αἰσχίνῃ, ἀλλὰ διὰ τὸ φιλιππίζειν. ὅπου γε τοῦ οἰκείου τοῦ ἡγησίλεω οὐκ ἐφείσατο. τῷ νικηράτου θείῳ.) ἄλλο ἀποδείγμα, δεικνύων, ὡς οὐ δι' ἔλεον συμβάλλεται, ὃ καὶ τοῦ θείου καταφρονήσας τότε καλούμενος ἵνα μὴ εἴπῃ, οὐ γὰρ ἐδεῖτό μου· ὅτι καὶ ἐβόα καλῶν· ἀλλ' ἀνόητος ἦν ἡ βοή.

σὺν κατηγόρει μετ' ἐκείνου σου.) εἰδὼς οὖν ὁ καὶ τοῖς συνηγόροις μὴ βοηθήσας, τῷ ἢ κατηγόρῳ συμπεφάτων, δόξειν αὐ διὰ τὸν φίλιππον πεποιῆσθαι τὴν βοήθειαν.

τί γὰρ δὴ τότε μοιροκλέα.) ἐν τοῖς ἄνω παραδείγμασιν ὅτι οὐ φιλάνθρωπος ἐδείξε. πῶς γὰρ, ὁ τοῖς ἀπιτηδείοις μὴ βοηθῶν. νῦν ἢ ὅτι καὶ τοῖς ὀλίγα ἡμαρτηκόσι φαίνεται κρίνων· ἵνα μή τις λέγῃ, ἀληθὲς γὰρ ὅτι τοῦ κατηγορεῖν, καὶ διὰ τοῦτο φείδεται τοῦ αἰσχίνου. ξένοι καὶ φίλοι προσαγορευόμενοι.) τοῦτο εἴρηκεν, ἐπειδὴ πέρ ἄχρι ὀνόματος τὴν φιλίαν οἶδεν οὖσαν τῷ παρὰ τῷ ἐχθρῷ.

καὶ πλούτῳ, καὶ γένει, καὶ δόξῃ.) ἵνα μὴ δόξῃ ὁ εὔβουλος, ὡς δυσγενὴς καὶ πλούσιος, μὴ λέγεσθαι εἶναι πρόδοτης, εἰκάζει αὐτῷ τὸν πτοιόδωρον. ὅρα τὸν πτοιόδωρον

ἔρα τὸν Πριόδωρον, φησι, καὶ φυλάττου τὸν Εὔβουλον.

ὅτι καιροῦ γε γενομένου.) πάνυ θαυμασίως ἐπεχείρησεν, ὥστε πάντῃ τοῖς ἰσχυροῖς ἀπιμάζων καὶ ἐκβάλλων. ὠφελεῖ γὰρ καὶ τὸ τὰς πόλεις, ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ τόπου καὶ τοῦ τρόπου διαβάλλων. ὅπως αὐτὸν μὴ χαίροντιν οἱ ἐχθροί.) ὁρᾶς ὅτι οἱ μὲν, ἔξωθεν, οἱ δ' ἔνδοθεν ὑπεβουλεύουσιν. ἔξωθεν οἱ ὑπεβουλεύοντες.) τοῦτο δοκεῖ μὲν εἶναι καθ' ἑαυτό. ἔχεται δὲ τῶν ἄνω, ἔνθα φησὶ συνέχειν τὴν πόλιν ὅπως ἐν μιᾷ γνώμῃ γνώμῃ.

ταῦτα τοίνυν ἐφ' ὑμῖν ἐστι.) φρονίμως πάνυ μὴ τὴν αὔξησιν τῆς τοῦ προδότου κακίας καὶ τῆς δυναστείας, μείζονα καὶ ἰσχυρότερα δείκνυσι τὰ δικαστήρια· ἵνα μὴ φοβῶν αὐτοὺς, ἀλλὰ κολάζωσιν. Ὃς γὰρ ἑαυτὸν τάξας.) ἀνακεφαλαιοῦσιν ποιεῖται τῶν εἰρημένων ἐν τῇ καταστάσει πάντων, μηδὲν παραλείπων, εἰς δυσσύνοπτον γενέσθαι τὴν ὑπόθεσιν. εἰ δὲ καὶ παρεμβέβληται τοιοῦτον, ἐκβολῆς ἕλεου ἕνεκα, ὥσπερ τὰ κατὰ Ἀτρεστίδαν, καὶ τὰ γυναῖα, καὶ τὰ παιδάρια, ἢ ἄλλο τι τῆς αὐξήσεως ἐγκαλοῦν, οὐδὲν θαῦμαστον. συνήθες γὰρ τῷ ῥήτορι καὶ τοῖς καιροῖς τοῖς ἐμπίπτοντας, χρῆσθαι τοῖς τοιούτοις τόποις. καὶ τὸ Μιλτιάδου καὶ Θεμιστοκλέους.) ὑπόντων τῆς μάχης, ἐξαρχὴς καὶ ὁ Μιλτιάδης δραμεῖν εὐθὺς ὅτι τὴν Μαραθῶνα ἐψηφίσατο. καὶ μὴ ἀναμένειν ἕως συλλεγῶσιν οἱ συμμαχήσοντες. διὸ καὶ νενίκηκε μόνος. ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς καὶ γνοὺς ἄπορα βλέπων τὰ πρεσβύματα, πανεβούλευσε μὲν ἀφεῖναι τὴν πόλιν, εἰς Σαλαμῖνα δὲ μετοικιεῖν· ὁ γοῦν αἰσχίνης παρεξεύων καὶ τὸν Μακεδόνας αὐτοῖς, ἐκεῖνα προὔφερε. καὶ τὸν ἐν τῇ τῆς ἀγραύλου.) ἔστι μὲν μία τῶν κέκροπος θυγατέρων ἡ ἀγραυλος. ἐν δὲ τῇ τιμῶσι αὐτὴν, οἱ ἐξιόντες εἰς τοὺς ἐφήβους ἐκ παίδων μετὰ πανοπλιῶν ὤμνυον ὑπὲρ μαχεῖν ἄχρι θανάτου τῆς θρεψαμένης. ἡ δὲ ἱστορία, αὕτη· Ἀγραυλος, καὶ ἕρση, καὶ πάνδροσος, θυγατέρες κέκροπος, ὡς φησὶν ὁ φιλόχορος. λέγουσι δὲ, ὅτι, πολέμου συμβαίνοντος παρ' ἀθηναίοις, ὅτε εὔμολπος ἐστράτευσε κατὰ ἐρεχθέως, καὶ μηκυνομένου τοῦτου, ἔχρησεν ὁ ἀπόλλων ἀπαλλαγήσεσθαι, ἐάν τις αὐτὸν ἑαυτὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως· ἡ τοίνυν ἀγραυλος, ἑκοῦσα αὐτὴν ἐξέδωκεν εἰς θάνατον. ἔρριψε γὰρ ἑαυτὴν ἐκ τοῦ τείχους. εἶτα ἀπαλλαγέντες τοῦ πολέμου, ἱερὸν ὑπὲρ τούτου ἐκτίσαντο αὐτῇ πρὸς τοῖς προπύλαια τῆς ἀκροπόλεως. καὶ ἐκεῖσε ὤμνυον οἱ ἔφηβοι μέλλοντες ἐξιέναι εἰς πόλεμον. οὐχ ὁ μὲν γράφων τὸ ψήφισμα.) ἐμερίζοντο φησὶ τὴν κατὰ φιλίππου προσβολὴν αἰσχίνης καὶ εὔβουλος· ὁ μὲν, ψηφίσματα γράφων· ὁ δὲ προσβαίνων εἰς πελοπόννησον· ἵνα τῇ κοινωνίᾳ καὶ αὐτὸς μεταβεβληκὼς εὑρίσκηται. καὶ ἐγείρεται ἡ τῶν ἀθηναίων πόλις.) ἡ πολλὰ καθεύδουσα. συνυπχεῖν γὰρ ἀπὸν ἀτρεστίδα.) χρησιμωτάτη γέγονεν αὐτῷ ἡ μνήμη τῆς κατὰ ἀτρεστίδαν· οὐ μόνον διὰ τὴν τοῦ ἐλέου ἐκβολὴν· ἀλλ' ἵνα καὶ φαίνηται διὰ τούτου αἰσχίνης συνομολογῶν, τάς τε δωροδοκίας, καὶ τὰς φιλίππου δώσεις. ὅτι οἷός τε ἐστι, καὶ εἷς διαφθορεῖς καὶ ὅλας ὁμοῦ προδοῦναι πόλεις· ἵνα φαίνηται αἰσχίνης διὰ τῆς οἰκείων ἁλισκόμενος λόγων. τὰ γὰρ ὅμοια, τοῖς ὁμοίοις ἀκόλουθα. εἰ γὰρ ἀτρεστίδας ἤγαγε αἰσχμάλωτα· καὶ δι' ἀτρεστίδαν ὠδύρετο τὴν ἑλλάδα· ὀδύρεται δὲ καὶ διὰ τὸν αἰσχίνην φωκέας. οὐχ ἥττονες γὰρ ἀτρεστίδου καὶ τῆς δωροδοκίας αἰσχίνης καὶ φιλοκράτης.

γυναῖα καὶ παιδάρια ὡς ἑβδομήκοντα βαδίζειν.) ὡς σοφιζόμενος εἶπεν ἀορίστως τὸν ἀριθμόν.

ἵνα ὑπολάβωσι καὶ γυναῖκας ἑβδομήκοντα, καὶ παιδάρια ἑβδομήκοντα.

τίς ἀνθρωπός ἐστι; καὶ τίς ὄχλος;) ἆρα μὴ τύραννος;

A vide Prœodorum, inquit, & Eubulum caue.

Ratione temporum valuerunt.) Argumentum tractauit omnino admirabiliter, sic vt non penitus incesseret & repudiaret potentes. (nam & hi prosunt rebuspublicis,) sed à loco & moribus perstringeret.

Ne gauderēt inimici.) Vides alios intus, alios foris insidiari.

Externi insidiatores.) Hoc per se positum videtur, cum pendeat à superioribus, vbi ait, ciuitatem coniungendam esse, vt vno animo consentiat.

Ea verò in vobis sita sunt. Prudenter omnino exaggerata improbitate proditorum, etiã potentatu maiora & firmiora iudicia esse ostendit, vt ne timeant illos, sed puniant.

Nam qui se collocauit.) Enumerat omnia quæ in constitutione dicta sunt, neque quicquam prætermittit, vt causa facilius animo percurratur, & quasi in oculos incurrat. Si quid autem obiter insertum

B est quod ad tollendam commiserationem valeat, vt sunt illa de Atrestide, & mulierculis, & puerulis, aut aliquid aliud amplificationi cognatum, non est mirum. Familiare enim est oratori, oblata occasione vti talibus locis.

Et Miltiadis atque Themistoclis.) Ingruentibus Medis initiò, Miltiades statim in Marathonem esse procurrendum decreuit, & non expectãdum, donec conuenissent socij quapropter etiã vicit solus. Themistocles autem, cum videret rem terra facultatem non habere, autor fuit deserendæ vrbis, & in Salamineam transmigrandi. Æschines igitur ad concitandos eos contra Macedonem, illa proferebat.

Et illam in Agrauli.) Agraulus vna fuit è Cecropis filiabus. In eius autem luco, qui excedebant è pueris in adolescentes, armis instructi iurabant, se pro patria pugnaturos vsque ad necem. Historia autem sic habet. Agraulus & Herse & Pandrosos filiæ fuerunt Cecropis, vt ait Philochorus. Cum autem bello peterentur Athenienses, expeditione ab Eumolopo contra Erechtheum suscepta, idque bellum diu duraret: respondit Apollo finem fore malorum, si quis seipsum pro Repub. sustulisset. Agraulus igitur vltrò se neci obtulit, & de muro præcipitauit. postea bel

C lo liberati, eius rei causa ædem ei extruxerunt circa Propylæa arcis, atque ibi iurabant adolescentes in bellum exituri.

Non is qui decretũ scripsit.) Partiebantur, inquit, impetum in Philippum Æschines & Eubulus, hic decreta scribendo, legationibus ille in Peloponneso obeundis: vt ipsum etiam Eubulum mutatum esse illæ operæ mutuæ declarent.

Et expergiscatur vrbs Athenienſium.) Quę plerunque dormire solet.

Incidisse enim se abeũtem in Atrestidem.) Vtilissimè fecit Atrestidæ mentionem, non modò ad commiserationem excludendam, sed eo etiam nomine, vt Æschines confiteri videretur, & accepta à se munera, & Philippi largitiones: Atque illud etiam posse vel vnum hominem corruptum, totas omnino prodere ciuitates: vt appareat Æschinem suis dãnari verbis. Similia enim cum similibus consentiunt. Nam si Atrestidas captiuos duxit, & propter Atrestidam Æschines deplorauit Græciam: propter Æschinem etiam Phocenses deplorari queant. Nam quod ad corruptelas attinet, Æschines & Philocrates Atrestida nihilo sunt inferiores.

Et cum eo mulierculas & puerulos circiter xxx ambulasse.) Tanquam coniectura vtens, numerum indefinitè protulit: vt existimarent, & mulieres triginta, & puerulos triginta esse.

Quis homo esset, & quæ turba? Nũquid tyrannus?

nunquid dux Philippi aliquis insidias collocaret.

Nam audisse se, inquit, ex amicis.) Dat & ei tum amicos, cùm & ipse beneuolus fuit. ἐπιστροφὴν, curam. Siue supplicium proditorum, siue mutationem morum, vt à socordia conuertantur ad diligentiam.

Neque triumphos commemorandos.) Vide vt nõ dixerit pugnas, neque pericula, sed triunphos. ac sua vt illud nomen & præclarum & gloriosum non sinat reuereri. Neque iuuandum quenquam.) Vniuersale nomen continet absurditatem: nec si familiaris fuerit, nec si filius meus. nec si de me antè benemeritus nec si dij mandarint, & Minerua concesserit. Et esse Philippum ipsum ô Iupiter.) Signum admirationis est verbum ἡράκλεις. Græcissimum.) Purissimũ: sincerissimum: quod natura Barbarorum non patitur, id ei mores contulerunt. Eloquẽtissimum.) Nam & hoc Græcorum est valere eloquentia. Itaque & moribus & lingua Philippus est Græcus.

An verò fieri potest, vt illa ipsa.) Collectio fidei. Nõ potuisset, inquit, cũ prius illa dixisset, dicere hęc quæ sunt illis contraria, nisi antè corruptus fuisset. Obseruabis autem, vt & antè mores Æschinis sit imitatus, dum concionis Æschineæ commonefacit, eámque recitat. Qui longas illas & præclaras concio nes habuit?) Derisit prolixitatem cõciomum eius, ostendit etiam lecto Miltiadis & Themistoclis decreto Philippo infensum prius fuisse Aeschinem. Nam si suadebat, vt & Miltiadis cursum respub. imitaretur, & Themistoclis imperium, & decretorum, quæ scribebant isti, cum hortarentur ciuitatem ad inuadendos Barbaros, mentionem faciebat: satis constat eum hunc in modum fuisse affectum. Laudat autem, non vt eius virtuti testimoniũ perhibeat, sed vt per hoc testimonium apertius eum cõdẽnet. Qui enim contrario modo rempub. administrat, quis eum, vt corruptum, non oderit? Sed & iusiurandum adolescentum in æde Agrauli Aeschinem recitasse dicit: cuius sorores sunt Pandrosos & Herse.* Victima porro fuit Agraulos Athenienses vt ait Philochorus.

Duxit huc per contumeliam.) Non sine graui offensione contumelia fit mulieribus in conspectu Atheniensium. Sed semetipsum deplorabit.) Ne dicat, Non mei moris est plorare, & propter hoc non plorauit: subiicit, Semetipsum deplorabit, illorum autem misertus non fuit. Et medici oberrant.) Oberrando lamentationib. orbẽ terrarũ impleuerũt. Quia verò licet oberrare, vel rerũ cognoscẽdarũ, vel mercaturę gratia: vt calamitatem indicaret, Mẽdici, apposuit. Et proditorij patris.) Ante amabile nomẽ, patris in quam, turpe posuit, proditoris. Vt in Macedoniam peruenit.) Relictis Athenis. Nam quis est Græcorũ.) Honorat Athenas & Barbarus, mihique suffragatur, nõ is qui Græcũ amet, sed hostis, veris victus. Proinde inter eos qui natura sunt hostes, Aeschines habeatur. Inimicitior enim.) Tria sunt quæ faciãt, quo minus Atticæ fortia facta recẽseat. Aut enim incogitãs est, & ignorat: aut nũquã audiuit cũ extra orbẽ terrarũ habitaret: aut hostis est reip. & ex odio celare studet. Necesse igitur est vnũ ex his trib. subire Aeschinẽ cũ vrbis glorię nõ suffragetur. In Marathone.) Vbi soli vicerũt Atheniẽses. Et quos neq; hostes.) Cõmunes res ad Salaminẽ gestas, ille sibi priuatĩ vẽdicauit. Vt laudib. priuet nimirũ.) Rectè verbo priuãdi est vsus, cũ & possessionẽ eorũ gloriã esse dixerit. Eiusmodi etiã est Priuaretur, φ sequitur. Nã στείσκεται ad ea pertinet, quæ habet aliquis: ἀποστερεῖσθαι, ad aliena. Immoratur aũt mẽtioni maiorũ, vt magis incitet Iudices, q illos reuerẽtur. Et gratiã habere vobis.) Intelligebat. n. se aliquid supra dignitatem suã esse assecutũ. Nã qui honorem quo dignus est cõsequitur,

A ἆρα μὴ στρατηγὸς τῶ φιλίππου λόγον καθίζει τινά.

ἀκούειν γὰρ ἔφη τῆς φίλων.) δίδωσιν αὐτῶ τότε καὶ φίλους, ὅτε καὶ αὐτὸς ἦν δύνοις. ἐπιστροφὴν, ἢ τιμωρίαν καὶ τὸ στρεπτὸν ἢ μεταβολὴν τὸ ῥόπου ἀπὸ ῥαθυμίας εἰς ἀσπουδίαν. μήτε ῥόπαια λέγειν.) ὅρα πῶς οὐκ εἶπε μάχας, οὐδὲ κινδύνους, ἀλλὰ ῥόπαια· τὸ ἡδὺ καὶ σεμνὸν καὶ ἔνδοξον, οὐκ ἐῶν αἰδεῖσθαι. μήτε βοηθεῖν οὐδενί.) τὸ καθόλου, καὶ τὸ ἄτοπον· μηδ' αὐ οἰκεῖος ᾖ, μηδ' αὖ πᾶς ἐμός. μηδ' αὖ δι' πεπιστικὸς στρατηγὸν ἐμέ. μηδ' αὖ οἱ θεοὶ στρατάτωσι καὶ ἀθλιὰ συγχωρῇ. εἶναί τε τῶ φίλιππον αὐτὸν ἡράκλεις.) σημεῖον τοῦ θαύματος τὸ ἡράκλεις. ἑλληνικώτατον ᾖ, καθαρώτατον, εἰλικρινέστατον. ὅπερ οἱ βάρβαροι ἀφνοῦται, τοῦτο δεδώρηται ὁ ῥόπος αὐτῶ. δεινότατον λέγειν.) καὶ τοῦτο γὰρ ἑλληνικὸν, τὸ δυνάσθαι λέγειν. ὡς εἶ) καὶ τῶ ῥόπῳ καὶ τῇ γλώττῃ τῶ φίλιππον ἕλληνα. ἔστιν οὖν ὅπως αὐτὸς ἐκεῖνα.) σωναγωγὴν τῆς πίστεως. οὐκ ἠδυνάτο φησὶν ἐκεῖνα προειρηκὼς, ταῦτα εἰπεῖν ὄντα ἐναντία, εἰ μὴ προδέφθαρτο. ὅρα ᾖ αὐτὸ καὶ τὸ ἦθος ἀρχὴν μιμησάμενος, ἐν οἷς ὑπέμνησεν ἀρχὴν δημηγορίαν, εἰπών· τίς ὁ τοῖς μακροῖς καὶ καλοῖς λόγοις δημηγορῶν;) ὑποσκώψας αὐτὸ καὶ εἰς μῆκος λόγων, ἐπεφάνισε ᾖ, καὶ τὸ μιλτιάδου, ᾧ τὸ θεμιστοκλέους ψήφισμα ἀναγνοῖς, ὅτι μισοφίλιππος ἦν ἀρχὴν τὸ πρόσθεν. εἰ γὰρ ἠξίου τὴν πόλιν μιμεῖσθαι τὸ μιλτιάδου δρόμον, καὶ τὰ θεμιστοκλέους στρατηγήματα, καὶ τὸ ψήφισμα πεν ὧν ἔγραφον ἐκεῖνοι, προξενοῦντες τὴν πόλιν ὑπὲρ τοῖς βαρβάροις· οὐδηλος ἦν τὸν δυσκείμενος τὸ ῥόπον. ἐπαινεῖ ᾖ, καὶ ἵνα μάρτυρήσῃ τὸ ἀρετῆ· ἀλλ' ἵνα δι' τῆς μαρτυρίας ταύτης, φανερώτερον ἔλῃ αὐτόν. τὸ γὰρ ἐναντία τούτων πολιτευόμενον, τίς οὐκ ἂν μισήσειεν ὡς δωροδόκον; ἀλλὰ καὶ τὸν ὅρκον τῆς ἐφήβων, ἐν τῷ τὸ ἀγραύλου ἀρχὴν ἀναγνώσκειν φησὶν. ἧς πάνδροσος καὶ ἕρση, ἀδελφαὶ ἥρεια ᾖ θέρονεν ἡ ἀγραυλος ἀθηναίων ὡς φησι φιλόχορος.

ἤγαγε δεῦρ' ἐφ' ὕβρει.) βαρέως εἰς ὄψιν τῆς ἀθηναίων αἱ γυναῖκες ὑβρίζον ᾖ. ἀλλ' ὑπὲρ αὐτῆς κλαύσει.) ἵνα μὴ εἴπῃ, ὅτι οὐ πάντα δακρύειν, καὶ δι' τὸ οὐκ ἐδάκρυσε· ἐπάγει, ὅτι ὑπὲρ αὐτῆς μὴν κλαύσῃ. ἐκείνοις ᾖ οὐκ ἠλέησεν. καὶ πλωρὶ ὑπεκρίθη.) ἐπλήρωσεν θρίων τῶν οἰκουμένων πλανώμενοι. ἐπειδὴ δὲ ὄντι πλανᾶσθαι καθ' ἱστορίαν ἢ ἐμπορίαν· ἵνα τῶν συμφορῶν ἐμφήνῃ, τὸ πλωρὶ προσέθηκεν. καὶ προδότου παῖς ὄς.) προεδείξε τὸ χρηστοῦ ὀνόματος λέγω τοῦ παῖς ὄς, τὸ αἰσχρὸν τὸ τοῦ προδότου.

ὡς ἐπόθη μακεδονίας.) τὰς ἀθλιὰς καὶ ἀλιπόν. τίς γὰρ ὄστιν ἑλλιῶν.) ἡμᾶ τὰς ἀθλιὰς καὶ βάρβαρος· καὶ δίδωσί μοι τὸ ψήφον, οὐχ ὡς ἕλληνα φιλῶν, ἀλλὰ ᾧ δυσμενής, τῆς ἀληθείας ἦν πόλεμος. οὐκοῦν ἔστω καὶ τῆς φύσει πολεμίων αἰσχίνης. πολεμιώτερος γὰρ.) τρία δὲ ὄστι τὰ ποιοῦντα μὴ λέγοντα τὸ ἀτικῆς τὰ ἀδραγαθήματα, ἢ γὰρ ἀνόητος ὢν οὐκ οἶδεν· ἢ ἀπήκοος ἔμεινεν ἔξω τὸ οἰκουμένης οἰκῶν· ἢ ἐχθρὸς ὑπάρχει τὸ πόλεως, καὶ μισῶν, κρύπτειν πειρᾶται· δέον ἐν τῆς ζῶν τὸ ἀρχίνου ὑπὸς ἰῶσι, μὴ σωπῶν θάμβυνον τῇ δόξῃ τῆς πόλεως. οἱ μαραθῶνι.) τὸ μαραθῶνι, ὅπου μόνως ἐνίκησαν οἱ ἀθηναῖοι. εἰδ' οὐς μηδὲ τῆς ἐχθρῶν.) τὰ κοινὰ τὰ ἐν σαλαμῖνι, * δι' ἃ πεποίηκεν ὅδε ἀποστερῶν τὸ ἐπαίνων δηλονότι. καλῶς ᾖ τὸ ἀποστερῶν ἐπειδὴ καὶ κτῆμα αὐτὸ ἔφησε τὸ δόξαν εἶ). τίστον γὰρ ὄστι καὶ τὸ στερηθεὶν ἕξης, στέρεσκε) γὰρ τις ὧν ἔχει· * ἀποστερεῖ) ᾖ τὰ ἀλλότρια. ἐνεβρόδυνε ᾖ τοῖς προγόνοις, παροξύνων πλέον τοὺς δικαστὰς, τὸς αἰδοῦ υἱοῖς αὐτοῖς. καὶ χάριν ὑμῖν ἔχειν.) ἠδὴ γὰρ ὅτι μείζονος, ἢ καθ' αὐτὸ ἔτυχεν. ὁ γὰρ τυχὼν τιμῆς, ἧς ἀξιός ὄστιν,

ουκ

οὐκ ἔχει χάριν τῷ δόντι· ἀλλ' ὁ παρ' ἀξίαν λαβών. Ἐμέ-
ζιον παρεῖχεν ἑαυτόν.) οὐκ ὢν δηλονότι, ἀλλ' ὑποκεινό-
μενος. τὰς ὀφρῦς ἀνέσπακεν. (ἵνα μὴ αὐτομάτως, ἢ ἐκ φύ-
σεως ῥυήσεται, αὐτὸς ἀνασπᾷ φησὶ, πρὸς τοὺς καιροὺς σχη-
ματιζόμενος. κἂν ὁ γραμματευκὼς ἀισχίνης.) ὁ νῦν γραμ-
ματεὺς ἀισχίνης, ἀλλ' ὁ ποτε ῥυόμενος. ἐὰν τολμήσῃ
τις ὅλως εἰπεῖν.) κατέχονται γὰρ πάντες τῷ δέει.

βούλομαι τοίνυν ὑμῖν ἐπελθεῖν.) ἀνακεφαλαίωσις τῶν
ἐκ τῆς δωροδοκίας κακῶν, ὧν ἐπολιτεύσατο φίλιππος. οὐ
γὰρ τοῖς ὅπλοις εἷλεν ὑμᾶς, ἀλλ' ἐκ τῆς πολιτείας νενίκη-
κε. μόνον γὰρ οὐκ ἐδημηγόρει παρ' ὑμῖν, τοῖς προδόταις λέ-
γων ἃ βούλεται.

διαφορουμένης αὐτῷ τῆς χώρας.) πορθουμένης. λεηλα-
τουμένης. οἷον, ὁ τοὺς λῃστὰς μὴ φέρων, τοὺς φωκέας ἀνῄρπα-
σε. τοὶ τὰ φιλάνθρωπα λέγοντας.) ἐν λόγοις γὰρ μόνον
ἦν, οὐκ ἐν ἔργῳ ἡ φιλανθρωπία.

ἡμεῖς οἱ πρέσβεις.) χωρίζει νῦν τὸν ἀισχίνην. χρηστὸν
γὰρ ὄνομα ἡ πρεσβεία. ἐμιαίνετο μὴν τοῦτο δυθέως.) τὸ
δύκολον αὐτοῦ καὶ δύωνον δείκνυσι τὸ δυθέως.

οὔτε ἑλλήνων οὔτε βαρβάρων.) οὐκοῦν ἐκ νῦν ἠδύνατο
καὶ μόνη ῥύεσθαι αὐτοὺς ἡ πολιτεία, ἡ μηδὲ τότε παρ' ἄλ-
λων δεηθεῖσα συμμαχίας. πῶς; οὕτως.) ὡς ἐπιζητοῦντος.
τὸ γὰρ οὕτως, ὡς λοιπὸν δυεόντων ἀθηναίων τινάς, καὶ τοῦ φι-
λίππου δυσερωτῶντος καὶ μονονοὺ δυχερανοῦντος, ἄρα παρ'
ἀθηναίοις δυρήσομεν ἄνδρα οὕτως μοχθηρότατον; ἄρα
δυνατὸν ὀφθῆναί τινα παρ' ἐκείνοις ῥᾳδίως ψευσόμενον
φοβούμενον τὴν τῆς ἀττικῆς φύσιν. χρηστοὶ γὰρ ἐστε) φέρειν
οἰκειότερας. ἅπερ αἰσθάνεσθαι νῦν ἀξιώσατε μὴν αὐτόν.)
τί θέλετε, φησὶν, αὐτὸς ὁμολογήσει τοῖς λόγοις, ἃ κατορθώ-
σει τοῖς ἔργοις; μηδὲν ἐναντίον ἔλθῃ ψήφισμα.) ἤρκει μοι
πρὸς τὴν δίκην τὸ ψήφισμα δίκην γραπτὰς. ἐφοβεῖτο
γὰρ τὸ δόγμα τοῦ ἀθηναίων ὁ φίλιππος. αὐτὴ μὴν τε θε-
ωρίας καὶ πλαταιάς.) ἐπόθουν, φησὶ, πόλεις ἑλλήνιδας ἰ-
δεῖν οἰκιζομένας. καὶ ἀνδραποδισθείσας ἀκήκοα.) καὶ πε-
ριαιρεθῆναι τὴν ὕβριν. ἵνα μὴ κατὰ φθόνον δοκῇ λέγειν, τὸ περι-
αιρεθῆναι, οἷον τὴν φρονήματος καὶ τοῦ ἀξιώματος, προσέθηκε, τὴν ὕβριν ἵνα δικαίως δοκῇ λέγειν.

θηβαῖοι γὰρ ἦσαν οἱ καταστάντες.) διπλοῦν εἰργάσατο
πάθος. ἐχθρὸς δεδειχὼς τοὺς αὐτοχείρας.

ὑπὸ αἰσχίνου τοῦ λόγου.) εἶδε καὶ φωκέας εἶδον διοικισθέν-
τας τοῦ λόγου. νῦν γὰρ, οὓς τοῖς ῥήμασιν ἔσωσας, ἔφθειρας ἐν
τοῖς πράγμασιν. ἔστιν ὃν τινὰ αὐ ὑμεῖς.) τὰ μέρη τοῦ προ-
τέρου σχασμοῦ ἐργασάμενος, μνημονεύει οὐδὲν ἧττον καὶ
τοῦ δευτέρου, τοῦ περὶ τῆς δωροδοκίας. καὶ ἄρχεται λοιπὸν ἐν-
τεῦθεν τοῦ καὶ τὴν δωροδοκίαν ὅπλον λόγου, φάσκων, ὅτι οὐκ
αὐ ὁ φίλιππος ἔδωκεν· οὐδὲ γὰρ αὐ ὑμεῖς εἰκόνα δοίητε, οὐδὲ σίτησιν, οὐδὲ τοῦ ἁπάντων οὐδέν, εἰ μὴ ὑμῖν πολι-
τεύσαιτο. ἀλλὰ ξενοκλείδην τουτονί.) ἐδεῖ ποιητὴς ὢν
ἀθηναῖος, διέτριβεν ἐν τῇ μακεδονίᾳ· ὃς ὑπεδέξατο πο-
λίτην ὄντα, καὶ ἀτιμαζόμενον τὸν ἡγήσιππον. εἶτα μαθὼν
ὁ φίλιππος, ἀπείρηκεν αὐτοῦ εἶ) ἐν μακεδονίᾳ.

τὶς ἀρτι προσελθὼν πρὸς τὸ δικαστηρίον.) ἵνα μὴ δύ-
ξῃ ἐσκεμμένα λέγειν, βούλεται δὲ πρὸς τοῦ τέλους τοῦ λό-
γου, στρατηγοὺς ἀντιτάξαι τοῦ αἰσχίνη, ὡς ὑβριζομένους ὑπ'
αὐτοῦ.

ἐγὼ δ' ὅτι πάντα τρόπον κινδυνεύω χάριν.) ἐπειδὴ
μεμεισμένοι ἦσαν οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ ῥήτορες, καὶ ἀλλή-
λοις συνεσκεισαν, οἱ μὲν, τοῦ βουλῶν, οἱ δὲ, τοῦ ῥήτορε-

A non gratiam habet ei qui honorem habuit, sed is qui præter dignitatem est honorem consecutus. Et modestè se gessit. Nimirum cum non esset modestus, sed esse tale se simularet. Supercilia eiexit.) Ne sponte sua & naturaliter fieri videretur, ipse, inquit supercilia erigit, & pro tempore vultum fingit. Et si, scriba qui fuit, Aeschines.) Non qui nunc etiam scriba est, sed qui aliquando fuit. Siquis audeat omnino dicere. Omnes enim absterrentur metu. Recensebo autem vobis.) Enumeratio malorum quæ è corruptelis oriuntur, quæ Philippus vrbanè administrauit, neque enim armis vos cepit, sed administratione vrbana vos vicit. Tantum enim non concionabatur apud vos, dicendo proditoribus quæ vellet.

Dilapidatæ.) Cum eius regnum vastaretur, cũ prędę ex agris agerentur. quasi diceret, qui prędones nõ ferebat, Phocenses abripuit.

Eos qui humaniter loquuntur.) In verbis enim posita duntaxat, non etiam in factis fuit illa humanitas.

B Nos legati.) Excludit nunc Æschinem honestum enim vocabulum est legatio.

Istum conduxit statim.) Aduerbium Statim, ostẽdit facilitatem eius: & vtilitatem.

Neque Græci, neque Barbari.) Quare nunc etiam liberare eos potuisset, vel sola Respublica, quę ne tũ quidem aliorum eguit auxilio.

Quomodo.) Vt qui adhuc quærerent.

Ite.) Tanquam iam reperisset aliquos Atheniensium, & Philippus dubitaret. & propemodum ęgrè ferret: itáne inueniemus apud Athenienses hominẽ tam insigniter improbum? Num fieri potest vt conspiciatur quisquam apud eos, qui tam facile mentiatur? Vereor Atticę ingenium, bonos solet alumnos gignere.

Quæ nunc ab eo vt promittat postulabimus.) Quid vultis, inquit, vt promittat verbis, ea quæ reipsa perficiet?

Néve cõtrarium decretum veniret.) Satis mihi erat *ad iudiciũ, decretũ, instar expeditionis. Metuebat enim decretum Athenienſium Philippus.

C Cum essent Platææ & Thespiæ.) Cupiebã, inquit, videre vrbes Græcię instauratas: sed excisas, & seruitute oppressas esse audiui.

Et fore vt adimeretur.) Ne videatur ex inuidia dicere, vt aliquid de magnitudine animorũ aut dignitate tolleretur: adiecit, Contumelia, vt iurè videatur sic dicere. Thebani erant qui eruerent.) Duplicem mouet affectum, cũ hostes ostenderit malorum esse autores. Ab Æschine oratione.) Vtinam & Phocenses vidissem oratione dissipatos. Nunc quos conseruasti verbis, eos ipsa re perdidisti.

Est-ne aliquis quem vos?) Tractatis prioris coniecturę partibus: nihilominus meminit etiam secũdæ de corruptela, & iam deinceps auspicatur peroratio nem de corruptela, dicens, non daturum fuisse Philippum. neque enim vos, inquit, statuam daretis, neque victum, neque aliud omnino quicquam, nisi vobis vtiliter rempublicam gereret.

Sed Xenoclidem hunc.) Hic cum poeta esset Atheniensis, versabatur in Macedonia, qui excepit ciuem suum Hegesippum, cum ei nullus honos haberetur. Quo Philippus cognito, ei Macedonia interdixit.

Quidam modò me conuẽnit ante prætorium.) Ne videatur meditata dicere. Vult aũt in fine orationis duces opponere Æschini, tanquam afficiantur ab eo cõtumelia. Ego verò Charetẽ, si reus fiat, modis omnibus.) Quia diuisi erant duces & oratores, & alij ab aliis stabãt, quidã ab Eubulo, quidã à nostro oratore;

(erat autem & Phocion inter Demosthenis aduersarios) meritò colligit & ipse beneuolentiam Charetis, vt & in oratione Midiana fecit, alienando cæteros equitum magistros à Midia. Hic igitur idem nobis artificium ostentauit, quodnam? alienare vult Charetem ab Æschine, vt simul sibi beneuolentiam coll gat, simul odium illi concitet: vt quemadmodum Phocion stat ab aduersariis oratoris, sic Charetem cum ipso facere appareat. Immoratur igitur hominis defensioni. & quia continebat Aeschinis obiectio inter ea quæ suprà dicta sunt, At non fieri pax talis potuit, qualem Demosthenes volebat, cum duces bellum malè administrassent: hoc maledicto ducem liberat, & * relinquit ducem infensum male dicenti Aeschini, vt amicos Aeschines accusare videatur.

Quanquam & de voce fortasse dictu est necessarium.) Ad aliam transit partem, quæ ei incommodabat, refutandam. fuit enim Aeschines maxima voce præditus, vt ipse Demosthenes sæpe testatur. Quoniam igitur sæpe fit, vt auditores suauitate vocis & actione veluti fascinentur: propterea & hoc tanquam impedimentum quoddam amoliri studet. Magna enim res est, magnitudo vocis, & actio, in iudicio & oratione, si ea præsertim apud iudices illiteratos habeatur. proinde cum ipse hac parte sit inferior, opponit isti vocis magnitudini suum animum & institutum, vt sibi conciliet auditores per affectionem suam & beneuolentiam, quam in publicis negociis sæpe ostenderit. Cum enim opponere similibus similia non possumus: tum nihil obstat, quo minus alias commoditates proferamus. Et sic occasionem habuit etiam acta sua in memoriam reuocandi, & captiuorum redemptiones & multa beneficia, vt per ea beneuolentiam eliceret auditorum.

At iste ante eum volutabatur.) Tanquam fugitiuum mancipium. Sic per contraria odium conflat Æschini. Quia verò ambo sunt oratores: æqualitatem separare discrimine voluit, ostendendo, non eiusdem esse precij dignitatis, vtrumque cum quidem alter patriæ, alter Philippi commodum spectarit.

A ὧν φωκίων μὲν τῷ ἐναντιουμένων δημοσθένει, εἰκότως ἐπάγεται καὶ αὐτὸς ἐνταῦθα τὴν δύναμιν τῶν τοῦ χαρητος. ὥσπερ κἀν τῷ κῆ μεσίου πεποίηκε, συγκεραύνων τοῖς ἄλλοις ἱππάρχοις μεσίαν. κἀνταῦθα τὸ αὐτὸ τοῦτο θεώρημα φαίνεται ἡμῖν ὁ δεξάμενος. πῖον τοῦτο; συγκεραύνειν βούλεται χάριτα τῷ αἰσχίνῃ. ὁμοῦ μὲν δύναμιν ἑαυτῷ κατασκευάζων, ὁμοῦ δὲ θεὸς ἐκεῖνον ἀπέχθειαν. ἵν' ὥσπερ ὁ φωκίων τέτακται μὲν τῷ ἀντιδικοῦντων τῷ ῥήτορι· οὕτω φαίνηται καὶ χάρις αὐτῷ συντεταγμένος. ἐνδιατείβει οὖν ἀπολογούμενος ὑπὲρ τοῦ ἀνδρός. καὶ ἐπειδὴ ἡ ἀνήθεσις εἶχεν αἰσχίνου ἐν τοῖς θεωρημένοις· ἀλλ' οὐχ οἷόν τε νῦν ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην, οἵαν ἠξίου δημοσθένης, κακῶς τῷ στρατηγῶν κεχρημένων τῷ πολέμῳ· φαίνηται ἀπαλλάττων τὸν στρατηγὸν τῆς τοιαύτης βλασφημίας, καταλιπὼν * τῷ στρατηγῶν τῷ βλασφημοῦντι αἰσχίνῃ, ἵν' αἰσχίνης φαίνηται τῷ φίλων κατη-
B γορῶν.

καί τι καὶ περὶ τῆς φωνῆς ἴσως εἰπεῖν ἀνάγκη.) ἐπὶ ἄλλό τι μεταβαίνει μέρος τῷ λυποιούντων λύσιν. ἔστι γὰρ δύφωνότατος αἰσχίνης, ὡς αὐτὸς μαρτυρεῖ πολλάκις ὁ δημοσθένης. ἐπειδὴ οὖν πολλάκις συμβαίνει τοῖς ἀκούοντας καταγοητεύεσθαι τῇ ποιᾷ φωνῇ καὶ ὑποκρίσει· διὰ τοῦτο εἰκότως καὶ τοῦτο, ὡς ἐν τῷ λυποιούντων, θεραπεῦσαι βούλεται. μέγα γὰρ δύφωνία καὶ ὑπόκρισις ἐν ἀγῶνι καὶ λόγῳ. καὶ μάλιστα πρὸς ἰδιώτας κριτὰς ὅταν γίγνηται. ἐπειδὴ τοίνυν αὐτὸς ἐλαττοῦται τούτῳ τῷ μέρει, ἀντιτίθησι τῇ δύφωνίᾳ, τὴν ἑαυτοῦ γνώμην καὶ προαίρεσιν, βουλόμενος θηρεῦσαι τοὺς ἀκούοντας ἐν τῇ περὶ αὐτὸν χάρεσι καὶ δυνάμεσι. νῦν πολλάκις ἐπεδείξατο ἐν τοῖς κοινοῖς. ὅταν γὰρ μὴ ἔχωμεν ὁμοίοις ὅμοια ἀντιτίθεναι· τὸ τὴν καῦτα ἐδὲν κωλύει καὶ ἕτερα πλεονεκτήματα λέγειν. καὶ διὰ τούτου καιρὸν ἔχει καὶ τῷ ἑαυτοῦ πολιτευμάτων ὑπομνῆσαι, καὶ λύσεων αἰχμαλώτων, καὶ πολλῶν δυεργετημάτων· ἵνα διὰ τούτων εἰς δύνοιαν τοὺς ἀκούοντας ἐκκαλέσηται.

ἐοῦ δ' ἐκείνου μὲν περιῴκυλινδεῖτο.) ὡς ἀνδράποδον δραπετεῦσαν, διὰ δὲ τῷ ἐναντίων μῖσος καταστυάζει αἰσχίνῃ. ἐπειδὴ ὁ ῥήτορες ἄμφω, ἐβουλήθη τὸ ὀξυστάζον διαφορᾷ λῦσαι· δεικνὺς, ὅτι οὐ τῆς ἴσης τιμῆς, οὐδὲ τῆς ἀξίας ἀμφότεροι· εἴπερ ὁ μὲν, ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ὁ δὲ, ὑπὲρ φιλίππου πεπολίτευται.